

Buk Yook Buk Mimo

1

Yook 1-41

- 1 Karub kane ye kuu arewadan yi inamen ye yoman yarokban o,
ambarakmenabidan yi kiwaan ari dorokban o,
damangkandimbon ari nenkowe diborokban kuu,
Godbed amun kerunoon.
- 2 Ye kubi dowaken kuu YARIMAN ye amob yaa kerene,
aronkiyiib amkiyiib kuu kimingke andangke meenmembirimaan.
- 3 Ye kuu at ok kebed yaa kibiniwen id iri aron yaa kuu irembirimaan areb,
ye kuu biid nuubne nombirimokban areb.
Komo ambangkaneen kuu yiminmo keraneen.
- 4 Kumban arewa kamidan kuu kwamunemban.
Yi kuu nuubbed yob aom aab wure kanwini-maan areb.
- 5 Kwani kowe, arewa kamidan kuu wengyundi yaron ari kuu doraibban,
kwane, ambarakmidan kuu yorokmodanbed nedbimbon ari kuu doraibban.
- 6 Amborom kuu YARIMANBED yorokmodan yi do-biri kiwaan kuu oone wedme kerendobiri-maan,
kumban arewa kamidan kuu monmari ye ki-waan ari weniib.

Yook 2

- 1 Ambibkin ambibkindan kuu komande wunekare wabkad keri dowad inamen nekwimaib?
Kwane, komande yi kuu idiib kerindeban ye inamen nekwe nuubnaan kamiib?
- 2 Okad yiri ye kingdan korem menebe ibonmo dabokne inamen nekwe manmo keriib,
YARIMAN yoom yembed Kinoonman yoom yaa.
- 3 Yimbed yedmimaib, “Nub yaa korok kere ooni ye amob domokbem,
yimbed saenbed nub yerengkiwen kuu benkirare obon kerem.” andimaib.
- 4 Ewen arimbed dibeen ye YARIMAN Godbed yi yaa ambon kamende damangkandimaan.
- 5 Kwamekore ye norin arud yaambed yi yaa ongkandimaan.
Kwane, ye arud darewoob yaambed yi yaa uniwon karakwon kerundimaan.
- 6 Kuye weng dandimaan kuu, “Neka nembed ne King kuu,
ne aangko karadkono Saiyon arimbed nenkonaane oone doreen.” andimaan.
- 7 Kuye Kingbed yedmoon, “Nembed YARIMAN ye amoweng kee baande daandaniin kei.
Yembed ne yaa yedmoon, ‘Eb kuu ne Dana,
kibikee ne kuu Ewambe keraan kii.
- 8 ‘Ne yaa kaamowaneeb kuu,
ambibkin ambibkin korem kuu ebman ong-meni,
okad yimin yimin kangkon kabdaniin.
- 9 ‘Ebed oonaneeb ye aromkono kuu kamkonomo, awuri areb,

kowe okad nunungbed meneki domokbe
 barad baradmo keremoon areb,
 ebbed yi yeene monmaraneeb.' " andoon.

¹⁰ Kwani kowe, kingdan, yiib kuu meeni kang-domiib meenime,
 okad kiri ooniibdan, yiib kuu ongkandi weng
 dakmaan kuu awinime.

¹¹ Uniyiibbed YARIMAN ye deme kuu awinime,
 une kiringmiyiibbed ye yaa kubime.

¹² Ye Dana Mingki yaa bumangke yaningko
 kankoonime,
 kwanaibban kuu arud wandene,
 yiib wadkeri kuu wedyambed nare mon-
 maraneen.

Amborom kuu ye arud kuu kudmeniibban
 yurendimaan kowe.

b Kane kane kuu Dana Mingkimbed kukbimaan-
 bon aombed dobaraniib kuu yi korem kuu
 amun kerundaneen kii.

Yook 3

Dewid ye yook. Ye dana Absalom yaambed kom-
 biri wonoon yaron aombed wongkoon.

¹ O YARIMAN, ne bondan kuu yemoon!

Ne yaa manmo keriwendan kuu yemoon!

² Nimakarub yemoon kuu ne dowad kamune yed-
 mimaib,

"Ye kuu Godbed arudbon aom kuu
 nenyeedaraanban." andimaib. *Selah*

³ O YARIMAN, eb kuu kwamunemban, ebbed ne
 kombe areb kerimaab,
 ebbed ne yaa nambiri kaweneb arudkono
 kangdom kawimaab.

⁴ YARIMAN yaa awawe ande baandaina,

yembed ye aangko karadmo arimbed inan-duwimaan. *Selah*

- ⁵ Amnoon doboob kuu ne kuu yiri angkimbaraina waraana yaro dembimain,
amborom kuu YARIMANBED awawaane yim-inmo dobirimain kowe.
- ⁶ Ne yaa bon kere kanawanewande kebeniwen-dan tausen yemooniib kuyaa kuu
ne unainban.
- ⁷ O YARIMAN, ne God, yeedere mene ne nen buru-danduwe!
- Ne bondan korem kuu yi mongodkono aangkeneb,
arewadan ne yaa manmo keriwen kuu yi ningkambo domangke.
- ⁸ Arudbon yaa burudande nenmini ye karub kuu YARIMAN, yembedmo.
Kowe, eb karuwa nimaya yaa amun amun kerunde. *Selah*

Yook 4

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki yemaniib. Dewid ye yook.

- ¹ O ne nen koromone dorondandi ye God,
eb yaa baandaka inanduwe.
- Ne dabab aom wanaan kuu ebbed awawi kawewen.
Kowe, ne yaa mimyob keeweneb ne kurikuri wengambere.
- ² O karuwa nimaya, yiib kuu aron komoyiibbed naningko nambiriyiib yaa damangkawem-baraniib?

Yiib kuu aron komoyiibbed idiibban yeman
yaa dowakeniib keranib iranmi yeman yaa
onmembaraniib? *Selah*

³ Kumban kaadkerime! YARIMAN kuu ye kiwaan
arimo doriibdan kuu ben yeka ye dowad
angkara nongkoboon.

Kowe, nembed YARIMAN yaa baandaniin kuu
wengamberewaneen.

⁴ Uniyiib kiringmime, ambarakmaib.

Yiib angkimbon ari angkibka,
yiib mimyob aom andangke darobe iwari ker-
ime. *Selah*

⁵ Yorokmo ye munob koni yeman konime,
YARIMAN yaamo angkumone dobririme.

⁶ Nimakarub yemoonbed yedmimaib, “Kanem-
bed nub yaa mun kerundaneen? Dowan!”
andimaib.

O YARIMAN, eb murubia ye nambiri kuu nub
yaa nambere yurok.

⁷ Ne niindem aom kuu ebbed kubi darewoob on-
duknewewen.

Kuu yimbed animan id yemoon ire wanabe
wain ok yemoon ongmenib kubimaib kuu
burudande arimbed kawewen.

⁸ Ne yiri angkimain kuu yewenubmo unuk angki-
main,

amborom kuu o YARIMAN,
ebbedmo ne nen kangkurudmo kebene
oonewimaab.

Yook 5

Yook ambo bi ye karub yeman. Yurin yeman.
Dewid ye yook.

- ¹ O YARIMAN, eb kuu ne weng ke dakmandamaan
kee wengambere.
Ne kirindobi wareki keyaa meene.
- ² Ne King, ne God,
ne awawi kawi dowad eb yaa ke baandaan
kee wengamberewe,
amborom kuu eb yaa kurikuri kerimain
kowe.
- ³ O YARIMAN, amkimo kaimbed ne weng dakmaina
wengambirimaab,
amkimo kaimbed ne dowaken kaamobi kuu
benmene eb arinambo ari nongkobekori,
anam kwanuwaneeb andi ye meenimbed
meedmimain kii.
- ⁴ Eb kuu inamen arewa yaa dowakenban ye God,
arewa kaimaibdan kuu eb arinambo ari do-
birindeban.
- ⁵ Kerengkan kamiibdan kuu eb indob ari do-
birindeban,
ambarakmidan kuyaa kuu arud wandeneb
dowakenban anam kerewen.
- ⁶ Dudi weng dakmenabidan kuu ebbed monmara-
neeb.
Kumka o kuman yenbandianiib birandidaniib
kuyaa kuu YARIMAN kuu komyeng baeb
areb keroon.
- ⁷ Kumban eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken yaambed ne kuu eb ambiwoom
awudaraniin,
eb kurikuri ambib karadmo yaa bumangkaniin,
ewaningko kankooni dowad.
- ⁸ O YARIMAN, ne kuu bondaniib kowe,
eb yorokmo dobiri yaambed ne nen kinban
weneneb,

yorokmo dobiri ye kiwaan ebbed ongmewen
kuu korobe korokbewe.

⁹ Ne bondan yi dakmi ye weng kuu anam ande
awini yemanban,
yi niindem aom kuu monmari ye inamen
kumbedmo.

Yi mongkodem kuu dabunindo ye bobkonombon
areb,
kwane yi ongbed birandimaib.

¹⁰ O God, yi yaa wengyunde dabab konde.
Yi wunonwanon weng kumbed yika yi meren
monmarime.

Yi ambarakmi yemoon kumbed ben ambibkin
bunangka kirarundeneb ika mini kuu
amob ande,
amborom kuu eb yaa wabkad keriwen kowe.

¹¹ Kumban kane kane yi kuu ebbed kukbimaab-
bon aombed dobirimaib kuu kubime,
kwane yi kuu kubi yook wingkime.

God, eb oonendi kumbed yi ari dabunende.
Yi kuu eb yaa mimyob dowaken keebdiwen
kowe, kwananeeb kuu eb yaa kubaniib kii.

¹² O YARIMAN, anam kuu ebbed yorokmodan kuu
amun kerundimaab,
kwane eb womoniyyiibban ye mimyob
dowaken kumbed yi yaa kuu yirim areb
kanawanewandundimaab.

Yook 6

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki
yemaniib. *Seminit* ye kiwaan wingki yeman.
Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, eb norin wande ne yaa dedmone
daawaab,

- eb arudbed ne arewa kami yaa didangkaab.
- ² O YARIMAN, naromkono kuu dowan kowe, ne yaa mimyob keewe.
 O YARIMAN, ne kono aom kuu banabeen kowe, ongmewe.
- ³ Kwane, ne kingkin kumundin kuu dabab keroon.
 O YARIMAN, komo aron arimbed eb awawi kuu ne yaa mananeen?
- ⁴ O YARIMAN, ika mene ne nen bobni yaa kuu burudande obon keruwe.
 Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kumbed burudande obon keruwe.
- ⁵ Dukniwendan kuu eb yaa meendobimokban, dowan.
 Kane kanembed bobkonombon aom doriib kuu ewaningko kankoonimaib dee?
 Dowan!
- ⁶ Ne kuu warekembiri kumbed wuudne aromkonoyiibban keraan.
 Amnoom doboob kuu ne angkimbon ari yuudaneni,
 ne ambongkoni yeman kuu inokbed deendi-maan.
- ⁷ Ne indob kuu inok wembiri kumbed yiminban keroon.
 Nindob kuu ne bondanbed kwamiib kumbed wuudne kirobeen.
- ⁸ Yiib arewa ambangkidan korem, ne yaa angkanime,
 amborom kuu YARIMANBED ne yuudi kuu wengamboroon kii.
- ⁹ YARIMAN yaa mimyob keewe awawe ande baandaan kuu wengamboroon.
 Ne kurikuri yaa kuu YARIMAN wengamberene ee yimin andoon.

10 Ne bondan korem kuu karak bobnenib yi niindem aom kuu dabab kerundaneen, kwane yi kuu kudmeniibban wedyambed yidbobne koronde ika wananiib.

Yook 7

Dewid ye *sigaiyon* ye yook, YARIMAN yaa wingkoon, Benjaminman Kus ye dowad.

1 O YARIMAN ne God, ebed kukbimaabon aombed dobirimain kowe, ne nen kane kanembed nemno yariibdan yi dingki ari kowaab, yi yaa kuu ne nen burudande obon keruwe.

2 Ne nen burudande obon keruwaabban kuu, yi kuu ne yaa laiyonbed aye worobe kurubkuru keremoon areb kamaniib, kwane ne nen wananiib kuu karub maambed ne nen yi yaa burudande obon keruwaaban.

3 O YARIMAN ne God, ne kuu komo kamaan?
Ne dingki aom kuu ambarakmiyiib dee?

4 Ne angkodmi nende ye bondan yaa kondaan dee?

Ne yaa manmo keroonman kuu idiibban kumbed anbande ye yiribman yid baan dee? Dowan!

5 Kwane ambarakmako wedmebka, korondebko ne bondanbed nemno menenib awinewe nendime,
kwane korondebko ne wadkeri monmarenib ne id kan okad kuri keende winime. *Selah*

6 O YARIMAN, eb norin yaambed yaro dembe.
Ne bondanbed norin wandiwen yaa kuu ebed yaro dore kebene.

Ne God, ebbed kwane ne dowad yaro dembe.
Eb kuu wengyundi yaron kowewen.

⁷ Kwane, ambibkindan korem nedbiwen kuu
ewiib yaa menebe awanewandime.
Ewen arimbed yi yaa oonende.

⁸ YARIMANBED ambibkindan korem yaa wengyun-
dok.

O YARIMAN, ne yorokmo dobiriyiib aadidmiyiib-
baniib kuyaambed ne yaa wengyundeneb
ma ambarakmindo ande.

⁹ O God yorokmo, eb kuu nimakarub yi ina-
men aomiib niindem aomiib kuu andangke
darobimaab kowe,
arewadan yi kamenabi kuu ben mene dowan
kere.

Kwane, yorokmodan kuu ben komomed ma
yaanban aom nongkobe.

¹⁰ Ne dorondandi ye kombe kuu God,
kaneya yi niindem aom kuu kangdommo kuu
yembed ben burudande obonmo kerundi-
maan.

¹¹ God kuu yorokmo wengyundi ye karub,
ye kuu aron mimim korem arud wandimaan
ye God.

¹² Arewadan kuu amonombaibban keraniib kuu,
Godbed ye kerewang kande deedmene,
ye anangkab kande nikbe yekbad uunaneen.

¹³ Kwane, kabonman ye kumana anaya kuu nek-
woon,
kwane ye ana yumbuyiib kuu ben ware bo-
knoon.

¹⁴ Arewaman kuu inamen arewa meendobene,
yena yaa dabab kondi ye inamen kowene
birandimaan.

- ¹⁵ Yembed dem ongme kwane nidke ben angka
 kiranmimaan kumban,
 yeka dem ongmoon kuyaom kombirimaan.
- ¹⁶ Dabab kondi ye inamen kowimaan kuu ika ye
 ari menebimaan,
 kwane ye monmari ye inamen kowimaan
 kuu yeka yemeren monmarimaan.
- ¹⁷ YARIMAN kuu yorokmo ambangkimaan kowe ye
 yaa eso andeni,
Korem Burudandoon Arimbed Ye YARIMAN
 yaa aningko kankooni ye yook wingkaan.

Yook 8

Yook ambo bi ye karub yeman. *Gitit* ye kiwaan wingki yeman. Dewid ye yook.

- ¹ O YARIMAN, nub Yariman,
 ewaningko kuu nambiri manimanandewiib,
 okad kiri ye kumkam korem burudande
 arimbed keroon kii!
Eb nambiri kuu Ewen burudande arimbed
 kowewen.
- ² Ebbed nekwaawe dana monowiib dana danayiib
 ewaningko kankooni ye yook wingkimaib,
 amborom kuu eb kuu bondaniib kowe,
 eb bondaniib kakman konde yenbandidaniib
 kuu ebbed kebenendaneeb.
- ³ Ambidiib Eweniib kuu ebman, eb dingkimbed
 ongmenabewen,
 kwane woodiib mindongiib kuu ebbed ong-
 menabe nongkobewen.
- Kuyaa wedme meendobimain kumbed
- ⁴ kwane kaamonimain, “Nimakarub kuu
 kaneyakob eb kuu yi yaa meenmo doreeb?

Yi dana kuu kaneyakob eb kuu yi yaa oone
doreeb?" andimain.

⁵ Engyus yi dobiri yaromkono kuu ari, nimakarub
yi dobiri yaromkono arebban kuned,
nimakarub yiman kuu engyus yiman areb
ebbed kowewen.

Kwane, eb kuu nimakarub yaa nambiriyiib dobiri
manimanandewiib bangkandewen.

⁶ Yi kuu ebbed ben eb dingkimbed ongmenabe-
wen ye kumkam oonidan ongmewen,
kwane kumkam korem ben yi dabderem yiri
nongkobewen,

⁷ sibi koremiib buromakau koremiib dingkan kii-
wiib

⁸ ayari oniib ok yiri ooniib karamok yiri dingkan
koremiib kui.

⁹ O YARIMAN, nub Yariman,
ewaningko kuu nambiri manimanandewiib,
okad kiri ye kumkam korem burudande
arimbed keroon kii!

Yook 9

Yook ambo bi ye karub yeman. "Dana Bob-
noon" ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman.
Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, ne niindem aom kumundin kumbed
ewaningko kankoonaniin,
kwane binangke eb kuu anam andi yeman
korokbendewen kuu dakmaniin.

² Eb yaa dowakeniib kubiyiib kerubdaniin,
Korem Burudandoon Arimbed Ye God,
ne kwane ewaningko yaa kubebdeni
wingkaniin.

- ³ Eb angkaderewen kowe, ne bondan kuu yiminban kere ika winiwen,
kwane yi kuu kirobe dukne winiwen.
- ⁴ Amborom kuu eb kuu kangdod yumbon ari kuu dibere yorokmombed wengyundimaab kowe,
ne inamen kuu ebbed wengyunde ee yimin andewen.
- ⁵ Ebbed ambibkin maa maadan yaa kamkono weng kondeneb, arewa kamiibdan kuu ben monmarewen,
kwane yi aningko kuu arewen kumbed dowan keroon, aron korem ye dowad.
- ⁶ Aron korem ye monmari kuu bondan yaa meneboon,
kwane yi kambong kuu ebbed monmarewen, kedi, yi aningko kuu nonondande dowan keroon kii.
- ⁷ Kumban YARIMAN kuu aron korem oonembara-neen,
kwane ye dibere kangdod kondimbon kuu nekwoon.
- ⁸ Ye kuu okad yiridan ben yorokmombed wengyundaneen,
kwane ye kuu ambibkin mimimdan yaa konomdangmo wengyundaneen.
- ⁹ YARIMAN kuu dabab wayiroondan yi ben kukbimbonman,
kwane ye kuu yobdood meneboon yaa aromkonoyiib dobirimbonman.
- ¹⁰ O YARIMAN, eb yikaaddan kuu eb yaambed yonenib ebbed kwananeeb ande inamen kowaniib,

amborom kuu eb ande miniwendan kuu eb
kuu yi yaa angkurom korokbaabban kowe.

¹¹ YARIMAN kuu Sayion arimbed oone dobirimaan,
ye yaa kubene wingkime,

kwane yembed komo ambangkoon kuu am-
bibkin mimid dan aom yaa dakmime.

¹² Amborom kuu kumka o kuman kamiibdan yaa
kakman inandi ye God kuu dabab mene-
boondan yaa meenimaan,
yi kuu ye yaa kwane baandimaan kowe yi yaa
akmen naknod kere nonondandimokban
kui.

¹³ O YARIMAN, ne bondanbed durud yewed ke
kawiwen kee wedmende.

Mimyob keeweneb bobni ye ambongko yaa
kee nenkone burudande.

¹⁴ Kwanebko, Saiyon ye mungkan Yerusalem yu
kuuk ambongkodem aomed
ewaningko kankooni weng korem dakmeni,
bobni yaa burudande bindi ye kiwaan ebed
ongmewen ye dowad kuba.

¹⁵ Ambibkin mimim kuu yi bondan kirobime andi
ye dem nidkiwen kuu yika kuri kirobiwen,
kwane yi yon kuu yika yi kawaad nong kowe
bikniwen kumbed awindoон.

¹⁶ YARIMAN kuu ye wengyundi yorokmo kumbed
ye inamen korokboon,
kwane arewa kamidan kuu yika yi
dingkimbed komo ambangkiwen kumbed
kawaad nongbed awindemoon areb
keriwen.

Higaiyon. *Selah*

¹⁷ Arewa kamidan kuu ika bobkonombon yiri
wananiib,

God yaa wunekare nonondandiwen ye am-bibkin mimimdan korem kui.

18 Kibikee kamboknondan kuu awandiyiibban kumban Godbed aron korem yi yaa nonon-dandaanban,

Godbed kwananeen ande meeni ye inamen kuu kibikee yobdood meneboondan yaa kuu dowan, kumban aron ari kuu kuye inamen kuu ika awinaniib.

19 O YARIMAN, yaro dembe.

Korondaawa kangdod aom kuu karubbed eb kan kubunaib.

Ambibkin mimimdan kuu eb kerebiri arimbed kangdod kerunde.

20 O YARIMAN, yi kuu ongmendebko unime.

Korokbendebko, ambibkin mimimdan kuu nimakarub dokmenmo kuu yikaadkerime.

Selah

Yook 10

1 O YARIMAN, komoyiibkob eb kuu ambab angkambed kwane doreeb?

Komoyiibkob dabab kandimaub yaron ari kuu biknekoreb wedmendimokban kerimaab?

2 Arewa kamembiri ye karub kuu ye kerengkan kumbed kamboknondan yenbande yari-maan kowe,

ye kuu yena yaa wunonwanon ye inamen meenimaan kumban ebbed ye nen kuye inamen ye dabab aom kowe.

3 Arewa kamembiri ye karub kuu ye inamen dowaken arewa kuyaa kerengkan kaimaan,

kwane yembed kirimdan yaa amun kerun-dekore YARIMAN yaa butun kaimaan.

- 4** Arewa kamembiri ye karub kuu ye kerengkan kaimaan kumbed God ande onmimokban, kwane ye meeni inamen aom kuu God yaayiib ma meenimokban.
- 5** Arewa kamembiri ye karub kuu yiribman bi ye kiwaan ongimaan kuu yiminmo kerimaan kuned, eb wengyundi ye inamen kuu arimo, ye kuu kuyaa wedme yekaadkerindeban, kwane ye bondan yaa kuu wooyo ande ambon baandimaan.
- 6** Kwane, yeka yemeren yedmimaan, “Komobed ne kuu ma nen yiri kubunaanban, aron korem kubimo dobaraniin, ne yaa dabab ma manaanban.” andimaan.
- 7** Ye mongkodkono aom kuu butun kamiyiib dudanabiyiib yenbandaniin andiyiib kumbedmo, kwane dabab kondiyiib arewa kamiyiib ye weng kuu kirod dakmaneenmo.
- 8** Ye kuu kambong diamed kakubuk bikne meed-mimaan, kwane biknimbon yaambed ambarakmiyiib-bandan ogood kuyaa kumka yimaan, kwane yewed kondandameendan yaa kuu yemyeb bikne keendombirimaan.
- 9** Ye kuu laiyon areb biknimbon yaambed kakubuk bikne meedmimaan, kwane ye kuu angkimbere meedmene kam-boknondan awindande kaimaan,

kwane awindekore ye oon bi ye men aom
kamobe be irin wenemoon areb kamimaan.

¹⁰ Kamboknondan kuu yembed ben yiri kiradme
yob beengkemoon areb kamimaan,

kwane yi kuu ye aromkonomed ben yiri
kubunimaan.

¹¹ Arewa kamembiri ye karubbed yeka yedmi-
maan, “God kuu nonondandoon,
ye murubia kuu kebenekore wedmewimok-
ban.” andimaan.

¹² O YARIMAN, yaro dembe! Eb dingki kankoone
yire.

O God, dabab kandiwendan yaa nonondan-
dundaab.

¹³ Arewa kamembiri ye karub kuu komande God
yaa butun kaimaan?

Komande yekareb yedmimaan, “Nembed
komo kamiin yaa kuu ye kuu
wengyundaanban.” andimaan?

¹⁴ Kumban, o God, eb kuu dabab menebiyiib
mimyob wandiyiib yaa kuu wedmimaab,
kuyaa kuu ben awandi ye dowad meeni-
maab.

Dabab kandoonman kuu yekareb eb dingki ari
kowimaan,

kwane anenabdan yaa kuu ebbed awandi-
maab.

¹⁵ Arewa kamembiri ye karub ye aromkono kuu
ebbed domangke nen angkadere.

Ye arewa kamembiri kuu ebbed wengyunde
dabab kone yemoon keraneeb kumbed ye
inamen arewa kuu dowan keraneen.

¹⁶ YARIMAN kuu aron korem korem ye king keroon,

kwane ye weng wengambaraibban ye am-
bibkindan kuu ye okad ambab angkambed
duknaniib.

- 17 O YARIMAN, dabab kandiwendan yi meeni
dowaken kuu ebbed wedmeneb,
ebbed yi yaa kube ongkandeneb yimbed eb
yaa baandi kuu ebbed wengamberendi-
maab.
- 18 Anenabdaniib dabab wayiroondaniib kuu
ebbed dorondarundimaab,
okad yiridanbed uniwon karakwon kondi
kuu dowan kerok anded.

Yook 11

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

- 1 YARIMANBED kukbimaanbon aombed
dobirimain.
Kowe, inamen arewaman, eb kuu kanekob ne
yaa kuu ke yedmewewen kei,
“Ayari on areb ewaangko ari wanwene.
- 2 Kedi, wedme. Arewa kamembiridan kuu yi ana
ben yekbad yaa dedmobenib,
yi anangkab angkokbimaib.
Yi kuu kumun aombed niindem aom yorokmo
kere doriibdan yaa
baradmande doriib.
- 3 Kwane, ambokab yiri ye inamen monmarimaib
kowe,
yorokmodan kuu komo keraniib?” andewen,
komarewa kii?
- 4 YARIMAN kuu ye kurikuri ambib karadmo aom
doreen,
kwane YARIMAN kuu ye dibere oonimbon
Ewen ari dibeen.

Ye kuu nimakarub korem yaa ongme keendom-birimaan,
ye indob kuu nimakarub yi niindem aom an-dangkimaan.

- 5 YARIMAN kuu yorokmodan yi niindem aom an-dangkimaan,
kumban arewa kamembiridaniib yenbandi
yaa dowaken keriwendaniib yaa kuu ye
kingkinbed arud wandembirimaan.
- 6 Arewa kamembiridan yaa kuu amoyidkowiib
bod sulfaa yumbuyiib
kiradmaneene am areb yi ari kirobaneen.
Kwane, nimin kaiyiib ye nuub kumbed yi yaa
wurumembirimbon aom nongkobaneen.
- 7 Amborom kuu YARIMAN kuu yorokmo,
ye dowaken darewoob kuu yorokmo kamime
anded,
kwane kangdommo doriibdan kuu ye muru-bia wedmaniib.

Yook 12

Yook ambo bi ye karub yeman. *Seminit* ye kiwaan wingki yeman. Dewid ye yook.

- 1 YARIMAN, awawe. Eb kerekmen yaa doriibdan
kuu dowan,
anam anam yaa ma korondiyiibban awinimo
doriibdan kuu nimakarub aombed wenebe
dowan keriwen.
- 2 Nimakarub korem kuu yi dia doriibdan yaa bi-randimaib,
kwane kobkob weng kuu yi mongkodem
aombed menebimaan birandi ye dowad.
- 3 Kwane, kobkob weng dakmidan kuu
YARIMANBED kebenendok.

Kwane, kane kanembed kerengkan kame

⁴ “Nubkareb aromne dakmenabuuub kumbet
yena yaa burudandande yi korok
keranuuub.

Nub komo dakmandamuub kuu kumbetmo,
karub maambed kebendaanban.” ande
dakmimaib kuu YARIMANBED kebenendok.

⁵ YARIMANBED yedmoon, “Kamboknondan kuu
arewa kamidanbed ben dabab wayiroon
kuyiib

yenbandiwenda wareki kamiib kuyiib wed-
maan kowe,
kibireb kee yaro dobaraan.

Yaro dobere yi dowaken yaambed dorondande
awandaniin.” andoon.

⁶ Kwane, YARIMAN ye weng kuu karadmo, ma
arewayiibban.

Ye weng kuu bot silvaa kande nengkanabi
yeman aom kamone
yankoren anam keri dowad nengke ika ika
kame ediib kerimaib kwane areb, karadmo
kai.

⁷ O YARIMAN, ebed nub ben ongme oonaneeb,
kwane kuye arewa kamidan yaa kuu ebed
nub ben dorondandaneeb, aron korem.

⁸ Inamen miin arewa kuu nimakarub inamen
amun ande kamiib kumbet
arewa kamidan kuu okad kuyaa nubkob ande
kerengkan kame yarimaib.

Yook 13

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, eb kuu aron komoyiib ne yaa
meenaabban?

Aron korem nonondanduwaneewoo?

- Aron komoyiib ne yaa angkurom korokbewa-neeb?
- ² Aronkiyib amnoomiib mimyob wandimain kowe,
aron komoyiib ne inamen aom dabab kan-dembaraniin?
Aron komoyiib ne bonman kuu ne burudande doraneen?
- ³ O YARIMAN ne God, ne yaa wedmewe inanduwe.
Ne id yaa aromkono konebko nindob yimin kerok. Kwanaabban kuu angke bobnani-ine,
- ⁴ ne bonmanbed “Ye kuu nembed bidkonaan.”
ande yedmaneene
ne bondanbed ne kombaraan yaa kubaniib kii.
- ⁵ Kumban ne kuu eb womoniyiibban ye mimyob dowaken yaa angkimbaraneen andimain,
kwane ne niindem aom kuu bobni yaa burudande bindi ye kiwaan ebbad ongmewen ye dowad kubimain.
- ⁶ Ne kuu YARIMAN yaa wingkaniin,
amborom kuu ye kuu ne yaa amunmo kamoon kowe.

Yook 14

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

¹ Inameniibbandan kuu yi niindem aom kuu
“Godiibban, dowan.” ande yedmimaib.

Yi kuu yorokmomban, unitab, yi ambangki kuu komyengiib,
yi kuyaa mimo kanembed ma amun kamimokban.

- ² YARIMAN kuu Ewen arimbed kiri nimakarub korem yaa kerendeen,
 ye kuu karub mim mim kanembed inamen
 kande God ye kiwaan yaa onme dobiridan
 kuu wedmanded.
- ³ Kumban yi korem kuu amonombe yangmad
 kere kimyen wenebiwen,
 kwane yi kuu ibonmo yorokmoyiibban
 unitab keriwen.
 Yi mim kuyaa kuu kanembed ma amun kamimok-
 ban,
 korem dowan kai.
- ⁴ Arewa kamidan kuu ma kaadkeraniib dee?
 Kedi, yi kuu om anemoon areb ne karuwa
 nimaya monmarimaib,
 kwane yi kuu YARIMAN yaa ma baandimok-
 ban.
- ⁵ Kumban yi kuu unimbed de derendande
 onekandoon,
 amborom kuu God kuu yorokmodan yoom
 doreen kowe.
- ⁶ Arewa kamidan, yiib kuu kamboknondan yi in-
 amen kowiwen yaa kebenimaib,
 kumban yi kuu YARIMANBED kukbimaanbon
 aombed dobirimaiib.
- ⁷ O, Israeldan yi bondan burudande obon kerundi
 ye karub kuu aangko Saion arimbed
 angkadere monok.
 Kuyaron kuu YARIMANBED ye nimaya karuwa
 ben obonmo kerunde yiminmo kerunda-
 neen.
 Kwanoka Yekob ye meed Israeldan kuu
 dowaken kere kubime.

Yook 15

Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, eb kurikuri ambib aom aomni kuu
kane kuu yimin?

Ewaangko karadmo ari dobiri kuu kane kuu
yimin?

² Kuye karub kuu ambarakmoon ande kadwoniyi-
ibban,

kwane ye kuu yorokmo yaambed
ambangkene,

ye niindem aom kuu anammo kumbed
anammo dakmimaan.

³ Kwane ye kuu wengamborokbandimokban,
ye kuu ye dia doriibdan yaa ma ambarak-
mendimokban,

kwane ye angkodmi yaa kobkob daanub-
daanab kamimokban.

⁴ Kwane ye kuu arewa kamimaibdan yaa kuu
odkeneb kerimaan,

kumban kane kane YARIMAN yaa uniwendaan
kuu yi aningko kankoonimaan.

Kwane ye amob ongmoon kuu no awinaneen,
kuye amob awinaneen kumbed dabab
menebaneen kuned.

⁵ Ye kuu od bangkandekore ika ari iniyiib yedme
kandaanban,

kwane ye kuu arewa kamidan yi od
yemyeb kandene ambarakmindoman yaa
ambarakmoon ande yedmaanban.

Kane ye kuu keamune kamaneen kuu
kiringmaanban kangdommo keraneen.

Yook 16

Dewid ye *miktam* ye yook.

- ¹ O God, ne nen dorondande,
amborom kuu ebbed kukbimaabbon aombed
dobirimain kowe.
- ² Nembed YARIMAN yaa yedmaan, “Eb kuu ne Yari-
man,
kumkam amun ne yaa dangoon kuu eb
yaambedmo.” andaan.
- ³ Karadmodan okad kiri doriib kuu
nambiri manimanandewiib,
ne kubi dowaken korem kuu yi yaa angkeen.
- ⁴ Kane kane god yena yaa winimaib yi mimyob
wandi kuu
maa ariyiib kan dabokne wananeen.
Yi god yaa dingkan aye nengke baeb kone umkan
onduknimaib kuu wene daboknainban,
kwane yi god yi aningko kankoonainban.
- ⁵ YARIMAN, ne dobiriyiib yumboniib kuu ebbed
ongmewan.
Ari ne komo keraniin kangkon ebbed ooneeb.
- ⁶ Okad yimin yaa nariwen kuu ne dowaken
yaambed ongmiwen.
Anam kuu nokad kawewen kuu kubimo ye-
man.
- ⁷ Ne kuu YARIMAN yaa kubaniin, yembed ked-
mengkawimaan kowe,
kwane amnoom kangkon ne inamen meeni
ye kiwaan kumbed inamen amun korokbe-
wimaan.
- ⁸ Ne kuu YARIMAN kuu barang darewoob ande
meenimain.
Ye kuu ne dingki wiwi angka doreen kowe,
ne kuu kiringmaanban kangdommo
keraniin.
- ⁹ Kwane kowe, ne mimyob kuu kubeena ne ong
kangkon kubeen.

Ne id kangkon uniyiibban dobaraneen.

¹⁰ Amborom kuu ebbed ne kuu bobkonombon yiri
aron korem domowawe deendainban,
kwane korondaawe eb Karadmoman kuu
bobne deendaanban.

¹¹ Ebbed wadkeri ye kiwaan kuu korokbewewen.
Kwane eb arinambo arimbed ne yaa kubi
kawaneeb,
aron korem ye kubiyiib eb dingki wiwi
angkambed kui.

Yook 17

Dewid ye kurikuri yook.

¹ O YARIMAN, wengyundi amun kawe ande
kaamobdako wengambere.

Ne baandi kee wengambere.

Ne kurikuri kee wengambere,
ne weng kee birandi ye inamen yaambed
dembindo kowe.

² Ebbed ne dowad wengyunde ma ambarakmindo
ande,
ewindobbed yorokmo kiwaan wedme.

³ Eb kuu ne niindem aom wedmene amnoombed
andangkewe,
kombon darobewimaab kumban ambarakmi
maa ma wedmaabban.

Ne inamen kowaan kuu ne wengbed ambarak-
main andaan,

⁴ okad yiridan kwamunemban.

Eweng awine kandaan kowe,
yeremboromdan yi kiwaan yaa kangkadmi-
main.

⁵ Ne kuu eb kiwaan yirimo dodkanmo weniin,

ne yon kuu ma monkare kimyen angka ma
dodkan winindo.

- ⁶ O God, ne kuu eb yaa baandimain,
amborom kuu ebed inanduwimaab kowe,
kerendem kawe ne kurikuri wengambere.
- ⁷ Kane kane yi bondan yaambed kirokmone
ebed kukbimaabbon aombed dobirimaib
kuu,
eb dingki wiwimbed ben burudande bindi-
maab kowe,
eb womoniyiibban ye mimyob dowaken miin
darewoob yi yaa korokbende,
kukuu binangki yeman, miin darewoob
anam kowe.
- ⁸ Ewindobbed ebka dorondandemoon areb ne
nen dorondande.
On ayam yu mana kuu yu dongkon dem aom
nen biknemoon areb ne nen bikne.
- ⁹ Arewa kamidanbed nenbandande kamiib yaa
kuu kwane dorondande,
ne neene kowandamiibdan ne
kanawanewandiwen yaa kui.
- ¹⁰ Yi mimyob keendi kuu dowan kai,
yi kuu kerengkan kami ye wengmo dakmi-
maib.
- ¹¹ Yi kuu ne kerewenmo miniwen kumbed kibikee
ne kanawanewandiwen,
kwane kereknenmo dorenib ne nen okad yiri
korarande doriib.
- ¹² Yi kuu laiyonbed dingkan mungi bobnemoon
areb doriib,
laiyon darewoobbed biknimbon aombed
kerekne diberemoon areb kui.
- ¹³ O YARIMAN, yaro dembe! Yi durunde yenbande
ben yiri kubudere.

Eb kerewangbed arewa kamidan yaa ne nen burudande angka kowe.

- ¹⁴ O YARIMAN, eb dingkimbed karub kwamenabi-maib yaa ne nen burudande angka kowe, okad kiridan okad yiri ye wadkeri ye kak-manmo kandi dowad kwanimaibdan yaa kui.

Ebbed bobne komberewendan yaa kuu animan bangkandaawe ane mikmonaiwe yi mungi dowan kerimaan, kwane yi meed kangkon yiminmo dobiri-mailb, kwane kuye bangkandembiri yeman kuu yi awoya yaa kangkon angkeen.

- ¹⁵ Kwane, ne kuu yorokmo dobiri yaambed eb murubia wedmaniin. Kwane ne kuu unuk yirimbed yaro dem-baniin kuu eb kuru wedmeni kubaniin.

Yook 18

Yook ambo bi ye karub yeman. YARIMAN ye dememan Dewidbed wongkoon. YARIMANBED Dewid ye bondan koremiib Sooliib yaambed ye nen burudande angka kwoon kumbed keye yook wingkoon, YARIMAN yaa.

- ¹ O YARIMAN, eb kuu ne aromkono, eb yaa mimyob dowaken keebdaan.
² YARIMAN kuu ne aromkonombon, ye kuu ne aromne angkumonimbon, ye kuu arud barang yaambed ne nen burudande angka kowi ye karub.

Ne God kuu ne aromkonombon, yembed kukbi-maanbon aombed dobirimain.

Ye kuu ne kombe, ye kuu bobni yaa ne nen burudande bindi yaromkono, ye kuu ne dorondarimbon.

³ YARIMAN kuu amunmo kowe yaningko kankooni kuu yimin.

Ne kuu ye yaa baandimain kowe,
ne bondan yaa ne nen burudande angka kowimaan.

⁴ Bobni ye kibin abakbed ne kuu yerengkoon,
kwane monmari ye barang kuu urok yuknemoon areb ne burudandoon.

⁵ Bobkonombon ye kibin abakbed ne yaa kanawanewawoon,
kwane bobni ye warabbed ne kebenewoon.

⁶ Ne mimyob wande miin yiminban keraan kumbed YARIMAN yaa baandaan,
kwane ne God yaa awawok ande komkaan.

Kwane, ye kurikuri ambib aombed ne weng kuu wengamboroon,
ne baandi kuu wene ye kerendem aom aomnoon.

⁷ Okad kuu binangkiyiib dowodkiyiib keruune,
aangko angkumonimbon kuu ben kiringmeen.

Yi binangkiwen kuu Godbed norin wandoon kowe.

⁸ Amareng kuu ye kiringkono dembed dembenaboon,
kwane dene dowan keri ye amoyiib amoyidkowiib kuu
ye mongkodembed dembenaboon.

⁹ Ye kuu ambid birinde kan yone yiri kamoonoo,
kwane ye yon dad dabderem yiri kuu wiib kumun miriknimbonmo.

- 10 Ye kuu engyu burawiib arimbed dibere wanwonoon,
 kwane ye kuu nuub arimbed wanwonoon.
- 11 Ye kuu kumun kande ye dabuni yeman kerundoon,
 ye dabuni yeman kuu ambid ye amokambid.
- 12 Ye kerebiri ye nambirimbon kumaombed wiib
 yeeduruune
 am boyareb yurukmo kuyiib amoyidkowiib
 angkadereboon.
- 13 YARIMAN kuu Ewen arimbed nambad areb
 baandoon,
 kwane Korem Burudandoon Arimbed ye God
 ye weng yuud kuu derendaroon.
- 14 Ye ana barandoona bondan kuu kirokmone
 buyokbayok keriwen,
 kwane imak aande yenbandoona kirokmone
 dawariwen.
- 15 O YARIMAN, eweng kamkono ongkandewen,
 kwane eb kiringkono dem aombed inum na-
 reewa yeedereboon kumbed
 karamok niindem yiri kankubunimbon kuu dok-
 menmo kereeene,
 kwane okad yu angkumonimbon kwangkon
 dokmenmo kereen.
- 16 Ye kuu ari kaimbed yiri yirene arudbon aombed
 ne nendoon,
 ne kuu ok niindem yirimbed nen wandune
 kwoon kui.
- 17 Yembed ne bonman aromkono darewoowiib
 yaa nen burudande angka kwoon,
 ne bondan aromkonoyiib ne arebban kuya
 kui.

- 18 Ne kuu dabab aom aomnaan kumbed yimbed
 nenbandande miniwen,
 kumban YARIMANBED yone awawoon.
- 19 Arudbon aom kuu yembed ne awawe nen
 angka kwoon,
 ye kuu ne yaa dowaken keewoon kowe nen
 burudande kwoon.
- 20 YARIMANBED ne yorokmo kaimain yaambed
 amun keruwoon,
 kwane ne kuu darobe wedmoonka koromi-
 ibban dobman kowe ne yaa kakman amun
 keewoon.
- 21 Amborom kuu ne kuu YARIMAN ye kiwaan
 arimo winimain,
 ne kuu ne God yaa ma amonombe koronde
 winindo kowe arewa kamindo.
- 22 Yembed dakmenaboon ye amob korem kuu ne
 wedmoni awine kandaan,
 kwane yembed wongkanaboon ye amob kuu
 ne ma wengamberedandindo.
- 23 Ye yekaad ne kuu karub maambed ambarak-
 moon ande kadwonimokban,
 kwane ne kuu ambarakmi yaa kangkadmi-
 main.
- 24 YARIMANBED ne yorokmo kaimain yaambed
 kakman amun kwoon,
 ye indob arimbed ne ma ambarakmindo
 kuyaambed kui.
- 25 O God, kane kane yi kuu eb yaa ma korondiyiib-
 ban doriib kuu ebbed yi yaa ma korondiyi-
 ibban ye dobiri kiwaan kuu korokbendi-
 maab,
 kwane kane kane kuu karub maambed am-
 barakmoon ande kadwonokban kuu eb

karub maambed ambarakmoon ande kad-wonaanban ye kiwaan kuu yi yaa korokbendimaab,

²⁶ kwane kane kane kuu karadmo doriib kuu eb karadmo dobiri ye kiwaan yi yaa korokbendimaab,

kumban unitabdan yaa kuu eb kuu inamen kan bikniwen yaa darobi ye karub korokbendimaab.

²⁷ Kane kane yika kan kubunimaib kuu ebed ben burudande obon kerundimaab,

kumban kane kane kerengkan kamimaib kuu ebed ben yiri kubunimaab.

²⁸ Eb kuu ne kiwaan yurimaab,

o YARIMAN ne God, eb kuu kumun aom doriin kuu kan amonombe nambiri kerimaab.

²⁹ Eb aromkonobed kawaneewa bondan yemoon kuu yeene burudandaniin kuu yimin,

kwane ne Godbed neyiib yaa doreen kuu aromnewaneena yi aromne angkumon-imbon korongberenande aomnaniin kuu yimin.

³⁰ Ma, God kee ye kiwaan kuu demkoronmo,

YARIMAN ye weng kuu karadmo.

Kane kane kuu ye kukbimaanbon aombed dobirimaiab kuu,
ye kuu yi kombe keroon.

³¹ Kedi, kane kuu God? YARIMAN yembedmo!

Kane kuu yone aromnimbon? Nub God yembedmo!

³² Ne yaa aromkono kawi ye karub kuu God,

kwane yembed ne dobiri ye kiwaan kuu demkoronmo ongmimaan.

- 33 Ye kuu ne yon kuu diiya ye yon areb ongmi-maan,
 kwane ye kuu ne ongmaane aangko arimbed yarebimain, kombirimokban.
- 34 Yembed ana nangmi dowad kedmengkaw-imaaan,
 kowe ne dingki kuu anangkab aromkono kuu nikbimain.
- 35 Ebbed ne nen burudande angka kowi kuu kombe areb, ebbed ne nen dorondandi-maab,
 kwane eb dingki wiwimbed ne awawaawe yiminmo dobirimain.
 Eb kuro yiri ambokibine awawewen kumbed aningko darewoowiib keraan.
- 36 Kiwaan ari wanaan kuu ebbed yirimbonmo ongmimaab,
 kowe ne kuu kombirimokban.
- 37 Ne bondan kuu nembed yondem kerenden wene burudande awingkandaan.
 Ne kuu yinmone korondindo, yi monmaraan kumbed ika manaan.
- 38 Nembed yi yeene beengkaan kowe,
 yi kuu yaro dembindeban keriwen,
 kwane yi kuu ne yon dad dabderem aom kirobiwen.
- 39 Ana nangmi dowad ebbed aromkono ne yaa kawewen,
 kwane ebbed ne bondan ben ne yon yiri nongkobeewe ne yaa bumangkiwen.
- 40 Ebbed ne bondan ben amonombeewe kirokmoniwe
 yeene monmaraan.

- 41 Yi kuu awandi dowad baandiwen kumban karub maa kanembed yi kuu ma ben burudande awandindo,
 kwane YARIMAN yaa baandiwen kumban ye kuu yi yaa ma awandindo dowan.
- 42 Nembed yi kuu dore yon dowood dararaana ingkud nuubbed wuruwemoon areb keriwen,
 kwane nembed yi kuu ben kubudaraane birin kiwaan ari dore boknemoon areb keriwen.
- 43 Karubbed ne nande kamiwen kuu ebbed ne nen burudande angka kowewen.
 Ebbed ne kuu ambibkin maa maa yi korok nen kinewen,
 kwane nimakarub yi ne ma nekaad-kerundindo kuu ne dabderem yiri doriib.
- 44 Yi kuu ne yaa wengambirimaib kuu no awine kandimaib,
 kwane owoddan kuu ne yaa unewe ika anuk irinambenimaib.
- 45 Yi arudkono kuu dowan kerimaib,
 kwane yi kuu yi aromne angkumonimbon yaambed neyiib yaa kiringmiyiib minimaiib.
- 46 YARIMAN kuu doreen kii! Ne yaa yone aromni ye God yaningko kankoonem!
 Ne nen bobni yaa burudande bindi ye God yaningko kankoonem!
- 47 Ye kuu ne bondan yaa kakman kondimaan ye God,
 kwane ye kuu ambibkin maa maa ben ne dabderem yiri nongkobimaan ye God,

- 48** kwane ye kuu ne bondan yaambed ne nen burudande angka kowimaan ye God.
 Eb kuu ne bondan yaambed ne nen burudande aningko darewoob arimbed kawewen,
 kwane eb kuu yeremboromdan yaambed ne nen burudande angka kowewen.
- 49** Kwamunewen kowe, o YARIMAN, ambibkin korem aom kuu eb yaa kubebdaniin,
 kwane ewaningko kankoone wingkaniin.
- 50** Godbed king kerunoon ye karub yaa burudande dori arimbed bangkanoon,
 kwane ye kuu yembed kinoonman yaa womonyiibban ye mimyob dowaken keenimaan,
 Dewid yoom ye awoya ari yoom yaa aron korem keendimaan kui.

Yook 19

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

- 1** Ambidiib mindong yi dangimboniib kuu God ye nambiri dianmo korokbimaib,
 kwane yi kuu ye dingkimbed ongmenaboon yaa kuu korobe dakmimaib.
- 2** Aronki mimim kuu kwane dakmembirimaib,
 amnoom mimim kangkon kaadkeri ye kerekmen ye weng kwane dakmembirimaib.
- 3** Kukuu dakmiyiibban, kwane wengiibban,
 kwane yi weng yuud kuu maambed wengambirimokban.
- 4** Kuned yi weng yuk kuu bid yimin yimin yaa angkane wenebimaan,
 yi weng kangkon bid yimin yimin yaa wenebimaan.

Ambid aom kuu yembed aron ye yumbon ongme kowoon.

⁵ Aron yeedirimaun kuu karub wonong mokaid awanande ye angkimbon aombed angkaderemoon areb kui.

Yu kuu kabani yaa burudandunindeban ye karubbed kubene kabanimaan areb.

⁶ Kwane yu kuu ambid dungkun angkarambed daadere dokbe angkara kubunimaun.

Yu nambiri yaa kuu barang maa ma biknimokban.

⁷ YARIMAN ye amob kuu demkoronmo, kingkin yaa aromkono yeeb konimaan.

YARIMANBED komo kamoon ye weng kuu anam anammo, mengmengiibban iwari doriibdan ben meeni kangdomdan kerundimaan.

⁸ YARIMAN ye kongamki yamob kuu yorokmo, niindem aom kubi kondimaan.

YARIMANBED kwanime andi ye weng kuu karadmo, kiwaan amunmo korokbimaan.

⁹ YARIMAN yaa une bumangki kuu amun, kuye inamen kuu aron korem angkimbaraneen.

YARIMAN ye wengyundi kuu yiminmo, yi korem kuu yorokmo.

¹⁰ Ye amob yaa kuu bobne kombiri yeman, bod gold arebban, bod gold yankorenmo yemoon yaa kangkon burudandiwen.

Ye amob kuu ambod miin amuniib, in ok ambod arebban,

in ok ambodmo yaa burudandiwen.

¹¹ Yi yaambed eb demedan kuu ongkandoon,
kwane ye amob be amuknaniib kuu kakman
amun darewoob kandaniib.

¹² Kanembed yeka ye ambarakmi kuu wedmena-neen? Dowan.
Nekaadkerunindo ye ambarakmi kuu ebbed
are nonondande.

¹³ Eb deme karub nembed kwane inamen ongme
ambarakmaniin andaka ebbed kebenewe.
Korondaawe kuye ambarakmi kuu ne yaa
oonewaan.

Kwananeeb kuu karub maambed ne yaa
ambarakmoon ande kadwoniyiibban
keraniin,
kwane ebbed wengyunde miin wabkad
kerewen andaabban.

¹⁴ Kwane, eb indob ari kuu ne mongkodkonombed
weng dakmeni ne niindem aombed
meenako eb kubi dowaken kerok,
o YARIMAN, ne aromkonombon, kwane ne
biddi ye karub.

Yook 20

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

¹ Kwane dabab kandebka YARIMANBED inandub-dok,
kwane Yekob ye God yaningko yaambed
dorondarubdok.

² Yembed kurikuri boyambiwoomed awabdok,
kwane aangko Saiyon yaambed eb nen
angkumonok.

³ Ebbed God yaa bangkanimaab korem kuu yem-bed ika meenok,

kwane ebbed dingkan aye nengke agedmo
kere baeb koni yeman bangkanimaab kuu
yembed ee yimin andok.*Selah*

- ⁴ Eb niindem aombed komo yaa dowakeniib
kerewen kuu yembed kabdok,
kwane inamen ongmenabewen korem kuu
yembed ongmoko anam kerok.
- ⁵ Ebbed bondan nangme burudande doraneeb
kuu kube komkenub,
burudandewen kii andi ye ebkad barad
kankoonenub nub God ewaningko
yaambed kubanuub.
- Yiib kaamoni korem kuu YARIMANBED ee yimin
ande awandok.
- ⁶ Ne nekaad YARIMANBED kinoonman kuu ye bon-
dan yaa nen burudande angka kowimaan,
kwane Ewen karadmo arimbed ye kinoon-
man yaa inandimaan,
ye dingki wiwi ye aromkono, nen burudande
angka kowi ye aromkono kumbed kui.
- ⁷ Yena kuu ana nangmidan seriot arimbed dobere
nangmimaib kuu nub yaa awandaniib
ande meedmimaib,
yena kuu ana nangmidan hoos arimbed
dibere nangmimaib kuu nub yaa
awandaniib ande meedmimaib,
kumban nub kuu YARIMAN nub God kumbed
nub yaa awandaneen ande meedmimaib.
- ⁸ Yi kuu ben kubunaneene kirobaniib,
kumban nub kuu yaro dembenub
kangdommo dobaranuub.
- ⁹ O YARIMAN, king kuu nen burudande angka
kowe!

Nub baandubka inande!

Yook 21

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

- 1 O YARIMAN, eb aromkono ye dowad king kuu kuboob.
Ebbed awanenewen kowe kubi darewoob keroon!
- 2 Ye niindem aombed komo yaa dowakeniib keroon kuu ebbed ee yimin ande konewen, kwane ye wengbed komo kaamobdoon kuu konewen, ma korondindo. *Selah*
- 3 Ebbed ye yaa yewudmo amun kerune angkodmeneneb, ye korok ari kuu dereni yeman bod gold yankorenmombed ongmiwen kumbed kan derenenewen.
- 4 Yembed wadkeri dowad kaamobdoone konewen, aron yemooniib, aron korem korem kui.
- 5 Ebbed awanenewen yaambed ye nambiri kuu darewoob keroon, kwane ebbed ye ari dobiri manimanandewiib nambiriyiib bangkanewen.
- 6 Ebbed aron korem ye amun keruni konewen, kwane ye yiib yaa doreeb kowe kubimo doreen.
- 7 Amborom kuu king kuu YARIMAN yaambed inamen angkumone doreen, kwane Korem Burudandoon Arimbed Ye God ye womoniyiibban ye mimyob dowaken yaambed ye kuu ma kiringmaanban.
- 8 Eb dingkimbed eb bondan korem awingkanda-neeb,

kwane kane kane eb yaa arud wandembiri-wen kuu eb dingki wiwimbed yire aw-ingkandaneeb.

- ⁹ Eb mananeeb yaron ari kuu yi ben amot nimin darewoowiib denemoon areb kerundaneeb.

YARIMANBED norin wandaneen kumbed yi ben yoobkaneene
ye amotbed yi dene kubunaneen.

- ¹⁰ Ebbed yi awoya ben monmaraneewe okad arimbed dowan keraniib,
kwane yi yumbon kuu nimakarub kumaom kuu dowan keraneen.

¹¹ Yi kuu eb yaa bon keri ye inameniib birandi ye inamen arewayiib ongmiib kumban,
yi kuu ma kamindeban keraniib,

- ¹² amborom kuu ebbed yi yaa eb ana baradmaneeb kumbed
yi kuu angkurom korokbebde kirokmonaniib kii.

¹³ O YARIMAN, ewaromkono yaambed aningko ariyyiib kerok.

Nub kuu eb aromkono dowad yook wingkenub ewaningko kankoonanuub.

Yook 22

Yook ambo bi ye karub yeman. “Amkimo Ye Diiya Yingki” ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. Dewid ye yook.

- ¹ Ne God, ne God, eb kuu komande domowewen?
Komande ambab kerewen kumbed dabab ne yaa monoон kuyaa kuu ne nen burudande angka kowaabban?

Komande ambab kerewen kumbed wareki
 kaimain kuu wengambirimokban
 kerewen?

- 2** O ne God, aronkimbed eb yaa baandembaraan
 kumbed ebbed inanduwindo,
 amnoom kangkon eb yaa baandembaraan,
 ma iwari kerindo.
- 3** Kuned eb kuu king ye dibirimbon arimbed
 dibere karadmoman kerewen,
 kwane ewaningko kuu Israeldanbed
 kankoonimaib.
- 4** Nub awoya kuu eb yaamo angkumone dobiriwen,
 kwane angkumone dobiriwen kumbed arud
 ye barang yaa ben burudande angka
 nongkobewen.
- 5** Eb yaa baandiwen kumbed arud ye barang yaa
 ben burudande angka nongkobewen,
 kwane eb yaamo angkumone dobiriwen
 kowe ebbed kwananeeb ande meedmiwen
 kuu anam id keroon.
- 6** Kumban ne kuu karubban wodam,
 nimakarub korembed kan angka karenib
 arewa anduwimaib.
- 7** Kane kane ne yaa wedmewimaib yi korem kuu
 ambonbaawimaib,
 kwane yi kuu damangkawe yi korok waabu-
 rukme yedmimaib,
- 8** “Ye kuu YARIMAN yaambed angkumone doreen
 kowe,
 korondubko YARIMANBED arud ye barang yaa
 nen burudande angka kowok.
 Ye kuu YARIMAN yaa kwane kubenoon kowe,

korondubko YARIMANBED arud ye barang yaa
nen burudande angka kowok." andimaib.

- ⁹ Kuned ebed ne kuu ena yu kabeyob aombed
nen angkaderewen,
kwane ena yu muk anii yaa kuu
ebbed ne kuu eb yaambed angkumone dobiri
yeman ongmewewen.
- ¹⁰ Woonaan yirimbed ne kuu eb yaambed yone
dobaraan,
kwane ena yu kabeyob kumaombed eb kuu
ne God kerewen.
- ¹¹ Ne yaa ambab keraab,
amborom kuu dabab manandamoon kum-
ban
karub maambed ma awawaanban kowe.
- ¹² Ne bondan kuu ne yaa awanewandiwen,
yi kuu Basan ye buromakau ambi arudiib
areb ne yaa kanawanewandiwen.
- ¹³ Yi kuu layionbed dingkan anande kabang angke
yaremoon areb,
ne yaa yi mongkodkono danduwimaib.
- ¹⁴ Naromkono dowan, ok kan ondukne wenebe
dowan keremoon areb keraan,
kwane ne kono ingkanaboon kuu wadmena-
boon.
Ne mimyob kuu koronde in areb yawaak keroon,
kwane koronde okmo keremoon areb
keroon.
- ¹⁵ Naromkono kuu dowan, yongkonbon areb
keroon,
kwane ne ong kuu mongkodkono yaa
karangkoon.
Ebbed ne kuu bobnok ande okad yiri
kowewen.

- 16 Ne bondanbed anon arewa areb ne yaa awanewandiwen,
 kwane yi kuu arewa kamidan yemoon, ne yaa kanawanewandiwen,
 kwane yimbed ne dingkia yona kuu kaare dem nabangkenabiwen.
- 17 Ne kono korem kuu nembed kimingki kuu yimin,*
 nimakarub kuu ne yaa nengmowenib ningkirud kamewimaib.
- 18 Yimbed nebkad kande yikareb kuyaom nekwien,
 kwane bot yaa aningkoyiib kuu kirare ebkad mimo karub mimombed kandimo kandimo kamiwen.
- 19 Kumban, o YARIMAN, eb kuu ne yaa ambab keraab,
 o ne Aromkonoman, kirod mene awawe.
- 20 Kerewang ye arud yaa ne wadkeri kuu nen angka kowe.
 Ne wadkeri kuu dowakeniib keraan kowe, ne bondan anon arewa areb yi aromkono yaa kuu ne nen angka kowe.
- 21 Laiyon yi mongkodkono aom kuu ne nen angka kowe.
 Kwane, oksen kiib yi durub yaa kuu ne nen angka kowe.
- 22 Nembed ewaningko kuu ne ambibkindan yaa daandaniin,
 kwane ne kuu nedbimaibdan kumaombed ewaningko kankoonaniin.

* **Yook 22:17:** Ye bondanbed ye nen angkara angkara bingiwen kumbed kamune keroon.

- 23 YARIMAN yaa unimaibdan, yiib kuu ye aningko
kankoonime!
Yekob yawoya korem, yiib kuu ye yaa nam-
biri konime!
Israeldan korem, yiib kuu ye yaa
bumangkime!
- 24 Amborom kuu kane kane durud yewed kandi-
wen kuu
yembed yi yaa ma arewa ande wunekarindo.
Ye kuu yi yaa ye murubia kan yeknindo,
ma nub yaa awande ande baandiwen ye
weng kuu yembed wengamboroon.
- 25 Ebbed ne niindem aom kubi kerunaneewe
kadaareb nedbiwen aom ewaningko
kankoonaniin.
Eb yaa bumangkiwendan yi arinambo
arimbed kwananiin ande amob ongmaan
ye weng kuu anammo kwane keraniin.
- 26 Kamboknondan kuu ane mikmonaniib.
Kane kane YARIMAN ande onmimaib kuu ye
ningko kankoonaniib.
Kubi dowaken kuu yiib niindem aom aron
korem angkimborok!
- 27 Bid yimin yimin koremdan kuu YARIMAN yaa ika
meene ye yaa amonombaniib.
Ambibkin mimim koremdan kuu ye yaa bu-
mangkaniib.
- 28 Ooni yaromkono kuu YARIMAN yeman,
kwane yembed ambibkindan oonendimaan.
- 29 Okad kiri yiribman yemoondan kuu orok
anenib ye yaa kurikuri kamaniib,
duknaniibdan korem kuu ye yaa
bumangkaniib,
yika yi wadkeri ma amuknindebandan kui.

- 30 Nimakarub amaan ari dobaraniibdan kuu ye yaambed awine dobaraniib,
 kwane amaan ari dobaraniibdan yaa kuu YA-RIMAN ye dowad dakmaniib.
- 31 Yi kuu ye yorokmo kerekmen ye dowad mokaid woonindodan yaa dakmaniib,
 yembed kwanoon ye weng dakmaniib.

Yook 23

Dewid ye yook.

- 1 YARIMAN kuu ne nen dorondare oonimaan ye karub kowe,
 ne yaa komo dowan keroon kuu yembed nek-wawimaan.
- 2 Yembed ne nen animan yewudmombon aom kowaana yiidkimain,
 kwane yembed yewenub ye ok dewenebuun kebed yaa ne nen kinban winimaan.
- 3 Yembed ne kingkin nen ikakman aromnimaan,
 kwane yorokmo ye kiwaan arimo ne nen kinban winimaan,
 ye aningko kankooni dowad.
- 4 Kumun doromod bobnin aom wananiin kangkon,
 eb kuu ne yoom kowe,
 arewa yaa ma unainban.
 Eb kungkangiib arud ye barang yaambed dorondandi yemaniib kuu,
 awawimaib kowe kubimain.
- 5 Eb kuu ne bondan yi kerebiri arimbed ne dowad orok ongmimaab.
 Ne nen kine ne korok ari kuu oiyo bunewen,

kwane ne dobiri yaa kuu yiminmo bangkawimaab.

- ⁶ Anam kuu eb amun amuniib womoniyiibban ye mimyob dowakeniib kuu
ne wad dobiri aom kwane aron korem angkimbaraneen.
b Kwane, ne kuu YARIMAN yambiwoom kwane doberembaraniin, aron korem.

Yook 24

Dewid ye yook.

- ¹ Okad korem kuu YARIMAN yeman, okad ari kumkam korem kwangkon.
Bid yimin yimin kuu yeman, kane kane okad ari doriib kwangkon.
- ² Amborom kuu yembed okad yu angkumonimbon kuu karamok niindem yirimbed ongme kowoon,
kwane okad yu yumbon kuu ok wedyirimbed ongme kowoon.
- ³ Kanembed YARIMAN ye aangko ari kawananeen kuu yimin?
Kanembed YARIMAN ye karadkonombon ari dobaraneen kuu yimin?
- ⁴ Kuye karub kuu ambarakmiyiibban ye dingkiyiib inamen karadmoyiib kumbet kui,
kwane ye kuu dudi god yi kuruwak yaa bumangkindo,
kwane ye kuu birande amob ongmindo.
- ⁵ Ye kuu YARIMANBED amun kerunaneen,

kwane ye kuu ye nen bobni yaa burudande
bindi ye Godbed ongmaneene ambarak-
moon ande kadwoniyiibban ye karub ker-
aneen.

⁶ Kwane areb kuu God ye kiwaan ari dobaran-
damiibdan kukui,

o Yekob ye God, eb murubia ari dobarandami-
ibdan kukui. *Selah*

⁷ O kuuk ambongko, yiibka daadmime.

O unyeman ye ambongko kui, yiib kuu daad-
mime.

Kwanibko, nambiri ye King kuu mene ku-
maom aomdorok.

⁸ Nambiri ye King kee kane?

Ye kuu YARIMAN, kanangkodiib aromkonoyiib
kui,

ye kuu YARIMAN, ye ana nangmi kuu
aromkonomo kui.

⁹ O kuuk ambongko, yiibka daadmime.

O unyeman ye ambongko kui, yiib kuu daad-
mime.

Kwanibko, nambiriyiib ye King kuu mene
kumaom aomdorok.

¹⁰ Nambiriyiib ye King kee, ye kuu kane?

Ye kuu Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN,
ye kuu nambiriyiib ye King.

Yook 25

Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, eb yaa ne wadkeri kuu kan kabdaan.

² O ne God, eb yaambed angkumone doriin.

Korondaawa yenambed ne nen karak ari kowaib.

Kwane, korondaawa ne bondanbed ne nen
burudande doraib.

- ³ Kane kane ebbed kwananeeb ande meedmimaib
kuu
karak ari ma ben nongkobaabban.
Kumban kane kane idiibban kumbed birandi-
maib kuu
karak ari ben nongkobaneeb.
- ⁴ O YARIMAN, eb kiwaan kuu ne korokbewe.
Kwane, eb inamen kuu kedmengkawe.
- ⁵ Eb anam anam yaambed ne nen kinban
weneneb kedmengkawe.
Amborom kuu eb kuu ne nen bobni yaa buru-
dande bindi ye God kowe.
Kwane, amkimombed wene amnoom kuu
ebbed kwananeeb ande meedme dobiri-
main.
- ⁶ O YARIMAN, eb mimyob keende kakman
are nonondandiyiib womoniyiibban ye
mimyob dowakeniib kuu ika meene.
Amborom kuu kuye inamen kuu unyeman
anukbed ongmewen kowe.
- ⁷ Ne kewed yaa komo komo ambarakmaan kuu
ika meendobaab, nonondande.
Ne wabkad kamaan kwangkon ika meen-
dobaab, nonondande.
- O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken yaambed ne yaa ika meendobe.
Amborom kuu eb kuu amun yeman kowe.
- ⁸ YARIMAN kuu amunmo, ye kuu kangdommo.
Kwane kowe, yembed ambarakmidan kuu ye
kiwaan korokbende kedmengkandimaan.
- ⁹ Yembed yika kankubune yiri keriwendan yaa
yorokmo kerekmen yaambed korokben-
dene,
ye kiwaan kedmengkandimaan.

- ¹⁰ Kane kane YARIMAN ye amowiib wengiib kuu
awine kandimaibdan kuyaakuu,
ye kiwaan korem kuu womoniyiibban ye
mimyob dowaken yeman, kwane yi kuu ma
korondiyiibban no awandi yeman.
- ¹¹ Ne ambarakmi kuu min darewoob kuned,
o YARIMAN, ewaningko ye dowadbed,
ne ambarakmi kuu are nonondande.
- ¹² YARIMAN yaa une bumangkimaibdan, yi kuu
kane kane?
Yi kuu kedmengkandaneene kiwaan kinoon
arimo wananiib.
- ¹³ Kwane, yi kuu ongmendaneene wad do-
baraniib kuu yiminmo dobaraniib.
Kwane, okad kinoon kuu yi awoya yiman
keraneen.
- ¹⁴ Kane kane YARIMAN yaa une bumangkimaib
kuu yembed inamen kan biknoon kumbet
yi yaa korokbendaneen,
kwane amob weng ongmoon kuu yi yaa ko-
rokbandaneen.
- ¹⁵ YARIMANBED awawok andi dowad ye yaa
kereknembirimain,
amborom kuu yembedmo arud yaa ne nen
burudandimaan kowe.
- ¹⁶ Ne kirimo obonmo angkon dabawiib keraan
kowe,
ne yaa murubia kaweneb ne yaa mimyob
keewe kakman are nonondande.
- ¹⁷ Dabab ne niindem aom kuu yemoon keroon,
kowe ne meendobimo yiminban keraan kuu
obon keruwe.
- ¹⁸ Ne dabawiib yiminban keraan kuyiib kuu wed-
mewe awawe.

Kwane, ne ambarakmi korem kuu are kankorare nonondande.

¹⁹ Ne bondan kuu yemoon keroon kowe, yi yaa wedme.

Kwane, yi kuu ne yaa arud miin darewoob wandembirimaib kuyaa wedme.

²⁰ Ne wadkeri kuu nen amukne ooneneb yi yaambed ne nen burudande angka kowe.

Kwane, korondaawe yenambed ne nen karak ari kowaib,
amborom kuu ne kuu ebbet kukbimaabbon aombed dobirimain kowe.

²¹ Ne dobiriyyiib inameniib kuu ibmo amunmoyiib angkon ne dobiri kangdommoyiib kumbet ne nen dorondandok,
amborom kuu ebbet kwananeeb ande meedme doriin kowe.

²² O God, Israeldan kuu yi dabab kandiwen korem yaambed kuu
ebbet ben burudande angka nongkobe.

Yook 26

Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, ne dowad ebbet wengyundeneb ma ambarakmindo ande,
amborom kuu ne kuu ambarakmoon kii ande kadwoniyyiibban ye dobiri yaambed dobaraan kowe.

Ne kuu kirokkarokiibban YARIMAN yaambed yone dobaraan.

² O YARIMAN, ne inamen andangke.

Kwane, ne nen komboon darobewe.

Ne dowakeniib inameniib kuu wengyunde.

³ Amborom kuu eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu ne arinambo ari angkeen,

kwane ne kuu eb anam anam yaambed
yarembirimain.

- 4** Ne kuu birandidan yoom dibirimokban,
kwane aadidmidan yoom daboknenwimok-
ban.
- 5** Ne kuu arewa kamimaibdan yi nedbi yaa kuu
kangkadmimain,
kwane ne kuu arewa kamembirimaibdan
yoom dibiri kuu wunekarundimain.
- 6** O YARIMAN, ne kuu ambarakmoon kii ande kad-
wonyiibban kumbed dingki okeni,
eb dowad bod wuube dingkan aye nengke
baeb konimbon ye deme awinimain.
- 7** Kwanimain kuu ewaningko kankooni ye weng
baandimain,
kwane ebbet komo komo kamenabi mani-
manandeb kuu daandimain.
- 8** O YARIMAN, ebbet doreeb yambib kuu dowak-
eniib kerimain,
eb nambirimo derenkoroonbon kui.
- 9** Ne kingkin kuu ambarakmidan yoom ben
angkanaab,
kwane ne wadkeri kangkon kuman yen-
bandimaibdan yoom ben angkanaab.
- 10** Yi inamen aom kuu wunonwanon kami miin
arewayiib,
kwane yi dingki wiwi aom kuu od
yemyeb kandene ambarakmindoman
yaa ambarakmoon ande yedmi yeman
yemooniib kii.
- 11** Kumban ne kuu ambarakmoon kii ande kad-
wonyiibban ye kerekmen yaambed doriin,

kowe ne nen arud yaa burudande angka
 koweneb ne yaa mimyob keewe kakman
 are nonondande.

¹² Ne yon yiri kuu okad dabonmo arimbed doriin,
 kwane kadaareb nedbaniib aom kuu YARI-
 MAN yaningko kankoonaniin.

Yook 27

Dewid ye yook.

¹ YARIMAN kuu ne kiwaan ari weniin yaa nambiri-
 maan ye karub,
 kwane ye kuu ne nen bobni yaa burudande
 nendi ye karub,
 kowe kane yaambed ne kuu unaniin?
 Dowan!

YARIMAN kuu ne wadkeri ye aromne angkumon-
 imbon,
 kowe kane yaambed ne kuu unaniin?
 Dowan!

² Arewa kamidanbed ne damburune monmari
 dowad ne nande kamaniiib kuu
 yimbedmo boknandenib kirobaniib,
 ne bondaniib ne yaa manmo keriwendaniib
 kukui.

³ Ana nangmidanbed ne kuu kanawanewande
 kebenaniib kuu
 ne niindem aom kuu unainban.

Kwane, ne yaa ana wandaniib kuned
 ne kangkon kangdommo dobaraniin.

⁴ YARIMAN yaa barang mimo kaamonimain,
 nembed kereknain kuu kei,
 YARIMAN yambiwoom kumaombed dibara,
 ne wad dobaraniin ye aron korem,
 kwane ne dowaken kuu YARIMAN ye manimani
 amun kai yaa wedma,

kwane ne dowaken kuu ye kurikuri ambiwoombed ye kiwaan onma.

- ⁵ Amborom kuu dabab kandi yaron kuu
yembed ne nen yambiwoombed dorondan-daneen,
kwane yembed ye kurikuri ambiwoombed ne nen
biknaneen,
kwane yembed ne nen aromkonombon ari
kowaneen.

- ⁶ Kwananeen kuu ne korok kuu Godbed
nenkoonene
bondan kanawanewandiwen yaa kuu ne nen
burudande ari kowaneen.

Ye kurikuri ambib yaa kuu nembed kube baan-den
deni dingkan aye nengke baeb konaniin,
kwane YARIMAN yaa yook wingkeni yaningo
kankoonaniin.

- ⁷ O YARIMAN, baandako wengambere.
Ne yaa mimyob keewe kakman are nonon-dandeneb inanduwe.

- ⁸ Ne niindem aom kuu eb dowad yedmoon, “Ye
murubia ari dobiri kiwaan onme.” andoon,
kowe, o YARIMAN, eb murubia ari dobiri kiwaan onmiin.

- ⁹ Eb murubia kuu ne yaa biknewaab.
Kwane, eb deme karub ne yaa arud wande
korondaab.

- O God, ne nen bobni yaa burudande bindi ye
karub,
eb kuu ne awawi ye karub kowe,
wunekaruwaab, ne yaa domowe wanaab.

- ¹⁰ Nambe ena domowe wananiib kuu
YARIMANBED angkodmewaneen.

- ¹¹ O YARIMAN, eb kiwaan kedmengkawe.

Ne kuu ne nen yiri kubunandamiibdaniib
kowe,
kiwaan yorokmo arimbed ne nen kinban
wene.

¹² Korondaawa ne bondan yi dingki ari kombarain.

Amborom kuu kwane wedmaan kii ande
dudi weng dakmidan kuu ne yaa manmo
kerenib,

ne dowad naniib ande kamiib.

¹³ Ne anam andaan kuu okad ari wad dobaraniin
kumbed

ne kuu YARIMAN ye amun amun wedmaniin.

¹⁴ YARIMAN yaa meedme dobririme.

Aromne arudnime,
kwane YARIMAN yaa meedme dobririme.

Yook 28

Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, eb yaa baandaan.

Ne aromkonombon, eb kuu ne yaa
wunekaraab, inanduwe.

Amborom kuu inanduwaabban keraneeb kuu
ne kuu bobkonodem yiri kubune dangiwen-
dan areb keraniin kowe.

² Ne awawi dowad eb yaa baandaan kuu wengam-
berewe.

Ne dingki kuu eb kurikuri ambiwoom
ye Yumbon Miin Karadmo Anam yaa
benkoobe baandaan kui.

³ Ne kuu ambarakmidan yoom dabokne indore
wanaab,

arewa kamimaibdan yoom kui.

Yi kuu angkodmendi weng yi dia doriibdan yaa
dakmimaib kumban,

angkara kuu yi niindem aom kuu arud wan-dembirimaib.

4 Yimbed kwanimaib ye dowad man inende.

Kwane, yimbed arewa kamimaib ye dowad man inende.

Yi dingkimbed komo ambangkiwen kuu kwanemo man inende.

Kwane, kakman anam yi yaa man inende.

5 Amborom kuu YARIMANBED komo am-bangkooniib

ye dingkimbed komo ongmenabooniib kuu yi ma meendobindo,

kowe yembed yi ben yiri kubunaneen,

kwane yembed yi ben ikakman ma ari nongkobaabban.

6 YARIMAN yaa amun kerunem!

Amborom kuu ne awawi ye dowad baandaan kuu wengamberewoon kowe.

7 YARIMAN kuu ne aromkono angkon ne kombe.

Ne inamen kuu ye yaa yone kowaine yembed awawimaan.

Kwane kowe ne niindem aom kuu kubimbed ware kandoon,

kwane ne kuu eso andi yookbed wingkaniin.

8 YARIMAN kuu ye karuwa nimaya yi aromkono,

kwane ye kuu yembed kinoon ye karub ye dowad aromne dorondandi ye karub.

9 Eb karuwa nimaya kuu ben burudande binde.

Ebbed kingkewandan kuu amun kerunde.

Yi ben dorondare oone.

Yi ben amukne, aron korem.

Yook 29

Dewid ye yook.

- 1** YARIMAN yaningko kankoonime, o engyus yiib
kui,
YARIMAN yaningko kankoonime, ye kuu nambiriysiib aromkonoyiib kowe.
- 2** YARIMAN yaningko kankoonime, ye kamenabi
kuu nambiriysiib kowe.
YARIMAN yaa kurikuri kamime, ye karadmo
doreen kuu nambiriysiib kowe.
- 3** YARIMAN ye weng yuud kuu ok korem yi ani-
marimbed dewenebimaan.
Nambiri ye God kuu nambad kamimaan.
YARIMANBED ok miin darewoob animari nam-
bad kamimaan.
- 4** YARIMAN ye weng yuud kuu aromkonoyiib,
YARIMAN ye weng yuud kuu manimanandeb.
- 5** YARIMAN ye weng yuud kuu at sidaa baangki-
maan,
anamaa, YARIMANBED Lebanon ye at sidaa
domabangkaana kurubkurub kerimaan.
- 6** Yembed Lebanon ye aangko aangko kuu ong-
maana buromakau mana areb korongber-
enandimaib,
kwane aangko Heemon kwangkon
ongmaana oksen kiib ingkod areb
korongberenandimaan.
- 7** YARIMAN ye weng yuud kuu imakiib baandi-
maan.
- 8** YARIMAN ye weng yuud kuu amboon kan kiring-
mimaan,
kwane YARIMANBED amboon Kades
kwangkon kan kiringmimaan.
- 9** YARIMAN ye weng yuud kuu at ook ben awumbe
nidmingkene,
dura kwangkon bongme obonmo kerimaan.

Kwane, ye kurikuri ambiwoom kuu kumaom doriibdan korembed “Ye yaa nambiriyiib kerok” ande baandimaib.

¹⁰ YARIMAN kuu niindem yiri ye ok korem yaa korok kere oonimaan.

YARIMAN kuu king kere oonimaan, aron korem.

¹¹ YARIMANBED ye karuwa nimaya yaa aromkono kondimaan,

kwane YARIMANBED yi kuu yewenuwiibbed amun amun kerundimaan.

Yook 30

Dewid ye yook. Kurikuri boyambil darewoob ambongko nande God yaa konande wingki ye yook.

¹ O YARIMAN, ewaningko kankoonaniin, amborom kuu ne kuu niindem yiri kombaraana ebbed nen burudande ari kowewen kowe, ne bondan ne yaa ambon kamewindo.

² O YARIMAN ne God, nembed eb yaa awawe ande baandaana, ongmeweewe wad dobaraan.

³ O YARIMAN, ne kuu bobkonombon yirimbed ebbed nen kone dembewen, kwane ne kuu bobni ye dem yiri kombarandamaan kumban ebbed kebene nen kone awinewewen.

⁴ Ye karadmodan, yiib kuu YARIMAN yaa aningko kankooni yook wingkime, kwane ye aningko karadmo kankoone eso andime.

⁵ Amborom kuu ye arud kuu aron dukmen manambed dowan kerimaan,

kwane ye dowaken kuu wooni yaronbed
wene bobni kumbed angkimbaraneen.

Amnoom kuu ne kuu ameng kamenabe wene
amkimo kuned,
amkimo kerimaan kuu kubi kanminimaan.

⁶ Nembed yiminmo uniyiibban dobaraan kumbed
yedmaan,
“Ne kuu kumkam komomed bed ma kebewaan-
ban.” andaan.

⁷ O YARIMAN, eb ne yaa dowaken keewe amun
keruwewen kuu,
ne kuu aangko areb ma kiringmi yemanban
dobiri kangdommo keruwewen.

Kumban eb kuu ne yaa koronde wenewen kuu,
ne kuu domangke ok wanaan kii.

⁸ O YARIMAN, eb yaa baandaan,
Yariman yaa ne awawi ye dowad baandaan.

⁹ Ne kuu monmaraneen kuu karub maambed
barang maa kandaneen? Dowan.
Bobnaniin kangkonoo?

Dukniwendanbed ewaningko kankoonaniiwoo?
Dowan.

Ebbed ma korondiyiibban eweng awine do-
birimaab ye weng kuu yimbed dakmanii-
woo? Dowan.

¹⁰ O YARIMAN, wengamberewe mimyob keewe
kakman are nonondande.
O YARIMAN, ne awawi ye karub kere.

¹¹ Ne yuudi kamiin kee ebbed kande amonombe
kube andenabi yeman kerewen,
kwane ne yuudi yebkad boronaan kuu ebbed
biande kubimbed inwaruwewen.

- ¹² Kwanewen kumbed iwari dobiri yaa korondeni ne niindem aombed kubiyiib kere ewan-
ingko kankooni ye yook wingkimain.
O YARIMAN ne God, ne kuu eb yaa eso ka-
maniin, aron korem.

Yook 31

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

- ¹ O YARIMAN, ebbed kukbimaabbon aombed do-
birimain,
korondaawe ne yaa karak kawaib.
Eb yorokmo kerekmen yaambed ne nen bu-
rudande angka kowe.
- ² Ne yaa eb kerendem kowe wengamberewe.
Kirod mene ne nen angka kowe.
Ne nen bikneneb aromne angkumoni ye karub
kere.
Ne nen dorondandi ye karub kere.
- ³ Eb kuu ne aromkonombon, eb kuu ne aromne
angkumonimbon kowe,
ewaningko kankooni dowad ne nen kinban
weneneb eb kiwaan ari kowe.
- ⁴ Dabab kawi yeman warab areb ongmiwen
kuyaa ne nen angka kowe,
amborom kuu eb kuu ne yone biknimbon.
- ⁵ Eb dingki ari kuu ne kingkin kowaan.
O YARIMAN, anam anam ye God, ne bidde.
- ⁶ Dudi god kuu karub ma awandindeban, kwane
yi kuruwak yaa bumangkimaibdan yaa
kuu kongendimain,
kwane YARIMAN yaa angkumone doriin.
- ⁷ Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken yaa kuu
dowaken kereni kubaniin,

amborom kuu durud yewed kandaan kuu
wedmeneb,

dabab kande miin kubiyiibban keraan kuu
ebkaadkerewen kowe.

⁸ Ebbed ne nende bondan yi dingki ari kowindo,
ma, ebbed ne nende dewenebimbon aom
kowewen.

⁹ O YARIMAN, ne niindem aom miin kubiyiibban
keraan kowe,
ne yaa mimyob keewe.

Kedi, ne indob kuu mimyob kowi ye amengbed
wuud keroon,
kwane ne idiib kingkiniib kuu mimyob wan-
doon.

¹⁰ Ne wad dobaraan kuu miin kubiyiibbaniib
kumbedmo,
kwane ne weeb korem kuu wareki kamem-
birimain.

Dabab ne yaa meneboon kowe naromkono
dowan keroon,
kwane ne kono kuu wuud kere wonoon.

¹¹ Ne kuu bondan yemooniib kowe nimakarub
kuu ne dowad miin arewa ande ambodiib-
ban keruwiwen,
ne dia doriibdan kuu kuye inamen buru-
dande ne yaa odkeneb anam keriwen.

Nangkodmia kuu uni darewoob keruwiwen,
kwane kane kane kiwaan arimbed wed-
mewimaib kuu kirokmone winimaib.

¹² Ne kuu yimbed bobnoon ande nonondan-
duwimaib,
kwane ne kuu nongdomatom areb keraan.

¹³ Wengambaraan kuu ne dowad nimakarub
yemoon koraaweng weng dakmimaib,

“Ye kuu uniwon karakwon kumbed kanawanewandoon.” andimaib.

Ne bondan kuu ne dowad wunonwanon kamiib,
kwane yi kuu ne dowad nuubnaan kamiib kii.

¹⁴ Kumban, o YARIMAN, ne kuu eb yaambed yone
doriin,
kwane “Eb kuu ne God.” ande yedmimain.

¹⁵ Ne dobiri yaron kuu ebed kinewen,
kowe ebed ne bondan yaambed ne nen bu-
rudande angka kowe,
ne nenbandande kerewenmo yarimaibdan
kui.

¹⁶ Eb nambiri kuu eb deme karub ne yaa yure.
Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
yaambed ne nen burudande angka kowe.

¹⁷ O YARIMAN, eb yaa baandimain kowe,
korondaawe ne yaa karak kawaib.

Kumban arewa kamimaibdan kuu karak
kandime,
kwane bobkonombon yiri iwarimo dangime.

¹⁸ Yi dudanabi weng kuu kebende,
amborom kuu yimbed kerengkan wengiib
nubkob andi ye wengiib
yorokmodan ben kubune manmo kere dak-
mimaib kowe.

¹⁹ Eb amun amun kami kuu darewoob.
Kuye inamen kuu kane kane eb yaa une bu-
mangkimaib yi dowad kan kowimaab.

Kuye inamen kuu ebed nimakarub yi indob
arimbed
kane kane ebed kukbimaabbon aombed
doriibdan yi dowad kan kowimaab.

²⁰ Ebed kukbimaabbon aombed doriibdan kuu

nimakarub yi wunonwanon kamiib yaambed
ben eb kerebiri ari nongkobe oonimaab.

Ebbed kukbimaabbon aombed doriibdan kuu
kadwoni weng yaambed ben eb oonimbon
aom nongkobe oonimaab.

21 YARIMAN yaningko kankoonem,
amborom kuu ne kuu bondanbed
kanawanewandiwen ye siti aom dobaraan
kumbed
yembed ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken korokbewoone kukuu yeka
mamaa andaan.

22 Ne unimbon aombed yedmaan,
“Eb indob arimbed kuu ne kuu kan angka
karewen kii.” andaan.

Kuned eb yaa baandaan kuu wengamberewen,
eb yaa awawe ande baandaan kui.

23 Yembed yorokmo kerundoondan, yiib korem
kuu YARIMAN yaa mimyob dowaken keen-
ime!
Korondiyiibban anam ande doriibdan kuu
YARIMANBED dorondare awandimaan,
kumban kerengkan kamiibdan kuu yembed
kumundinmo ine dabab kondimaan.

24 Kane kane YARIMAN ye dowad yembed kwana-
neen ande meedmiibdan,
yiib korem kuu aromkono kerentib arudkono
awinime.

Yook 32

Dewid ye yook. *Maskil* ye yook.

1 Kane kane yi wabkad kami yaa are nonondan-
doon kuu yi kuu amun kerundoon,

kane kane yi ambarakmi kuu are nonondan-doon kangkon.

² Kane kane yaa YARIMANBED arewadan ande yed-mindo kuu amun kerundoon,
kane kane yi niindem aom kuu dudanabiyiib-ban kui.

³ Ne ambarakmi dakmokban keraan kuu
amkimomed wene amnoom kuu wareki
kamembirimain kumbed
wuudne aromkonoyiibban keraan.

⁴ Amborom kuu awingyawiib amnoomiib kuu
eb dingkimbed ne arewa kami naawonmo
didangkawembirimaab,

kowe ne aromkono kuu dowan keroon,
am kaine niminmo kere mongkobon nuub-nemoon areb keroon kui.*Selah*

⁵ Kwanoona ne kuu ne ambarakmi ben eb yaa
dakmaan,
ne arewa kami kuu eb yaa ben bikderebindo
kui.

Neka nemeren yedmaan, “Ne wabkad kami kuu
YARIMAN yaa dakmaniin.” andaan.

Kwane ebbed ne ambarakmi are nonondandeewe
ne ambarakmi dowad ne meendobi arewa
kuu dowan keroon.*Selah*

⁶ Kwani kowe, kane kane eb kerekmen ye kiwaan
ari doriib kuu
aroniib keroka yi korem eb yaa kurikuri kerime.

Anam kuu kwananiib kuu urok areb dabab
yemoon menebaneen kuu
kubunokban keraniib.

⁷ Eb kuu ne biknimbon,
dabab menebaneen kuu ebbed ne nen buru-dande angka koweneb,

burudande bindi ye yook yemoon kai
bangkawaneeb.*Selah*

⁸ Yarimanbed yedmoon, “Nembed eb dobiri
dowad kiwaan amun korokbebdeni
kedmengkabdaniin,
kwane nembed ongkabde oonebdaniin kii.

⁹ Hoos o donki yi inamen areb keraib,
yi kuu inameniibban kowe.

Kwane yi kuu korok ari abakiib mongkod aom
buniib nong kuyiib kuyaambed awine nen-
wini kumbed yimin,
kwanaabban kuu ewiib yaa manaibban.” an-
doon.

¹⁰ Arewa kamidan yaa kuu kubiyiibban yemoon
menebimaan,
kumban kane kane YARIMAN yaambed yone
doriib kuu
ye womoniyiibban ye mimyob dowaken
kumbed yi yaa kanawanewandimaan.

¹¹ Yorokmodan, yiib kuu YARIMAN yaa dowaken
kere kubime!
Kwane, niindem aom kangdommo doriibdan,
yiib kuu ye yaa kube baandime!

Yook 33

¹ Yorokmodan, YARIMAN yaa kubimbed wingkime,
kangdommo doriibdanbed ye aningko
kankooni kuu yimin kowe.

² YARIMAN yaa aab wangke ye aningko kankoon-
ime,
kwane ye yaa nong angko angkoyiib ye laiya
wangke wingkime.

³ Yook yewewiib ye yaa wingkime,

mengmeng kaadkeriyiibbed wangkime,
kwane kube baandime.

- 4 Komoyiibkob, YARIMAN ye weng kuu yorokmo angkon anammo,
kwane yembed komo komo kamandameen kuu korondiyiibban kwane kuyaamo aw-inaneen.
- 5 YARIMAN kuu yorokmo dobiriyiib wengyundi anammoysiib yaa dowaken darewoob keroon,
kwane ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu okad yimin yimin yaa derendaroon.
- 6 YARIMAN kuu wengmo no dakmoon kuyaabed Eweniib ambidiib kuu kwane keroon,
kwane yembed inum naroona mindongiib wood awene kuyiib kuu dange wonoon.
- 7 Yembed karamok be wenorimaan,
kwane yembed karamok niindem yiri kuu be yi dangimbon aom nongkobimaan.
- 8 Okad kumundin aom nimakarub korem kuu YARIMAN yaa unime,
kwane okad yiridan korem kuu ye yaa bumangkime.
- 9 Amborom kuu ye kuu wengmo yedmoona okad kuu andoween,
kwane yembed kwanok ande yedmoona kangdommo kereen.
- 10 Okaddan yi inamen nekwimaib kuu YARIMANBED kebenendimaan,
kwane yi inamen nekwi kiwaan kuu yembed monmarimaan.

- 11** Kumban YARIMAN ye inamen ongmoon kuu kamkonomo angkimbaraneen, aron korem.
 Ye dowaken yaambed inamen ongmoon kuu nimakarub yimin andowoon yiri dobiri-wen yaronbed wene yimin wandi yaron kuu angkimbaraneen.
- 12** Ambibkindan kaneya yi God kuu YARIMAN keri-wen kuu amun kerundoon, yi kuu yembed kinene yeka ye dowad yumbon ongmoon kui.
- 13** YARIMAN kuu Ewen arimbed yiri keendombere, nimakarub korem wedmendimaan.
- 14** Ye dibirimbon arimbed kerendombirimaan, okad yiri doriibdan korem yaa.
- 15** Yi korem meendobi niindem aom ongmoon-man, yembed yi kamenabi korem kuu darobe yekaadkerundimaan kui.
- 16** King kane kuu ye ana nangmidan yemoon kumbed bobni yaa ma nen burudande angka kowaibban, kwane kanangkod kere ana nangmimaan ye karub kuu ye aromkono darewoob kumbed bobni yaa burudande kombiri wanaanban.
- 17** Hoos nandaneen kwangkon bobni yaa burudande kombiri wanaanban, kwane hoos kuu aromkono darewoowiib kumban kuye aromkono kumbed bobni yaa ma burudande kombiri wanaanban.
- 18** Kumban kane kane yi kuu YARIMAN yaa une bumangkimaib kuu, yembed yi yaa oone kerendombirimaan,

kwane kane kane God ye womoniyiibban
ye mimyob dowakenbed awawaneen ande
meedmimaib kuu yembed yi kuyaa oone
kerendombirimaan.

- ¹⁹ Kwanimaan kuu bobni yaa burudande binda
anded,
kwane am kainoona animaniibban keri yaa
awanda anded kui.
- ²⁰ Nub kuu YARIMAN ye dowad yembed kwana-
neen ande meedmo doruub,
ye kuu nub awandi ye karub, ye kuu kombe
areb nub dorondandi ye karub kowe.
- ²¹ Kedi, nub kuu ye yaambed kubi darewoob keri-
maub,
komoyiibkob, nub kuu ye aningko karadmo
yaambed yone doruub kowe.
- ²² O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken kumbed nub yaa angkimborok,
nub kuu ebbed kwananeeb ande meedmo
doruub kuyaambed kwanok.

Yook 34

Dewid ye yook. Abimelek ya arinambo ari
warudki areb iraroona Abimelekbed nen
kowoona wonoon kumbed wongkoon.

- ¹ Ne kuu aron korem YARIMAN yaa amun keruni-
mamaniin,
kwane ye aningko kankooni weng kuu ko-
rondiyiibban dakmembaraniin.
- ² Ne kingkiniib kumbed YARIMANBED komo komo
kamenaboon ye weng yaa kerengkan ka-
maniin,
kwane kane kane yenambed ben kubuniwen-
dan kuu wengamberekorib kubaniib.

- ³ Yiib kuu minibko YARIMAN ye yirin darewoob dakmendem,
 kwane ye aningko kuu nub ibonmo kankoonem.
- ⁴ Ne kuu YARIMAN yaa awawe ande kurikuri ker-aana inanduwoon,
 kwane nembed unimain korem yaa kuu ne nen obon keruwoon.
- ⁵ Kane kane ye yaambed yone dobiriwen kuu kubembiriwen,
 kwane karak ye kubun kumbed yi murubia ma kebenaanban dowan.
- ⁶ Ne durud yewed aombed YARIMAN yaa baandaana wengamberewoon,
 kwane dabab ne yaa meneboon korem yaa kuu yembed nen obon keruwoon.
- ⁷ YARIMAN yaa une bumangkimaibdan kuu ye engyumbed dorondandimaan,
 kwane kuye engyumbed yi ben burudande angka nongkobimaan.
- ⁸ YARIMAN ye inamen ye ambod kande wedme amun kai kii andime.
 Kane kane yembed kukbimaanbon aombed dobaraniib kuu amun kerundaneen.
- ⁹ YARIMANBED karadmo kerundoondan, yiib kuu ye yaa une bumangkime,
 amborom kuu ye yaa une bumangkidan kuu yi yaa kuu ma dowan keraanban.
- ¹⁰ Laiyon ingkod kuu animaniibban keraniib kuu mungimo wuud keraniib kumban,
 YARIMAN yaa awande ande kurikuri keridan kuu amunmo dobaraniib.
- ¹¹ Ne danaya, mene ne yaa wengambirime,

kwanibko nembed YARIMAN yaa une bu-mangki ye kiwaan kedmengkanda.

- 12 Yiib kane kane wad dobiri yaa dowakeniib kereneib
aronki yemoon amunmo dobarandamibka,
- 13 yiib kuu weng arewa dakmi yaa kuu kangkad-menib
dudanabi weng yiib mongkodem aombed dembi kuu kebenenib
- 14 kami arewa yaa amonobenib amun amun kamenabenib
yena yoom yewenubmo dobiri kerekmen yaambed doberenib kuyaa meeni dare-woob kerime.
- 15 YARIMAN ye indob kuu yorokmo kame dori-ibdan yaa kerenzombirimaan, yi awandi dowad,
kwane ye kerendem kuu yi baandi yaa nandimaan.
- 16 Arewa kamidan yaa kuu YARIMAN ye murubia kande yangmad kerimaan,
kwane yi aningko araneene yenambed yi yaa ma meenaibban.
- 17 Yorokmodan kuu baandaiwe YARIMANBED wengambirimaan,
kwane yi yaa dabab menebaane yembed ben burudande obon kerundimaan.
- 18 Mimyob wandi miin yiminban kerimaibdan kuu YARIMANBED yi dia mene dobirimaan,
kwane kane kane yenambed ben kubune inamen korem monmarimaibdan kuu yembed ben burudande obon kerundimaan.
- 19 Yorokmoman kuu dabab yemoon menebimaan,

kumban YARIMANBED kuye dabab korem
yaambed ye nen burudande obon
kerunimaan.

- ²⁰ Ye kono korem kuu oonimaan,
ma domokbaanban.
- ²¹ Arewa kamidan kuu arewambed monmara-
neene duknaniib,
kwane yorokmodan yi bondan kuu
wengyunde ukum kondaneen.
- ²² Kumban YARIMAN kuu ye demedan biddimaan,
kwane kane kane yembed kukbimaanbon
aombed dobaraniib kuu yembed
wengyunde ukum kondaanban.

Yook 35

Dewid ye yook.

- ¹ O YARIMAN, kaneya yi kuu ne yaa manmo ker-
imaib kuyaa kuu ebbed yi yaa manmo
kerunde.
Kwane, kaneya ne yaa nangmiwen kuyaa kuu
ebbed yi yaa nangmende.
- ² Eb kombeyiib kiyamiib be nekwe.
Kwane nekwekoreb yaro dembeneb awawi
dowad mene.
- ³ Eb maradiiib ana nangmi ye daayiib benkoobe,
ne nenbandande kerewenmo yarimaibdan
yaa.

Yedmewebka niindem aom anam anda,
“Ne kuu eb nen bobni yaa burudande bindi ye
God” ande yedmewe.

- ⁴ Ne nenbande kowande kamiibdan kuu
yi aningko kankubunebko karak kandime.
Ne yaa wunonwanon kamiibdan kuu

ben angkurom kondebko karak ye kubun
aom dobrime.

⁵ Yi kuu norok kab areb nuubbed awune kanwin-
imaan areb kwane kerok,
kukuu YARIMAN ye engyumbed wangmenmo
wonok.

⁶ Yi wini ye kiwaan kuu kumun kere kerebbonmo
kerok,
kukuu YARIMAN ye engyumbed yenbandande
kerewenmo yarok.

⁷ Ne kuu yi yaa ma abdon kamindo kumban yi kuu
ne dowad kawaad nong kowiwen,
kwane ne kuu yi yaa ma abdon kamindo
kumban yi kuu ne dowad dem nidke awod
kebengkiwen.

⁸ Kudmeniibban ye monmarimbed yi yaa mene
kebendok,
kwane yika yi kawaad nong kowiwen
kumbed awinde bedmendok,
kwane yika dem ongmiwen kuri kirobime, yi
monmari dowad.

⁹ Kwananeen kuu ne kingkin aom YARIMAN yaa
kubeni,
yembed yi yaambed ne nen burudande angka
kowaneen yaa dowakeniib keraniin.

¹⁰ Ne inamen korem kumbed baandaniin,
“O YARIMAN, kanembed eb yaa iibmo keroon?
Dowan!

Kamboknondan kuu aromkonodanbed
yenbandimaib kuu ebbed yi ben
burudande angka nongkobimaab,

kwane kamboknondaniib awandime ande
meeniibdaniib kuu yidbidan mene yi yirib-
man bimaib kuu ebbed yi ben burudande
angka nongkobimaab.

- 11 Mimyob keendiyiibban kangdod aom dudan-
abimaibdan menenib
kumkam ne ma kaadkerindo ye dowad ne yaa
kaamowimaib.
- 12 Ne amun kamaan ye dowad kuu yimbed are-
wambed inanduwenib,
ne nen kubunaiwe ne niindem aom yiminban
kerimain.
- 13 Kuned yi kuu anikad kandimaib kuu mimyob
wandi ye ekkad boroneni,
animan koronde neka kankubuneni,
kurikuri kamimain kumban Godbed ma
inandimokban.
- 14 Ne angkodmi maa o ne daman maa anikadiib
areb yi dowad yuudemoon areb kerimain,
kwane awaan bobnaune yuudemoon areb yi
dowad ne korok wan yiri kubune yuudi
ameng kamimain.
- 15 Kumban ne yaa dabab meneboon kuu yi kuu
kube nedbiwen,
kwane nenbandidan kuu ne koron kumbed
nedbe ne yaa manmo keriwen.
Yi kuu womoniyiibban ne yaa wengam-
borokbanabimaib.
- 16 Yi kuu God ye kiwaan yikaabandan areb
arewa keruwe damangkawenib,
ne yaa ningkambo kabang kamenib arud
darewoob wandiwen.
- 17 O YARIMAN, aron komoyiib awawokban kere no
keewombaraneeb?

Yi monmari yaambed ne wadkeri nen burudande angka kowe.

Laiyon areb keriwendan keyaambed ne nen burudande angka kowe.

18 Kee kwananeeb kuu kadaareb nedbiwen aombed eb yaa eso andaniin,
kwane kadaareb yemoon aombed ewaningko kankoonaniin.

19 Korondaawa ne yaa idiibban bon keriwendenbed ambon kamewaib.

Kwane korondaawa ne yaa ogoodmo arud wandiwendanbed dabab ne yaa meneboon ye dowad kubaib.

20 Yi kuu yewenub ye dowad ma dakmimokban,
kwane yi kuu dudi ye kadwoni weng ongmaib,
kane kane nuwokad aombed iwarimo doberem ande doriib yaa.

21 Ne bondan kembed ne yaa baande yedmimaib,
“Ai, ai, kee kamune kamoon kuu nuwindobbed wedmenuwen kii!” andimaib.

22 O YARIMAN, korem kuyiib kuu wedmewen kowe iwari keraab.

O YARIMAN, eb kuu kwamune ne yaa ambab keraab.

23 Yaro dembe. ne angkumone kebeni dowad yaro mene!

Ne God, ne Yariman, ne dowad koromoni weng nekwe!

24 O YARIMAN ne God, eb yorokmo kerekmen yaambed ne dowad wengyunde ambarakmindo ande.

Kwane korondaawa ne bondanbed ambon kamewaib.

²⁵ Korondaawa yi kekamune meenaib, “Ai, nub dowaken keruwen kuu kanduwen kii!” andaib.

Kwane korondaawa yi kekamune ne dowad yedmaib, “Nubbed ye monmaruwen dowan!” andaib.

²⁶ Kane kane ne dabab kandaan yaa kubaniib kuu yi korem ben karak kondoko kerebkarab kamime.

Kwane, kane kanembed ne nen yiri kubune yika yi aningko kankoonaniib kuu yi dobiri aom kuu karakiib derendaroko kubuniibban ye aningko kandok.

²⁷ Kumban kane kane Godbed ne dowad wengyunde ambarakmindo andoon yaa kubaniib kuu dowakeniib kere kube baandime.

Yi kuu kekamune yedmimamime, “YARIMAN yan-ingko arimbed kerok, yembed ye dememan amunmo dobirimaan kuyaa kubimaan kii.” andimamime.

²⁸ Eb inamen yorokmo kuu dakmendaniin, kwane amkimobed wene amnoom kuu ewaningko kankoonaniin.

Yook 36

Yook ambo bi ye karub yeman. YARIMAN ye dememan Dewidbed wongkoon.

¹ God yaambed weng kuu ne niindem aom mene-boon, arewa kamidan yi ambarakmenabi ye dowad, kedi yi inamen aom God yaa unimokban.

- ² Amborom kuu ambarakmimbed “Eb kuu karub amun.” andaane yeka ye indob arimbed kerengkan kamimaan kowe,
ye ambarakmi ma wedmindo, kuyaa kon-genindo.
- ³ Ye mongkodkonombed dakmimaan ye weng kuu yena yaa bon kerundi ye weng angkon du-danabi weng,
kwane ye kuu inamen kangdomiib kami amuniib yaa korondoon dowan.
- ⁴ Ye angkimbon arak ari angkimaan kwangkon yena yaa bon kerundi ye inamen kow-imaaan,
kwane “Arewa kami ye kiwaan ari dobara.”
ande kwanimaan,
kwane ye kuu inamen arewa yaa kangkad-mimokban.
- ⁵ O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken ye ambab kuu daane ewen ari nandoon,
kwane eb ma korondiyiibban eweng awini ye ambab kuu daane ambid ari nandoon.
- ⁶ Eb yorokmo kerekmen kuu aromkono darewoob ye aangko areb,
kwane eb wengyundi kuu karamok ye niindem ambab yiri areb.
- O YARIMAN, nimakaruwiib dingkaniib oonendi-maab.
- ⁷ O God, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu miin manimanandeb anam!
Nimakarub kuu eb buraab ye kubun kurumbon areb ebbed kukbimaabbon aombed doriib.

- ⁸ Yi kuu ewambiwoom animan yiminmo kumbed orok animaib,
 kwane ebed yi yaa kubembirimaab ye ok awaan yaambed ok kondimaab.
- ⁹ Amborom kuu eb yaambed wadkeri ye ambokab ye ok meneboon,
 kwane eb nambiri yuroon kumbed wad dobere wedmuub.
- ¹⁰ Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu kane kane eb yaa yikaadkeriwenda kuya
 kwane kondembere.
 Kwane eb inamen yorokmo kuu kane kane ni-
 indem aom kangdommo doriibdan kuya
 bangkandembere.
- ¹¹ Kerengkandan kuu ne yaa mene bon keruwaib,
 kwane arewa kamidan kuu ne yaa nang-
 maiwe kombiri wanain.
- ¹² Wedmime, arewa kamidan kuu yiri kirobe dan-
 giwen,
 yi kuu ben yiri kiraroone ika dembindeban
 keriwen.

Yook 37

Dewid ye yook.

- ¹ Arewa kamidan yaa meendobembaraib,
 kwane ambarakmidan yi dobiri amun yaa wungkandaib.
- ² Amborom kuu yi kuu kereebed aron doboob-
 ban nuubne koknemoon areb kerimaib,
 kwane yi kuu arub koknimaan areb aron do-
 boobban ari duknaniib kowe.
- ³ YARIMAN yaa angkumone doberenib amun amun
 kamenabime,

kwane okad kirikee doberenib korondiyiib-
ban ye weng awinime.

- 4** Yiibkareb YARIMAN yaambed kubenime,
kwananiib kuu yembed yiib niindem aom
meenmiib yeman kuu kondaneen.
- 5** Yiib wad dobiri kerekmen kumundin kuu YARI-
MAN yaa konime,
kwane ye yaambed yone dobrime.
Kwananiib kuu yiib yaa awandaneen.
- 6** Yembed yiib yorokmo kerekmen kuu ben ong-
maneene warewini ye namberemoon areb
keraniib,
kwane yiib kangdod weng anam kuu kan
ongmaneene aronkob yaa yuremoon areb
keraneen.
- 7** YARIMAN yarinambo ari kuu iwari keranib yem-
bed kwananeen ande yodbirimban ema
meedmime,
kwane kane kane arewa kamaniib kuu yimin
keraneen kuyaa meendobembaraib,
yimbed inamen arewa ongmenib kwane am-
bangkaniib kuyaa kui.
- 8** Norina aruda yaa kuu deerewandekorib
amonombime,
kwane meendobembaraib, meendobem-
baraniib kumbed arewa kamaniib kowe.
- 9** Amborom kuu arewa kamidan kuu yi yumbon
yaambed nadme ben kiradmaneen kum-
ban,
kane kane YARIMANBED ari kwananeen ande
meedmaniib kuu okad kuyaom yumbon
kandaniib.
- 10** Aron dukmenmo arimbed arewa kamidan kuu
ma dobaraibban dowan,

kwane yiib kuu yi ande onmaniib kumban yi
kuu ma wedmaibban.

- 11 Kumban yika kankubuniwendan kuu okad
kuyaom yumbon kandenib
yewenubmo kube dobaraniib.
- 12 Arewa kamidan kuu yorokmodan yaa wunon-
wanon kamenib,
arud wande ningkambo kabang kamendi-
maib.
- 13 Kumban YARIMANBED arewa kamidan yaa am-
bon kamendimaan,
amborom kuu ye yekaad yi ben wengyundi
yaron kuu menuun kowe.
- 14 Arewa kamidan kuu yi kerewang ben
biangkenib
anangkab be angkokbimaib kuu,
kamboknondaniib awandime ande meeniib-
daniib yaa ben kubudiri dowad,
kwane kangdommo doriibdan yenbandi
dowad kui.
- 15 Kumban yikareb yi kerewangbed yi mimyob
yaa dem nabangkaniib,
kwane yi anangkab kuu domabangkaniib.
- 16 Yorokmodanbed amunmo dobere yiribman
yemoonban bemoon areb yiribman
yemoonban be dobaraneeb kuu amun,
arewa kamidan yemoonbed birande
yiribman yemoon bemoon areb yiribman
yemoon kai be dobaraneeb arebban.
- 17 Amborom kuu arewa kamidan yi aromkono
kuu monmaraneen,
kumban YARIMANBED yorokmodan yaa
angkumone awandimaan.

- 18 YARIMAN kuu ambarakmiwen kii ande kad-wondiyiibbandan yi weeb kuu yekaad-keroon,
 kwane yi yumbon kandiwen kuu aron korem
 kwane angkimbaraneen.
- 19 Monmare arewa keri yaron ari keranuun kuu yi
 kuu karak kandaibban,
 yongkonbi kere animaniibban aron
 keranuun kuned yi kuu animan yemooniib
 keraniib.
- 20 Kumban arewa kamidan kuu monmaraneene
 duknaniib,
 kwane YARIMAN ye bondan kuu at wuung
 nong wuung areb,
 erebnarimban dowan keraniib, amareng
 areb are wene kirodmo dowan keraniib.
- 21 Arewa kamidan kuu araben kandimaib kuu
 angkon ika inendimokban,
 kumban yorokmodan kuu nindorokiibbed
 kondimaib.
- 22 Kane kane YARIMANBED amun kerundaneen
 kuu okad kumaom yumbon kandaniib,
 kumban kane kane yembed butun kerunda-neen kuu yumbon kuyaambed nadme ben
 kiradmaneeen.
- 23 Kwane YARIMANBED karub maa ye dobiri kerek-men
 yaa amun ande dowakeniib keraneen
 kuu,
 ye yon dodki kuu kangdommo kerunaneen.
- 24 Kuye karub kuu boknandaneen kuu kom-baraanban,
 amborom kuu YARIMANBED ye dingki yaa aw-inene ongmaneene kangdommo dobara-neen kowe.

- 25 Anuk kuu ne kuu kewedman kere kibikee ne
 kuu kiomnaan,
 kuned ne kuu ma wedmaane yorokmodan
 kuu korem domondindo,
 kwane ma wedmaane yi danambed animani-
 ibban keroona ma kaamobenmo yarindo.
- 26 Yorokmodan kuu aron mimim nindorokiibbed
 munob bangkandenib araben kondimaib,
 kwane yi dana kuu amun kerundi yeman.
- 27 Arewa yaa koronde amonombe amun kamime,
 kwananiib kumbed okad kuyaom kuu aron
 korem dobaraniib.
- 28 Amborom kuu YARIMAN kuu wengyundi anam
 yaa dowakeniib kerunoon,
 kwane kane kane ye yaa korondiyiibban ye
 weng awine doriibdan kuu yembed ma
 domondaanban.
 Yi kuu aron korem dorondandaneen,
 kumban arewadan yi dana meed kuu yum-
 bon kuyaambed nadme ben kiradmaneen.
- 29 Yorokmodan kuu okad kuyaom yumbon kan-
 denib
 kuyaom aron korem dobaraniib.
- 30 Yorokmoman ye weng dakmimaan kuu inamen
 kangdommo,
 kwane ye weng kuu wengyundi anam
 yaambed dakmimaan.
- 31 Ye God ye amob kuu ye niindem aom kowe,
 ye yon kuu kereeberesare kombirimokban.
- 32 Arewa kamidan kuu yorokmodan yi dowad
 biknimbon aombed yemyeb dibere meed-
 mimaib,
 yi wadkeri monmari dowad.

- 33 Kumban YARIMAN kuu yorokmodan domondaane bondan yi aromkono aom awunaibban,
 kwane ye kuu yorokmodan domondaane bondanbed kangdod aombed wengyunde ukum kondaiibban.
- 34 YARIMAN yaa meedmenib
 ye kiwaan yaambed winime.
 Yembed yiib aningko kankoonaneene okad kuyaom yumbon kandaniib,
 kwane arewa kamidan kuu yi yumbon yaambed nadme ben kiradmaneen kuu yiibka wedmaniib.
- 35 Ne kuu wedmaane mimyob keendiyiibban kere arewa kamenabi ye karub kuu at yeeb kumbed ye okad anam yirimbed kirod kaine yiminmo amnemoon areb kamoon.
- 36 Kumban aron doboobban arimbed bobnoon kuu korem dowan keroon.
 Ne kuu ye ande onmaan kumban ye kuu ma wedmenindo.
- 37 Ambarakmiwen kii ande kadwondiyiibban yimo doriibdan yi dobiri yaa kuu ongme meene wedmendime,
 kwane kangdommo doriibdan yi dobiri yaa andangke meene wedmime.
 Amborom kuu kane kanembed yewenubmo dobiri ye kiwaan arimbed doriib kuu ari danayayiib awoyayiib keraniib.
- 38 Kumban ambarakmidan korem kuu monmaraneen,
 kwane arewa kamidan yi danaya awoya kuu yi yumbon yaambed nadme ben kiradmaneen.

³⁹ Yorokmodan ben bobni yaa burudande bindi ye
kiwaan kuu YARIMANBED ongmoon,
yi yaa dabab minimaan kuu yembed awande
dukmondimaan.

⁴⁰ YARIMANBED yorokmodan kuu awandene arud
ye barang yaambed ben angka nongkobi-
maan,
kwane yembed arewa kamidan yaambed
dorondandene yi ben angka nongkobi-
maan,
amborom kuu yi kuu yembed kukbimaanbon
aombed dobirimaib kowe.

Yook 38

Dewid ye yook. Kaamoni yeman.

- ¹ O YARIMAN, eb norin wande ongkawaab,
kwane eb arud wande ne yaa didangkewaab.
- ² Amborom kuu eb ana kumbet ne yaa na-
bangkoon,
kwane eb dingki kumbet ne nen kubunewen.
- ³ Ebbed ne yaa norin wandewen kowe ne id kuu
yiminban keroon,
kwane ne niindem aom kuu korem amuniib-
ban keroon, ne ambarakmaan kowe.
- ⁴ Ne ambarakmimbed ne nen dabuknandoon,
kukuu dabab darewoob kanyarindeban
kwane areb keroon.
- ⁵ Ne yaa kad yaa bobbob kuu yingkenabe miin
arewa keroon,
amborom kuu inameniibban kamaan kowe.
- ⁶ Ne kuu nikbe kan kubune yiminban keraan,
kwane amkimombed wene amnoom kuu yu-
udi ameng kame yarebimain.

- ⁷ Ne id kuu yewed ye niminbed naawonmo de-nobembirimaan,
 kwane ne niindem aom kuu korem amuniib-ban keroon.
- ⁸ Ne kuu meenindeban kereni yob beengkemoon areb keraan,
 kwane niindem aom miin yiminban kereni wareki kamimain.
- ⁹ O YARIMAN, nembed komo komo kamandamiin ye inamen korem kuu eb arinambo ari di-anmo dangoon,
 kwane ne inum narimain kuu eb ebkaad, biknindo.
- ¹⁰ Ne mimyob kuu kurungkurung deeroon,
 kwane naromkonoyiibban dowan keraan,
 kwane ne indob kuu wud dabuneen.
- ¹¹ Ne arewa keraan kumbed ne mimyob dowaken keendaandaniib nangkodmiayiib kuu bongwawimokban keriwen,
 kwane ne karubkim kangkon ambab angkambed dobirimaib.
- ¹² Kane kanembed ne yaa nenbande kowan-damiib kuu ne dowad kawaad nong kowe bikniwen,
 kwane kane kanembed nenbandandamiib kuu ne dowad ye nen monmarem ande kamiib,
 amkimombed wene amnoom kuu wunon-wanon kamimaib kui.
- ¹³ Ne kuu kerendem warudki wengambirimok-banman areb,
 kwane ne kuu wengwaab dakmimokbanman areb.
- ¹⁴ Anamaa, ne kuu karub maa wengambirimok-banman areb kereni,

ye mongkod dande inandimokbanman areb
keraan.

- 15 O YARIMAN, ne kuu eb ande meedmiin,
o YARIMAN ne God, ebed ne yaa inanduwa-neeb.
- 16 Amborom kuu nembed yedmaan, “Ne yon
kereeberesare kombaraniin kuu,
yi kuu domondaawe ne yaa ambon
kamewenib ne nen kubune yiaka
kankoonaiib.” andaan.
- 17 Kedi, ne kuu kombarandamiin,
kwane ne yaa yewed kuu ma womoniyiibban
angkeen.
- 18 Ne ambarakmi kuu God yaa dakmaan,
kwane ne ambarakmi wedmeni meendobem-
bere yiminban keraan.
- 19 Kumban ne bondan kuu korereyiibban
amunmo angkon aromkonoyiib,
kwane idiibbanbed ne yaa arud wandiwen-
dan kuu yemoon.
- 20 Kane kane ne mun kami yaambed arewa
kamewimaib kuu,
mun kami ye kerekmen yaa wanaine ne yaa
wengamborokbanabimaib.
- 21 O YARIMAN, ne yaa domowaab,
o ne God, ne yaa ambab keruwaab.
- 22 O YARIMAN, ne nen burudande angka kowi ye
karub,
kirod mene awawe.

Yook 39

Yook ambo bi ye karub yeman. Yedutun ye dowad
wongkoon. Dewid ye yook.

- ¹ Nembed yedmaan, “Ne dobiri kerekmen kuu
nekareb kangkadmaniin,
kwane ne weng dakmi yaambed ambarak-
main.
Arewa kamidaniib ne arinambo ari keraniibbed
kuu
weng ma dakmainban.” andaan.
- ² Ne kuu ne mongkodkono kebene iwari kereni,
weng maa ma dakkmokban kerimain, weng
amun kangkon.
Kwanemain kumban ne mimyob wandi kuu
darewoob arimbed keroon.
- ³ Ne niindem aom kuu nimin denobimaan,
kwane meendobaine amot areb denimaan.
Kwanekori yedmaan,
- ⁴ “O YARIMAN, ne aron yimin wandaneen kuu ko-
rokbewe.
Kwane, weeb komoyiib ari dobaraniin
kangkon korokbewe.
Kwananeeb kuu ne wad dobiri kuu aron duk-
menmo yeman ande nekaadkeraniin.” an-
daan.
- ⁵ Kedi, ebbet ne weeb ongmewen kuu kumunk-
ingkaniin kuu dingki mimo angkarambed
wene angkara areb kumbedmo,
kwane ne wooneenbed wene bobnaniin ye
weeb kuu eb yaambed kuu barang anam-
ban areb miin dukmen mana.
Nimakarub mimim yi dobiri ye weeb kuu
eb yaambed kuu inum koni mimo areb
kumbedmo. *Selah*
- ⁶ Anam kuu nimakarub dewenebimaib kuu ku-
ruwakmo areb barang darewoobban.
Anam kuu komo komo ambangkimaib kuu
ma id kerimokban.

Kwane, yi kuu yiribman yemoon bimaib kumban, ari duknaniwe yi yiribman kanembed baniib kuu yikaadban.

- ⁷ Kwane kowe, YARIMAN, kibikee komo dowad kereknaniin?

Ne meeni amaan ari kwananeen ande meenaan kuu eb yaamo.

- ⁸ Ne ambarakmi korem yaa kuu awaweneb nen angka kowe.

Kwane domowaawe inameniibbandanbed damangkawaib.

- ⁹ Ne kuu iwari keraan, ne mongkod dande weng dakmainban,

amborom kuu ke dabab kandaan kee ebka ebbed kwamune ambangkewen kowe.

- ¹⁰ Ebbed ne yaa ukum kawewen kuu kan angkane.

Ne kuu eb dingkimbed wowewe korem yim-inban keraan.

- ¹¹ Ebbed nimakarub yi ambarakmi dowad ongkandeneb didangkimaab,

kwane ebbed yi yiribman kuu amberodbed ane dowan keremoon areb kerundewen.

Nimakarub mimim yi kuu inum koni mimo areb barang miin embeng mana.*Selah*

- ¹² O YARIMAN, ne kurikuri weng wengambere.

Ne awawe ande baandaan kuu wengambere.

Ne ameng kami yaa kuu kerendem warudki areb keruwaab.

Amborom kuu ne yaa arud wandewen kumbed

ne kuu eb yaa owodman areb keraan,

nawoya yiri areb norodman keraan kui.

- ¹³ Ne yaa ebbed arud wande indob korarewen kuu womone.

Kwanebko ne angkon ika kuba.

Kwanaabban kuu ne kuu kimyen wene bob-naniin.

Yook 40

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

¹ Ne kuu yodbirimban emamo YARIMAN yaa meed-maan,
kwane ye kuu amonombene ne baandi yaa wengamboroon.

² Yembed monmari ye dem yirimbed ne nen angka kowoon,
birin yerekbon yirimbed kui.

Yembed ne yon kuu dumnad ari ongmene kamkonombon ari dori yeman kawoon.

³ Kwane, yembed ne niindem aom yook yeweb kowoon,
nub God yaninko kankooni ye yook kui.

Yemoon kuu wedmekorib unenib YARIMAN yaa angkumone dobaraniib.

⁴ Kane kanembed YARIMAN yaambed yone dobiri-wen kuu amun kerundoon,
yi kuu kerengkandan yaambed yone do-birindo,
God anam yaa koronde dudi god yaa wini-wendan yaambed yone dobirindo kui.

⁵ O YARIMAN ne God,
binangke eb kuu anam andi yeman korokbe-wen kuu yemoon.

Ebbed nub dowad komo komo meene ongmenabewen kuu,
karub maambed angkon ika eb yaa kim-ingkaanban.

Kuye dowad nembed dakmenabaniin kuu,

dakme dowan kerindeban, yi kuu yemoon
kowe.

⁶ Eb yaa dingkan aye nengke baeb koniyiib ani-
man munob koniyiib kuu eb dowakenban,
kwane eb kuu eb yaa dingkan kumundin
nengke agedmo kere baeb koniyiib am-
barakmi aari dowad dingkan aye agedmo
kere baeb koniyiib kamime ande kowindo,
kumban ne kerendem kuu nandewen.

⁷ Kowe, nembed yedmaan, “Ne kuu kei, ke man-
aan kei.

Buk bedmiwen kuu ne dowad wongkoon.

⁸ O ne God, eb dowaken yaambed ambangkande
meenaan.

Eb amob kuu ne niindem aom angkeen.” an-
daan.

⁹ Ne kuu yorokmo keri ye kerekmen kadaareb
nedbimaib aombed dakmimain,
kwane ne mongkodkono karangkimokban,
o YARIMAN, kuyaa kuu ebkaadkerewen kii.

¹⁰ Eb yorokmo kerekmen kuu ne niindem aom
kan biknimokban,
ma, eb korondiyiibban eweng awinaneeb
andiyyiib ebbed bobni yaa burudande
bindiyiib kuu dakmimain.

Ne kuu kadaareb nedbimaib yaa kuu eb wom-
onyiibban ye mimyob dowakeniib anam
anamiib kuu ben aadidmimokban.

¹¹ O YARIMAN, eb mimyob keendi kuu kawe, ebka
amuknaab.

Kwane, eb mimyob dowakeniib anam
anamiib kumbed ne nen dorondaruwok,
aron korem.

- 12 Kimingkindeban ye dabab yemoon kuu ne yaa awanewandoon,
 kwane ne ambarakmimbed ne yaa burudandoon kowe wedmindeban keraan.
 Ne ambarakmi kuu yemoon, ne korok ari awung
 kimingkindeban kwamune arebban,
 kwane ne niindem aom kuu korem yiminban
 keroon.
- 13 O YARIMAN, dowakeniib kerebka ne nen angka kowe.
 O YARIMAN, kirod mene awawe.
- 14 Ne nenbande kowandamiibdan kuu yi korem
 kuu
 karak kondene kerebkarab kerundok.
 Ne nen monmarande kamiibdan kuu yi korem
 kuu
 ben angkurom kondene yi aningko
 kankubunok.
- 15 Ne yaa damangkawe yedmimaib, “Aha! Aha!”
 andimaibdan kuu
 karak kandenib yika wedmenib binangkime.
- 16 Kumban kane kane eb ande onmiib kuu,
 eb yaa dowakeniib kerenib kubebdime.
 Kwane kane kane ebed bobni yaa burudande
 bindi yaa dowakeniib keriwen kuu,
 yedmimamime, “YARIMAN yaningko ye yirin
 darewoob kerok.” andimamime.
- 17 Kuned ne kuu kamboknon kereni awawe ande
 doriin kowe,
 YARIMAN kuu ne yaa meenewok.
 Eb kuu ne awawi ye karub, angkon ne nen burudande
 angka kowi ye karub.
 O ne God, mokaidamaanbed andaab.

Yook 41

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

- 1** Kanembed kamboknondan yaa meendene
amun kamendimaan kuu ye kuu Godbed
amun kerunoon.
Ye yaa dabab mananeen kuu YARIMANBED
awanene nen angka kowaneeen.
- 2** YARIMANBED ye nen dorondarene ye wadkeri
kande kukbaneen,
kwane ye kuu okad yiri dobaraneen kuu YA-
RIMANBED amun kerunaneen,
kwane ye bondanbed yi dowaken yaambed
ye yaa komo kamenandamiib kuyaa kuu
YARIMANBED domonenaanban.
- 3** Ye kuu anikad angkimbaraneen kuu
YARIMANBED aromkono konaneen,
kwane anikad angkeen yiri kuu ongmaneene
wadkeraneen.
- 4** Kuned nembed yedmaan, “O YARIMAN, eb yaa
ambarakmaan kowe,
ne yaa mimyob keewe ongmewebko wad-
kera.” andaan.
- 5** Ne bondanbed ne yaa arud wardenib ne dowad
dakmimaib,
“Aron komo arimbed bobnaneenkob yan-
ingko kuu dowan keraneenka?” andimaib.
- 6** Yi kuyaom kuu mimo yembed neyiib yaa mene
wedmewimaan kuu,
dudi weng dakmene ne weng kande
amonombe weng arewa ongmene
bunangka wene kwane dakmen yarimaan.
- 7** Ne bondan korem kuu nedbenib kongewe ko-
raaweng dakmenabimaib,

- kwane yimbed ne dowad miin arewa kerok
ande meenenib
- ⁸ yedmimaib, “Ye kuu karakiib ye bobobbed aye
kwoon kowe,
ye kuyaa yiri angkeen kuu ika ma dembaan-
ban.” andimaib.
- ⁹ Nangkodmi anam, ye yaambed yone dobaraan,
ye kuu ne om animan animaan kuned,
ye kangkon ne yaa manmo keroon.
- ¹⁰ Kumban, o YARIMAN, eb kuu ne yaa mimyob
keewe
ne nen ongmebko wadkera. Kwanebko nem-
bed ne bondan yaa ingka.
- ¹¹ Ne bondan kuu ne yaa nangme dorindeban
keriwen kowe,
nekaadkeraan eb kuu ne yaa dowakeniib
keruwewen.
- ¹² Ne inameniib dobiriyiib dakmiyiib kuu ibmo
kowe ebbed ne nenkooneneb,
eb arinambo ari aron korem yeman
kowewen.
- ¹³ YARIMAN, Israeldan yi God kui, ye yaa amun
kerunok,
yimin andowoon yirimbed wene aron korem
korem kui.
Anam kwanok. Anam kwanok.

Buk Ayoob

42

Yook 42-72

Yook ambo bi ye karub yeman. *Maskil* ye yook Korah ye awoyambed wongkiwen.

- ¹ O God, diiyambed ok moom bobnekore ok-
manambon yaa anande wenemoon areb

kwane ne kingkin kuu eb ande onmeen.

² Ne kingkin kuu God yaa ok moom areb keroon,
wad doreen ye God yaa kui.

Aron komo arimbed Godiib yaa wene du-
runenaniin?

³ Yenambed amkimobed wene amnoom kuu ne
yaa yedmimaib,

“Eb God kuu kuna? Dowan!” andimaib kowe,
ne kuu amnoomiib awingyawiiib

animan koronde inokmo wimain.

⁴ Anuk kuu nembed kadaareb bindore
God ye kurikuri ambib yaa kinban winimain,
kukuu kube baandiyiib eso ande baandiyiib
ne yoom kadaareb yoom God ye orokbon win-
imaub.

Kuyaa kuu kibikee ika meenekori
ne mimyob wandi kuu God yaa koneni ye yaa
baandimain.

⁵ O ne kingkin, eb komande yerene no kubokban
kerewen?

Komande ne niindem aom monmareeb?

Kedi, God yaninko kankoonaniin kowe, God
yembed ari kwananeen ande meene.

Ye kuu neyiib yaa doberene awawimaan ye
karub, ye kuu ne God.

⁶ Ne kingkin kuu miin kubiyyibban keroon.

Kwane kowe, ne kuu okad Yooden yaambed
eb yaa ika meenaniin,
aangko Heeman yaambed, aangko Misaa
yaambed kui.

⁷ Ok niindem yirimbed okad niindem yiri yaa
baandemoon areb,
eb ok benbon ye kuweng kumbed kui,

eb umbakiib oknondokiib korem kumbed ne ari
beengkaiwe,
korem yiminban kerimain.

⁸ Aronki kuu YARIMANBED ye womoniyiibban ye
mimyob dowaken keewok,
amnoom kuu ye yook kuu ne yaa angkim-
borok,
kukuu kurikuri yeman ne wadkeri ye God yaa
kui.

⁹ Ne kuu God ne aromkonombon yaa kaamoni-
main,
“Eb komande ne nonondanduwewen?
Komande ne bondanbed yobdood keruwaiwe
ne kuu kwane yuudi ameng kamembiri-
main?” andimain.

¹⁰ Ne bondanbed ne yaa damangkawimaib,
amkimombed wene amnoom kwane yedmi-
maib,
“Eb God kuu kuna? Dowan!” andimaib,
kowe kono domabangki ye yewed areb kuyiib
keraan.

¹¹ O ne kingkin, eb komande yerene no kubokban
kerewen?
Komande ne niindem aom monmareeb?
Kedi, God yaninko kankoonaniin kowe, yembed
ari kwananeen ande meene.
Ye kuu neyiib yaa doberene awawimaan ye
karub, ye kuu ne God.

Yook 43

¹ O God, ne dowad ebbet wengyundeneb ma am-
barakmindo ande.
Kwane ne kangdod weng koromoneneb God
ye kiwaan yikaadbandan yaa kebende.

Kwane birande arewa kamenabidan yaa kuu
ne nen burudande angka kowe.

² Eb kuu God ne dore angkumonimbon kowe,
komande ne yaa wunekarewen?

Komande ne bondanbed yobdood keruwaiwe
ne kuu kwane yuudi ameng kamembirimain?

³ Eb nambiriyiib anam anamiib kuu ben yure
kowe.

Korondebko yimbed ne nen kinban winime.

Korondebko yimbed ne nen eb aangko karadmo
ari winime,
eb dobrimbon yaa kui.

⁴ Kwananeen kuu ne kuu God ye bot wuubimbon
yaa wananiin,

Godiib yaa kui, ye kuu ne kubi ye ambokab
kui.

Ne kuu haap wangkeni ewaningko kankoonaniin,
o God ne God.

⁵ O ne kingkin, eb komande yerene no kubokban
kerewen?

Komande ne niindem aom monmareeb?

Kedi, God yaningga kankoonaniin kowe, yembed
ari kwananeen ande meene.

Ye kuu neyiib yaa doberene awawimaan ye
karub, ye kuu ne God.

Yook 44

Yook ambo bi ye karub yeman. *Maskil* ye yook
Korah ye awoyambed wongkiwen.

¹ O God, nubka kub kerendembed wengambu-
ruwen,
kwane nub awoyambed unyeman yiri yi do-
biriwen yaron yaambed

ebbed komo kamewen kuu nub yaa daandiwен.

- ² Eb dingkimbed ambibkin maa maadan ben angkanekoreb,
nub awoya ben kuri nongkobewen.

Ebbed nimakarub kuyaa dobiriwen kuu dore boknekoreb
nub awoya ongmendeewe amunmo dobiriwen.

- ³ Kedi, nub awoya kuu yi kerewang yaromkono yaambed burudande okad kandindo,
kwane yi dingkimbed nangbe burudandindo.

Kukuu eb dingki wiwi yaromkonomed kwane burudande okad kandewen,
kwane eb murubia ye nambirimbed nangbe burudandewen,
amborom kuu ebbed yi yaa dowakeniib kerundewen kowe.

- ⁴ Eb kuu ne God ne king,
Yekob ye awoya ari yi dowad inamen ongmaawe yi bondan yaa nangbe burudandi-maib.

- ⁵ Eb yaambed dore nub bondan kuu ika yenbadden winimaub,
kwane ewaningko yaambed nub manmo kerimaibdan kuu nubbed nangbe burudandi-maub.

- ⁶ Kedi, ne anangkab kuyaambed nangbe burudanda ande meenimokban,
kwane nembed nangbe burudandimain kuu ne kerewangbedban.

- ⁷ Anam kuu ebbed nub bondan yaa nangbe burudandi yaromkono kondimaab,

- kwane ebbed nub yaa manmo keriwendan
 yaa karak kondimaab.
- 8** God, eb dowad kerengkan kamimaub, amki-
 mombed wene amnoom,
 kwane ewaningko aron korem kankoonima-
 manuub.*Selah*
- 9** Kumban kibikee eb kuu nub yaa wunekareneb
 ben yiri kubunewen,
 kwane eb kuu nub ana nangmidan yoom ma
 wanaibban.
- 10** Nub bondan miniiwe ebbed nub ongmendeewe
 ikakman kirokmonuwen,
 kwane nub yaa manmo keriwendan kuu nub
 yaa nangbe nub yiribman biwen.
- 11** Ebbed nub ongmendeewe sibi yeen anemoon
 areb keriwen,
 kwane ebbed nub ben bokesawareewe am-
 bibkin maa maa yaa wenebuwen.
- 12** Eb nimakarub kuu od embeng mana yeman ben
 berengkewen,
 kwane yi ben berengkewen kuu ari ma idiib
 kerindo dowan.
- 13** Ebbed nub ben ongmendeewe nub dia doriib-
 dan yi indob arimbed dedmone dandi ye-
 man keriwen,
 kwane yi kuu nub yaa damangkande ambon
 kamendimaib.
- 14** Ebbed nub ben ongmendeewe ambibkin maa
 maadanbed nub dowad nongdomatomdan
 andimaib,
 yi kuu nub yaa mungkuwande korok waabu-
 rukmimaib.
- 15** Ne karak kuu ne arinambo ari angkimbiri-
 maan, amkimomed wene amnoom,

- kwane ne murubia kuu karakmo kerimaan,
- 16 amborom kuu ne yaa dedmone dawimaib-danbed damangkawimaib kowe,
ne bondan kui, inande dabab kawimaibdan kui.
- 17 Korem kee nub yaa kwane menebimaan kumban,
nub kuu eb yaa nonondandimokban kere
eb amob weng yaa korondimokban.
- 18 Nub niindem aom kuu eb yaa ma koronde ika winindo,
kwane nub kuu eb kiwaan ari koronde kimyen winindo.
- 19 Kumban ebbet nub kuu dore beengkeneb nuwokad kan amonombe dura anon arewa yi okad areb kerundewen.
Kwanekoreb, nub kuu kumun darewoob kumbed kebenendewen.
- 20 Nub kuu nub God yaningko nonondandunekorub
oworan yi god yaa bumangkuwen karen,
- 21 anam kuu God kuu kuyaa wedme yekaad-keroon karen,
ye kuu biknoon ye inamen korem yekaad-keroon kowe.
- 22 Kuned eb dowadbed amkimomed wene annoon kuu bobni yaa wedmimaub,
kwane nub kuu sibi areb ogoodmo yenbandi kuu yimin andimaib.
- 23 O YARIMAN, yaro dembe! Komande angkimaab?
Ebkareb yaro dembe! Nub yaa aron korem wunekarundaab.
- 24 Eb komande murubia kan yereknekoreb

nub durud yewediib nub yaa yenbandiyiib ye
dowad ma awandindo kerewen?

²⁵ Nub kuu bobni ye dungkun yaa doruwen,
kwane nub id kuu okadbed yobdoodmo awineen.

²⁶ Dembe, nub awande.

Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken ye
dowad nub bidde.

Yook 45

Yook ambo bi ye karub yeman. “Bingko Wuung” ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. *Maskil* ye yook Korah ye awoyambed wongkiwen. Wonong awani ye yook.

¹ Ne mimyob aom manimani inamenbed dembe
yiminmo kereni
king yaa komkum dakmaan.

Ne ong kuu komkum kami niidiib dowad moo
kai kerembirimaan.

² O king, eb kuu miin kerengkabdimbon kai, yena
korem arebban,
kwane kabamoon kondoon ye mimyob
dowaken keendi weng kuu eb mongkod
aombed menebimaan,

Godbed amun kerubdoon aron korem kowe.

³ O king kanangkod aromkonoyiib, eb kerewang
kande inware.

Kwane eb dobiri manimanandewiib nam-
biriyiib kuu korokbende.

⁴ Eb dobiri manimanandeb kumbed hoos ari
dibere wene burudande dore,
anam anamiib ebka kankubune dobiriyiib
yorokmo dobiriyiib korokbi ye dowad.

Eb dingki wiwi ye aromkono kumbed
warekandi ye kami kuu ongmenabe.

- 5 Eb ana kuu yidkang arudiib,
 kwane yi kuu eb bondan yi niindem kare-
 wandimaan.
 Ambibkin maa maadan kuu ebbed nangme
 burudande eb yondad dabderem yiri
 nongkobimaab.
- 6 O God, eb dibere oonimbon kuu aron korem
 angkimbaraneen,
 kwane eb ooni ye inamen kuu wengyundi
 anammo.
- 7 Eb kuu yorokmo kerekmen yaa dowaken dare-
 woobmo kereneb arewa kami yaa miin
 dowakeniibban anam kerimaab kowe,
 God, eb God kumbed eb nen ari kowoone, eb
 angkodmia kuu yirimo keriwen.
 Yembed eb yaa kubimaan ye oyo eb ari
 bunoon kumbed eb nen ari kwoon kui.
- 8 Eb ebkad doboob korem kuu meer baewiib alo
 baewiib kasia baewiib,
 kwane king ye ambib aiforimbed yenbiwen
 kuyaambed
 nongiib ye wangki yemaniib wingkenib kubi
 kabdimaib.
- 9 King maa maa yi nimadana ebbed awadmewen
 kuu aningko darewoowiib,
 kwane eb dingki wiwi angka kuu king maa
 ye mungkan awanandameeb kumbed
 doruun, yu kuu Ofiaa ye bot goldbed
 inwareen.
- 10 O king maa ye mungkan, nembed komo ke yed-
 mandamiin kee kande niindem aom kowe.
 Kub ambibkindaniib karubkimiib kuu
 nonondande.
- 11 Kedi, nub king kuu kub manimani yaambedmo
 boknoon kii.

Kedi, ye kuu kub yariman kowe, ye aningko
kankoone.

¹² Taiya ye king ye mungkan kuu munob yeman
bangkabdanuun,

kwane yiribman yemoondan kuu kubende
ande kub yaa amun amun kamebdaniib.

¹³ King maa ye mungkan kui, yu kuu manimani
ye ebkad inware yu wadnarimbon aom
doruun,

kwane yu ebkad kuu bot goldiib angkabiwen
kumbed inwareen.

¹⁴ Yu kuu kwane angkabiwen ye ebkadiib inwa-
reen kuyiib kumbed yu kuu nen kingiib yaa
wananiib,

o king, yu yoman kuu yu nima koyu am-
borongaadbed mananiwe, ewiib yaa ben
mananiib.

¹⁵ Yi kuu kubiyyiib dowakeniibbed ben kinban
wananiib,

kwane yi kuu king ye ambib aom aomnaniib.

¹⁶ O king, eb karub dana meed kuu eb awodkia
areb king keraniib,

kwane ebed yi kuu ben okad maa maa yi
korok ongmendaneeb.

¹⁷ Nembed nimakarub yaro dobere dobere yaro
wananiib korem aom eb yaa meeni yeman
kuu ongmaniin.

Kwani kowe, ambibkin korem kuu aron ko-
rem korem ewaningko kankoonaniib.

Yook 46

Yook ambo bi ye karub yeman. *Alamot* ye kiwaan
wingki yeman. Yook kuu Korah ye awoyambed
wongkiwen.

- 1 God kuu nub ben kukbimaanbon angkon nub aromkono,
kwane dabab aron yaa kuu awandande nek-wimbed doreenmo.
- 2 Kwana kowe, dowodki mananeene okad amonombanuun yaa o aangko aangko dande karamok yiri kirobaniib yaa kuu nub kuu unaubban.
- 3 Karamok umbakiib kuwengiib ok kamokiib ka-manuun o
kuye arud kumbed aangko aangko kiring-maniib kangkon unaubban.*Selah*
- 4 God ye siti aombed kubi kanminimaun ye ok awaan angkuun,
kuye siti kuu karadmombon, Korem Burudandoon Arimbed Ye God kuyaa doreen kui.
- 5 Kuyaom kuu Godbed doreen kii, kuye siti kuu komombed ma monmaraanban.
Warewinimbed God kuu awande oonendaneen.
- 6 Ambibkin maa maa kuu yirinde baandiwe, angkon oonimbon maa maa kirobiiwe,
God ye baandi kuweng daandeene okad kuu okmo kereen.
- 7 Ana nangmidan yemoon ye YARIMAN kuu nuwiib doreen,
Yekob ye God kuu nub dorondandi ye karub.*Selah*
- 8 Yiib menenib YARIMAN ye ambangkanabi kee wedmime,
okad ari ke monmarenaboon kee wedmime.
- 9 Yembed okad yimin yimin yaa kuu ana nangmi kebenimaan,

kwane yembed anangkab domabangkene
 marad ben monmarenne
 kombe kuu amotbed denimaan.

- ¹⁰ Yembed yedmimaan, “Ne kuu God kowe iwari
 kerenib wedme meendobe kaadkerime.
 Ne aningko kuu ambibkin korem ye ni-
 makarubbed kankoonaniib,
 kwane ne aningko kuu okad korem yaambed
 kankoonaniib.” andimaan.
- ¹¹ Ana nangmidan yemoon ye YARIMAN kuu
 nuwiib yaa doreen,
 Yekob ye God kuu nub dorondandi ye
 karub. *Selah*

Yook 47

Yook ambo bi ye karub yeman. Yook kuu Korah ye
 awoyambed wongkiwen.

- ¹ Ambibkin koremdan, yiib dingki wangkime,
 God yaa kubiyyibbed baandime.
- ² Amborom kuu Korem Burudandoon Arimbed Ye
 YARIMAN kuyaa kuu unime andi yeman,
 ye kuu King miin darewoob arimbed okad
 korem oonimaan kui.
- ³ Yembed ambibkin maa maa ben nub ooni dab-
 derem yiri keroon,
 yi kuu nub yon dabderem yiri ben nongko-
 boon.
- ⁴ Yembed nub yumbon kuu nub dowad kine
 kwoon,
 kukuu nub okad kui,
 kuyaa kuu Godbed mimyob dowaken
 keenoonman Yekobbed kerengkan
 keroon. *Selah*
- ⁵ God kuu kube komkimaib ye kidangkambed
 daanoon,

ku YARIMAN kui, ye kuu kibi komkimaib
kumbed daanoon.

⁶ God yaa ye aningko kankooni yook wingkime,
kuye yook wingkime,
nub King yaa ye aningko kankooni yook
wingkime, kuye yook wingkime.

⁷ Kedi, God kuu okad kumundin ye king,
ye yaa yook kangdommombed ye aningko
kankoone wingkime.

⁸ Godbed ambibkin korem kuu oonimaan,
God kuu ye dibere oonimbon karadmo
arimbed dibeen.

⁹ Ambibkindan yi korok korok kuu
Abraham ye God ye nimakarub yoom nedbi-
maib,
amborom kuu okad yiridan yaa oonidan kuu God
yeman kowe,
ye yaa darewoobmo aningko kankooni ye-
man.

Yook 48

Yook ambo bi ye karub yeman. Yook kuu Korah ye
awoyambed wongkiwen.

¹ YARIMAN kuu aningko darewoowiib, ye kuu ko-
rem yena arebban, ye aningko kumbedmo
kankooni yeman,
nub God ye siti aombed, ye aangko karadmo
arimbed kui.

² Aangko Saiyon ari kuu manimanandeb kii,
kuyaa kuu okad kumundinbed kubimaun,
kukuu karadmo anam kai,
kukuu darewoob arimbed ye King ye siti kui.

³ God kuu yu dorondandimbon aom doreen,

kwane yeka korokboon kuu ye kuu yu dowad
aromne angkumonimbon keroon.

⁴ Kedi, king maa maa mene nangmi dowad dabok-nenib

ibonmo mene dia keriwen kuu

⁵ kuye siti wedmekorib binangkiwen,
kwane uniwon karakwon kere kirokmoni-wen.

⁶ Kwane yi kuu unimo keriwen,
yi kuu wonong dana woonande yewed kandi-maun areb keriwen.

⁷ O God, ebbed yi ben monmarewen,
yi kuu aron dembimaun angka ye nuubbed
Taasisdan yi motod baangkenu kurubku-rub keremoon areb keriwen.

⁸ Godbed kwanoon kuu kwane wengamburuwen,
kwane nubka wedmuwen.

Ana nangmidan yemoon ye YARIMAN ye siti aom,
nub God ye siti kui,
yembed yu kuu ongmendaane komomed
ma monmaraanban yeman kereen aron ko-rem. *Selah*

⁹ O God, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
yaa meendobembere kubimaub,
eb kurikuri ambib aombed.

¹⁰ O God, eb yirin kuu okad yimin yimin yaa
derendaroon kwamune areb kuu,
ewaningko kankooni kangkon derendaroon.
Kwane eb dingki wiwi kuu ambangki
yorokmoyiib kumbedmo.

¹¹ Eb wengyundi kuu anammo kowe,
aangko Saiyondan kuu kubimaib,
ambibkin Yudadan kangkon kubimaib.

- ¹² Aangko Saiyon yu siti Yerusalem awanewande dewenebime,
 kukbir ye ambib kongam kuu kimingkime,
¹³ siti kuuk yaa ongme andangkime,
 aromne angkumonimbon korem
 wedmenabime.
 Kwananiib kumbed yiibbed komo komo wed-
 miwen kuu yiib awoya ari yaa daandaniib.
¹⁴ Kedi, God kee nub God aron korem korem,
 kwane ye kuu nub ben kinban winimama-
 neen aron korem.

Yook 49

Yook ambo bi ye karub yeman. Yook kuu Korah ye awoyambed wongkiwen.

- ¹ Ambibkin koremdan, weng kee wengambirime,
 kane kane okad kiri doriib, yiib korem ke
 wengambirime,
² aningkoyiibbandaniib aningko ariyiibdaniib,
 yiribman yemoondaniib kamboknondaniib,
 yiib korem kui.
³ Ne mongkodkonomed meeni kangdom ye weng
 dakmaniin,
 kwane ne niindem aomedbed weng meneba-
 neen kumbed kaadkeri kuu kondaniin.
⁴ Ne kerendem kuu ongkandi weng yaa kowe
 wengambaraniin,
 kwane haawiibbed wangkeni weng yobdood
 ye id kuu kedmengkandaniin.
⁵ Ne yaa aron arewa mananuun kuu komande
 unaniin? Dowan, unainban.
 Arewa kame birandimaibdanbed ne yaa
 kanawanewandaniib kuned unainban.
⁶ Kane kane yi yiribman yemoon yaa yone

nub kuu yiminmo ande kerengkan
 kamimaibdan kumbed manmo
 keruwaniib kangkon unainban.

⁷ Karub kanembed karub maa ye wadkeri dowad
 ma biddindeban,

kwane yembed karub maa ye dowad God yaa
 ma moonindeban.

⁸ Wadkeri ye dowad biddi kuu yeka mamaa,
 odbed kowi kuu yiminban.

⁹ Biddaneen kuu aron korem ari wad doberem-
 baraneen,
 kwane biddaneen kuu ma deendaanban.

¹⁰ Kedi, wedmuub kuu meeni kangdomdan kuu
 duknaniib,
 inameniibbandaniib awon korokdaniib
 kangkon duknaniib,
 kwane yi korem kuu duknenib yi yiribman
 kuu yena yaa kirarundaniib.

¹¹ Yi bobkonombon kuu yi dobirimbon keraneen
 aron korem,
 kuyaa dobaraniib yaron kuu yimin wandaan-
 ban,
 yi yirin kumbed yi okad kuu yika yi an-
 ingkoyiib ande kowaniib kuned.

¹² Kukei, karub kuu ye yiribman yemooniib kuned
 doberembaraanban,
 ye kuu dingkan areb, ye kangkon bobnaneen.

¹³ Inameniibbandan yi dobiri kiwaan kukui,
 kwane yi yoman wene yi weng yaa amun
 andimaibdan kangkon kwamunemo dobir-
 imaib.*Selah*

¹⁴ Yi kuu sibi areb, yika oonaibban, bobni
 yaromkonombed dedmondaneene
 bobkonombon yiri wene dobaraniwe,

bobnimbed yi yaa oonaneen.

Kwane aron dukmen arimbed yi kuu yorokmodanbed oonendaniib.

Yi id kuu bobkonombon yirimbed deenda-neen,
kowe yi kingkin kuu ambiwiibban keraniib.

¹⁵ Kumban Godbed ne wadkeri kuu bobkonom-bon yirimbed biddaneen,
amanaa, ne kuu yekareb yeyiib yaa nен-wananeen. *Selah*

¹⁶ Kwane, karub maa kuu yiribman yemooniib keroko binangke unaib,
ye ambiwoom korem amun amunmo yid ware wonoka kuyaa meenaib.

¹⁷ Amborom kuu ye bobnaneen kuu ye yiribman kuyiib yeka ma be wanaanban,
ye ambiwoom korem amun amunmo yidwaroon kuyiib bobkonombon yiri ben kubunaanban.

¹⁸ Ye kwane doreen kuu yekareb yemeren nekob yimin ande kubimaan.

Ye kuu yiminmo keraneen kuu yenambed ye aningko kankoonaniib kuned,

¹⁹ ye kuu yambe yawoya awoya yaa daboknenda-neen,
yi kuu kumun aommo doberembaraniib kui.

²⁰ Yiribman yemoondan kuu kaadkeri inameniib-
ban keraniib kuu dingkan areb, yi kangkon duknaniib.

Yook 50

Asaf ye yook.

- ¹ Aromkonomo Ye God, YARIMAN kui, yembed
dakmene okaddan yaa minime ande
baandimaan,
aron daminimaunbed wene aron kubuni-
maun korem yaa kui.
- ² Aangko Saiyon, yu manimanandeb kuu demko-
ronmo kui,
yu yaambed God kuu yure kowimaan.
- ³ Nub God kibireb meneen kii, ye kuu iwari do-
baraanban,
kwane ye meneen ye kiwaan ari kuu amotbed
denobenmo meneen,
kwane nuuwa amayiib bare kanmene ye kuu
kanawanewandeen.
- ⁴ Yembed Ewen ariyiib okad yiriyiib yaa mene
wedmime ande baandoon,
ye nimakarub ben wengyundi dowad.
- ⁵ Kwane yedmoon, “Ne kiwaan ari doriibdan kuu
ne yaa ben minime.
Kane kanembed dingkan aye nengke ne yaa
baeb konenib amob weng ongmiwendaan
kui.” andoon.
- ⁶ Kwane Ewen kuu ye yorokmo kerekmen kan
dakme baandimaun,
amborom kuu God yekareb kangdod kerundi
ye karub keroon kowe. *Selah*
- ⁷ Kwane yedmoon, “O ne nimakarub, wengam-
biriiwa kekane dakma.
O Israeldan, yiib kui, yiib yaa manmo kereni
kangdod weng dakma.
God ne kei, ne kuu yiib God kii.
- ⁸ Yiibbed womoniyiibban dingkan aye nengke
baeb konenib dingkan yena ben kumundin
nengke denobe dowan kerimaib kuned,

- kuyaa kuu ne kuu ongkandi wengiib kerindo.
- ⁹ Yiibbed yiib buromakau ambi kuuk aombed kawi kuyaa ma meenindo, yiminmo doriin kowe.
 Yiibbed yiib naningkod ambi kuuk aombed bangkawi kangkon kuyaa ma meenindo,
- ¹⁰ amborom kuu dura ye dingkan korem kuu nemanmo,
 buromakau yemoon kai koodbon tauseniib arimbed doriib kangkon neman.
- ¹¹ Aangko aangko ari ayari on korem kuu nekaad, kwane dabonmo ye okad ye dingkan kuu nemanmo.
- ¹² Ne kuu mungiyiib keraan karen, yiib yaa ma kaamonindo karen,
 amborom kuu okad kumundiniib kumkam korem dangooniib kuu nemanmo.
- ¹³ Buromakau yom animainoo? Dowan.
 Naningkod yi umkan animainoo? Dowan kii!
- ¹⁴ Ne yaa eso andi dowad munob bangkawi yeman bangkawime.
 Korem Burudandoon Arimbed Ye God, ne dowad yiibbed kwane kamanuub ande amob weng ongmiwen kuu kwane kamime.
- ¹⁵ Dabab aron aom kuu ne yaa baandime.
 Kwananiib kuu nembed yiib ben burudande angka nongkobaniine ne aningko kankoonaniib.” andoon.
- ¹⁶ Kumban arewa kamidan yaa kuu Godbed kamine yedmoon,
 “Yiibbed ne amob ben yena yaa daandaniib kuu yimin dee? Dowan!

Kwane ne amob weng kuu yiib
 mongkodkonombed dakmaniib kuu yimin
 dee? Dowan!

- ¹⁷ Kedi, nembed inamen arewa didangkimain
 kuyaa kuu yiibbed arud wandembirimaib,
 kwane ne weng kuu yiibbed wunekare anuk
 korarimaib.
- ¹⁸ Yiib kuu yid bidan wedmaniib kuu karub amun
 andimaib,
 kwane yiib kuu nenem kamidan yoom
 daboknimaib.
- ¹⁹ Yiib mongkodkono aombed inamen arewa
 menebimaan,
 kwane yiibka yiib ong kuu birandi yeman
 kerundimaib.
- ²⁰ Yiib kuu yiib ambanga oniya damana yaa
 manmo keri ye weng dakmimaib,
 kwane eb ena anam yu dana meed yaa kuu
 wengamborokbanabimaib.
- ²¹ Yiib kuu kwamimaib kuned ne kuu iwari ker-
 aan.
 Yiibbed meeniwen kuu God kuu nub areb
 ande meeniwen.
 Kumban nembed yiib yaa ongkandeni,
 yiib yoom kiring ine yiib dowad ambarakmi-
 wen kii ande kangdod weng dakmaniin.
- ²² “Kane kane ne yaa naknod keriwen, yiib kuu
 weng ke yaa meenime.
 Kwanaibban kuu nembed ben biringke ku-
 rubkurub kamaniin,
 karub maa yiib ben ma dorondandaanban.
- ²³ Kane kane ne yaa eso andi dowad munob
 bangkawimaan kuu ne aningko kankooni-
 maib,

kwane kane kane yorokmo dobiri ye kiwaan
 ari doriib kuu
 nembed bobni yaa ben burudande
 bindaniin." andoon.

Yook 51

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook. Yembed Batseba yoom nenem kamoone profesiman Natanbed mene ongkanoon kumbed wongkoon.

¹ O God, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken yaambed
 mimyob keewe kakman are nonondande.

Eb mimyob keendi darewoob kerekmen yaambed ne wabkad kami kuu are kankare.

² Ne arewa kami korem kuu oke dowan kere.
 Kwane nambarakmi are koroomiibban kai areb kere.

³ Kedi, ne wabkad kami kuu wedme nekaadker-
 aan,
 kwane nambarakmi kuu ne kiringkono ari angkeen.

⁴ Eb yaamo ambarakmaan,
 kwane eb indob arimbed miin arewa ka-
 maan.

Kowe ne dowad dakmimaab kuu anammo ker-
 maan,
 kwane nambarakmi wengyundimaab kuu
 weng anammo andimaab.

⁵ Kedi, ne kuu woonaan yaambed ambarakmi-
 main,
 kwane enambed ne nendeen yaron kuu ne
 kuu ambarakmi ye karub.

⁶ Kedi, eb dowaken kuu nub niindem aom kuu
 anam anam kumbed yurok andimaab,

kwane ebbed meeni kangdom ne niindem
aom kedmengkawimaab.

⁷ Ambarakmi aari kiwaan ebbed ongmewen
yaambed aruwebko niindem aom
koroomiibban kera.

Kwane ne niindem aom okewebko karadmo
dangkorong kera.

⁸ Ongmewebko kubi dowakeniib kera.

Kwane ne kono ebbed beengkewen kuu ong-
mebko kubok.

⁹ Ne ambarakmi yaa eb murubia kan biknekoreb,
nembed arewa kamenabaan korem kuu are
kankare.

¹⁰ O God, ne niindem aom yeweb karadmo ongme.
Kwane ne inamen kuu kangdommo kerune.

¹¹ Eb arinambo yaa kuu ne kan angka karaab,
kwane eb Kingkin Karadmo ne yaa kuu ebka
kandaab.

¹² Ebbed ongmewebko ebbed nimakarub ben
bobni yaa burudande bindi kerekmen yaa
ika kuba.

Kwane ebbed ne nen angkumoneneb ne yaa
inamen nindorokiib kawe.

¹³ Ne yaa kwamebko wabkaddan yaa eb kiwaan
kedmengkanda.

Kwananiin kuu ambarakmidan kuu
amonombe eb yaa anam andaniib.

¹⁴ O God, eb kuu ne nen bobni yaa burudande
bindi ye God,

ne kuu karub ma aye kowaan ye kakman kuu
are nonondande.

Kwananeeb kuu ne mongkodkonombed eb
yorokmo kerekmen dowad kube yook
wingkaniin.

- 15 O Yariman, ne mandakad dande.
 Kwanebko ne mongkodkonombed
 ewaningko kankooni weng dakma.
- 16 Eb kuu dingkan aye nengke baeb kabdi yaa kuu
 kubokban,
 dingkan aye kumundin nengke dene baeb
 kabdi yaa kangkon eb kubokban,
 kuyaa kubimaab karen bangkabdimain
 karen.
- 17 God ye kubi dowaken keri yeman kuu yiibka
 kankubuni.
 O God, kane kane kuu yika kankubunenib
 God ebbedmo yimin andimaib
 kuu ebbed yi yaa wunekaraabban.
- 18 Eb kubi dowaken yaambed Saiyon yaa amun
 kameneb awande.
 Kwane Yerusalem yu kuuk kuu angkon ika
 yenbe ongme.
- 19 Kwananeeb kuu yorokmo kerekmen yaambed
 eb yaa dingkan aye nengke baeb kabdani-
 iwe kubaneeb,
 dingkan aye nengke baeb kabdiyiib dingkan
 aye kumundin nengke dene baeb kabdiyiib
 kui.
 Kwane buromakau kuu eb bot wuubimbon
 arimbed baeb kabdi dowad nengkima-
 maniib.

Yook 52

Yook ambo bi ye karub yeman. *Maskil* ye
 yook Dewidbed wongkoon. Idomman Doegbed
 Sauliib yaa wenene yedmenoona, “Dewid kuu
 Ahimelek yambiwoom wonoon” andoon kumbet
 wongkoon.

- ¹ Aromkonoman, eb komande arewa kami yaa kerengkan kamimaab?
 God ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu amgimombed wene amnoom kwane angkimbirimaan.
- ² Eb ong kuu monmari yeman nuubnaan kamimaab.
 Ye kuu yukud ye arud kwane.
 Eb kuu birandi kerekmen yaambed dakmi-maab kui.
- ³ Eb kuu arewa kami yaa dowaken kerimaab, amun kami yaa arebban,
 kwane eb kuu dudi weng dakmi yaa dowaken kerimaab, weng anam dakmi yaa arebban.*Selah*
- ⁴ O birandi ye karub,
 eb kuu yewed kondi weng yaamo dowaken kerimaab.
- ⁵ Kwana kowe, eb kuu eb kombon ambiwoom aromkonomo awine karangkaneeb kumban,
 Godbed awinebde bingewande biringke biangkande irindore aron korem ye monmarimbon yiri kubunaneen.
 Eb kuu yembed nen wad doriibdan yi okad arimbed biande koraraneen kui.*Selah*
- ⁶ Kwane, yorokmodan kuu wedme unenib ye yaa ambon kamene yedmaniib,
- ⁷ “Karub kee Godbed kukbimaanbon aombed dobirindo,
 ye kuu ne yiribman yaambed yonene yim-inmo dobaraniin andene yena yaa monmari ye kiwaan aromkonomo wonoon.” andaniib.

- ⁸ Kumban ne kuu God yambiwoom at olif
 biid awene amun amun kamemoon areb
 kwane kamiin.
 Ne kuu God ye womoniyiibban ye mimyob
 dowaken kuyaambed yone dobaraniin
 aron korem korem.
- ⁹ O God, ebed komo komo kamenabewen kuyaa
 kuu aron korem eso andimamaniin,
 kwane eb kuu amun kowe eb ande meed-
 maniin,
 eb karadmodan yi arinambo arimbed.

Yook 53

Yook ambo bi ye karub yeman. *Mahalat* ye ki-
 waan wingki yeman. *Maskil* ye yook Dewidbed
 wongkoon.

- ¹ Inameniibbandan kuu yi niindem aom yedmi-
 maib,
 “Godiibban dowan.” andimaib.
 Yi inamen kuu nengkidme arewamo keranib yi
 dobiri kiwaan kuu miin arewamo,
 kwane yi korem kuu ma amun kamimokban.
- ² God kuu Ewen arimbed nimakarub yaa yiri wed-
 mimaan,
 kuu karub maa kanembed id anam kaad-
 kerekore
 God ande onmaneen manok anded.
- ³ Kumban yi korem kuu God yaa angkurom ko-
 rokbeniwen,
 kwane yi korem kuu yika yi inamen ben
 nengkidme arewamo meenimaib.
 Yi kumaom kuu kane maambed amun kamimok-
 bar,
 korem dowan anam.

⁴ Yembed yedmoon, “Arewa kamidanbed ne ni-makarub yeene nongkobiwen,
kowe ne nimakarub kuu animan ane dowan
keremoon areb keriwen.

Arewa kamidan kee ne yaa ma baandindo.

Yi kuu ma kaadkeraniiwoo? Dowan!” andoon.

⁵ Yi dobiri yaa kuu uni yemaniibban kumban yi
kuu uni miin darewoob keriwen,
amborom kuu Godbed ye nimakarub yi bondan
yeene nongkobene yi kono kuu ben
bokesawaroон.

Godbed yi yaa wunekaroон kowe

Israeldanbed yi kuu yenbande karak kondi-wen kui.

⁶ O, Israeldan ben yi bondan burudande obon
kerundi ye karub kuu aangko Saion
arimbed angkadere monok.

Kuyaron kuu God ye nimakarub ben obonmo
kerunde yiminmo kerundaneen.

Kwanoko Yekob ye meed Israeldan dowaken
kere kubime.

Yook 54

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki yemaniib. *Maskil* ye yook Dewidbed wongkoon. Sifdanbed Sauliib yaa wene yedmiwen, “Dewid kuu nuwokad aom aomne biknoon.” andiwen kumbed wongkoon.

¹ O God, ewaningko yaromkono yaambed ne nen
burudande angka kowe.

Eb aromkonombed ne dowad ebbed
wengyundeneb ma ambarakmindo ande.

² O God, ne kurikuri weng kee wengambere.

Ne mongkodkono aombed ne weng kee
wengambere.

³ Amborom kuu noroddanbed ne yaa nandamiib,
kwane yeremboromdanbed ne nenbande
kowi kiwaan onmiib,
yi kuu God yaa meenimokban kui. *Selah*

⁴ Kedi, God kuu ne awawi ye karub,
YARIMAN kuu ne awawaane yiminmo dobiri-
main ye karub.

⁵ Ne yaa yemyeb darobidanbed ne yaa arewa
kamenabi kuu yembed amonombe yi yaa
kerundok.

God, eb korondiyiibban eweng awinimo do-
biri ye kerekmen yaambed yi ben mon-
marunde.

⁶ O YARIMAN, eb yaa nindorokiibbed munob koni
yeman kabdaniin.

Kwane ewaningko kankoonaniin,
amborom kuu eb kuu amunmo kowe.

⁷ Kedi, dabab ne yaa meneboon korem kuu yem-
bed ne nen burudande angka kwoon,
kwane wedmaane yembed ne bondan ari bo-
knoon.

Yook 55

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki
yemaniib. *Maskil* ye yook Dewidbed wongkoon.

¹ O God, ne kurikuri weng kee wengambere.
Ne kaamoni keyaa wengamberedandaab.

²⁻³ Wengamberewekoreb inanduwe.
Ne niindem aom dabab kwoon.
Bondan yi weng wengambereni,

arewa kamidan yi indob nengmoniwen
kumbed kirokkarok kere miin yiminban
keraan.

Amborom kuu yimbed ne yaa durud yewed
kawenib,
arud wandumwe wungkawimaib kowe.

⁴ Durud yewed kuu ne niindem aom angkeen,
kwane bobnaniin ande uniwon karakwon
keraan.

⁵ Uniyiib kiringmiyiib kamembirimain,
kwane une komyengiib warekandaan.

⁶ Kowe nembed yedmaan, “O, ne kuu on arud areb
burawiib karen
kimyen wanweneni yiidkaan karen.

⁷ Ne kuu ambab angka kombiri weneni
amboon angka dobaraan karen kui. *Selah*

⁸ Ne kuu kirodmo weneni ne nen kukbimaanbon
aom aomnaan karen kui,
nuuwa ama darewoob arewa kameen yaa
ambab yaambed wanaan karen kui.” an-
daan.

⁹ O YARIMAN, Yerusalem aom wedmaan kuu
yeremborom ye inameniib arud wandiyiib
menebeen kowe,
arewa kamidan kuu ben kerebkarab
kerunde.
Kwane yi weng dakmi kuu weng maa maa
areb kerunde.

¹⁰ Yi kuu aronkiyiib amkiyiib yenbandem ande
kuuk angkara yaa dewinimaib,
kwane kuuk aom kuu arud wandembiriyyiib
damangkandi inameniib angkeen.

¹¹ Siti aom kuu monmari ye inamenbed kwane
ambangkimaan,

kwane siti kiwaan ari kuu benkubune
dabab kondi ye inameniib dudenabiyiib
kumbed ma korondimokban, kwane
dewenebimaib.

- 12 Ne bonmanbed damangkawoon karen, ingkaniyiibban no kwane kandaan karen.
Kwane arud wanduwoonman ne yaa manmo keroon karen, ye yaa biknaan karen.
- 13 Nangkodmi amun, ne yoom dabokne yari ye
karub kui, eb kuu ne areb kumban,
anam kuu ebed ne yaa manmo keruwewen
kii!
- 14 Anuk kuu eb yoom mene kube dabokne
yonendimaub,
kadaareb numun God ye kurikuri ambib yaa
yarimaub yaron arimbed kui.
- 15 Ne bondan kuu kawonwengiibban duknime,
kwane wad kumbed bobkonombon yiri
kubunime,
amborom kuu inamen miin arewa kuu yi
niindem aom angkeen kowe.
- 16 Kumban ne kuu God yaa baandaine,
YARIMANBED ne nen burudande angka kowimaan.
- 17 Amkimo aronkob oobne kwane ne kuu
warekiyiib baandaine,
ne weng wengambirimaan.
- 18 Ne yaa bon kere nangbimaib kuu
yembed ne nen burudande angka kowimaan,
yemoon kuu ne yaa manmo keruwiwen
kuned.
- 19 Andwoon yirimbed wene aron korem ooni-
maan ye God,

yembed yi weng wengamberendekore durud
yewed kondaneen.*Selah*

Yi kuu yi arewa kami ye inamen yaa ma amonombindo,
kwane yi kuu God yaa ma unindo.

20 Nangkodmi amun kuu anukbed ye yoom
yewenubmo dobiriwendaan kuu kibikee
yenbandimaan,
kwane ye amob weng ongmoon kuu yekareb
dookboon.

21 Ye weng kuu dabere windane amun amun dakmimaan kumban,
ye niindem aom kuu ana nangmi ye inameniib angkeen.

Ye weng kuu dabere windane yewenub weng areb
dakmimaan kuned,
anam kuu ye weng kuu arud kere ana nangmi
ye inamen kerundi ye weng kerimaan.

22 Yiib dabab kuu YARIMAN yaa bangkanibko
yembed yiib ben angkumone awandok.
Yembed yorokmodan kuu domondaane
kirobaibban.

23 Kuned, o God, arewa kamidan kuu ebbed ben
kubudere
dem kongdem yiri nongkobe.

Kuman yenbandidiabiib birandidiabiib kuu
yi wad dobiri yaron kuu wedyambed naraneewa duknaniib.

b Kumban ne kuu eb yaambed yone dobaraniin.

Yook 56

Yook ambo bi ye karub yeman. “On Arud At Amaan Angka Dibeen” ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. *Miktam* ye yook

Dewidbed wongkoon. Filistiadanbed Gat angkambed awinenoon kumbed wongkoon.

- ¹ O God, karub yenambed ne nande kerewenmo yarimaib,
kwane yimbed aronki doboob ne nenban-
dande kamimaib kowe,
ne yaa mimyob keeweneb awawe.
- ² Ne bondan kuu aronki doboob ne nande
kerewenmo yarimaib,
kwane yemoon kuu kerengkanbed ne nen-
bandenmo yarebimaib.
- ³ Ne unaniin kuu
eb yaambed yone dobaraniin.
- ⁴ God yaa kui, ye weng yaambed kubimain.
God yaambed yone dobirimain kowe, ma un-
ainban.
Duknaniib ye nimakarubbed ne yaa komo
kamaniib kuyaa meenainban.
- ⁵ Aronki doboob kuu ne weng kuu yimbed ben
nengkidme weng arewa keruwimaib,
kwane yi kuu ne yaa nuubnaan kamembiri-
maib.
- ⁶ Yi kuu wunonwanon kamenib yemyeb
darobenib
ne yarebi korem yaa keewombirimaib,
ne dowad nindorokiibbed ayem ande
kaimaib.
- ⁷ O God, korondaawa yi kirokmone wanaib.
Kwane noroddan, ne bondan kui, yi kuu eb
norin aombed ben kubune.
- ⁸ Ne kirokkarok kamimain kuu wongkewen.
Kwane ne inok wanabi kuu eb awong aom
kambungkewen.

Korem kuu eb buk aom kowewenoo? Ana-maa.

⁹ Nembed awawe ande baandaniin kuu ne bondan kuu ika angkurom korokbe korondaniib.

Kwane wedmeni nekaadkeraniin kuu God kuu ne dowad doreen kii.

¹⁰ God yaambed yone dobirimain kii, ye weng kuu amunmo andimain.

YARIMAN yaa kui, ye weng kuu amunmo andimain.

¹¹ God yaambed yone dobirimain kowe, ma unainban.

Nimakarubbed ne yaa komo kamaniib kuyaameenainban.

¹² O God, ne kuu eb yaa amob weng ongmaan kumbed kwane ambangkaniin.

Eso ande munob koni yeman kuu eb yaa bangkabdaniin.

¹³ Amborom kuu ebbed ne nen bobni yaa burudande angka kowewen.

Kwane ebbed ne yon kuu boknande kombaraan ande awawewen.

Kwanewen kuu eb arinambo arimbed dodkanmo wonok andewed,

wad doriibdan yaa yuroon ye nambiri aombed.

Yook 57

Yook ambo bi ye karub yeman. “Monmaraib” andi ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. *Miktam* ye yook Dewidbed wongkoon. Saul yaa kombiri wenene aangko dem aom biknoon kumbed wongkoon.

¹ Mimyob keewe. O God, mimyob keewe.

Komoyiibkob, ebed kukbimaabbon aomed
dobirimain.

On ayam yu dongkon dem areb ebed kukbi-
maabbon aomed dobaraniine
wene neene monmari yaron dowan ker-
anuun.

² Korem Burudandoon Arimbed Ye God yaa
baandimain,
ne dowad dowakeniib kere ambangkaane
idiib kerimaan ye God yaa kui.

³ Yembed Ewen arimbed inanduwe ne nen buru-
dande angka kowimaan,
ne nande kerewenmo yarimaibdan yaa
ongkandimaan.*Selah*
Godbed ye womoniyyiibban ye mimyob
dowaken keewimaan kwane ye
weng ne dowad yedme kwoon kuu
korondimokban awinimaan.

⁴ Ne kuu layion yi kidaom keraana
kanawanewandiwen kii.
Kwane ne kuu karub yeene komkad animaib
ye dingkan yi numun angkaan.

Kukuu ne bondan kui, yi ningkambo kuu
maradiib anayiib yi arud areb,
kwane yi ong kuu kerewang ye arud areb.

⁵ O God, Ewen burudande ewaningko ariyyiib
kerok,
eb nambiri kuu okad korem yaa yurok.

⁶ Ne bondan kuu ne yon dowad oon bi ye men
kande kiwaan yaa kurune kebenimaib,
kwane ne kuu miin kubiyyiibban aromkonoyi-
ibban keraan.

Yimbed ne kiwaan yiri kuu dem nidkiwen kum-
ban,

yika yikareb yi dem nidkiwen yiri kirobi-wen.*Selah*

- ⁷ Ne niindem aom kuu kiringmiyiibban kang-dommo,
o God, ne niindem aom kuu kiringmiyiibban kangdommo kui.
Ne kuu yook wingkeni kuwengiib ongmaniin.
- ⁸ O ne kingkin, yaro dembe!
Haap yoom laiya* yoom yaro dembime!
Yiiwiib wangke wingkani aron kakmendani-ine awawini nambere wanunuun.
- ⁹ O YARIMAN, ne kuu ambibkin korem aombed ewaningko kankoonaniin,
kwane ne kuu ambibkin maa maadan aombed eb dowad yook wingkaniin.
- ¹⁰ Amborom kuu eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu miin darewoob kai,
kukuu kawene Eweniib badmene durunoon,
kwane eb anam anam kuu ambid ariyiib kawene badmene durunoon kii.
- ¹¹ O God, Ewen burudande ewaningko ariyiib kerok,
eb nambiri kuu okad korem yaa yurok.

Yook 58

Yook ambo bi ye karub yeman. “Monmaraib” andi ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. *Miktam* ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ O aromkonomo oonidan, yiib kuu weng yorokmo dakmimaiwoo?
Yiib kuu nimakarub yaa anammo wengyundimaiwoo?

* **Yook 57:8:** Laiya kuu gitae areb.

- ² Dowan! Yiib niindem aom kuu yorokmomban
unitab ye inamen ongmenabimaib,
kwane yiib dingkimbed yeremborom ye ina-
men yaambed okad yiridan yaa ambangki-
maib.
- ³ Arewa kamidan kuu yi wooniwen yirimbed
kwane abdon yaa winimaib,
yi dana mana yaambed kwane wabkad kere
dudanabimaib.
- ⁴ Yi weng ambod kuu niin ye ambod arewa kwa-
mune areb.
Yi kuu weng amun yaa kened warudki areb
kerenib niinbed domonande kaimaib areb
kerimaib.
- ⁵ Yi kuu yi korok korok yi weng yaa ma meenimok-
ban,
korok korok miin amun kuned.
- ⁶ O God, yi mongkodkono aom ningkambo kuu
wowe domangke.
O YARIMAN, yi kuu laiyon ye ningkambo
yidkangiib areb kowe yi arud yeman do-
mangke ben kiradme.
- ⁷ Yi kuu domondebko, ok keekne dowan kere-
moon areb kerime.
Kwane yi ana baradmibka, yi anamo
dingkanabok.
- ⁸ Yi kuu dudubkorokbed ema irin wanaane okmo
keremoon areb kerime.
Bob dana woonimaib kwane aron nambiri
wedmokban kerime.
- ⁹ Atok kokiib o okiib kumbed nengkaiwe
dini yeman amot yumbu ari nowaiwe nimin
kerindo mokaid areb,
arewa kamidan kuu kirodmo are ben kirad-
maneen.

- ¹⁰ Yorokmodan yi dowad arewa kamidan keyaa
 kwane ingkandaneen kuu kubaniib,
 yorokmodan kuu arewa kamidan yi umkan
 aom yi yon okaniib kumbet kubaniib kui.
- ¹¹ Kwananeene nimakarubbed yedmaniib,
 “Anam kuu yorokmodan kuu kakman amun
 bangkandimaan,
 anam kuu okad yiridan wengyundi ye God
 kuu doreen kii!” andaniib.

Yook 59

Yook ambo bi ye karub yeman. “Monmaraib” andi ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. *Miktam* ye yook Dewidbed wongkoon. Saulbed Dewid aye kowime ande karub ben nongkoboona wene ye ambib yaa kerenzombiriwen kumbet wongkoon.

- ¹ O God, ne bondan yaambed ne nen burudande angka kowe.
 Ne yaa manmo keriwendan kuu ebbed dorondaruwe.
- ² Arewa kamidan yaambed ne nen burudande angka kowe.
 Kwane kuman yenbandidan yaa kuu ebbed dorondaruwe.
- ³ O YARIMAN, kedi, yi kuu ne nande bikne dibo
 meedmiib kuu wedme!
 Naawonmo yenbandidan kuu ne dowad nu-
 ubnaan kamiib kii,
 ne yi yaa ma wabkad kerindo o ma ambarak-
 mindo kuned.
- ⁴ Ne kuu ma ambarakmindo kumban yi kuu ne
 nande nekwiwen.

Kowe, awawi dowad yaro dembe. Dabab ne
yaa kee menebeen kuu wedme.

- 5** O ana nangmidan yemoon ye YARIMAN God, Israeldan yi God kui,
ebkareb yaro dembeneb ambibkin korem
yaa dabab konde.
Kwane ambodangidan arewa yaa mimyob
keendaab. *Selah*
- 6** Yi kuu oobne yaambed ika mene anon yi norin
ningkiad kowemoon areb kerendib,
siti aom yenbandande onmenmo dewenebi-
maib.
- 7** Yi mongkodkono aomedbed wiin kami areb weng
arewa menebe dakmimaib kuu wedme.
Yi ong kuu kerewang areb, arud weng dakmi-
maib kui.
Kwane yimbed yedmimaib, “God kuu nub
weng wengambirimokban.” andimaib.
- 8** Kumban, o YARIMAN, ebbed yi yaa ambon ka-
mendimaab,
kwane ambibkin koremdan kuyaa ambon
baandimaab.
- 9** O God, ewaromkono kumbed eb yaa angkumone
doriin,
eb kuu ne dore aromnimbon.
- 10** Ne God kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken yaambed neyiib yaa mene du-
runewaneen.
Kwane yembed ne bondan burudande dora-
neene wedmaniin.
- 11** Kumban, o YARIMAN nub dorondandi ye karub,
yi kuu bobmo yenbandaab.

Yeene nongkobaneeb kuu ne nimakarub
 kuu eb bondan yaa ukum kondewen kuu
 nonondandaniib.
 Ewaromkonombed ben kubudere ongmendebko
 kirinwan yarime.

12 Yi mongkodkono aombed menebimaan kuu
 ambarakmi yeman,
 yi weng dakmi kui, kuu kwamunemo kowe,
 yi kerengkan kami kuyaambed yi arewa kami
 kuu korokbende.

Yi kuu budun kamiyiib dudanabiyiib dakmimaib
 kowe,

13 arud wande yenbandebko dowan kerime.
 Kwane yenbandebko korem dowan kerime.
 Kwananeeb kumbed okad yimin yimin yaa kuu
 yikaadkere
 Godbed Yekob ye awoya ari yaa kuu ooni-
 maan andaniib.*Selah*
14 Yi kuu oobne yaambed ika mene anon yi norin
 ningkiad kowemoon areb kereniib,
 siti aom yenbandande onmenmo dewenebi-
 maib.

15 Yi kuu animan anande kirinwe dewenebimaib,
 kwane mikmonindo kerimaan kuu anon
 keeng areb kabang angkimaib.

16 Kumban ne kuu ewaromkono ye dowad yook
 wingkaniin,
 kwane amkimo kuu eb womoniyiibban
 ye mimyob dowaken ye dowad kube
 wingkaniin,
 amborom kuu eb kuu ne dore aromnimbon,
 kwane dabab ne yaa menebimaan kuu ebbed
 kukbimaabbon aombed dobirimain.

¹⁷ O ne aromkono kawi ye karub, ewaningko kankoonaniin.

O God, eb kuu ne dore aromnimbon, eb kuu ne yaa womoniyiibban ye mimyob dowaken keewimaab ye God.

Yook 60

Yook ambo bi ye karub yeman. “Amob Weng Ye Bingko Wuung” ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. *Miktam* ye yook Dewidbed wongkoon. Kedmengkandi yeman. Yembed Aramdan Naharaimiib Sobayiib yaambed miniwen yaa nangboona Yoab ikakman menene Karam Dabon kan kubuneen yiri Idomdan 12 tauseniib yenbandoona dukniwen kumbet wongkoon.

¹ O God, eb kuu nub yaa wunekarundekoreb mene boketawarewen.

Kwane eb kuu nub yaa arud wandewen kumban, kibireb kee nuwiib yaa ikakman mene amun kerunde.

² Ebbed okad kuu nan yobeewa domokbe nandeen.

Okad kuu nandeen kowe, ebbed okad bunge bangkanaboon kuu ongmebko amun keruk.

³ Eb nimakarub yaa kuu yobdood aron kondewen, kwane ebbed wain okbed awarak ayemoon areb komborok komborok dodkanmo wini ye dabab nub yaa kondewen.

⁴ Kumban kane kane yi kuu eb yaa une bumangki-maib kuu “Neyiib yaa minime” andewen, bondan yi ana yaambed kirokmoni ye dowad. *Selah*

- 5 Nub inandundeneb eb dingki wiwimbed nub
ben burudande angka nongkobe.
Kwananeeb kuu eb mimyob dowaken keendi-
maabdan nub kuu dabab yaa koronde
yewenubmo dobaranuub.
- 6 God kuu ye karadmombon aombed yedmoon,
“Nembed ne bondan burudande doreni, okad
Sekem kuu ne nimakarub yaa numbere
kondaniin,
kwane Sukot dabon yiri kwangkon nekwane
kumunkingkaniin, numbere kondi dowad.
- 7 Gilead kuu neman, Manase kwangkon neman,
Efraim kuu ne topi kamkono,
Yuda kuu ne king yaromkono yobdoodmo
ooni yeman.
- 8 Moab kuu ne dingki oki yeman ye kobukmo
yabad.
Idom ari kuu ne yonkad koraraan.
Filistia ari kuu nembed burudande doraan
kumbed komkaan.” andoon.
- 9 Kanembed ne nen siti bot kuukiib aom aomna-
neen?
Kanembed ne nen ambibkin Idom aom wana-
neen?
- 10 O God, ebbedmo yimin. Eb komande nub
wunekarundewen?
O God, eb komande nub ana nangmidan
yoom wanaibban?
- 11 Nub bondan yaa nangmi dowad nub awande,
amborom kuu karub ye aromkono awan-
daniwe nangmanuub kuu korem yimin-
ban.
- 12 Nub kuu Godiib kumbed burudande doranuub,

kwane yembed nub bondan ari dorene ben kubunaneen.

Yook 61

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki yemaniib. Dewid ye yook.

¹ O God, ne baandi kee wengambere.

Ne kurikuri weng kee wengambere.

² Ne kuu okad yimin yimin yaambed eb yaa baandimain.

Ne niindem aom bobne kombirikin keroon kumbed eb yaa baandimain.

Ne nen kinbanmo dumnad ambab ne arebban ari nen wene.

³ Kedi, eb kuu ne kukbimaabbon, eb kuu bondan yaa kukbiri ye boyambil kongam aromkonoyiib kui.

⁴ Ne dowaken kuu eb kurikuri ambib kombon aombed aron korem dobara.

Kwane eb buraab dabderem aombed ne kukbimaabbon kerande meenaan. *Selah*

⁵ O God, ne amob weng ongmenabaan kuu ebbed wengamberewen,

kwane kane kane eb yaa une bumangkiwen yi yumbon ongmewen kuu ne yaa kangkon kawewen.

⁶ King ye wadkeri ye aron kuu irinari daane.

Ye weeb kuu yawoya yemoon yeman kerok.

⁷ Ye kuu God ye kerebiri arimbed aron korem oone diborok.

Eb womoniyyibban ye mimyob dowakeniib anam anamiib kuu ye yaa dorondari yeman ongmene.

- 8** Kwananeeb kuu nembed ewaningko kankoone
wingkeni
aron mimim kuu ne amob weng
ongmenabaan yaamo kamembaraniin.

Yook 62

Yook ambo bi ye karub yeman. Yedutun ye dowad. Dewid ye yook.

- 1** Ne kingkin kirokkarok kami kuu God
yaambedmo dowan kereni yewenub
kerimain,
ne nen burudande bindi kiwaan kuu yembed
ongmoon.
- 2** Yembedmo kuu ne aromkonombon kwane
angkon ne nen burudande angka kowi
ye karub,
kwane ye kuu ne dore aromnimbon kowe, ne
kuu yenambed ma nen kiringmaibban.
- 3** Yiib kane? Aron komoyiib ne nenbandande
kamimaib?
Ne kuu kuuk dandemoon areb o ambib nan-
dande kamemoon areb aromkonoyiibban
kuned,
yiib korem kuu ne nen yiri koraraniib dee?
- 4** Yi inamen darewoob kuu nembed deme yumbon
ari kai kandaan dowadbed
ne nen yiri kubunandamiib.
Yi dowaken darewoob kuu dudanabi,
kwane amun kerundi weng dakmimaib kum-
ban yi niindem aombed arewa kerundande
meenimaib. *Selah*
- 5** O ne kingkin, eb kirokkarok kami kuu God
yaambedmo dowan kereneb yewenubmo
kere.

Amborom kuu yembed kwananeen andi ye
inamen kuu ye yaambed minimaankob
kandimain kowe.

- ⁶ Yembedmo kuu ne aromkonombon kwane
angkon ne nen burudande angka kowi
ye karub,
kwane ye kuu ne dore aromnimbon kowe, ne
kuu yenambed ma nen kiringmaibban.
- ⁷ Ne nen burudande bindi kiwaan angkon kwane
aningko amun arimbed kandaan kuu God
ye yaambedmo,
kwane ye kuu ne aromkono kaimbon kwane
ne nen kukbimaanbon.
- ⁸ O nimakarub, aron korem ye yaambed yone
doberembirime.
Yiib niindem aom kuu komo komo dabawiib
keriwen kuu ye yaa daanime,
amborom kuu God kuu nub ben kukbimaan-
bon. *Selah*
- ⁹ Kubuniibban kumbed wooniwandan kuu meeni
yemanban,
aningko darewoob ariyiib kumbed wooni-
wendan kwangkon id keri yemanban.
- Yi dabab kuu awine wedmanuub kuu God ye
kerekmen yaambed kuu dowan kai,
yi korem kuu inum nimaub kwane arebmo.
- ¹⁰ Idiibbanbed dedmone od kawe andi ye inamen
kuyaambed yone dobaraib,
kwane yid bimaib ye yiribman kuya
kerengkan kamaib.
Yiib yiribman yemoon kuu ari kere winibko
kuya meendobe kuyaamo kowaib.
- ¹¹ Godbed weng keyiib kee mimo dakmoon,
kwane weng ayoob wengambaraan kuu kei,

o God, eb kuu aromkonoyiib,

¹² o YARIMAN, eb kuu womoniyiibban mimyob
dowaken keendimaab.

Anam kuu ebed nimakarub mimim korem yaa
komarewa ambangkaniib kuu
kwamunemo kakman inande kakman
bangkandaneeb.

Yook 63

Dewid ye yook. Yuda amboon aom doboroon ye
dowad wongkoon.

¹ O God, eb kuu ne God,
nindorokiibbed eb ande kerekberenmo yari-
main,
kwane ne kingkin kuu ok moom bobnemoon areb
kerimain,
kwane ne id kuu eb ande awawe andimaan,
koknenu wuudne yiminban ye okad aombed kui,
okiibban ye okad aombed eb ande kerek-
berenmo yarimain kui.

² Eb kurikuri ambib aombed wedmebdeni,
eb aromkonoyiib nambiriyiib wedmaan.

³ Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu
darewoob arimbed, kuyiibban kumbed
nub kuu wad dobirindeban kowe,
ne mongkodkonombed ewaningko kankoo-
nnaiin.

⁴ Ne wad dobaraniin ye aron korem kuu eb yaa
amun kerubdimamaniin,
kwane ne dingki benkoobeni eb yaa kurikuri
kamimamaniin.

⁵ Ebbed animan ambod miin amun yeman
bangkawaawe ane mikmonimain,

- kwane wingkanabiyiibbed ewaningko
kankoonimain.
- ⁶ Ne angki arakbon arimbed eb yaa meenimain,
kwane miriknimaanbed wene aron dembe
yurimaun kuu eb yaa kabakimain.
- ⁷ Eb kuu ne awawimaab kowe,
eb dingki kurumbon aombed* kube wingki-
main.
- ⁸ Ne kuu eb yaa kine angkanaan,
kwane eb dingki wiwimbed awawaawe yim-
inmo dobirimain.
- ⁹ Kane kanembed ne neene kowi ye kiwaan on-
miib kuu ben monmarundaneen,
yi kuu ben bobkonombon yirimbed mangka-
neen.
- ¹⁰ Yi kuu kerewangbed yenbandaneene duknani-
iwe,
dura anon yi animan keraniib.
- ¹¹ Kumban king kuu God yaambed kubaneen,
kwane kane kanembed God yaningko
yaambed amob weng ongmaniib kuu yi
korem kuu ye aningko kankoonaniib.
Kumban dudanabidan yi mongkodkono kuu
kebenendaneen.

Yook 64

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewid ye yook.

- ¹ O God, dabab kandaan ye weng dakmaan kee
wengamberewe.
Bondanbed ne yaa nande arewa kamiib yaa
kee dorondaruwe.

* **Yook 63:7:** Ibru wengbed yedmoon kuu “eb buraab ye kubun
kurumbon aombed”.

- ² Arewa kamidanbed nenbandande nuubnaan
kami yaa kuu ne nen kimyen yaa kowe,
yi yirinde baandi yaa kui.
- ³ Yi weng arud dakmi kuu kerewang areb,
kwane yi weng kookiib kuu ana areb ded-
mone dakmimaib.
- ⁴ Yi kuu yenbandi ye biknimbon yirimbed ma
ambarakmindoman yaa monbenimaib,
kwane yi kuu uniyiibban kenambun kwane
monbenimaib.
- ⁵ Yikareb wunonwanon kamem andi ye weng
ongmimaib,
yimbed kawaad nong nongkobe bikkerebi-
wen ye dowad dakmimaib,
“Kwane kanembed wedmendaneen?
Dowan!” andimaib.
- ⁶ Yi kuu wunonwanon kamenib yedmimaib,
“Inamen ongmuwen kuu demkoronmo kii!”
andimaib.
Anam kuu nimakarub yi niindem aom meeni kuu
karub maambed wedmindeban.
- ⁷ Kumban Godbed yi yaa anambed amkandaneen,
kudmeniibban yi kuu yeene ben yiri kirad-
maneen.
- ⁸ Yi weng arewa kuu yika ikakman mene arewa
kerundene monmaraneen,
kwane yi yaa wedmendaniibdan korem kuu
korok waaburukme ambon kamendaniib.
- ⁹ Kwananeene nimakarub korem kuu unaniib,
kwane yi kuu Godbed kwane ambangkoon
yaa dakmenabenib,
kuyaa konomdangmo meenembaraniib.
- ¹⁰ Yorokmodan kuu YARIMAN yaambed kubenib,
yembed kukbimaanbon aombed dobaraniib.

Kane kane yi niindem aom kangdommo
doriib kuu ye aningko kankoonime.

Yook 65

Yook ambo bi ye karub yeman. God yaningko kankooni ye yook. Dewid ye yook.

- 1 O God, Sayion aom kuu ewaningko kankooni deme angkeen,
kwane eb yaa amob weng ongmenabuwen kuu kwane id keraneen.
- 2 O kurikuri kami yaa wengambirimaab ye karub,
eb yaa nimakarub korem kuu menebaniib.
- 3 Ambarakmenabuwen kumbed meendobi dare-woob kere miin yiminban keruwen kuu
ebbed nub ambarakmi are nonondandewen.
- 4 Kane kane ebbed kingkeneb eb kurikuri ambib
ye kuuk aom dobiri dowad dia ben menebe-
wen kuu
amun kerundoon kii!
Eb kurikuri ambib ye amun amun kuu nub yaa
miknemoon areb kerundoon,
eb kurikuri ambib karadmo yaambed kui.
- 5 O God nub ben burudande bindi ye karub,
ebbed yorokmo ye ambangki binangki yeman kumbed nub yaa inandundimaab.
Eb kuu okad yimin yimin yaa doriibdan korem yi
awandaneeb andi ye karub,
karamok ari motodbed yarebimaibdan yi
kangkon.
- 6 Ebbed aangko ongmenabewen kuu ebka eb
aromkonombed,
ebka eb aromkono inwarewen kumbed
kwanewen.

- ⁷ Karamok beengkanabiib kuu ebbed ongmaawa
kurune angkimbirimaun,
kuu ok umbak beengkanabiib kui.
Ambibkin maa maa korem kwangkon yi
yirinde baande kuu ongmaawe kurune
yemyeb kerimaib.
- ⁸ Ambab angka doriibdan kuu eb kami yeka ma-
maa yaa binangkiwen.
Ebbed komo ambangkewen kumbed
aron dembimaun angka ye okaddaniib aron
kubunimaun angka ye okaddaniib kuu eb
dowad kube baandimaib.
- ⁹ Ebbed okad oonendeneb ok kondimaab,
kwane id iri yeman yemoon bangkandimaab.
O God, eb ok awaan kuu yiminmo dembeen,
nimakarub yi yongbon id yemoon bangkandi
dowad,
amborom kuu ebbed kwanok ande
yedmewen kowe.
- ¹⁰ Ebbed am bangkandimaab kowe,
yi yongbon kidbon yiri bid benkubune
wuneen yiri kuu okmanambon areb
keraune,
mongkobon aangko kuu ben kubunebaune,
kab kibingkiwen yokad kuu yawinok ker-
aune,
idiib irimaun kuu ebbed amun kerundimaab.
- ¹¹ Weeb mimim aom kuu yongbon kuu ebbed ong-
maawe animan yemoon kaimbed wandi-
maib,
kwane kuna kuna wenebimaab kuu animan
id yiminmo kerundimaab.
- ¹² Dura angka kuu animan id yiminmo,
kwane koodbon koodbon yaa kuu kubimo.

¹³ Dura ye kereekbon kuu dingkan kab yewu-
udmo anengkanan yarebiib,
kwane dabon kankubuneen yiri kuu animan
id keene wonoon,
kwane yi kuu kube baandimaib, ee, kube
wingkimaib.

Yook 66

Yook ambo bi ye karub yeman. Yook, God yan-
ingko kankooni yook kui.

¹ Okad yiridan korem, God yaa kubenib komkime!

² Yaningko ye nambiri ye dowad wingkime,
yaningko kankoone nambiri konime!

³ God yaa yedmime, “Ebbed ambangkanabewen
kuu yeka mamaa yoo!

Eb aromkono kuu miin darewoob kowe,
eb bondan kuu unebde ika anuk irinambeni-
maib.

⁴ Okad yiridan korem kuu eb yaa bumangkenib,
eb yaa kube wingkimaib,
ewaningko kankoone wingkimaib kui.”
andime. *Selah*

⁵ Godbed komo kamoon kuu mene wedmime.
Nimakarub yi dowad yembed ambangkoon
kuu yeka mamaa yoo!

⁶ Yembed karamok kuu yedmoone andokbe okad
kamkonombon kereen,
kwane yine anuk kere ari kere keruuna yi kuu
wedyirimbed yonka winiwen.
Kowe, yiib minibko ye yaa kubem.

⁷ Ye aromkonombed aron korem oonimaan,
kwane ye indob kuu ambibkin koremdan yaa
keendombirimaan.

- Kowe, wabkaddan kuu ye yaa bon
keraib.*Selah*
- ⁸ O ambibkin koremdan, nub God yaningko
kankoonem,
kwane yaningko kankooni ye kuweng deren-
daroko yemoon kuu wengambirime.
- ⁹ Yembed nub oonendoone wad doburuwen,
kwane yembed nub ongmendoone nub yon
kuu kereeberesare kombirindo.
- ¹⁰ O God, ebbed nub yaa komboon kaamoben-
dewen,
kwane bot silvaa nengke yankorenmo kerok
andemoon areb ebbed nub kuu daroben-
dewen.
- ¹¹ Ebbed nub kuu oon bi ye men aombed bemoon
areb kerundewen,
kwane ebbed nub angkurom angka dabab
nongkobewen.
- ¹² Ebbed karub yedmeewa yi hoos arimbed nub
korok ari dore beengkanmo dewiniwen,
kwane nub kuu amoyiib urokiib aom awune
dewunuwen,
kumban ebbed nub kuu benmene yiminmo
kerundewen.
- ¹³ Ne kuu dingkan nengke agedmo kere baeb
koni yemaniib eb kurikuri ambib yaa ben-
meneni,
amob weng ongmaan kuu kwananiin.
- ¹⁴ Kukuu anukbed ne yaa dabab monoone,
ne mongkodkonombed dakme ongme
kowaan yeman kui.
- ¹⁵ Nembed dingkan kowiib yeene nengke baeb eb
yaa bangkabdaniin,

sibi ambiyiib buromakau ambiyiib
 naningkod ambiyiib munob bangkab-
 daniin.*Selah*

¹⁶ Kane kane God yaa bumangke unimaibdan, yiib
 kuu mene wengambirime.

Kwanibko yembed ne dowad komo kamoon
 kuu yiib yaa yedmenda.

¹⁷ Ne mongkodkonomed ye yaa baandaan,
 kwane ne ongbed yaningko kankooaan.

¹⁸ Ne niindem aom ambarakmi inamen yaa kube
 amuknaan kuu anam keraneen kuu,
 Yariman kuu ne yaa wengamberewaanban.

¹⁹ Kumban anam kuu God kuu ne wengambere-
 woon,
 kwane ne kurikuri ye yaa kuu wengam-
 boroon.

²⁰ God yaningko kankoonem,
 ne kurikuri weng wunekarindo,
 kwane ne yaa ye womoniyiibban ye mimyob
 dowaken keewoon kuu anwandindo kowe.

Yook 67

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki
 yemaniib. Yook, God yaningko kankooni yook kui.

¹ God, eb nub yaa mimyob keende amun kerunde,
 eb murubia kuu nub yaa konde.*Selah*

² Kwananeebkob eb dowaken okad yiri ye am-
 bibkin koremdan yaa kuu yikaadkeraniib,
 kwane ambibkin korem kuu bobni yaa buru-
 dande bindi ye kiwaan ebbet ongmewen
 kuu wedme yikaadkeraniib.

³ O God, ewaningko kuu ambibkin koremdan
 kankoonime,

ambibkin koremdan kuu ewaningko
kankoonime.

- ⁴ Ambibkin koremdan kuu kubenib kubi yookiib
wingkime,
amborom kuu ebed nimakarub korem yaa
kuu kangdommo wengyundeneb,
okad yiri ye ambibkin koremdan kuu ebed
ben kinban winimaab kowe. *Selah*
- ⁵ O God, ewaningko kuu ambibkin koremdan
kankoonime,
ambibkin koremdan kuu ewaningko
kankoonime.
- ⁶ Okad kuu animan kab ire amnoon,
God, nub God, yembed nub yaa amun kerundoon kui.
- ⁷ Godbed nub yaa amun kerundoon,
kowe okad kunaya kunaya nimakarub korem
kuu ye yaa bumangke unaniib.

Yook 68

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewidbed wongkoon. Yook, God yaningko kankooni yook kui.

- ¹ God yaro dorok. Ye bondan kuu buyokbayok
kerime,
kwane God yaa arud wandembiridan kuu ye
yaa kirokmone wenebime.
- ² Amareng nuubbbed awune kanwenemoon areb
kuu,
ebbed eb bondan ben wuurewarebko
wenebime.

In kuu amot ye niminbed dene okmo keremoon
areb kuu,

arewa kamenabidan kuu God ye arinambo
ari ben monmaroko duknime.

³ Kumban yorokmodan kuu dowakenmo kerentib,
God ye murubia ari kubime,
kwane yi kuu kube ningyak kowime.

⁴ God yaa yook wingkime, yaningko kankooni
yook wingkime.

Wiib arimbed seriot areb yarimaan ye God
yaningko kankoonime.

Ye aningko kuu YARIMAN,
ye arinambo arimbed kubime.

⁵ Ye kuu anenabdan yi ambe, kwane ye kuu
iribdan yi dowad yorokmo wengyundi ye
karub,
kukuu God ye kowe yambib karadmo aom
dibeen kui.

⁶ Godbed karubkimiibban obon keriwendan be
karubkimiib ongmimaan,
yenambed yenbande ben wii aom
kamobiwendaan kuu yembed ben angka
nongkobaane yookiib wingkenabe
wenebimaib.

Kumban wabkaddan kuu koknoon amiibban
ye okad aom dobirmaib.

⁷ O God, ebbed eb nimakarub bin yeederekoreb,
amiibban ye amboon angka dewenewen
kuu, *Selah*

⁸ okad kuu kiringmeena,
ambid arimbed amiib kubuderebeen,
God, aangko Sainai ye God monoona kowe,
God, Israeldan yi God kui.

⁹ O God, ebbed am yiminmo kondewen,
kwane ebbed Israeldan yaa kondewen ye
okad koknoon kuu yiminmo ongmewen.

- ¹⁰ Kwaneeewe eb nimakarubbed kwaom ambib yenbekorib dobiriwen.
O God, eb yiminmo kerundi yaambed kwane kamboknondan yaa bangkandewen.
- ¹¹ Kwane, YARIMANBED weng yuk kowoona, nima yemoon kaimbed kan yare daandiwen kukei,
- ¹² ana nangmidaniib yi kingdaniib kuu kirokmoniwen, kedi kirokmoniwen kii, kowe nima ambiwoom dibiib kuu king king yaa nangbe boon ye yiribman be wenorekorib numbere yi mimim biwen, kui.
- ¹³ Yiib yena kuu sibi yaa oonimbon aomed no unuk dangiwen,
kumban odamod maa kei, on arud kuruwak bot silvaambed yone ongmiwen,
kwane yu buraab kuu od gold kawurimbonbed yone ongmiwen.
- ¹⁴ Aromkonomo Ye Godbed kingdan kuu be buyokbayok kamoon kuyaron kuu,
aangko Salmon arimbed wiiwam kubudoroon areb keriwen.
- ¹⁵ Okad Basan yu aangko aangko kuu manimanandeb,
kwane okad Basan yu aangko aangko kuu aangko kongam ingkiringangkarangbon.
- ¹⁶ O aangko kongam kongam, yiib komande wungkande nengmone doriib,
Godbed kwarimbed ooni dowad kinoon ye aangko yaa?
Kuyaa kuu YARIMAN yeka aron korem doberembaraneen kui.
- ¹⁷ God ye seriot kuu yewudmo,

ye kuu seriot tausen yemooniib,
 kwane YARIMAN kuu Sainai arimbed
 menemoon areb karadmo mene wedaom
 doboroon.

- ¹⁸ Ebbed ari daanewen kuu
 nangme awinendiwendan kuu ebbed kinban
 weneewe eb yomanmo winiwe,
 munob bangkandi yeman kuu karub
 yenambed bangkabdiwen,
 wabkaddan yi kwangkon bangkabdiwen.

O YARIMAN God, kwanewen kumbed eb kuu
 kwari dobara andewed.

- ¹⁹ Yariman, nub ben bobni yaa burudande bindi
 ye God, ye yaa amun kerunem,
 ye kuu nub dabab kuu aron mimim kankarin-
 imaan kowe. *Selah*

- ²⁰ Nub God kuu bobni yaa burudande bindi ye
 God,
 YARIMAN Ambengkan yaambed bobni yaa bu-
 rudande obon kerundi ye kiwaan angkeen.

- ²¹ Anam kuu Godbed ye bondan yi korok kuu
 baangkanabaneen,
 deerewandiyiibban arewa kamembiridan yi
 korok ambokibim awungiib arimbed kui.

- ²² Yarimanbed yedmoon, “Nembed yiib bondan
 kuu Basan angkambed be mananiin,
 kwane nembed yi kuu karamok niindem yir-
 imbed kangkon be mananiin,

- ²³ yiib kuu yiib bondan yi umkan animari dore
 binburunaniwe
 yiib anon kangkon kwane yi umkan ananiib.”
 andoon.

- 24 O God, eb dowad kowekadwe kamenmo wene kurikuri boyambib darewoob yaa weniib-dan kuu wedmuwen kii,
ne God ne King ye dowad kui.
- 25 Yook wingkidan kuu ibduruk weniib,
kuweng wangkanabidan kuu yoman anuk weniib,
yi yoom weniibdan kuu nima koyu tambarin wangkanabiib kii.
- 26 “Kadaareb yemoon nedbiwenda, yiib kuu God yaninko kankoonime,
Israeldan nedbiwen kui, yiib kuu YARIMAN yaninko kankoonime.” ande wingkaib.
- 27 Kuro kuyaa kuu amyenimbon embeng Benjamindanbed nedbiwenda, kuu ben kinban weniib,
yaro kuyaa kuu Yudadan yi korok korok yemoon kai weniib,
yaro kuyaa kuu Sebulundiib Naftalaidaniib yi korok korok weniib kii.
- 28 O God, ebbbed nub dowad ambangkewen ye aromkono kuu,
o God, ebka nub yaa korokbende.
- 29 Yerusalem aombed eb kurikuri boyambib darewoob kuu doruun kowe,
kingdan kuu munob bangkandi yeman eb yaa be bangkabdimaib.
- 30 Dingkan kiib darewoob bingkodem aom doriib*
yaa weng kamkonomo daande.
Yi kuu buromakau ambi yemoon arudiib nimingkemoon areb, ambibkin maa maadan kuu buromakau mana arebmo.

* **Yook 68:30:** Kuye weng id angkara kuu Idyipdan.

Weng kamkonomo kondebko eb yaa bumangkenib od silvaa dareb dareb bangkabdime.

Ambibkindan kane kane ana nangmi yaa dowakeniib keriwen kuu ebbbed ben buyok-bayok kameewo wenebime.

³¹ Idyipdan yi korok darewoobbed ye korok yena benyuraneene mananiib,

kwane Kusdan kuu yika benkubune God ye dabderem yiri dobaraniib.

³² O okad yiri yu ambibkin koremdan, God yaa yook wingkime,

Yariman yaningko kankoone wingkime,*Selah*

³³ unyemanbed ongmoon ye ambid arimbed deweneboon ye karub yaa kui.

Kedi, yembed nambad areb aromkonomo baandimaan.

³⁴ God kuu aromkonoyiib ande baandime.

Ye dobiri manimanandewiib Israeldan yaa oonimaan,

kwane ye aromkono kuu ambid arimbed.

³⁵ O God, eb kurikuri boyambil darewoob aom doreeb kuu binangke ewaningko kankooni yeman.

Israeldan yi God yekareb nimakarub yaa aromkonoyiib arudkonoyiib bangkandimaan.

God yaningko kankoonem!

Yook 69

Yook ambo bi ye karub yeman. “Bingko Wuung” ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. Dewidbed wongkoon.

- ¹ O God, ne nen burudande angka kowe,
 amborom kuu ok kuu derebe yukne nan-
 dameen kowe.
- ² Ne kuu birinbon dareb yiri kubunaan,
 kuyaa kuu yon dore aromnikinban kii.
 Ne kuu ok kaba dareb yiri kubunaan,
 urokbed derebe yukne kanwanandamuun
 kui.
- ³ Ne kuu awawime ande komkimain kumbed ne
 kiwadkok kuu kiwandoon.
 Ne kuu God ande onmoni nindob yidnoon.
- ⁴ Kane kane ne yaa ogoodmo idiibbanbed arud
 wandembiriwendan kuu
 kimingke yemoon kai keroon, ne awung kim-
 ingki arebban.
 Kane kane ne yaa ogoodmo idiibbanbed bon keri-
 wendan kuu
 aromkonoyiib, yi kuu ne neene monmarem
 ande kamiib kui.
 Nembed yid bindo kumbed
 ongmok ande dedmobimaib.
- ⁵ O God, ne inamen arewa kuu ebkaadkerewen,
 kwane ne ambarakmi kuu eb yaambed kuu
 ma bikniyiibban.
- ⁶ O ana nangmidan yemoon ye YARIMAN God,
 kane kane eb yaa amaan ari kwananeen ande
 meedmiibdan kuu
 neyiib kowe yenambed yi yaa karak kondaib.
 O Israeldan yi God,
 kane kane eb ande onmiibdan kuu
 neyiib kowe yenambed yi aningko ben
 kubunaib.
- ⁷ Amborom kuu ne kuu eb dowadbed
 damangkawe irinyowaiwe,
 ne kuu karak bobnimain.

- 8 Kowe, ne aaroka yaa kuu ne kuu norodman
keraan,
nena anam yu karub dana meed yaa kuu
owodman keraan kui.
- 9 Amborom kuu ewambiwoom ye nindorok
kumbed aikmewembirimaan,
kwane damangkandi weng yimbed eb yaa
damangkabdiwen kuu ne yaa monoon kii.
- 10 Ne kuu inok we animan koronde God yaa meen-
imain kuu
ne yaa damangkawe irinyowimaib.
- 11 Ne kuu yuudi dowad ebad karong korobmo
deebimain kuu
nimakarubbed daawi yeman kerimaib.
- 12 Kane kane siti kuuk ambongko yaa dibirimaib
kuu damangkawimaib,
kwane awarak yimaundanbed ne dowad
damangkawi yook wingkimaib.
- 13 Kumban, o YARIMAN, eb kubi dowaken keri
yaron arimbed
eb yaa kurikuri kamimain kowe,
o God, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
darewoob yaambed
inanduweneb ma korondiyiibban ye ina-
menbed awine ne nen burudande angka
kowe.
- 14 Domowaawe birinbon yiri kubunain,
nen burudande angka kowe.
Kane kane ne yaa arud wandembirimaib yaa
ne nen burudande angka kowe,
ok kaba dareb yiri areb kuyaa kui.
- 15 Korondaawe ne kuu urokbed nen yuknaun,
o ok kaba dareb yiri ne nen anukmunaun,

o dem yiri kubunaine winderau.

16 O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu amunmo kowe kuyaambed inanduwe.

Eb mimyob darewoob kawewen yaambed ne yaa wedmewe.

17 Eb deme karub ne yaa murubia kan yeknaab, kwane ne kuu dabab kandaan kowe kirod inanduwe.

18 Dia mene ne bidde,
ne kuu bondaniib kowe.

19 Eb kuu ebkaadkerewen ne bondanbed ne nen irinyowenib damangkawenib karak kawimaib,
yi kuu wedmende doreeb kui.

20 Damangkawiwen kumbed kubiyyiibban kereni
ne niindem aom miin yiminban keraan.

Mimyob keewidan ande onmaan kumban ma wedmindo,
kwane ne mimyob wandi kankubunidan
ande onmaan kumban ma wedmindo.

21 Ne bondanbed naniman ari mung kookiib dabo-kenib,
ok moomiib keraan yaa kuu kookiib ye ok
kawimaib.

22 Kowe, yi orokbon arak kumbed kawaad areb
kerundok,
kwane yi yoom yone doriibdan yaa warab
areb kerundok.

23 Kwane, yi indob kuu wiiwiib yonoko wedmin-deban kerime,
kwane yi angkurom kuu aron korem
nikmingkandok.

24 Yi ari kuu eb norin arud onduknende.

- Kwane yi kuu eb arud amoyiib denobeen
kumbed ben dabuknandok.
- 25 Kwane, yi yumbon kuu korem obonmo kerok,
kwane yi kombon ambiwoom kuu karub maa
ma doborokban kerok.
- 26 Amborom kuu kane kane ebbed ukum kon-
dewendant kuu yimbed yenbandaiwe,
kwane ebbed durud yewed kondewendant
yi weng kuu yimbed kanyare daandimaib
kowe.
- 27 Yi ambarakmi kuu wuubenmo daanekoreb
ukum darewoob konde.
Kwane yorokmo dobiri ye kiwaan ebbed ong-
mewen kuu yi kuu kandaib.
- 28 Kwane, yi aningko wadkeri buk aom kuu are
daadme.
Kwane, yi kuu yorokmodan yi aningko yaa
wongke daboknaab.
- 29 Ne kuu yewediib niindem aom miin yiminban
keraan,
 - o God, bobni yaa burudande bindi ye ki-
waan ebbed ongmewen kumbed ne nen
dorenare.
- 30 Ne kuu God yaningko kankooni ye yook
wingkaniin,
kwane ye yaa eso ande nambiri konaniin.
- 31 Kwananiin kuu YARIMANBED kubi darewoob
keraneen,
oksen aye nengke baeb koni arebban,
buromakau ambi duruwiiib biridiib
kumundin nengke baeb koni arebban kui.
- 32 Dabab meneboondan kuu kwane wedmeneko-
rib kubaniib,
yiib kane kane God ande onmiibdan, yiib ni-
indem aom kuu kubimbed angkimborok!

- 33 Kamboknondan yi weng kuu YARIMANBED
wengambirimaan,
ye nimakarub bondan yi dabderem yiri
doriib kuu yangmadandimokban.
- 34 Kwane, Eweniib okadiib kuu ye aningko
kankoonime,
karamokiib yu kumkam koremiib kwangkon
ye aningko kankoonime.
- 35 Amborom kuu Godbed Saiyon kuu arud ye
barang yaambed burudande nendene,
Yudadan yi siti kuu ika yenbenabaneen kowe.
Kwananeene ye nimakarub kuu kuyaombed nek-
wane dobere oonaniib,
- 36 ye demedan yi meed kuu kuye okad kuu
yiman keranuun kui,
ye yaa mimyob dowaken keenimaibdan kuu
kuyaa dobaraniib kui.

Yook 70

Yook ambo bi ye karub yeman. Dewidbed
wongkoon. Kaamoni yeman.

- ¹ O God, ne kuu burudande nende.
O YARIMAN, kirodmo mene awawe.
- ² Kane kanembed ne nande kamiiibdan kuu
karak kondeneb kerebkarab kerunde.
Kane kanembed ne monmarandamiibdan korem
kuu
ben amonombesaroko ikakman winibko
irinyonde aningkoyilibban kerundok.
- ³ Kane kanembed ne kande iningkuk yeman keri-
wen kuu
karak kondoko ikakman winime.
- ⁴ Kumban kane kanembed eb ande onmiibdan
kuu,

eb yaa dowakeniib kere kubime,
 kwane kane kanembed bobni yaa burudande
 bindi ye kiwaan ebed ongmewen kuyaa
 dowaken darewoob kowiwen kuu,
 kekane yedmimamime, “God yaninko dare-
 woob arimbed kerok!” andimamime.
 5 Kumban ne yaa dabab meneboon, nangkon
 kamboknon keraan,
 o God, ne yaa kirod mene!
 Eb kuu ne awawi ye karub, eb kuu ne nen buru-
 dande angka kowi ye karub,
 o YARIMAN, erebnaraab, kibireb mene!

Yook 71

- 1 O YARIMAN, ebed kukbimaabbon aombed do-
 birimain,
 korondaawe ne yaa ma karak kawaib.
- 2 Eb yorokmo kerekmen yaambed ne nen buru-
 dande angka kowe.
 Ne yaa eb kerendem kowe wengamberewe
 mene ne nen angka kowe.
- 3 Ne nen kukbimaabbon aombed aromne angku-
 moni ye karub kere.
 Ewiib yaa mini ye kiwaan kuu ma kebeniyiib-
 ban kerok.
- 4 Eb kuu ne aromkonombon, eb kuu ne aromne
 angkumonimbon kowe,
 ne dowad ye nen burudande angka kowa
 andi ye weng dakme.
- 5 O ne God, arewa kamenabidan yi dingki dem
 aom kuu ne nen burudande angka kowe,
 yenbandi kuu yi iningkuk areb kerimaib-
 daniib yorokmombandaniib yaa kui.

- ⁵ O YARIMAN Ambengkan, ebbed kwananeeb ande
meedme doriin,
kwane ne kewed yaambed mene kibikee eb
yaamo angkumone doberembirimain.
- ⁶ Ne wooneen yaambed mene kibikee eb kuu ne
yaa doreeb kowe yiminmo dobaraan,
kwane ebbed nena yu kabeyob aombed ne
nen angkaderewen.
Ne kuu aron korem ewaningko kankoonima-
maniin.
- ⁷ Yemoon yi indob arimbed ne kuu dud korokbi
yeman areb keraan,
kumban eb kuu ne dowad kukbimbon
aromkonoyiib kerewen.
- ⁸ Ne meeni aom kuu ewaningko kankooni ye ina-
menmo,
kwane aronki doboob kuu eb nambiri ye
wengmo dakmembirimain.
- ⁹ Kiomnaniin kuu ne nen kan angka koraraab.
Aromkonoyiibban keraniin kuu domowaab.
- ¹⁰ Amborom kuu ne bondan kuu ne yaa manmo
kere dakmimaib,
kwane ne dowad nuwaron keruko aye
kowem andidan kuu nuubnaan kamiib.
- ¹¹ Yimbed ne dowad kekamune dakmimaib, “God
kuu ye yaa domonenoon.
Karub maambed ye nen burudande angka
kowaanban kowe ye yoman kererenem
yarenub awinenem.” andimaib.
- ¹² O God, ambabbed dobaraab,
o ne God, awawi dowad kirod mene.
- ¹³ Ne yaa manmo keriwendan kuu karak konde
monmare.
Ne yaa arewa keruwandamiibdan kuu

damangkande irinyonde aningkoyiibban
kerunde.

- 14 Kumban ne kuu ebbed ari kwananeeb ande
meedmembirimain, korondainban,
kwane ewaningko kankoonimain kuye ina-
men kuu kaine darewoob kere weneen.
- 15 Eb yorokmo kerekmen ye dowad daandem-
baraniin,
bobni yaa burundande bindi ye kiwaan
ebbed ongmewen kuu ne kuu
kumunkingkindeban kumban,
kuye dowad kuu aronki doboob daandem-
baraniin.
- 16 O YARIMAN Ambengkan, ebbed
ewaromkonoyiib kwane ambangkanabe-
wen kuu mene baande daandaniin,
kwane eb yorokmo kerekmen ye dowad
baande daandaniin, ebmanmo kui.
- 17 O God, ne kuu ne kewed yaambed mene kibikee
ebbed kedmengkawimaab,
kwane kuyaronbed mene kibikee binangke
eb yaa anam andi yeman ongmenabewen
kuu daandimain.
- 18 O God, kiomne wok bandaniin kuu domowaab,
kwane eb aromkonomo dobiri ye wengiib
eb kuu korem burundandewen arimbed ye
God ye wengiib kuu
ari ari ye nimakarub yaa daande dowan
keraniin kumbed bobnaniin kuu yimin.
- 19 O God, eb yorokmo kerekmen kuu kwane
kawene ambid aommo doroon,
o God, eb kuu kami miin darewoob am-
bangkanabewen kowe,
kane kuu eb areb keroon? Dowan!

- 20 Ebbed dabawiib durud yewediib yemoon ben
 ne bangkawewen kumban,
 ongmewaneeewe wadkeraniin,
 kwane dem kongdem yiri areb dobaraan kum-
 ban,
 ebbed ne ika nen kawene kowaneeb.
- 21 Ne kuu aningkoyiib kuned ebbed angkon nan-
 ingko kuu darewoob arimbed keruweneb,
 ne mimyob wandi kuu ika kankubunaneeb.
- 22 O ne God, eb korondiyiibban no awinembiri ye
 inamen awinimaab ye dowad,
 haabbed wangke ewaningko kankoonaniin.
- O Israeldan yi God Karadmo,
 laiyambed wangke ewaningko kankoone
 wingkaniin.
- 23 Ewaningko kankoone wingkaniin kuu
 komke kubaniin,
 biddewen ye karub nembed kui.
- 24 Aronki doboob kuu eb yorokmo kamenabi kuu
 daandembaraniin,
 amborom kuu kaneyambed ne nenbandan-
 damiibdan kuu
 karak kondene kerebkarab kerundoon kowe.

Yook 72

Solomonbed wongkoon.

- 1 O God, eb wengyundi ye kiwaan kuu king yaa
 kedmengkane.
 Ye kuu king ye mingki kowe ye yaa eb
 yorokmo kerekmen kuu kedmengkane.
- 2 Kwaneewo ye kuu eb nimakarub yaa yorokmo
 kerekmen yaambed wengyundok,
 kwane eb nimakarub yaa dabab wayiroon-
 dan kuu anammo wengyundok.

- ³ Kwane, aangko aangko angka kuu yewenubmo
dobiri deedere wonok,
kwane koodbon koodbon kuu yorokmo do-
bir iye yob irok.
- ⁴ King kuu dabab wayiroondan yaa koromone
dakmok,
kwane ye kuu kamboknondan yi dana meed
ben arud ye barang yaa dorondarok,
kwane ye kuu dabab kondi ye karub kan yob
beengkemoon areb kerunok.
- ⁵ O God, aron yurembirimaun yaron kuu ni-
makarub kuu eb yaa une bumangkime,
wood angkimbirimaun yaron kui, awo awo
andowoon anukbed mene aron yeenbon
ari kui.
- ⁶ King kuu mongkobon angka am manauna kirod
iremoon areb kerok,
kwane ye kuu okad ari am manauna aya
nonga kainemoon areb kerok.
- ⁷ Ye dobaraneen yaron niindem aom kuu Godbed
yorokmodan yaa yiminmo kerundok,
kwane yewenubmo dobiri kuu yi yaa yim-
inmo kerok, kwane wene wood kuu dowan
keranuun.
- ⁸ Yembed oonaneen ye ambibkin kuu kwane
karamok maambed wene maayiib nanduk,
kwane ok awaan Yufretesbed wene bid yimin
wandaneen yaa keruk.
- ⁹ Amiibban ye amboon angka doriibdan kuu king
yaa bumangkime,
kwane ye bondan kuu ye yaa bumangke ko-
rok ben kibingkenib ye dabderem yiri do-
birime.

- ¹⁰ Taasisdan yi kingiib dudbi dudbi ku dangeen-dan yi kingdaniib kuu ooni ye kakman od kuu ye yaa bangkanime,
 kwane Sibadan yi kingiib Sebadan yi kingiib kangkon nub yaa kubende andi ye munob koni yeman bangkanime.
- ¹¹ Kingdan korem kuu ye yaa bumangkime,
 kwane ambibkin korem kuu ye demedan kerime.
- ¹² Kedi, awawe ande baandi ye karub kuu kingbed awanenaneen,
 dabab wayiroondan kane kane yi yaa awandi ye karuwiibban kuyaa kui.
- ¹³ Kamboknondaniib yiminban kerentib awande andidaniib yaa kuu yembed mimyob keen-daneen,
 kwane yiminban kerentib awande andidan kuu yembed bobni yaa burudande bindaneen.
- ¹⁴ Yi kuu yembed yobdoodmo dabab bangkan-didaniib yeremboromdaniib yaa dorenare bindaneen,
 amborom kuu yi wadkeri kuu miin yekareb amun yeman ande meenimaan kowe.
- ¹⁵ Ye kuu weeb yemoon kwane doberemborok!
 Kwane Siba ambibkin ye bot gold kuu ye yaa bangkanok.
 Ye dowad nimakarub womoniyiibban aron korem kurikuri kamembirime.
 Kwane aronki doboob kuu ye yaa amun kerunime.
- ¹⁶ Bidambib kumundin aom kuu wiit yob kuu yewudmo kerok.

Aangko aangko dungkun ari kwangkon awu-
une angkara kere angkara kere kamok.

Kuye wiid yob kuu Lebanon yu at yemoon areb
yemoon kai kerok.

Kwane nimakarub kuu yi kambong aom kuu
yidwarok,
kereekbon angka kuu kereeek yemoon kwa-
mune areb kerok.

¹⁷ Ye aningko kuu aron korem yirin kame angkim-
borok,
aron ku angkimbaranuun yaron ye doboob
areb kuu kwane angkimborok.

Ye yaambed ambibkin koremdan kuu amun
kerundok,
kwane yi kuu ye dowad ye kuu amun
kerunoonman andime.

¹⁸ YARIMAN God, Israeldan yi God kui, ye yaa amun
kerunok.

Yembedmo binangke ye yaa anam andi ye-
man ongmenabimaan.

¹⁹ Ye aningko nambiriyyib yaa amun kerunem-
borok, aron korem korem.

Kwane okad kumundin kiri kee ye nambiri
kwane derendarok.

Anam kwanok. Anam kwanok.

²⁰ Kwamune kumbed Yesi ye mingki Dewid ye
kurikuri kame dowan keroon.

Buk Ayoobmim

73

Yook 73-89

Asaf ye yook.

¹ Anamaa, God kuu Israeldan yaa amun amun
kamimaan,

kane kane yi niindem aom kuu karadmo
keroondan yaa kui.

- ²⁻³ Kumban miin arewa kamiibdan kuu yiminmo
doriwi wedmeni,
kerengkandan kee amunmo doriib kumbed
yi areb kera ande kamaan kowe,
ne kuu kiwaan amun ari koronde kimyen kere
beresarok andaan,
kwane ne yon kuu dore at wande komborok
andaan kii.

- ⁴ Yi kuu dabawiibban amunmo doriib,
yi id yaa kuu bobob aweneyiibban kirikmo.
- ⁵ Nimakarub yena korem yaa kuu yobdoood
menebimaan kuned kerengkandan kee
dowan.
Nimakarub yena korem yaa kuu dabab
menebimaan kuned kerengkandan kee
dowan.
- ⁶ Kwani kowe, yi kerengkan kami kuu kongkono
yaa itoob derenemoon areb keroon.
Yi kuu yeremborom ye inamen yaamo meen-
imaib.
- ⁷ Inamen arewa kuu yi niindem aom kaine kob
areb yingkoon.
Inamen ongmenabimaib kuu miin arewa
angkon yemoon kai.
- ⁸ Yi kuu damangkandenib dabab kondi dowad
dakmenabimaib,
kwane yi kerengkan inamen yaambed kwane
dakmimaib.
- ⁹ Yi mongkodkonombed Ewen yaa weng arewa
dakmimaib,

kwane yi ongbed kerengkan weng dakmi-maib kuu korokdan yi weng areb daande yarimaun.

- ¹⁰ Kwani kowe, God ye nimakarub kuu keyaa ikakman manaiwa, dabab yemoon kuu miin arewa kamenabidanbed yi ari kuu kapus aom ok demboon areb onduknimaib kii.
- ¹¹ Yi kuu kwane yedmimaib, “God kuu komo kere yekaadkeraneen? Dowan! Korem Burudandoon Arimbed Ye God kuu inamen kaadkeriyiib dee? Dowan!” andimaib.
- ¹² Kedi, miin arewa kamenabidan yi kuu kwa-munemo areb, yi kuu meendobembiriyiibban, kwane yi yiribman yemoon kuu ariyiib dabokne bimaib.
- ¹³ Anamaa, yorokmo inamenmo awineni ambarakmi korem yaa kangkadmimain kuu idiibban ande meenaan,
- ¹⁴ amborom kuu aronki doboob kuu ne yaa dabab menebaane, amkimo korem kuu ne kuu ukum kawe di-dangkewimaan kowe.
- ¹⁵ Nembed “Yi inamen arewa kande dakmaniin.” ande yedmaniin kuu, God ye nimakarub yaa ambarakmaniin.
- ¹⁶ Kwane korem kee id kandande kamaan kuu, ne yaa yiminban keroone miin kubiyiibban keraan.
- ¹⁷ Kuned ne kuu kwane wene God ye kurikuri boyambib aom aomneni

- miin arewa kamenabidan kee yi yaa yeenbon
ari komo keraneen kuu nekaadkeraan.
- 18 O God, anam kuu ebbed yi kuu beneb okad
kereewiib ari nongkobewen,
anam kuu ebbed yi kuu nadme monmarim-
bon yiri ben kiradmaneeb.
- 19 Yi kuu kudmeniibban monmaraneen
kumbedmo,
urokbed yukne yeemoon areb yi kuu kud-
meniibban ye uni maa maambed dukne
dowan keraniib.
- 20 Kwane karub maa kiyuum we dembene aa kiyu-
ummo, idiibban andemoon areb,
o YARIMAN, eb kwane yaro dembaneeb kuu,
ebbed yi kuu wurukbandan ande yi yaa
angkurom korokbendaneeb.
- 21 Ne niindem aom miin yiminban kereni
ne mimyob yaa kuu maradbed kaareemoon
areb keroon yaron kuu,
- 22 ne kuu nonoon kere meenindeban kereni
eb arinambo arimbed ne kuu inameniibban
ye dingkan areb keraan.
- 23 Kuned ne kuu eb yoommo doberembirimain,
kwane ebbed ne kuu ne dingki wiwi
angkambed awinewe yarimaab.
- 24 Kwane, eb kedmengkawi yaambed ongkawe
nen kinban winimaab,
kwanekoreb eb nambiri aom nenwananeeb.
- 25 Ne kuu Ewen aom kuu karub maayiibban,
ebbedmo.
Kwane ne kuu okad kiri ye barang maa yaa
meenimokban, ne dowaken kuu eb yaamo
angkeen.

- 26** Ne idiib mimyowiib kuu dowan keraneen kumban,
 God ebbedmo kuu ne niindem aom aromni ye karub,
 aron korem dobiri ye yumbon keruwi ye karub kuu ebbedmo.
- 27** Kedi, kane kane eb yaa ambab keriwendan kuu korem duknaniib,
 kwane kane kane eb yaa korondaniib kuu ebbed monmaraneeb.
- 28** Kumban nembed wedmaan kuu God ye dia dobiri kuu amun.
 Ne kuu Ambengkan Ye YARIMAN ye kukbi-maanbon aomed bed doriin,
 kwane nembed ebbed komo komo kamenabewen korem kuu dakmaniin.

Yook 74

Asaf ye *Maskil* ye yook.

- 1** O God, komarewako kee nub kuu aron korem domondewen?
 Komande eb ooni ye sibi areb nub yaa kuu eb norinmo womoniyiibban keendembiri-maab?
- 2** Eb nimakarub unyemanbed amoddoon kuya*a*
 ika meene,
 ambibkin mimodan ebbed kinewe biddoon kuya*a* kui.
 Aangko Saiyon kurin anuk doberewen kuya*a*
 ika meene.
- 3** Bondan kuu eb kurikuri boyambib monmari-wen kowe,
 aron doboobmo angkuun ye boyambib bob keyaa yaro dodkanmo mene.

- ⁴ Eb yoom nedbimaubbon yaa kuu eb bondanbed
wene baankone komkiwen,
kwane yi flaekiib mane kan daaniwen.
- ⁵ Yi kuu at dengkoridan areb,
at nimirkaan aom dengke aremoon areb
keriwen kowe,
- ⁶ eb kurikuri boyambiwoombed kowod yone
winiwen yaa ayiib nongkobe kuruwakiib
ongmenabiwen kuyaa kuu
yi kapakiib hamayiibbed wowe monmari-
wen.
- ⁷ Kwane yimbed eb kurikuri boyambib kuu
amotbed kowiwa dene kubuneen,
kwane ewaningkoyiib angimbوروон ye
kurikurimbon kuu monmare yon dowod
yeman kerundiwen.
- ⁸ Nub dowad yikareb yedmiwen, “Nub kuu yi ben
kumundin yob beengkemoon areb kerun-
dem!” andiwen.
Kwane, nuwambibkin aom God yaa
kurikurimbon korem kuu amotbed
nengkiiwe denobeen.
- ⁹ Nub yaa kuu dud maa ma korokbindo,
kwane nub kumaom kuu profesiman mim
ma doborokban,
kwane aron arewa kee aron komoyiib kwane
awinaneen kuu nub keyaa karub kanem-
bed ma yekaadkerindo.
- ¹⁰ O God, aron komoyiibbed kwane eb bondan kuu
eb yaa damangkabdaniib?
Yi kuu kwamune aron korem ewaningko
monmaraniwoo?
- ¹¹ Komoyiibkob eb dingki, dingki wiwi kui, yire
ambangkokban kerewen?

- Eb dingki bedme warewen kuu ben yire yi
monmare.
- 12 Kumban, o God, unyeman yirimbed eb kuu ne
king kerewen,
kwane ebbed okad kirimbed arud ye barang
yaa burudande bindimaab.
- 13 Ewaromkonombed karamok kuu kan angkara
angkara kere kowewen,
kwane omyere dareb dareb yi korok kuu
baangkanabewen.
- 14 Ebbed omyere kambari maa yaningko Lewaiyat-
atan ye korok korok kuu beengkanabeko-
reb,
ye ida yoma kada kuu amiibban ye amboon
ye dingkan yaa bangkandeewa aniwen.
- 15 Ebbed ok kirubdemiib okmanamboniib kuu
ongmenabewenkob menebuun,
kwane ebbed menebimaun ye ok awaan kuu
ben okiibban bidmo kere kokderebewen.
- 16 Awingyab kuu ebman, amnoom kangkon
ebman,
kwane woodiib aroniib kuu ebbed
ongmenabe nongkobewen.
- 17 Ebbed okad kuu yu yiminmo andi yaambed
ongmenabe nongkobewen,
kwane ebbed yongkonbi yaroniib amaroniib
ongmenabewen.
- 18 O YARIMAN, bondanbed damangkabdiwen
kuyaa ika meene.
Kedi, inameniibbandan ewaningko
monmariwen kuyaa ika meene.
- 19 Kwane, nub kuu on arud areb arudiibban
aromkonoyiibban keruwen kuu arud

dingkan areb keriwendan yi dingki ari
nongkobaab,
kwane dabab wayiroondan ebed ooneeb
kuyaa kuu aron korem nonondandaab.

- ²⁰ Eb amob weng nub dowad ongmewen kuyaa
kuu meene ongme awine,
amborom kuu okad keyaom kee bendor
mirikni miriknimbon kuu yeremborom-
daniib diiriwen kowe.
- ²¹ Kwane korondaawe, dabab wayiroondan kuu
ika mene karak kandaib,
kwane kamboknondaniib yiminban kerentib
awande andidaniib kuu ewaningko
kankoonime.
- ²² O God, yaro dore. Ebka eb dowad koromone
dakme.
Inameniibbandan kuu aronki doboob
damangkabdimaib kuyaa ika meene.
- ²³ Eb yaa manmo keriwendanbed yirinde baandi-
maib kuyaa nonondandaab,
kwane eb bondanbed womoniyiibban
baankone komkimaib kuyaa kangkon
nonondandaab.

Yook 75

Yook ambo bi ye karub yeman. “Monmaraib” andi
ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. Asaf
ye yook. God yaningko kankooni ye yook.

- ¹ O God, nub kuu eb yaa eso anduub,
amborom kuu eb kuu dia doreeb kowe.
Binangke eb yaa anam andi yeman am-
bangkanabewen kuu nimakarub kuu dak-
mimaib.

- ² Ebbed kwane dakmeeb, “Nembed aron kuu kine
kowaan,
yorokmo wengyundi ye karub kuu ne kei.
- ³ Kwane, okadiib yu nimakarub koremiib kiring-
maniib kuu
nembed ambokab yiri kuu yobdoodmo aw-
inaniin.*Selah*
- ⁴ Nembed kerengkandan yaa yedmaan, ‘Kibikbed
ari kuu ma kerengkan kamaib.’ andaan,
kwane miin arewa kamenabidan yaa yed-
maan, ‘Yiib aromkono yaa kerengkan ka-
maib.
- ⁵ Yiib aromkono yaa miin kerengkan kamaib.
Kwane yiib kuu wabkad kere kerengkan ka-
maib.’ andaan.” andoon.
- ⁶ Karub maa kane aron dembimaun angkambed o
aron kubunimaun angkambed
o amiibban ye amboon angkambed karub
maa yaningko kankoonaanban.
- ⁷ Kumban kukuu wengyundimaan ye God,
yembed maa kuu nen kubudere maamo yan-
ingko kankoonimaan.
- ⁸ YARIMAN ye arud kuu wain ok kamokiib areb,
ambodmo kandene kook yeman yenayiib
dabokne ongmene kabus aom bunoone
daadere demboone,
onduknoone miin arewa kamenabidan okad
yimin yimin yaa doriib kuu
yi korem kuu anenmo kawene kibin yirimo
keriwen.
- ⁹ Kumban ne kuu God ye dowad aron korem dak-
membaraniin,
kwane ne kuu Yekob ye God yaningko
kankoonie yook wingkaniin.

¹⁰ Yembed miin arewa kamenabidan yi aromkono
kuu kan kubune dowan keraneen,
kumban yorokmodan yi aromkono kuu dare-
woob arimbed kerundaneen.

Yook 76

Yook ambo bi ye karub yeman. Nongbed wangki yemaniib. Asaf ye yook. God yaningko kankooni ye yook.

¹ Yuda aom kuu God yikaadkeriwen,
kwane Israel aom kuu ye aningko kuu dare-
woob arimbed kii.

² Ye kombon ambib kuu Salem aom,
kwane ye dobirimbon kuu aangko Saiyon ari.

³ Kuyaambed bondan yi ana yumbuyiib kuu yem-
bed domangkoon,
yi kombeyiib kerewangiib ana nangmi ye ku-
maniib kangkon domangkoon. *Selah*

⁴ O God, eb nambiri kuu yeka mamaa kii,
eb nambiri kuu darewoob arimbed, aangko
ari nedbiwen ye bondan yemoon arebban.

⁵ Yi kanangkoddan kuu no yenbande
nongkobeneb yi yiribman ben wenorewen,
kwane yi kuu yeenbon unuk dangemoon
areb keriwen, ika wad yeedaraibban.

Yi ana nangmidan kumaom kuu
karub mim maa kwane ye dingki ma yiraan-
ban.

⁶ O Yekob ye God, eb ongkandi kumbed,
yi hoosiib seriotiib kuu yeenbon unuk dange-
moon areb keriwen.

⁷ Unebdi ye karub kuu ebbedmo.

- Eb norin wandaneeb kuu kanembed koromone eb kiringkono ari dobaraneen?
Dowan!
- ⁸ Ewen arimbed kangdod weng dakhmewen kumbed,
okad kiridan korem kuu eb konob une iwari keriwen.
- ⁹ O God, kukuu dabab wayiroondan arudbon yaa burudande bindi dowad ebbed yaro dore wengyundandewen yaron arimbed kwanoon.*Selah*
- ¹⁰ Kedi, eb bondan yi norin eb yaa wandimaib kuu idiibban kerimaan kowe eb yirin kuu darewoob arimbed kerimaan.
Kwane kuye norin dungkun kuu kan amonombe king ye korok ari dereni yeman areb ongmeneb derenimaab.
- ¹¹ Yiib YARIMAN God yaa wiim aangki weng ong-mime, kwamunemo ambangkime.
Ambibkin dia dia mimim korem dan kuu mim ye yaamo uni yemanman yaa munob koni yeman bangkanime.
- ¹² Yembed nimakarub yi korokdan kuu ben kubunimaan,
kwane okad yiri ye kingdan kuu ye yaa unen-imaiib.

Yook 77

Yook ambo bi ye karub yeman. Jedutun ye dowad Asafbed wongkoon. God yaningko kankooni ye yook.

- ¹ Ne kuu God yaa awawok ande baanden,
God wengamberewok ande baandaan.
- ² Dabab ne yaa meneboon kuu Yariman ande manaan,

kwane amnoom doboob kuu dingki
 benkoobe ninabaan kuned,
 barang maa kuu ne mimyob wandi yaa kuu
 ma kankubunindo.

- ³ God yaa meenekori kwane warekaan,
 kwane ye kuyaamo meendobiine ne kingkin
 kuu miin aromkonoyiibban keroon.*Selah*
- ⁴ Ne yaa kuu unuk angkaab ande kebenewen,
 kwane ne niindem kuu dabab waroon
 kumbed dakmindeban keraan.
- ⁵ Anuk dobaraan yaamo meendobaan,
 weeb unyeman anuk yiri yaa kui.
- ⁶ Anukbed amnoom yaa yook wingkaan kuu ika
 meenaan,
 kwane ne niindem aom meendobeni nekareb
 kaamobimain kuu kei.
- ⁷ “Yariman kuu aron korem wunekaraneen dee?
 Ye amun amun kamendi kuu angkon amaan
 ma korokbendaanban dee?
- ⁸ Ye womoniyiibban ye mimyob dowaken keendi
 kuu korem dowan keroon dee?
 Ye weng kunduk kuu aron korem kwane idi-
 ibban keroon dee?
- ⁹ God ye mimyob keende kakman are nonondandi
 kuu dowan keroon dee?
 Yembed norin wandoon kumbed mimyob
 keendimokban keroon dee?” andaan.*Selah*
- ¹⁰ Kwane nembed yedmaan, “Ne niindem aom
 miin yiminban keraan ye id kuu kei.
 Korem Burudandoon Arimbed Ye God ye
 dingki wiwimbed nub yaa awandimokban
 keroon.” andaan.
- ¹¹ YARIMANBED komo komo kamenaboon kuu
 nembed ika meenaniin,

- o God, anam kuu binangke ewaningko kankooni yeman ebkareb ongmenabewen kuu ika meenaniin.
- 12 Komo komo ambangkanabewen korem kuu nembed ika ne niindem aom meendobeni, ewaromkonombed komo komo kamenabewen korem kuu kwane andangke meenaniin.
- 13 O God, eb dobiri ye kiwaan kuu karadmo.
Kedi, god maa kuu nub God darewoob arimbed kwamune arewiib ma keroon dee? Dowan!
- 14 Eb kuu binangke ewaningko kankooni yeman ongmenabimaab ye God,
ewaromkono kuu ambibkin maa maa korem-dan yaa korokbimaab.
- 15 Eb dingki aromkonombed eb nimakarub bidden-dewen,
Yekob ye awoya ariyiib Yosef ye awoya ariyiib kui.*Selah*
- 16 O God, ok ariyiib ok yiriyiib kuu wedmebdiwen,
eb wedmebdekorib une kiringmiwen,
ok niindem yiri kangkon kwaneen.
- 17 Wiib arimbed am menebuune,
ambid ari kuu nambad kamooone,
eb imak kuu ana baradmemoon areb anuk kere ari kere kamoon.
- 18 Eb amkuni kuweng kuu kibin nuub aombed meneboone,
eb imakbed okad kumundin kuu yuroone,
okad kumundin kuu kiringmiyiibbed yobeen.
- 19 Kiwaan ongmewen kuu karamok aombed dewuneen,

- karamok niindem yirimbed kiwaan
 ongmenabewen kui,
 kuned eb yon yumbon kuu karub maa ma
 wedmindo kii.
- ²⁰ Eb nimakarub kuu sibi oonidan areb ben kin-
 ban wenewen,
 Moses yoom Eeron yoom yaambed kui.

Yook 78

Maskil ye yook Asafbed wongkoon.

- ¹ O ne karuwa nimaya, ne kedmengkandi kuu
 wengambirime.
 Ne mongkodkonombed dakmandamaan
 keyaa yiib kerendem kowe wengambirime.
- ² Ne mongkod doombereni kuruwak wengbed
 dakmaniin,
 unyemanbed biknoon ye inamen kuu ked-
 mengkaniin.
- ³ Wengambere nubkaadkeruwen ye weng,
 nuwambeyambed nub yaa daandiwen ye
 weng kui,
- ⁴ kuye weng kuu nub danaya yaa bikderebaub-
 ban,
 nub meed yaa kwane daandanuub kii,
 YARIMAN yaninko kankooni ye ambangkanabi ye
 wengiib
 ye aromkono ye wengiib binangke yaninko
 kankooni yeman ongmenaboon ye wengiib
 kui.
- ⁵ Kedi, yembed kwanime andi ye wengiib amob
 wengiib Yekob ye awoya ari yaa bangkan-
 doon,
 Israeldan yaa kui.
- Kuye weng kuu yembed nub awoya yiri yaa kuu

“Yiib dana meed yaa kedmengkandime.”
ande yedmoon.

- ⁶ Kwamiwed kwane yi dana meed kuu kuye weng
yikaadkeraniib,
yi dana meed mogeed wanabindo kangkon
yikaadkeraniib kii,
kwane yi kuu yika yi dana meed yaa ked-
mengkanden wananiib.
- ⁷ Kee kwane kamaniib kumbed God yaa angku-
mone doberenib,
ye ambangki yaa nonondandaibban kerdenib,
yembed kwamime andi ye weng kuu aw-
inaniib.
- ⁸ Yi kuu yi awoya areb keraibban,
amborom kuu yi awoya kuu bot korok kere
wabkad keriwen kowe,
yi awoya kuu God yaa korondenib
god maa maa yi yoman winiwen.
- ⁹ Efraimdan kuu anangkawiib nekwiwen kuned,
ana nangmi aron muneen ari kuu kirokmone
ikakman winiwen.
- ¹⁰ Yi dowad Godbed amob weng ongmoon kuu
korondenib
ye amob yaa wunekare dobiriwen.
- ¹¹ Yi kuu yembed komo komo kamenaboon kuya
nonondandiwen,
God ye aromkono wedmi yeman yi yaa ked-
mengkoon kui.
- ¹² Yembed binangke ye aningko kankooni ye-
man yi awoya yi murubia arimbed ked-
mengkoon,
Idyip ambibkin yiri bidambib Soon aombed.

- 13 Yembed karamok kuu domokbe angkara
 angkara kerekore yi kuu wedyiri bid ari
 ben kinban yanoon,
 yembed ongmoona ok kuu wan yaro anuk
 yine ari yine kameen kui.
- 14 Kwane, aronki kuu wiibbed kowe ben dore
 wenene,
 amnoom doboob kuu amot denenmo wene
 yure wanaana kuyaambed kererenenmo
 winimaib.
- 15 Yembed amiibban ye ambon angkambed bot
 dumnad baangkenabe daadmekore,
 ok ongmoone karamok awaan areb darebmo
 menebuune yi yaa bangkandoon.
- 16 Yembed okmanambon ongmoona bod dumnad
 aombed menebuun kui.
 Yembed ok ongmoone ok awaan areb weneb-
 uun kui.
- 17 Kumban yi kuu ambarakmi yaa
 deerewandindo, no kwane God yaa
 ambarakmembirimaib,
 kowe amiibban ye amboon angkambed Ko-
 rem Burudandoon Arimbed Ye God yaa kuu
 wabkad keriwen.
- 18 Kwane, yimbed mungi darewoob bobniwen
 ye animan nub yaa bangkandok ande kaa-
 moniwen kumbed
 dowakeniib kere God yaa komboon kaamobi-
 wen.
- 19 Yi kuu God yaa dowakeniibban kereniib yedmi-
 wen,
 “God kuu amboon angkambed animan kuu
 nub yaa bangkandi yaromkonoyiib dee?
- 20 Kedi, yembed bot dumnad wowoone ok
 darebmo menebuune

- okmanambon ongmoona ok awaan areb
wenebeen kuned,
ye kuu nub yaa animan bangkandi
yaromkonoyiib dee?
Ye kuu ye nimakarub yaa dingkan yom
bangkandi yaromkonoyiib dee?" andiwen.
- 21 Kwanandiwe YARIMAN kuu wengamberekore
norin darewoob wandoon.
Kowe Yekob ye awoya ari yaa kuu ye amot
baandoone denemoon areb keroon,
ye arud Israeldan yaa darewoob arimbed
keroon kui.
- 22 Amborom kuu yi kuu God yaa anam andindo,
kwane yi kuu yembed nub awande oone binda-
neen ande meenindo.
- 23 Kumban ye kuu ambid ari yedme kowoona
ambid ambongko nanaboona
- 24 yembed yi ani dowad om mena kuu am areb
ben kubudoroon,
Ewen ye animan kuu yi yaa bangkandoon
kui.
- 25 Kuye nimakarub kuu engyus yi animan aniwen,
kwane yembed animan yiminmo bangkan-
doon kii.
- 26 Yembed ambid ari kuu nuub ongmoone aron
dembimaun angkambed monoone
ye aromkonomed nuub ongmoone
kurimbed monoone.
- 27 Yembed yi yaa dingkan yom yewudmo kuu am
areb ben kubudoroon,
kukuu ayari on kuu karamok yu kubuk
kimingkinban areb yemoon kai bangkan-
doona,

- 28 kuye ayari on kuu yi doriib wedangkambed
 kubudiriwen,
 yi ambib kombon dobere dobere kidangka
 kubudiriwen kui.
- 29 Kowe, yi kuu ane mikmoniwen kumban ani-
 man dowan kerindo,
 kwane Godbed como yi dowaken darewoob
 keriwen kuu kwane bangkandoon kii.
- 30 Kumban yi kuu mogeed mikmonindo ane
 dibiib,
 animan kuu domonde aniib kui,
- 31 kumbed God ye norin kuu yi yaa darewoob
 arimbed keroone,
 yi aromkonoyiibdan kuu yeene nongkoboon,
 Israeldan yi kewed yenbandoone kubudiri-
 wen kui.
- 32 Kwamune keroon kumban yi kuu yi ambarakmi
 yaa deerewandindo,
 kwane yembed binangke ye aningko
 kankooni yeman ongmenaboon kuned
 ye yaa anam andindo.
- 33 Kowe, yembed yi dobiri yaron kuu dukmenmo
 naroone yi inamen ongmiwen kuu idiibban
 kere dukniwen,
 yi dobiri ye weeb kuu dukmenmo naroone
 kudmeniibban uniwon karakwoniib
 kumbed yoworiwen.
- 34 Aron kunayambed Godbed yi yenbandoon kuu
 yoworindodan kuu ye ande onmenib,
 nindorokiibbed ye yaa ika amonombenib ye
 kiwaan ari doberem ande kamiwen.
- 35 Kwane, yimbed ika meeniwen kuu God kuu yi
 aromkonombon,

kwane ika meeniwen kuu Korem Burudan-doon Arimbed Ye God kuu yi biddi ye God.

³⁶ Kumban yi kuu ye yaa yi mongkodkonombed
birane aadidmimaib,
kwane yi ongbed dudi wengmo dakmenabi-maib.

³⁷ Kedi, yi niindem aom kuu ye yaa kowindo,
kwane ye amob weng yi dowad ongmoon kuu
awinindo kimyen winiwen.

³⁸ Kuned God kuu yi yaa mimyob kowekore,
yi ambarakmi kuu are nonondandoon,
yi kuu yembed ben monmarindo.

Aron yemoon kuu ye norin kuu yeka kan
kubunoon,
kwane ye norin kuu darewoob arimbed
kowindo.

³⁹ Ye kwamune meenimaan, yi kuu okad yiri-danmo andimaan,
kwane yi kuu nuub embengmo menene burudande wene down keremoon areb keri-wen.

⁴⁰ Aron yemoon kuu yi kuu amboon angkambed
God yaa wabkad kerunimaib,
kwane aron yemoon kuu yi kuu ye yaa abdon
kerunaiwe miin kubiyiibban kerimaan kii.

⁴¹ Ikakman ikakman God kuu kandunib komboon
kaamobeni yeman kerembirimaib,
kwamaiwe Israeldan yi God Karadmo kuu
yewed kandimaan.

⁴² Ye aromkono korokboon kuyaa nonondandi-wen,
yembed dabab bangkandimaibdan yaambed
yi kuu biddoon yaroniib,

- ⁴³ yembed Idyip yirimbed dud kedmengkoon ya-
roniib,
yembed bidambib Soon aombed binangke
ye aningko kankooni yeman ongmenaboon
kuyaa kuu nonondandiwen kui.
- ⁴⁴ Yembed yi ok awaan kan amonombe umkanmo
keroona,
Idyipdan kuu yika yi okmanambon yaa anin-
deban keriwen.
- ⁴⁵ Yembed wadmung yemoon kai yedme kowoona
Idyipdan yaa durud yewed kondiwen,
kwane kot kangkon yedme kowoona yi
kumkam monmariwen.
- ⁴⁶ Yembed kwane ed yedme kowoone yongbon
kab biid kuu korem aniwen,
kowe Idyipdan kuu deme awiniwen kuu idi-
ibban keroon.
- ⁴⁷ Yembed kwane nong yowiib nongiib kuu am
yurukmo bot areb keroon kumbed monma-
roon,
kwane yi yedob yob kuu wood nurok yuruk-
mombed kirobe monmaroon.
- ⁴⁸ Yembed kwane yi buromakau kuu am yu-
rukmo bot areb keroon kumbed yenban-
doone dukniwen,
kwane yi amongkob dingkan kuu imakbed
yoon.
- ⁴⁹ Yembed kwane ye norin nimin darewoob yi ari
kan onduknoon,
ye arud darewoowiib ye kongendi
darewoowiib ye yobdood darewoowiib
kui,
kukuu yiwed yowori ye engyus areb yi yaa
menebiwen.

- 50 Yembed ye norin kuu awine yinmonindo, ku-mundinmo yi yaa kan kowoon,
 kwane yi wadkeri kuu ma domondindo,
 no kwamune yenbande kiraroon bobmo.
- 51 Kowe Idyipdan yi wonob dana korem kuu
 yeene nongkoboон,
 yob kowi yaromkono ibduruk korokbi dana
 kuu Idyipdan yi ambiwoom kuu dowan
 keroon kui.
- 52 Kumban Godbed ye nimakarub kuu sibi nim-
 ingkemoon areb ben angkanoon,
 kwane yembed yi kuu sibi areb ben amboon
 angkarambed angkara kinban dewonoon.
- 53 Yembed amunmo binwonoon, kowe yi kuu
 uniyiibban winiwen,
 kumban karamokbed yi bondan kuu yuknu-
 une kubuniwen.
- 54 Kwanikob yembed yi kuu ye ambibkin karadmo
 angkara be monoон,
 koodbon okad yembed nangme dore kan-
 doon ari kui.
- 55 Yembed ambibkin yenadan kuyaom doriib kuu
 yenbande dariroona kirokmone wenebi-
 wen,
 kwane yi dowad bid nekwe bangkandoone
 okad kuu yiman kereen,
 Israeldan yi amyenimbon yi bidambib kerun-
 doone kwari dobiriwen kui.
- 56 Kumban yi kuu Korem Burudandoon Arimbed
 Ye God yaa komboon kaamone wedmenib,
 ye yaa wabkad kerensib ye amob awinokban
 keriwen.
- 57 Yi kuu yi awodkiya areb God yaa angkurom
 korokbenib koronde kimyen winiwen,

yi kuu ana unitabbed barandaiwe kimyen
wenemoon areb keriwen kui.

- 58 Amborom kuu yi kuu aangko aangko arimbed
dudi god yi kurikurimbon ongmenabiwen
kumbed ye yaa norin koniwen,
kwane yi dingkimbed ongmenabiwen
ye dudi god yi aningko benkoobimaib
kumbed God kuu amban nenem kamauna
ambimbed koren kamemoon areb keroon.
- 59 God kuu kwane wengamberekore norin dare-
woob wandene,
Israeldan kuu kumundinmo wunekaroon.
- 60 Kowe, ye kuu ye dobirimbon Sailo angka kuu
koronde wonoon,
nimakarub yoom dobiri ye ambib kombon
yenboon kuyaa kui.
- 61 Kwane, God ye amob weng ongmoon kumaom
kowiwen ye boks karadmo kuu kanwinime
andoone arewadanbed kanwiniwen,
ye aromkonoyiib nambiriyiib kuu ye ni-
makarub yaa angkeen ande korokbi yeman
kuu bondan yi dingki aom kowoon kui.
- 62 Kwane, yembed yumbon ongmoone kandiwen
ye nimakarub yaa norin darewoob wan-
doon kowe,
kerewangbed yenbandimbon aom nongko-
boon.
- 63 Kwane, ye nimakarub yi kewed kuu amotbed
dene kubunuune
koyu kuu ma awadmindo.
- 64 Kwane, God dore Yuudan dore wedyiri dobiri-
dan kuu kerewangbed yeene yuriiwe,
yi nima irib kuu binangke kingkin domoni-
wen kumbed ameng kirindiinban keriwen.

- 65 Wene yimin arimbed Yariman kuu unuk angkimbon yirimbed dembemoon areb yaro demboon,
 ana nangmi karub wain ok ane warudki keremoon areb aromkonomo demboon kui.
- 66 Kwane dembekore, ye bondan kuu yenburoona ika winiwen,
 yimin wandaanban ye karak darewoob keen-doon kui.
- 67 Kwane, Yosef ye amyenimbon kuu yembed ak-mendandundoon,
 Efraim ye amyenimbon kuu kingkindo kui.
- 68 Kumban ye kuu Yuda ye amyenimbon kingkoon,
 yi bidambib kuu yembed mimyob dowaken keendimaan ye aangko Saiyonib kowe.
- 69 Ye kurikuri boyambil kuu Ewen areb kamkonomo yenboon,
 okad kumundin angkimbaraneen areb kwane aron korem angkimbaraneen ande kowoon.
- 70 Ye kangkon ye deme karub Dewid kinekore,
 sibi oonimbon yaambed nendoon.
- 71 Godbed Dewid kuu sibiyiib yi manayiib oonoon yaambed nen menene
 God ye nimakarub, Yekob ye awoya ari kui, yi yaa kuu ooni ye korok kerunoon,
 yembed yi dowad yumbon ongmoondan kui,
 Israeldan kui.
- 72 Kowe, Dewidbed ma aadidmiyiibban kere ye inameniib dakmiyiib dobiriyiib ibmo keroon kumbed yi kuu oonoon,

kwane ye inamen indengandeng mengmeng
kumbed ben kinban winimaan kii.

Yook 79

God yaninko kankooni ye yook Asafbed wongkoon.

- 1 O God, eb yaa yikaadban ye ambibkin maa maadan kuu ebbed nub yaa kondewen ye okad aom ana nangme awudiriwen,
kwane yimbed eb kurikuri boyambib karadmo kuu monmare yon dowod yeman kerundiwen,
kwane yimbed Yerusalem aom ambib monmare arewa keriwen kii.
- 2 Yimbed eb demedan yi bob id kuu ayari on yi animan yeman bangkandiwen,
kwane eb karadmodan yi bob id kuu okad yiri dingkan yiman keriwen.
- 3 Yimbed Yerusalem aom kuu nimakarub yeenembiri ye umkanbed ok areb bune awanewandoon,
kwane bob id mangkanabaneen ye karuwiiibban keroon.
- 4 Nub kuu nub dia doriibdanbed dandi yeman kereneb,
nub yaa ambon baande damangkandimaib.
- 5 O YARIMAN, aron komoyiib nub yaa norin keen-debaraneeb? Aron korem dee?
Aron komoyiib koren areb kerewen kumbed norin niminiib wandaneeb?
- 6 Eb yaa yikaadban ye ambibkin maa maadan yi ari kuu eb norin ondukne.
Eb yaa baandimokban ye ambibkin maa maadan yi ari kangkon eb norin ondukne.

- ⁷ Amborom kuu yimbed Yekob ye awoya ari nub
korem yenbandenib
nuwambibkin monmariwen kowe.
- ⁸ Nub awoya yiri yi ambarakmi yaambed nub yaa
bon kere dabab kondaab,
kwane eb mimyob kowi kara kuu kirod nub
yaa mene awandok,
amborom kuu nub kuu ben kubune miin yir-
imo kerundiwen kowe.
- ⁹ O nub Bobni Yaa Burudande Bindi Ye God, nub
yaa awande,
ewaningko nambiriyiib keruni dowadbed.
Nub kuu bondan yaa burudande bindeneb
nuwambarakmi are nonondande,
ewaningko ye dowadbed.
- ¹⁰ Eb yaa yikaadban ye ambibkin maa maadan
kee
nub dowad “Yi God kuu kuna?” ande kami-
maib kuu ebbekebene.
Yimbed eb demedan yenbande umkan kowiwen
kuu ebbekakman kowaneeb kuu,
yi yaa korokbebko yikaadkerime, nub kere-
biri arimbed.
- ¹¹ Yimbed nub yena awingke benwiniwendan yi
wareki kuu yangmadandaab.
Kane kane dukni yeman andiwendaan kuu
eb aromkono darewoobbed ben angka
nongkobe.
- ¹² O Yariman, nub dia doriibdan yi ari kuu
yimbed eb yaa dabdi yeman kere dabab
bangkabdiwen kuu
neman inandunde ediib kerunde.

13 Eb nimakarub nub kuu eb kereek amun ari ye
 sibi areb kowe, yi yaa neman inandunde
 ediib kerundaneeb kuu,
 ewaningko aron korem kankoonem-
 baranuub,
 awoya yaro dobere dobere yaro wananiib korem
 kuu
 ewaningko kankooni ye weng dakmem-
 baraniib kui.

Yook 80

Yook ambo bi ye karub yeman. “Amob Weng Ongmoon ye Bingko Wuung” ye yook ye kiwaan yaambed wingki yeman. God yaningko kankooni ye yook Asafbed wongkoon.

- 1 O Israeldan Oonimaabman, nub wengam-berende.
 Yosef ye awoya ari kuu sibi oonemoon areb ben kinban winimaabman,
 engyus burawiib yi kidangkambed king ye dibere oonimbon ari diberewenman kui,
 eb kuu yure.
- 2 Efraima Benajmina Manaseya yi arinambo ari kuu eb aromkono korokbe.
 Yaro dembe nub kuu arudbon yaa burudande binde!
- 3 O God, yumbon kanduwen kwarimbed komburuwen kuu ebbed nub ongmendebko ika kandem.
 Eb murubia kuu nub yaa konde.
 Kwananeeb kuu nub kuu arudbon yaa burudande bindaneeb.
- 4 O Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN God,

- aron komoyiib eb nimakarub yi kurikuri
kebendeneb
yi yaa norin wandundaneeb?
- ⁵ Ebbed yi yaa kuu animan areb mimyob wan-
dembiri yeman kondimaab,
kwane yi mimyob wandembiri yeman kuu
meneki wongdemaombed kumundinmo
kondewen.
- ⁶ Ebbed nub kuu ongmendeewa nub dia doriib-
danbed nub yaa manmo kerundimaib,
kwane nub bondanbed nub yaa
damangkandimaib kii.
- ⁷ O Ana Nangmidan Yemoon Ye God, yumbon
kanduwen kwarimbed komburuwen kuu
ebbed nub ongmendebko ika kandem.
Eb murubia kuu nub yaa konde.
Kwananeeb kuu nub kuu arudbon yaa buru-
dande bindaneeb.
- ⁸ Eb kuu nong yob kab kuu Idyip aombed kan-
meneneb,
ambibkin yenadan yenburekoreb kwari kib-
inewen.
- ⁹ Okad kwari kuu ebbed kab kaini dowad arewen,
kwane kab kuu yumburum kubunebene
dembe derendaroon.
- ¹⁰ Kwane aangko aangko kuu ye kubunbed
dabunoon,
kwane ye nondong ye kubundem yirimbed at
sidaa darewoob yemoon kuu doronoon.
- ¹¹ Ye nondong kuu karamok darewoob angka dan-
ganabe weneboon,
kwane ye yumburum kuu ok Yufretes angka
weneboon.
- ¹² Eb komande ye kuuk kuu bongmeebkob,

kane kane dewenebiib kuu yi korem kuu
nong yob kee wadmimaib?

13 Dura awon kiib ambimbed monmare arewa
kerunaiwe,

kiib dingkanbed kuyaa anengkanabimaib.

14 O Ana Nangmidan Yemoon Ye God, nub yaa
angkon ika mene!

Ewen arimbed yiri kerekne wedmende!

Nong keyaa kee keenombere oone,

15 kab eb dingki wiwi angkambed kibinewen
kui,

amnindo ye nong kuk ebbed ongmeewa
aromne kainoon kui.

16 Nong ebbed kibinewen kuu nare korariwen,
kwane amotbed nengkiwen kii.

Ebdd kamkono ongkandewen yaa kumbed
yi kuu dukniwen.

17 Eb dingki wiwi angkambed doreen ye karub
kuu eb dingki kwari kowe,

karub ye mingki kee ebka eb dowad arom-
newen kui.

18 Kwananeeb kuu nub kuu eb yaa koronde
wanaubban.

Nub kuu bobnemoon areb keruwen kowe
ben aromkono konde.

Kwananeeb kuu ewaningko yaa
baandanuub.

19 O Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN God,
yumbon kanduwen kwarimbed kombu-
ruwen kuu ebbed nub ongmendebko ika
kandem.

Eb murubia kuu nub yaa konde.

Kwananeeb kuu nub kuu arudbon yaa buru-dande bindaneeb.

Yook 81

Yook ambo bi ye karub yeman. *Gitit* ye kiwaan wingki yeman. Asaf ye yook.

- 1 Nub aromkono kondi ye God yaa kubi yook wingkem,
Yekob ye God yaa kubimbed baandime!
- 2 Yook andowe wingkime, tambarin wangkime,
kuweng amuniib ye laiyayiib haawiib wangkime.
- 3 Kwane wood yeeb naruka sibi durubbed kibi kuu baandime,
nub orokbon arimbed kumundin wood keruka kibi kangkon baandime,
- 4 amborom kuu Israeldan yaa kwanime ande yedme kowoon,
kukuu Yekob ye Godbed ye amob weng ong-moon.
- 5 Kuye amob ongmoon kuu Yosef ye awoya ari yaa ika meenime andi yeman,
Idyipdan yaa bon keroon yaron arimbed ong-moon kui.
Weng yuud ma nekaadban kumbed dawoon,
- 6 “Nembed yiib kandom ari dabab kuu ben kirad-maan kii,
kwane yiib dingki aom deme yobdood kuu nembed ben angka nongkobaan.
- 7 Yiib durud yewed wandi yaa kuu ne yaa baandi-iwe yiib kuu ben angka nongkobaan.
Kwane nembed yiib yaa kuu amkuni ye wiib aombed inandaan,

- kwane yiib kuu ok Meriba yaambed komboon kaamondaan.*Selah*
- ⁸ O ne nimakarub, wengambiribko ongkandi weng danda.
 Kumban, o Israeldan, ne weng kuu wengambere awine kandaniib dee?
- ⁹ Yiib kuu norod ye god maa ye yoman yaa ma wanaib,
 kwane oworan yi god maa yaa ma bumangkaib.
- ¹⁰ YARIMAN ne kei, nembedmo kuu yiib God,
 yiib ben Idyip aombed angkadaraanman kuu ne kei.
 Yiib mongkod daandibko nembed yiminmo bangkanda.
- ¹¹ “Kumban ne nimakarub kuu ne yaa wengamberedandiwen,
 Israeldan kuu ne weng awine kandindo kui.
- ¹² Kowe nembed yi kuu yi niindem kamkono ye kerekmen kuyaambed kwane winime ande domondaan,
 yi yaa kuu yiibka yiib inamenmo awinime ande domondaan kui.
- ¹³ “O, ne dowaken kuu ne nimakarub ne yaa wengabaraniib andid,
 Israeldan ne yoman mananiib kuu ne dowaken darewoob kui.
- ¹⁴ Kwananiib kuu kirodmo yi bondan ben kubunaniin,
 yi yaa manmo keriwendan yaa kuu ne dingkimbed kebenaniin kui.
- ¹⁵ Kane kane YARIMAN yaa arud wandembirimaib kuu ye yaa unene ika anuk irinambenaniib,

kwane ukum kandaniib kuu aron korem
kwane angkimbaraneen.

- ¹⁶ Kumban, Israeldan, yiib yaa wiit yob amun
yeman kuu bangkandembaraniin,
kwane dumnad yaa ye in ambodbed kondani-
ine yiib kuu ane mikmonaniib.” andoon.

Yook 82

God yaninko kankooni ye yook Asafbed wongkoon.

- ¹ God kuu kadaareb nedbiwen aom kuu yembed korok kere doreen,
yembed ambibkindan yena yi korok korok yaa wengyundimaan kui.
- ² Yiib kuu aron komoyiib inamen yorokmomban kumbed wengyundaniib?
Aron komoyiib miin arewa kamidan yaa kubenib yi weng kande wengyun-daniib?Selah
- ³ Wuud keriwendaniib anenabdaniib yi inamen amun yaa kuu koromone daandime,
kamboknondaniib dabab wayiroondaniib yaa kangkon kwanime.
- ⁴ Wuud keriwendaniib awande ande kamiib-daniib kuu ben angka yeknime,
arewa kamenabidan yi dingki dem aom kuu yi ben burudande angka nongkobime.
- ⁵ Kuye korok korok kuu korem ma yikaadban,
kwane yi kuu korem ma id kandimokban,
kwane yi kuu kumun aom yarebemoon areb keriwen.
Okad ambokab korem kuu kiringmeen kii.
- ⁶ “Nembed yedmaan, ‘Yiib kuu goddan kii,

yiib korem kuu Korem Burudandoon
Arimbed ye God ye meed.' andaan.

- ⁷ Kumban yiib kuu nimakarub areb duknaniib,
yiib kuu okaddan yi korok korem areb no
duknaniib kui." ande yedmoon.
- ⁸ O God, yaro dembeneb okaddan kuu
wengyunde,
amborom kuu ambibkin koremdan kuu
ebman kowe.

Yook 83

God yaningko kankooni ye yook Asafbed wongkoon.

- ¹ O God, komo keroon yaa kuu iwari keraab,
o God, iwari keraab, kwane kuyaa kuu yang-
madandaab.
- ² Kedi, eb bondan kuu yirinde baande kamiib,
eb yaa arud wandembirimaibdan kuu
wabkad keriwen kui.
- ³ Yi kuu eb nimakarub yaa inamen bangbangbed
nuubnaan kamiib,
kane kane yaa ebbet bobne komberewendan
yaa kuu yimbed wunonwanon kamiib kui.
- ⁴ Yikareb yedmimaib, "Minibko nub kuu yi yeene
monmarubko yi ambibkindan dowan
kerok,
kwane yi korem yenbandubko ambibkin Is-
rael andi kuu okaddanbed korem nonon-
dandundime." andimaib.
- ⁵ Yi kuu weng mimo kan kowe inamen ongmenib,
eb yaa bon keri ye amob weng ongmiwen.
- ⁶ Yi kuu Idomdaniib Ismaeldaniib
Moabdaniib Hagaadaniib
- ⁷ Gebaldaniib Amondaniib Amelekdaniib

Filistiadaniib Taiyadaniib kui.

- ⁸ Asiriadan kwangkon yi yaa dabokniwen,
aromkono darewoob arimbed kerundi
dowad Lot ye awoya ari yaa kui. *Selah*
- ⁹ Midiandan arewa kerundewen kwamune areb
yi yaa kerunde.
Sisera yoom Jabin yoom yaa ok Kison yir-
imbed arewa kerundewen kwamune areb
yi yaa kerunde.
- ¹⁰ Yi ayoob kuu Endoo angkambed dukniwen,
kumban mangkindo oyareb andiwe okad
kuri dange deendiwen.
- ¹¹ Eb bondan yi korok korok kuu ebbed
Oreb yoom Seeb yoom yaa komarewa
kamendewen kuu kwane arebmo kwane
kamende.
Yi kuu Seba yoom Salmuna yoom ebbed
yeene nongkobewen areb kerime.
- ¹² Yi ayoob yedmiwen kuu, “God ye bidambil
kumbed
Israeldanbed yi sibi kabungke kainderebi ye-
man kuu be nubka oonem.” andiwen.
- ¹³ O ne God, yi kwane ben buyokbayok kamebko
ingkudmanandeb areb o
nati kurukab areb nuubbed awuune ben win-
imaan areb kerime.
- ¹⁴ Amotbed dura nengke korem denuun areb o
amot yumbumbed aangkombon denobenmo
yaruun areb kuu
- ¹⁵ yi kuu amaa nuuwaa nambadaa areb eb arud
wande yenbure wene.
Kwane yi kuu uniwon karakwon kerunde.
- ¹⁶ O YARIMAN, yi murubia ari korem kuu karakbed
kebendebko,

eb ande onmime.

¹⁷ Yi kwamune yimin wandaanban ye karak kand
denib yi niindem aom miin yiminban kerime,

kwane yi aningko yirimo kowebko duknime.

¹⁸ Yi kwamune yikaadkerime, ewaningko kuu YARIMAN,
ebbedmo kuu okad kumundin burudande
arimbed ye God kui.

Yook 84

Yook ambo bi ye karub yeman. *Gitit* ye kiwaan wingki yeman. Korah ye karub dana meed yi yook. God yaningga kankooni ye yook.

¹ O Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN,
eb dobirimbon kuu yeka mamaa manimanandeb kii!

² Ne mimyob buruwandoone ne bobne kombaraan,
YARIMAN ye kurikuri boyambib ye kuuk wirinimbon ye dowad.

Ne niindem aomiib ne idiib kuu wad doreen ye God yaa kube wingkaan.

³ On yiwonkib kuu amunbon ari wedmenu yu ambib yenbeen,
kwane on berekmad kangkon kuyaa yu ami ongmeen,
yu wini kanuun ye dowad.

Kukuu eb yaa dingkan aye nengke baeb kabdi yeman diambon kui,

o Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN, ne King, ne God.

⁴ Kane kane eb ambiwoom doriib kuu amun kerundewen.

- Yi kuu ewaningko kankoonembirimaib.*Selah*
- ⁵ Kane kane yi aromkono eb yaambed kandimaib
 kuu amun kerundewen,
 kane kane yi niindem aom Godiib yaa wenem
 ande inamen ongmiwen kui.
- ⁶ Yi kuu kiwaan wedya wene inok wi ye
 kankubunen yaa nandiwen,
 kumban kuyaa kuu kirubdem okbon ande
 meene kubimaib,
 yi kuu am kubudoroon kumbed amun kerun-
 doon yokad ande meenimaib kui.
- ⁷ Yi yaa komo komo meneboon kuu God
 yaromkonomo awine yarebiwen kowe,
 yi mimim korem kuu Saiyon aom God ye
 arinambo ari miniwen.
- ⁸ O Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN God, ne
 kurikuri weng kee wengambere.
 O Yekob ye God, ne yaa wengamberewe.*Selah*
- ⁹ O God, nub dorondari karub yaa wedmene.
 Ye ari oiyo bune kinewen ye karub yaa kubi
 dowaken keene.
- ¹⁰ Eb kurikuri boyambib ye kuuk wirinimbon aom
 aronki mimo dobiri kuu miin amun yeman,
 aronki tauseniib bunangka dobiri arebban.
 Amun yeman ande meenaan ye deme embeng
 mimo kukei, ne God yambib ambongko
 aomnimbon yaa ooni,
 kukuu arewa kamenabidan yi kombon
 aombed deme darewoob awini arebban.
- ¹¹ Amborom kuu YARIMAN God kuu aron ye nam-
 biri areb, ye kuu kombe areb,
 YARIMAN kuu kubi dowakeniib aningko
 kankooniyiib bangkandimaan.

Komo komo amun kuu yeka kirim kere
 amuknindo,
 kane kane kangdommo doriib kuyaaw kwanne
 bangkandimaan.

¹² O Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN,
 eb yaambed angkumone doreenman kuu
 amun kerunewen kii!

Yook 85

Yook ambo bi ye karub yeman. Korah ye karub
 dana meed yi yook. God yaningko kankooni ye
 yook.

¹ O YARIMAN, eb bidambib yaa kubi dowaken dare-
 woob keendewen,

kwane Yekob ye awoya ari kuu awande ong-
 mendeewa amun yiminmo keriwen.

² Eb nimakarub yi ambarakmi kuu are nonondan-
 dundewen,

yi ambarakmi kuu korem dabunewen
 kui. *Selah*

³ Yi yaa norin kowewen korem kuu deerewan-
 dewen,

kwane arud denobewen kuu korondewen.

⁴ O nub Bobni Yaa Burudande Bindi Ye God,
 nub ikakman ongmendebko amunmo
 doberem,

kwane nub yaa kongendewen kuu koron-
 dene.

⁵ Eb kuu nub yaa aron korem arud kowembara-
 neewoo?

Eb norin kuu nimakarub yaro dobere dobere
 yaro wananiib korem aom angkimbara-
 neenoo?

⁶ Eb nimakarub eb yaa kubi dowad kuu,

ebbed nub ikakman ongmendaneewe
amunmo dobaranuuwoo? Anamaa.

- 7 O YARIMAN, eb womoniyibban ye mimyob
dowaken kuu nub yaa korokbende.
Kwane, nub kuu bobni yaa burudande binde.
- 8 YARIMAN Godbed komo yedmaneen kuu
wengambaraniin,
yembed yewenubmo dobaraniib andi ye
weng kunduk yedme kowaneeen, ye karuwa
nimaya yaa, ye karadmo kerundoondan
yaa kui.
Kwane, yi yaa kuu inameniibban ye dobiri
yaa ika wanaib ande kebenendaneen.
- 9 Anam kuu kane kane ye yaa une bumangkimaib
kuu yembed bobni yaa burudande bindi
dowad yaro nekwoon.
Kwananeen kuu ye nambiri kuu nub okad
kwari angkimbaraneen.
- 10 Womoniyibban ye mimyob dowakeniib ma
korondaanban awinaneen andiyiib kuu
dabokniwen,
yorokmo dobiriyiib yewenubmo dobiriyiib
kangkon dabokniwen.
- 11 Nimakarub yi ma korondiyiibban ye weng aw-
inimaib ye kerekmen kuu okad yirimbed
daanaane,
God ye yorokmo dobiri kerekmen kuu Ewen
arimbed kan kiri kowe kereknimaan.
- 12 Anamaa, komo komo amun kuu YARIMANBED
bangkandaneene,
nub okad yiri kuu animan kab yeere id
yemoon keraneene wandanuub.

13 Yorokmo dobiri ye kerekmen kuu king me-neen ande baandi ye karub areb God ye arinambo ari wenene,
ye dodkanmo mini ye kiwaan nekwimaan.

Yook 86

Dewid ye kurikuri weng.

- 1** O YARIMAN, wengamberewe inanduwe,
amborom kuu ne kuu dabab wayiroone awawime ande kamimain kowe.
- 2** Ne wadkeri kuu oone, amborom kuu eb dowad yaamo doriin kowe.
O ne God, eb deme karub ne kei,
ne eb yaa angkomone doriin kowe ne nen dorondare.
- 3** O Yariman, ne yaa mimyob keewe,
amborom kuu aronki doboob kuu eb yaa baandimain kowe.
- 4** Eb deme karub ne yaa kuu kubi kanmene,
amborom kuu, o Yariman, eb yaa kuu ne wadkeri kankoonimain kowe.
- 5** O Yariman, eb kuu amunmoman kuda, eb kuu ambarakmi are nonondandi ye karub,
kwane kane kane eb yaa baandimaibdan kuu womoniyiibban ye mimyob dowaken yim-inmo keendimaab.
- 6** O YARIMAN, ne kurikuri kee wengambere.
Mimyob keewe ande baandaan yaa kuu wengambere inande.
- 7** Ne dabab kandi yaron ari kuu eb yaa baan-daniin,
amborom kuu inanduwaneeb kowe.
- 8** O Yariman, goddan kuyaom kuu ma kanembed eb arewiibban, ebbemo ari.

Kwane, eb kamenabi yaa kuu kumun kinindeban.

⁹ O Yariman, ambibkin korem dan kuu ebbed ongmenabewen kowe,
mene eb arinambo ari ewaningko kankoonaniib,
kwane yi kuu ewaningko yaa nambiri kankowaniib.

¹⁰ Amborom kuu eb kuu darewoob arimbed,
ebbed miin amun yeka mamaa kamenabimaab kowe.
Ebbedmo kuu God.

¹¹ O YARIMAN, eb kara kedmengkawe.
Kwananeeb kuu ne kuu eb anam anam yaambed dobaraniin.

Ne niindem aom andokbiyiibban ye inamen kawe.
Kwananeeb kuu ne kuu ewaningko yaa une bumangkaniin.

¹² O ne Yariman God, ne niindem aom kumundin kumbed eb yaa kubaniin,
kwane ewaningko yaa kuu aron korem nambiri kankowaniin.

¹³ Amborom kuu eb womoniyiibban ye mimyob dowaken ne yaa minimaan kuu miin darewoob kii,
kwane ebbed ne kuu bobkonombon kongdem yirimbed nen angka kowewen.

¹⁴ O God, nubbedmo yimin andidanbed nadamiiib kii,
yi kuu yeremborom dan kumbed ne neene kowande onmiib,
yi kuu eb yaa meenimokbandan kui.

- 15 Kumban, o Yariman, eb kuu mimyob keene kakman are nonondandi ye God, eb kuu kabamoon kondoon ye mimyob dowaken keendi ye God,
 eb kuu kirod arud wandi ye karubban, eb kuu womoniyiibban ye mimyob dowakeniib ma korondiyiibban no awinembiriyiib yiminmo ye karub kui.
- 16 Ne yaa amonombeneb mimyob keewe kakman are nonondande.
 Eb deme karub ne yaa kuu eb aromkono kawe.
 Kwane, eb deme wonong yu karub dana ne kuu bobni yaa burudande nende.
- 17 Ne yaa amun amun kamimaab ye dud kuu korokbewe.
 Kwanebko ne bondan kuu wedmekorib karak bobnime.
 O YARIMAN, ebed awaweneb ne mimyob wandaan kuu kankubunewen kuda.

Yook 87

Korah ye karub dana meedbed wongkiwen. Yook, God yaninko kankooni ye yook kui.

- ¹ Ye siti yenboon ye ambokab kuu aangko aangko karadmo arimbed kii.
- ² YARIMAN kuu Saiyon ye siti ye kuuk am-bongkombon korem yaa mimyob dowaken kowimaan,
 Yekob ye awoya ari korem yi ambib yaa areb-ban.
- ³ O God ye siti, kub dowad

weng amun manimanandewiib dakmi-
maib.*Selah*

- ⁴ “Idyipdan* yoom Babilondan yoom kuu ne yaa
anam andaniib kowe,
ne karuwa nimaya andaniin.

Filistiadiabiib Taiyadaniibiib Kusdaniibi kangkon
‘Yi kambong anam kuu Saiyon.’ ande yed-
maniin.” ande yedmoon.

- ⁵ Anamaa, Saiyon yu dowad kwamune
yedmaniib, “Nimakarub keyiiwa yakuyiib
kuu yu aombed wooniwen,
kwane Korem Burudandoon Arimbed ye God
kuu yekareb kumbed yu yaa yumbon kon-
daneene doberembaranuun.” andaniib.

- ⁶ YARIMANBED kwane nimakarub korem yi an-
ingko wongkaneen ye buk aom kuu,
“Ye kee Saiyon aombed wooneen.” ande
wongkaneen.*Selah*

- ⁷ Yi kuu kube andenabe yook wingkane
“Nub yaa amun kerundi korem kuu eb
yaambed meneboon.” ande kamaniib.

Yook 88

Yook, God yaninko kankooni yook Korah ye
karub dana meed yiman kui. Yook ambo bi ye
karub yeman. *Mahalat leanot* ye kiwaan wingki
yeman. *Maskil* ye yook Esraman Hemanbed
wongkoon.

- ¹ O YARIMAN, ne bobni yaa burudande nendi ye
God,

* **Yook 87:4:** Hibru wengbed wongkiwen kuu “Rehab”, kukuu
Idyip ye weng id angkara andi yeman.

- aronkiyiib amkiyiib kuu eb arinambo ari baandimain.
- ² Korondewo ne kurikuri kee eb arinambo ari monok,
eb kerendem kan amonombe ne yaa kweneb ne baandi wengambere.
- ³ Kedi, ne niindem aom kuu dabab yemoon dem-boon,
kwane ne kuu bobniin dia keroon.
- ⁴ Ne ande yoworandamiibdan kuyaom kuu ye kuu ma ande yedmimaib,
Ne kuu aromkono korem wonoonman areb keraan.
- ⁵ Ne kuu nenwene dukniwendaniib yaa kowiwen,
ne kuu bobnoonman ye bobkonombon yiri angkimberemoon areb keraan kui.
Ebbed ma meenewindo ye karub areb keraan,
eb awawe oonewi kuu ne yaa menebokban kui.
- ⁶ Ebbed ne kanduneb dem ambab yiri kaanewen,
dem kumunmo kongdem yiri kui.
- ⁷ Eb norin kuu dabawiib ne ari kereknewen,
oknondok areb eb arud kuu ne ari dabunewen kui. *Selah*
- ⁸ Ebbed ne angkodmia kuu ambengkandeneb ongmeweewa yi kuu ne yaa akmendanduwewen.
Ne kuu wii aom kaanemoon areb kereni bunangka angkadirinban keraan.
- ⁹ Ne mimyob wandembaraan kumbed ne indob kuu aromkonoyiibban keroon.
- O YARIMAN, aronki korem eb yaa baandimain,
kwane ne dingki kuu eb yaa benkoobe baandimain.

- 10 Binangke eb kuu anam andi yeman kuu dukniwendan yi dowad ongmaneewoo? Dowan!
 Dukniwendan kuu yaro dembe ewaningko kankoonaniwoo? Dowan! *Selah*
- 11 Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken ye weng kuu bobkonombon yiri daandaniwoo? Dowan!
 Eb ma korondiyiibban no awinembiri ye kerekmen ye weng kuu monmarimbon yiri daandaniwoo? Dowan!
- 12 Binangke eb kuu anam andi yeman kuu kumunbon aom doriibdan kuu yikaadoo? Dowan!
 Eb yorokmo kamenabi kuu korem nonondandimbon aom doriibdan kuu yikaadoo? Dowan!
- 13 Kumban, o YARIMAN, eb yaa awawe ande baandimain,
 amkimo kuu eb yaa kurikuri kamimain.
- 14 O YARIMAN, komandewed ne kuu akmendanduwewen?
 Komandewed ne yaa kuu wedme yangmad danduwewen?
- 15 Ne kuu kewed yaambed mene kibikee ne ari dabawiibmo kereri mene bobni dia keroon,
 kwane uniwon karakwon yeman ongmenabewen kumbed durud yewed kandenii miin yiminban keraan.
- 16 Arud denobewen kumbed neene kan yiri kwoon,
 kwane uniwon karakwon yeman ongmenabewen kumbed neene monmarewen.

- ¹⁷ Kuyeman kuu aronki doboob ne yaa urok areb
derebe kanawanewandoon,
kwane ne nen yukne dowan keroon.
- ¹⁸ Eb kuu yubudkawidaniib nangkodmiayiib kuu
ben ambab angka nongkobewen,
kwane kumun aommo nembirimo keraan.

Yook 89

Maskil ye yook Esraman Itanbed wongkoon.

- ¹ Ne kuu YARIMAN ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken ye dowad aron korem yook
wingkaniin,
kwane eb ma korondiyiibban eweng awini
ye kerekmen kuu nimakarub yaro dobere
dobere yaro wananiib korem aom ne
mongkodkonombed kedmengkandaniine
yikaadkeraniib.
- ² Kedi, nembed yedmaan, “Eb womoniyiibban ye
mimyob dowaken kuu darewoob ari kere
weneen aron korem,
kwane eb ma korondiyiibban eweng awini ye
kerekmen kuu ebbet yumbon ongmewen
kuu Ewen arimbed kii.” andaan.
- ³ Ebbet yedmewen, “Nembed kinaanman yaa kuu
amob weng ongmaan.
nembed ne deme karub Dewid yaa yedme
koweni yedmenaan kuu kei,
- ⁴ ‘Nembed eb yob dowad aron korem ye yumbon
konaniin,
kwane eb dibere ooni ye yumbon
kuu nimakarub yaro dobere dobere
yaro wananiib korem aom kwane
angkimbaraneen.’ andaan.” andoon. *Selah*

- 5** O YARIMAN, binangke eb yaa anam andi yeman ongmenabewen kuyaa kuu Ewen aridanbed miin amun yeman andimaib,
kwane eb ma korondiyiibban eweng awini
ye kerekmen kuu karadmodan* nedbenib
miin amun yeman andimaib.
- 6** Kedi, ambid ari karub kane kuu YARIMAN yaa ma ibnaneen? Dowan.
Ewen ari karub kane kuu YARIMAN yaa ma ibnaneen? Dowan.
- 7** Karadmodan nedbimaib kuu yi korem God yaa
uni darewoob kerimaib,
kwane yembedmo kuu unimbonman, kwane
kane kane ye yaa awanewandiwendañ korem kuu ye arebban.
- 8** O Ana Nangmidan Yemoon Ye YARIMAN God, eb
areb kuu kane? Dowan.
O Aromkonomo Ye YARIMAN, eb ma
korondiyiibban eweng awini ye kerekmen
kuu eb yaa kanawanewandoon.
- 9** Eb kuu karamok oknondokiib yaa kuu ooni-
maab.
Kwane oknondok kubune daane kaimau
kuu ebed ben kubunebimaab.
- 10** Ebbed Rehab† kuu dore bunbeewe bobnoon,
kwane eb dingki aromkonomed eb bondan
kuu ben buyokbayok kerundewen.
- 11** Eweniib ambidiib kuu ebman, okad kangkon
ebman,
kwane ebed okadiib yu kumkam koremiib
ongmenabewen.

* **Yook 89:5:** Kuye “karadmodan” kuu engyus. † **Yook 89:10:** Rehab kuu karamok yu omyere maa, ye weng id angkara kuu “niida kurudayiibban miin arewa ye inamen”.

¹² Kwane, ebbed kariyiib kiriyiib kuu ongmenabewen.

Aangko Taboo yoom aangko Heemon yoom
kuu ewaningko ye dowad kubi yook
wingkimaib.

¹³ Eb dingki kuu aromkono kaiyiib,
eb dingki birid kangkon aromkonoyiib, eb
dingki wiwi kuu nambiriyiib.

¹⁴ Yorokmo dobiriyiib anammo wengyundiyyiib
kuu eb dibere oonimbon ye ambokab,
kwane womoniyiibban ye mimyob dowak-
eniib anam anamiib kuyaambed kwane
ambangkimaab.

¹⁵ Kane kane eb yaa kube baandimaib kuu amun
kerundimaab,
o YARIMAN, yi kuu eb arinambo ari eb nambiri
aom winimaib kui.

¹⁶ Yi kuu aronki doboob ewaningko yaa kubimaib,
kwane yi kuu eb yorokmo kerekmen
yaambed benkoobimaab.

¹⁷ Amborom kuu ebbedmo kuu yi aromkono ye
nambiri,
kwane eb kubi dowaken yaambed nub
aromkono kuu arimbed kondewen.

¹⁸ Kedi, nub dorondari ye karub kuu YARIMANBED
oonoon,
nub king kuu Israeldan yi God Karadmo ye
karub kui.

¹⁹ Anuk kuu ebbed eb karadmodan yaa wane
angkadere daandewen,

“Nembed ana nangmi yekaad ye karub yaa awa-
nenaan,
nembed nimakarub kuyaombed kinaanman
kuu nen aningko arimbed konaan kui.

- 20 Ne deme karub Dewid wedmenaan.
 Ne oyo karadmombed ye ari bune kinaan.
- 21 Ne dingkimbed awanenembaraniine
 kangdommo doberembaraneen,
 kwane ne dingkimbed aromkono konem-
 baraniin.
- 22 Bondan kuu ye yaa bironaibban,
 kwane miin arewa kamenabi ye karub kuu ye
 yaa dabab wayiraanban.
- 23 Nembed ye arinambo arimbed ye bondan kuu
 dore bunbeni,
 ye yaa manmo keriwendan kuu yengkad-
 maniin.
- 24 Ne ma korondiyiibban weng awini ye ina-
 meniib womoniyiibban ye mimyob dowak-
 eniib kuu ye yaa angkimbaraneen,
 kwane naningko yaambed ye aromkono kuu
 arimbed konaniin.
- 25 Nembed karamok kande ye oonimbon aom
 kowaniin,
 kwane ok awaan ari ben ye oonimbon aom
 nongkobaniin.
- 26 Yembed ne yaa baande yedmaneen, 'Eb kuu ne
 Ambe,
 ne God, ne Bobni Yaa Burudande Nendi Ye
 Karub, ne aromkonombon.' andaneen.
- 27 Nembed ye angkon ne wonob dana areb kine
 kowaniin,
 kwane ye kuu okaddan yi king korem buru-
 dande aningko arimbed konaniin.
- 28 Aron korem ye yaa womoniyiibban ye mimyob
 dowaken keenembaraniin,
 kwane ye yaa amob weng ongmaan kuu
 dowan keraanban.

- 29 Nembed ye awoya ari yaa kuu aron korem ye yumbon kondaniin,
 ye dibere ooni ye yumbon kuu Ewen areb
 aron korem angkimbaraneen kui.
- 30 Kumban ye dana meed kuu ne amob yaa wunekaraniib
 o yi kuu wongkaan ye amob yaa awinaibban keraniib
- 31 o dakmaan ye amob yaa domokbaniib
 o kwanime andi ye amob yedme kowaan yaa korondaniib kuu,
- 32 nembed yi ambarakmi dowad atdebokbed ukum kondeni
 yi arewa kami dowad nong yikyikiibbed wangkaniin.
- 33 Kumban ne mimyob dowaken Dewid yaa keenaan kuu angkon neka kandainban,
 kwane ne ma korondiyiibban weng awini ye kerekmen ye yaa angkeen kuu bongmainban.
- 34 Amob weng ongmaan kuu domokbainban,
 kwane ne mongkodkonombed komo dakmaan kuu kan kimyen kerainban.
- 35 Naningko karadmo yaambed mimo yedme kowaan,
 kukuu Dewid yaa biranainban andi yeman kui,
- 36 Nembed ye awoya ari yaa kuu aron korem ye yumbon kondaniin,
 ye dibere ooni ye yumbon kuu aron diberembirimaun areb ne arinambo ari angkimbaraneen kui.
- 37 Kukuu wood diberembirimaun areb aron korem angkimbaraneen,

kwane wood ambid aom diberembirimaun
 kuu God ye weng yaa anam ande wedmi
 yeman." andoon.*Selah*

38 Kumban, o God, ebed nub king kuu wunekare
 kan angka korarewen,

ebbed ye ari oiyo bune kinewenman yaa arud
 darewoob wandewen kui.

39 Eb deme karub yaa amob weng ongmewen kuu
 kibikbed ari kuu awinainban andewen,

kwane king keroon ye kuru ye korok ari
 dereni yeman kuu monmare ingkud yiri
 korarewen.

40 Ebed ye siti kuuk kuu bongmeneb
 ye aromne angkumonimbon korem monma-
 reewe ambib bob areb kereen.

41 Ye aromkono dowan kowe korem kane kane
 kuyaa dewene burudandimaib kuu ye
 yiribman ogoodmo yid bimaib,

kwane ye dia doriibdanbed damangkanim-
 bon keruniwen.

42 Ebed ye bondan kuu awande aromkono kon-
 dewen,

kwane ebed ye yaa kwamewen kowe ye
 bondan korem kuu kubiwen.

43 Ebed ye kerewang arud kuu dingkekoreb,
 ana nangmi yaa kuu awanenindo kerewen.

44 Ebed ye nambiri kuu kan korarekoreb,
 ye dibere oonimbon kuu kan okad yiri ko-
 rarewen.

45 Ebed ye kewed yaa yaromkono kuu monmare
 kiomnoon ye karub areb kerunekoreb,
 karakmo kerunewen.*Selah*

46 O YARIMAN, aron komoyiib? Eb kuu ne yaa aron
 korem kwane biknembaraneeb dee?

Eb norin kuu aron komoyiib amot areb den-embaraneen?

47 Ne wadkeri kuu kirodmo dowan keraneen
kuyaa ika meene.

Kedi, nimakarub korem kuu idiib kerindeban
ye dowad ongmenabewen kii!

48 Karub kuu como kere dobere bobni wedmok-
ban kerene,
bobni yaromkono yaa kuu burudandaneen?
Dowan! *Selah*

49 O YARIMAN, anuk kuu ma korondiyiibban
weng awini ye inamen Dewid yaa yedme
kowewen kumbed
eb mamyob dowaken darewoob keenewen
kuu kuna?

50 O Yariman, eb demedan yaa damangkandiwen
kuyaa ika meene.

Ambibkin yemoondanbed ne yaa
damangkawiwen kumbed ne niindem
aom yiminban keraan kuyaa ika meene.

51 O YARIMAN, eb bondanbed damangkawiwen
kuyaa ika meene.

ebbed ye ari oiyo bune kinewenman como
como kamenaboon yaa damangkaniwen
kuyaa ika meene.

52 YARIMAN yaa aron korem amun kerunemborok!
Anam kwanok, kedi, anam kwanok.

Buk Kanning

90

Yook 90-106

God ye karub Moses ye kurikuri weng.

- ¹ O Yariman, andowoon yirimbed nimakarub
yaro dobere dobere yaro wananiib korem
aom kuu
eb kuu nub dobirimbon kere doreeb.
- ² Aangko aangko ongmenabindo yaron
o ebbet bidiib okad kumundiniib
ongmenabindo yaron,
aron korem anuk doberewenbed mene aron
korem ambab ari dobaraneeb kui, eb kuu
God.
- ³ Ebbet kinewen yaron ari keraune nimakarub
kuu angkon ika okad kerimaib,
kwane “O karuwa nimaya, ikakman okad ker-
ime.” ande yedmimaab.
- ⁴ Kedi, ebbet meenimaab kuu weeb 1,000iib kuu
kinon areb aronki mimo kibikee dowan
keroon,
kukuu amnoon kereknembiridanbed awas
kaningiib kereknimaib ye aron ye doboob
areb.
- ⁵ Yi kuu urok areb oronde ben mangkan weneewe
dukniwen.
Yi kuu amkimo kerek biid yeeb yeedirimaan
areb,
- ⁶ kerek kuu amkimo biid yeeb yeedirimaan
kuned,
oobnon angka kuu nuubne kombere kokni-
maan kui.
- ⁷ Kedi, nub kuu eb norinbed yeene monmari-
maab,
kwane eb kongendaawe uniwon karakwon
kerimaub.
- ⁸ Nub ambarakmi kuu ben eb murubia ari
yurewen,

nub yemyeb ambarakmenabi kuu eb kerebiri
ye nambiri ari ben nongkoboon kui.

- ⁹ Kedi, eb norin kumbed nub wad dobiri yaron
kuu dukmenmo narimaab,
nub kuu wad dobiri yaron dowan kerimaub
kuu warekiyiib kamimaub.
- ¹⁰ Nub dobiri ye weeb kuu weeb 70yiib,
o dobiri yaromkonoyiib keranuub kuu weeb
80yiib dobaranuub.

Kumban nub weeb doburuwen aom kuu kuna
kuu weeb amun ande meenimaub kangkon
deme yobdoodiib dabab yemooniib,
kedi, weeb kuu kirodmo dowan kere
wanaune nub kuu domonde winimaub.

- ¹¹ Kane kuu eb norin yaromkono wedmoon?
Eb norin wedmaneen kuu eb yaa unaneen,
eb yaa uni kuu yimin kui.

¹² Nub yaa kedmengkandebko nub dobiri ye
aronki kuu yemoonban meene kaadkerem,
kwananuub kuu God ye kerebiri ari meeni
kangdomiib keranuub.

- ¹³ O YARIMAN, ika mene! Aron komoyiib kwane
manaabban keraneeb?
Eb demedan nub yaa kuu mimyob keende.

¹⁴ Amkimo korem eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken keendebko kubimo kerem,
kwananeeb kuu kubi yook wingkane nub
aronki korem kube doberembaranuub.

- ¹⁵ Nub yaa dabab kondewen ye aronki kim-
ingkeneb aronki ibmo kwamune areb kubi
kondembere.
Miin arewambed nub dabuknandoon ye
weeb kimingkeneb aronki ibmo kwamune
areb kangkon kubi kondembere.

- 16** Eb ambangkenabi kuu eb demedan yaa korokbenande.
 Eb dobiri manimanandeb yiyiib yi danayayiib yaa korokbenande.
- 17** Nub Yariman God ye kubi dowaken kuu nub yaa angkimborok.
 Komo ambangkimaub kuyaa kuu amun ande.
 Eyokee, komo ambangkimaub kuyaa kuu amun ande.

Yook 91

- 1** Karub kane kuu Korem Burudandoonman ye dorondarimbon aom dobaraneen kuu Aromkono Koremman ye kubun aom kwane dobaraneen.
- 2** Nembed YARIMAN yaa yedmaniin, “Ne kukbi-maabbon, ne aromne angkumonimbon, ne God, eb yaambed angkumone doriin.” andaniin.
- 3** Anam kuu yembed eb kuu arud ye barang ye kawaad nong yaa nen angka kowaneen, kwane dukni yeman ye bob anikad yaa kangkon eb kuu nen angka kowaneen.
- 4** Ye buraab kumbed eb kuu kankowe dabuna-neen,
 kwane ye buraabdem aombed eb kuu kukba-neen,
 ye ma korondiyiibban weng awini ye inamen kuu eb kombe areb eb aromne angkumon-imbon areb kui.
- 5** Amnoom ye arud barang yaa kuu eb unaabban, kwane awingyabbed barandi ye ana yaa kangkon unaabban.

- ⁶ Dukni yeman amnoombed yareboon yaa unaabban,
 kwane monmari yeman aronkob angka yenbandimaan yaa kangkon unaabban.
- ⁷ Karub 1,000iib kuu eb dia yowore kuburiwen keraneen
 o karub 10,000iib kuu eb wiwi angka yowore kuburiwen keraneen kuu
 arud barang maambed eb yaa ma dia keraanban.
- ⁸ Eb kuu eb indobmo kerekne wedmaneewe,
 miin arewa kamenabidan yaa ukum kondaneen.
- ⁹ Kedi, YARIMAN kuu eb kukbimaanman.
 Korem Burudandoon Arimbed Ye God ye kerekmen yaambed doreeb kowe,
- ¹⁰ arud ye barang kuu eb yaa ma mene aanban,
 monmari yeman kuu ewambib dia ma manaanban kui.
- ¹¹ Amborom kuu Godbed ye engyus eb dowad ben yuraneena
 eb kuna kuna wini ye dowad kerebdombere oonaniib kowe.
- ¹² Eb kuu yi dingkimbed awine kankoonaniib,
 eb yon kuu bot arimbed enbandaan andiwed.
- ¹³ Ebbed laiyoniib niin arud niin kobrayiib kuu dore bunganeeb,
 laiyon arudiib niin arud niin kambariyiib kangkon dore bunganeewe duknaniib.
- ¹⁴ YARIMANBED yedmoon, “Ye kuu ne yaa mimyob dowaken keewimaan kowe, arud ye barang yaa kuu ye nen angka kowaniin.
 YARIMAN kuu ne God ande yedmimaan kowe, ye nen dorondaraniin kii.

- 15 Ye kuu ne yaa baandaneene nembed inan-dunaniin.
 Dabawiib keraneene ne kuu ye yaa dobere awanenaniin.
 Ye kuu bobni yaa burudande nendeni ye angko kuu arimbed kankoonaniin.
- 16 Aron doboob ye dobiri konaniine kubimo do-baraneen,
 kwane bobni yaa burudande bindi ye kiwaan nembed ongmaan kuu korokbenaniin kii.”
 andoon.

Yook 92

Yook, God yaningko kankooni yook kui. Sabat aron ari wingki yeman.

- ¹ YARIMAN yaa eso andi kuu amun,
 o Korem Burudandoon Arimbed Ye God,
 ewaningko kankooni ye yook wingki kuu amun kii.
- ² Amkimo korem eb womoniyiibban ye mimyob dowaken daandi kuu amun,
 amnoom korem eb ma korondiyiibban weng awini ye kerekmen daandi kangkon amun kii.
- ³ Ewaningko kankooni dowad nong angko angkoyiib ye laiya wangki kuu amun,
 ewaningko kankooni dowad kuweng amuniib ye haap wangkenabi kangkon amun kii.
- ⁴ O YARIMAN, eb ambangkenabi kumbed kubaan kuda.
 Eb dingkimbed komo komo kamenabewen kuye dowad kubi yook wingkaniin.

- 5 O YARIMAN, eb kamenabi kuu miin darewoob
arimbed!
Eb meeni inamen kuu miin indengan-
dengmo.
- 6 Inameniibbandan kuu yikaadban,
awon korokdan kangkon kaadkerindeban ye-
man kukei,
- 7 miin arewa kamenabidan kuu kereeek areb
yemoon yeedere kainimaib,
kwane ambarakmidan kuu yiribman
yemoon kerimaib kumban,
yi kuu aron korem dowad ben monmare
dowan keraneen.
- 8 Kumban, o YARIMAN, eb kuu aningko darewoob
arimbed kwane aron korem doberembara-
neeb.
- 9 O YARIMAN, eb bondan kuu duknaniib kuda,
yi korem kuu monmare dowan keraneen kii,
kwane ambarakmidan korem kuu buyok-
bayok keraniib.
- 10 Ebbed ne aromkono kuu oksen kiib areb dare-
woob arimbed kankonewen,
kwane oiyo yeweb kuu ne ari bune kinewen.
- 11 Ne indobbed wedmendaan ne bondan kuu
Godbed nangme burudande doroon,
kwane ne kerendembed wengambaraan
miin arewadan ne yaa manmo keriwen
kuu nangmoone ikakman kirokmone
winiwen.
- 12 Yorokmodan kuu orom at areb kirodmo kaine
amne amunmo dobaraniib,
yi kuu Lebanon ye at sidaa areb amunmo
kaine amnaniib kui.
- 13 Yi kuu at YARIMAN yambib yaa kibingkemoon
areb keraniib,

yi kuu nub God ye kurikuri boyambib
 yu kuuk wirinimbon aom amunmo
 dobaraniib kui.

¹⁴ Yi kuu kiomnaniib kumban yowiib iremoon
 areb kere dobaraniib,

yi kuu at nunungiib awoyeebmo areb
 aromkonoyiib dobaraniib kui.

¹⁵ Yi kuu kwane yedmaniib, “YARIMAN kuu kang-
 dommo,

ye kuu nub aromkonombon, ye kuu ma are-
 wayiibban.” andaniib.

Yook 93

¹ YARIMAN kuu oone doreen, ye kuu ebkad doboob
 inwareemoon areb dobiri manimanandewi-
 ibmo doreen.

YARIMAN kuu aromkono kan ebkad doboob
 inware kobaiknong boronemoon areb aw-
 ine doreen.

Okad kuu kan ongme kowoone yumbon
 kamkonoyiib kereen,

kowe kan dewenebinban.

² Eb dibere ooni yeman ye yumbon kuu kurin
 kurin anukbed ongmewen,

eb kuu aron korem anukbed mene kibikee
 doreeb.

³ O YARIMAN, karamok korem kuu baandiwen,
 karamok korem kuu kan ari kowe baandi-
 wen,

karamok korem kuu yi oknondok darewoob
 ben ari nongkobiwen.

⁴ Arimbed Doreen Ye God kuu aromkonoyiib,

ok arud yemoon yi kuweng arebban,

karamok yu oknondok kambari
 beengkimaun arebban kui.

- 5** O YARIMAN, eb kerekmen korokbi ye weng
kuu amonombaanban kwane angkimbara-
neen.
Ewambib kuu karadmo doruun,
aron korem korem kwamunemo.

Yook 94

- 1** O YARIMAN, eb kuu arewa kamenabi yaa kakman
kondi ye God,
o arewa kamenabi yaa kakman kondi ye God,
eb angkadere.
- 2** O okaddan yaa Wengyundi Korok, yaro doreneb,
kerengkandan komo kamenabiwen
kuyaambed kakman ingkande.
- 3** O YARIMAN, miin arewa kamenabidan kee ko-
marewa?
Miin arewa kamenabidan kuu aron komoyiib
kubembaraniib?
- 4** Yi kuu nubbedmo yimin andi ye weng yemoon
dakmenabimaib,
miin arewa kamenabidan korem kuu
kerengkan weng dakmimaib kumbedmo.
- 5** O YARIMAN, yi kuu eb nimakarub ben yob
beengkemoon areb kerundimaib,
yi kuu ebed yumbon kondewendant yaa
dabab wayirimaib.
- 6** Yi kuu iribdaniib owoddaniib yeene nongkobi-
maib,
kwane yi kuu anenabdan kuman
yenbandaiwe duknimaib.
- 7** Yimbed kwane yedmimaib, “Nubbed komo ka-
muub kuu YARIMAN ma wedmendokban,
Yekob ye God kuu yangmadande doreen.”
andimaib.

- 8 Israeldan yi inameniibbandan, yiib kuu kaadkerime!
 Awon korokdan kui, yiib kuu komo aron arimbed kaadkeraniib?
- 9 Kerendem ongmoon ye God kuu wengambirindebankowoo?
 Indob ongmoon ye God kuu wedmindebankowoo?
- 10 Ambibkin maa maadan didangkimaan ye God kuu ongkandindebankowoo?
 Nimakarub kedmengkandimaan ye God kuu kaadkerindokowoo?
- 11 YARIMAN kuu nimakarubbed komo komo meenimaib kuu yekaad,
 kwane yi kuu inumni mimo areb kangkon yekaad.
- 12 O YARIMAN, ebbed didangkewenman kuu amun kerunewen.
 Eb amob yaambed kedmengkanewenman kangkon amun kerunewen.
- 13 Kuye karub kuu ye yaa dabab menebaneen kuu ebbed nen awanenaneeb,
 miin arewa kamenabidan yi dowad dem nidke dowan keraneeb kumbed.
- 14 Amborom kuu YARIMAN kuu ye nimakarub yaa domondaanban,
 yembed yumbon kondoondan yaa domondaanban kui.
- 15 Amaan ari kuu korok korokbed angkon ika yorokmo ye kerekmen yaambed wengyun-daniib,
 kwane kangdommo doriibdan korem kuu kuye wengyundi yorokmo yaambed dukmonaniib.

- 16 Kanembed ne dowad yaro miin arewadan yaa
manmo keraneen?
Kanembed ne dowad ambarakmidan yaa
manmo keraneen?
- 17 YARIMAN kuu ne yaa ma awawindo karen,
ne kuu aron yemoonban ari iwarimo kere
bobnaan karen.
- 18 “Ne kuu kombarandamiin.” ande yedmaniin
kuu
o YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken kumbed angkumone nen kowa-
neeb.
- 19 Ne kuu uniyiib meeni darewoob keraan yaron
kuu
ebbed ne yaa mimyob keewe ne meeni dare-
woob kankubuneewe kubiyyiib keraan.
- 20 Ooni ye inamen unitab arewa ye karub kuu eb
yaa daboknaneanoo? Dowan.
Manmo kerundi ye amob arewa ongmi ye
karub kuu eb yaa daboknaneanoo? Dowan.
- 21 Yi kuu nedbenib yorokmodan yaa manmo keri-
maib,
kwane yi kuu ambarakmindodan yaa dudan-
abe ambarakmiwen kowe dukni yeman
ande wengyundimaib.
- 22 Kumban YARIMAN kuu ne aromne angkumon-
imbon keroon,
ne God kuu ne aromkonombon, ye yiib yaa
wanaine kukbimaan.
- 23 Yi ambarakmi ye dowad kakman kondene
yi miin arewa kamenabi dowad monmara-
neen,
YARIMAN nub Godbed yi yeene monmaraneen
kui.

Yook 95

- ¹ Minime, YARIMAN yaa kube wingkem.
 Nub bobni yaa burudande bindi ye
 Aromkonoman yaa kube baandem.
- ² Ye arinambo ari menenub eso andenub
 kube baandenub ye aningko kankooni yook
 wingkem.
- ³ Kedi, YARIMAN kuu God darewoob arimbed,
 ye kuu god yena burudande King darewoob
 arimbed keroon.
- ⁴ Okad yu ambokab yiri kuu ye dingki dem aom
 awine oonoon,
 kwane aangko dungkun dungkun mana
 angka kangkon yeman.
- ⁵ Karamok kuu yeman, amborom kuu yembed
 ongmoon kowe.
 Kwane, ye dingkimbed okad kamkono ong-
 moon.
- ⁶ Aomnime, ye yaa bumangkane korok kankibine
 ye aningko kankoonem,
 kwane nub ongmenaboonman YARIMAN yaa
 bumangkem.
- ⁷ Amborom kuu ye kuu nub God,
 kwane nub kuu ebka bangkandimaabdan ye
 nimakarub,
 nub kuu sibi areb yembed dorondare ooni-
 maan.
 Kibikee, ye weng wengambiribka
- ⁸ Meriba yaambed kwaniwen areb kwane
 yiib niindem aom kamkono keraib,
 kwane Massa yaa amiibban ye amboon angka
 kangkon kwaniwen areb kwane keraib.

- ⁹ Kuyaa kuu yiib awoya yiri kuu nembed komo
kamaan kuu wedmiwen kuned,
ne yaa komboon darobe kaamone wedmi-
wen.
- ¹⁰ Weeb 40yiib kuu ne kuu yi yaa kongendem-
baraan,
kwane nembed yedmaan, “Yi kuu niindem
aom kimyen winimaibdan,
kwane ne dobiri kerekmen kuu
yangmadandimaib.” andaan.
- ¹¹ Kowe norin wandeni amob weng ongmeni yed-
maan,
“Yi kuu ne yiidkimbon aom awunaibban.”
andaan.

Yook 96

- ¹ YARIMAN yaa yook yeeb wingkime.
Okaddan korem, YARIMAN yaa yook
wingkime.
- ² YARIMAN yaa wingkime, ye aningko kankoonime,
aronki mimim kuu bobni yaa burudande
bindi ye kiwaan ongmoon ye weng amun
dakmembirime.
- ³ Ye nambiri ye weng kuu ambibkin mimim korem
yaa daandime,
ye ambangkenabi yeka mamaa kuu
nimakarub korem yaa daandime.
- ⁴ Amborom kuu YARIMAN kuu darewoob arimbed,
ye aningko kankooni kumbedmo yimin,
kwane ye kuu unenimbon, god yena arebban.
- ⁵ Ambibkin mimimdan yi god korem kuu ku-
ruwak godmo,
kumban YARIMANBED Eweniib ambidiib ong-
menaboon.

- 6 Nambiriyyiib dobiri manimanandewiib kuu ye yaambed meneboon,
 kwane ye kuu ye kurikuri boyambiwoombed aromkonoyiib manimanandewiib doreen.
- 7 O ambibkin maa maa dabokniwendan korem,
 YARIMAN yaa ee andime,
 YARIMAN kuu nambiriyyiib aromkonoyiib kuyaa kuu ee andime.
- 8 YARIMAN yaninko kuu nambiri darewoowiib kowe kuyaa ee andime,
 munob koni yemaniib kanmene ye kurikuri boyambib yu kuuk wirinimbon aom awudirime.
- 9 YARIMAN yaninko kankoonime, ye karadmo doreen kuu nambiriyyiib kowe.
 okaddan korem, ye arinambo ari une kiring-mime.
- 10 Ambibkin mimimdan yaa yedmime, “YARIMAN kuu oone doreen.
 Okad kuu kan ongme kowoone yumbon kamkonoyiib kereen kowe kan dewenebinban.
 Kwane ye kuu ambibkin mimimdan yaa konomdangmo wengyundaneen.” andime.
- 11 Ambid kuu kubuko okad kuu kubi dowakeniib keruko
 karamok baanduko karamok yu dingkan korem kangkon baandibko
- 12 mongkobon korem kubibko mongkobon yu kumkam kangkon kubibko
 at kuu baandi yaa wengamberenib kwane kube wingkime.
- 13 Yi kuu YARIMAN ye arinambo ari kwananiib,
 amborom kuu mananeen kowe.

Okad yu kumkam yaa wengyundok mananeen kii.

Ye kuu okad yu kumkam yaa yorokmo ye kerekmen yaambed wengyundene,
nimakarub korem yaa aadidmiyiibban
anammo wengyundaneen.

Yook 97

- 1 YARIMAN kuu oone doreen kowe, okaddan kuu kubime,
kwane dudbi dudbi angka doriibdan kangkon kubime.
- 2 Wiwiib amnoom doromodiib kuu ye yaa awanewandiwen,
kwane yorokmo ye kerekmeniib anammo wengyundiyyiib kuu ye dibere oonimbon ye ambokab.
- 3 Ye arinambo ari kuu amoyiib denimaan,
kwane kuye amotbed ye bondan kunaya doriib kuu denendimaan.
- 4 Ye imakbed okad kumundin kee nambirimaan,
kwane okad kuu wedmekoru kiringmimaun.
- 5 YARIMAN kuu aangko aangko dia keraane in yawaak kere okmo keremoon areb kerimaib,
okad kumundin yu Yariman ye arinambo arimbed kui.
- 6 Eweniib ambidiib kuu ye yorokmo kerekmen yaa dakmimaib,
kwane ambibkin korem dan kuu ye nambiri wedmimaib.
- 7 Kane kane kuruwak god yaa kurikuri kerimaib kuu yi korem yaa karak kondimaib,

- kuruwak god yaa kerengkan keriwendan yaa
kui.
Goddan korem, yi kuu ye yaa bumangke ye yan-
ingko konkoonime.
- ⁸ Saiyon kuu wengamberekoru kubeen,
kwane Yudadan yi kambong kambong kuu
kubiyiib keriwen,
amborom kuu, o YARIMAN, ebbed wengyun-
dewen kowe.
- ⁹ O YARIMAN, eb kuu okad yu kumkam korem yaa
Burudande Darewoob Arimbed Keroon-
man,
ebbedmo kuu aningko darewoob arimbed,
god yena arebban.
- ¹⁰ YARIMAN yaa mimyob dowaken keenimaibdan,
arewa yaa kuu wangdandumime.
Kedi, ye kerekmen yaambed doriibdan kuu
yembed dorondarimaan,
kwane yi kuu yembed miin arewadan yi
aromkono aom ben angka nongkobimaan.
- ¹¹ Nambiri kuu yorokmodan ari yurene
kubi kuu kangdommo doriibdan yaa kondi-
maan.
- ¹² Kane kane yorokmo doriibdan, yiib kuu YARI-
MAN yaa kubenib
ye aningko karadmo kankoonime.

Yook 98

God yaningko kankooni ye yook.

- ¹ YARIMAN yaa yook yeeb wingkime,
amborom kuu binangke ye yaa anam andi
yeman ongmenaboon kowe.
Kwane ye dingki wiwi karadmombed
bondan korem nangme burudande doroon.

- ² YARIMANBED bobni yaa burudande bindi ye kiwaan ongmoon kuu korokbene,
ambibkin mimimdan yaa kuu ye yorokmo
kerekmen korokbendoon.
- ³ Ye kuu Israeldan yi dowad ye womoniyiibban ye
mimyob dowakeniib
ye ma korondiyiibban weng awini ye inameniib ikakman meenoon.
- Bobni yaa buruande bindi ye kiwaan nub Godbed
ongmoon kuu
okad yimin yimin korem dan kuu wedmiwen.
- ⁴ Okad kumundindan, YARIMAN yaa kube
baandime,
ye aningko kankooni dowad yook wingkenib
kube komkime.
- ⁵ Haapbed YARIMAN yaa wangkime,
haapbed wangki kuwengiib wingkiyiib
kamime.
- ⁶ Kibiyiib sibi duruwiibbed baandenib
nub King, YARIMAN kui, ye arinambo ari kube
komkime.
- ⁷ Karamok kuu baanduko karamok yu dingkan
korem kangkon baandibko
okad baanduko okad kwari doriibdan korem
kangkon baandime.
- ⁸ Ok awaan korem kuu dingki wowemoon areb
kamime,
kwane aangko aangko kuu ibmo kubi yook
wingkime.
- ⁹ Yi korem kuu YARIMAN ye arinambo ari
wingkime,
amborom kuu ye kuu okad yiri mene
wengyundok meneen kowe.

Yembed okad yu kumkam kuu yorokmo
 wengyundene
 ambibkin mimimdan yaa konomdangmo
 wengyundaneen.

Yook 99

- ¹ YARIMAN kuu oone doreen kowe,
 ambibkin mimimdan kuu une kiringmime.
 Ye kuu engyus burawiib yi kidangkambed king ye
 dibere oonimbon ari dibeen kowe,
 okad kuu kiringmuk.
- ² Saiyon aom kuu YARIMAN yaninko kuu dare-
 woob arimbed,
 kwane ye kuu darewoob arimbed, ambibkin
 korem arebban.
- ³ Yi kuu ye aningko darewoob arimbed mani-
 manandewiib kankoonime,
 ye kuu karadmo kowe.
- ⁴ King kuu aromkonoman, ye kuu anammo
 wengyundi yaa dowaken darewoob
 kerunoon.
 O King, ebed konomdangmo ye kerekmen
 ongmewen,
 Yekob ye awoya ari kuyaom kuu
 anammo wengyundeneb yorokmo
 kamenabewen.
- ⁵ YARIMAN nub God ye aningko kankoonime,
 ye yon kiriboon yirimbed ye yaa bumangke
 yaninko kankoonime,
 ye kuu karadmo kowe.
- ⁶ Moses yoom Eeron yoom kuu God dore Yuudan
 dore wedyiri dobiridan kuyaom kuu yiyiib.
 Samuel yangkon God yaa baandimaibdan
 kuyaom kuu yeyiib.

Yi kuu YARIMAN yaa baandiiwe
yi yaa inandundoon.

⁷ Yembed wiib dodkono areb doreen aombed yi
yaa daandoon,
kwane yembed komo kamoon ye wengiib
amob weng ongmooniiib kuu
kondoone awine ooniwen.

⁸ O YARIMAN nub God,
ebbed yi yaa inandundewen.

Eb kuu Israeldan yi arewa kamenabi yaa ukum
kowimaab kuned,
eb kuu yi ambarakmi are nonondandi ye God.

⁹ YARIMAN nub God yaningko kankoonenib
ye aangko karadmo arimbed ye yaa bu-
mangke yaningko kankoonime,
amborom kuu YARIMAN nub God kuu
karadmo kowe.

Yook 100

God yaningko kankooni ye yook. Eso andi yeman.

¹ Okad kumundindan, YARIMAN yaa kube
komkime.

² Kubi dowakeniibbed YARIMAN yaa
bumangke yaningko kankoonime.
Kubi yookiibbed ye arinambo ari minime.

³ YARIMAN kuu God ande yiibkaadkerunime,
nub ongmenaboonman kuu yembedmo,
kwane nub kuu yeman.
Nub kuu ye karuwa nimaya, nub kuu sibi
areb ye bangkandimbon aom doruub.

⁴ Eso andiyiibbed ye kurikuri boyambil yu kuuk
wirinimbon ye ambongko aom awunem,

kwane ye aningko kankooniyiibbed ye kurikuri boyambib yu kuuk wirinimbon aom awunem.

Ye yaa eso andenub ye aningko kankoonem.

⁵ Amborom kuu YARIMAN kuu amun,

kwane ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu dowan keraanban oonendembaraneen,

kwane ye ma korondiyiibban weng awini ye inamen kuu nimakarub yaro dobere dobere yaro wananiib korem aom angkim-baraneen.

Yook 101

Dewid ye yook. God yaningko kankooni ye yook.

¹ Ne kuu eb womoniyiibban ye mimyob dowakeniib anammo wengyundiyyiib ye dowad yook wingkaniin,

o YARIMAN, ewaningko kankooni yook wingkaniin.

² Ne kuu ongme kaadkereni ambarakmoon kii ande dedmoniyiibban ye kerekmen yaambed dobaraniin.

Komo aron arimbed ne yaa mananeeb?

Nambiwoom dobaraniin kuu
ne niindem aom ma aadikmiyiibbanbed dobaraniin.

³ Ne indob ari kuu karakiib arewa ye barang kuu
ma dowakeniib kerainban.

God yaa angkurom korokbeniwandan yi
kamenabi yaa kuu kongendimain,
yi kuu ne ma nen kimyen wanaibban kii.

⁴ Inamen unitawiibdan kuu ne yaa kuu ambab
angka keraniib,

inamen arewa korem kuu kangkadmaniin
kui.

⁵ Kanembed ye dia doreenman yaa yemyeb
wengamborokbanabaneen kuu
nembed ye kuu kebenenaniin.

Kanembed ye kuu nembedmo yimin ande
kerengkan kamaneen kuu
nembed ye kuu angkodmenainban.

⁶ Ne kuu ne ambibkindan anam andiwen yaa
karub amun ande kereknnaniin,
kwananiine ne yoom dobaranuub.

Kane ye kuu ambarakmoon kii ande dedmoniyi-
ibban ye kerekmen yaambed dobaraneen
kuu
ne yaa awawaneen.

⁷ Karub kanembed ye kuu birandimaan kuu
nambiwoom kuu yeyiib dobaraanban.

Karub kanembed ye kuu dudanabimaan kuu
ne arinambo ari dobaraanban.

⁸ Ne ambibkin ye arewa kamenabidan kuu
amkimo korem kebenendaniin.

Nembed arewa kamenabidan korem kuu
YARIMAN ye siti aombed ben bunangka kirad-
maniin.

Yook 102

Durud yewed kandoonman ye kurikuri weng. Ye
kuu miin yiminban kerekore mimyob wandoon
ye weng YARIMAN yaa dakmoon.

¹ O YARIMAN, ne kurikuri kee wengamberewe.
Ne awawe ande baandi kuu eb yaa monok.

² Ne yiminban kere eb yaa baandaka
eb murubia ne yaa kuu kan yeknaab.

Eb kerendem kuu ne yaa kowe wengamberewe.

Kwane eb yaa baandaka kirod inanduwe.

- ³ Ne wad dobiri yaron kuu amareng anwenemoon
 areb,
 kwane ne kono kuu amoyidkob denemoon
 areb keroon.
- ⁴ Ne niindem aom kuu kereek nuubne
 koknemoon areb keroon.
 Kedi, ne animan ani kuu nonondandimain.
- ⁵ Ne wareki darewoob kamimain kumbed
 yomiibban konokonomo keraan.
- ⁶ Ne kuu amboon angka on kanakana areb keraan,
 kwane ne kuu ambib bobbon aom on kamim
 areb nembirimo dobaraan.
- ⁷ Amnoom kuu angkande kaimain kumban unuk
 angkindeban keraan,
 kwane ne kuu wid angka ye on areb nembir-
 imo keraan.
- ⁸ Aronki doboob kuu ne bondanbed ne yaa daawi
 yeman kerimaib,
 kwane kane kane ne yaa damangkawimaib
 kuu naningko kande butun yeman ker-
 maib.
- ⁹ Kedi, ne kuu yikbod kumbed naniman areb kere
 aneni,
 ne anande kaimain ye ok aom kuu ne inokiib
 kubudaraana animain.
- ¹⁰ Kwanimain kuu amborom kuu eb norin dare-
 woob ne yaa wandewen kowe.
 Kedi, ebbed ne nendane kan angka
 korarewen.
- ¹¹ Ne wad dobiri yaron kuu oobneya ye kuruwak
 areb,
 kwane ne kuu kereek nuubnemoon areb kere
 winimain.

- 12 Kumban, o YARIMAN, eb kuu eb dibere oon-imbon arimbed aron korem diberembiri-maab,
 kwane eb yirin kuu nimakarub yaro dobere
 dobere yaro wananiib korem aom kwane
 angkimbaraneen.
- 13 Eb kuu dembeneb Saiyon yaa mimyob kowaneeb,
 amborom kuu ebbed yu yaa awandi yaron
 kuu muneen kowe,
 aron kinewen ari muneen kui.
- 14 Kedi, yu ambib ye bot bondanbed ben angka
 kirariwen kuyaa kuu eb demedan kuu
 mimyob keendimaib,
 yu monmarundiwen ye ingkud kuyaa kuu
 korem mimyob kowimaib.
- 15 Ambibkin mimimdan kuu YARIMAN yaningko
 yaa une bumangkaniib,
 kwane okad yiridan yi king korem kuu eb
 nambiri yaa une bumangkaniib.
- 16 Amborom kuu YARIMAN kuu angkon ika Saiyon
 yengbekore
 ye nambiriyiib angkadaraneen.
- 17 Ye kuu kamboknondan yi kurikuri yaa inandundaneen,
 yi kaamoni yaa kuu wunekaraanban.
- 18 Awoya awoya amaan ari yi dowad wongkibko,
 yi kuu YARIMAN yanigko kankoonime andi
 ye weng kukei.
- 19 “YARIMAN kuu ambab ari ye dobirimbon
 karadmo arimbed yiri keendomboroon,
 Ewen arimbed okad yiri wedme daroboon
 kui.

- 20 Kukuu wii aom kamobiwendaan yi wareki wengamberekore,
 dukni yeman andiwendaan yaa ben angka nongkobanded.” kwane wongkime.
- 21 Kwananeen kuu YARIMAN yaningko kuu Saiyon aombed dakmenib
 Yerusalem aombed ye aningko kankoo-naniib.
- 22 Ambibkin mimimdanib oonimbon mimim-danib kuu
 YARIMAN yaa kurikuri kamande nedbaniib kuu kwananiib kii.
- 23 Ne kuu weeb yemoonban dobaraan kumbed ne aromkono kuu yembed dookboon,
 yembed ne wad dobiri yaron kuu nare duk-menmo keroon kui.
- 24 Kowe nembed yedmaan, “O ne God, ne mokaid doriin keyaombed ne nen angkanaab.
 Eb weeb kuu nimakarub yaro dobere dobere yaro wananiib korem aom wenembiri-maun.
- 25 Yimin andowoon yiri kuu ebbed okad yu ambokab ongmenabewen,
 kwane ambidiib Eweniib kuu eb dingkimbed ongmenabewen.
- 26 Yi kuu monmaraneen kuned eb kuu dobara-neeb,
 yi kuu ebkad korobob keremoon areb keraniib kui.
 Yi kuu ebkad areb ebbed biangke ben kiradmeko-reb
 yeweb ben debendaneeb.
- 27 Kumban eb kuu kwane doreebmo doberem-baraneeb,
 kwane eb weeb kuu ma yimin wandaanban.

- ²⁸ Eb demedan yi meed kuu uniyiibban kumbed dobaraniib,
kwane yi awoya kuu eb arinambo ari ye yumbon aom dobaraniib.

Yook 103

Dewid ye yook.

- ¹ O ne kingkin, YARIMAN yaningko kankoona,
ne niindem aom kumundiniib ye aningko karadmo kankoona.
- ² O ne kingkin, YARIMAN yaningko kankoona,
ne yaa awawi ye kerekmen yaa ma nonondadain.
- ³ Ye kuu ne ambarakmi korem are nonondandene
ne bob anikad maa maa korem kuu ong-mewimaan.
- ⁴ Kwane ye kuu ne bobneni bobkonombon aom
angkimbarain andi ye dowad biddene,
womoniyiibban ye mimyob dowakeniib
mimyob keewe kakman are nonondadiyiib keewimaan.
- ⁵ Kwane ye kuu ne inamen dowaken yaa yiminmo
amunmo keruwimaan,
kowe on diba yaromkono areb ne yaa kuu
kewed yaromkono dobiri kerekmen ika
kawaane kwane dobirimain.
- ⁶ YARIMANBED yorokmo ambangkimaan,
kwane yembed dabab wayiroondan yi dowad
anammo wengyundimaan.
- ⁷ Yembed ye dobiri kerekmen kuu Moses yaa korokbenoon,
kwane ye kamenabi kuu Israeldan yaa korokbendoon.

- 8 YARIMAN kuu mimyob kowi ye God, kabamoon kondoon ye mimyob dowaken keendi ye God,
 ye kuu kirodmo norin wandimokban, ye kuu mimyob dowaken darewoob keendi ye God.
- 9 Ye kuu nub yaa manmo kerundembaraanban,
 kwane ye norin kuu kwane kowe awinembaraanban.
- 10 Ye kuu nubbed komo ambarakmuwen ye dabab yaambed ukum kondindo,
 kwane ye kuu nubbed komo arewa kamenabuwen ye kakman yaambed inandindo.
- 11 Amborom kuu okadbed ari daane Ewen nandi ye ambab kumunkingki kwamune areb kuu,
 ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu miin darewoob, ye yaa unimaibdan yaa.
- 12 Aron dembimaun angkambed wene aron kubunimaun angka keri ye ambab kwamune areb kuu,
 yembed nub ambarakmi kuu nub yaambed ben ambab angka kiradmoon.
- 13 Awodkimbed dana meed yaa mimyob kowimaan kwamune areb kuu,
 YARIMANBED ye yaa unimaibdan yaa kangkon mimyob kowimaan.
- 14 Amborom kuu nub kuu komombed ongmena-boon kuu yekaad,
 nub kuu okad yiridanmo kangkon yekaad kowe.
- 15 Nimakarub kuu kekei, yi dobiri yaron kuu kereeek areb aron dukmenmo.

Yi kuu kainekorib kirodmo kiomne duk-naniib, yi kuu dura angka ye nong wuung areb,

16 nuubbed mene wuure araane kokne dowan keremoon areb kii,

kwane nong wuung demboon ye okad kuu nong wuung koknoon yaa ma meenimok-ban.

17 Kumban aron korem anuk doboroonbed mene aron korem ambab ari dobaraneen ku-maom kuu

YARIMAN ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu

ye yaa unimaibdan yaa angkimbirimaan.

Kwane ye yorokmo kerekmen kangkon yi awoya ari yaa angkimbirimaan,

18 kane kanembed amob weng yembed ongmoon kuu awinenib

ye kongamki yamob kuyaa meene awinaniib kuu kuye mimyob dowaken kuu yi yaa kwane angkimbaraneen kui.

19 YARIMANBED ye dibere oonimbon kuu Ewen arimbed nowoon,

kwane ye oonimbon aom kuu kumkam ko-remiib.

20 YARIMAN ye engyus, yiib kuu ye aningko kankoonime,

aromkonodan kuu ye kwanime andi ye weng awine kwanimaib,

ye weng awine kandimaibdan kui, yiib kuu ye aningko kankoonime.

21 YARIMAN ye ana nangmidan Ewen ari doriib korem, ye aningko kankoonime,

ye demedan kuu ye dowaken yaambed
kwane ambangkimaib kui, yiib kuu ye
aningko kankoonime.

- ²² YARIMANBED komo komo ongmenaboon ye
kumkam, yiib kuu ye aningko kankoonime,
ye oonimbon aom doriibdan kui, ye aningko
kankoonime.

O ne kingkin, YARIMAN yaningko kankoona.

Yook 104

¹ O ne kingkin, YARIMAN yaningko kankoona.

O YARIMAN ne God, eb kuu darewoob arimbed,
kwane eb kuu nambiriyiib dobiri
manimanandewiib inwarewen.

² Ebka eb nambirimbed ebkad doboob areb kan
dabunewen,
kwane ebbad ambid kuu dabua areb kan
batangne binge koweneb,

³ ambid ari ye ok arimbed eb dobirimbon kuu
arumewen.
Ebbox wiib ben eb seriots areb ongmeneb yarebi-
maab,

kwane nuub kan ayari on areb ongmeneb
kuye buraab arimbed wan yarebimaab.

⁴ Ebbox nuub kuu ben eb weng benbidan kerundi-
maab,
kwane amot yumbu kuu ben eb demedan
kerundimaab.

⁵ Ebbox okad yu ambokab ongmenabewen,
kowe kan dewenebinban aron korem.

⁶ Kwanekoreb karamok kuu dabua areb kan okad
ari dabunendewen,
kowe ok kuu aangko aangko kebeneen.

⁷ Ok yaa ongkandewen kumbet kombiri wuneen,

- eb nambadbed baandewen kumbed ok kuu
wan wenemoon areb wenebeen.
- ⁸ Ok kuu aangkombon ari korondenu
kankubunen yiri dewenenu
ebbed ongmenabewen ye yumbon kurimbed
wuneen.
- ⁹ Ebbed karamok wene burudandindeban ye
yumbon nongkobewen kowe,
ok kuu ikakman okad kumundin dabunaun-
ban.
- ¹⁰ Ebbed kirubdem ongmenabaawe ok kuu
kankubunen yiri wenenu
aangko yara yara kere yiri wenebimaun.
- ¹¹ Ok wenebaune okad yu dingkan korem kuu
animaib,
donki kiib kangkon ok ane mikmonimaib.
- ¹² Ayari onbed ok kaat yaa amiyiib yenbenabenib,
at kwari kuu yookiib wingkanabimaib.
- ¹³ Eb dobirimbon arimbed am yedme kowaawe
aangko aangko ari winimaun,
kowe eb ambangkanabi yaambed yob iraane
okad kubimaun.
- ¹⁴ Kereeek kuu buromakau yi ani dowad ong-
maawe dembimaan,
kwane yongbon yeman nimakarub yi ani
dowad ongmaawe dembimaun.
Okad yirimbed animan yemoon dembimaib,
- ¹⁵ nimakarub ane yi niindem aom kubi ye
wain ok ye nong yob dembaune,
nimakarub kube murubia kankooni ye olif am-
bodiib ye at kuu yowiib iraune,
aromkono kondi ye flawa ye wiit kuu yowiib
irimaan kui.

- 16 YARIMAN ye at kuu ok ane mikmonimaib,
ambibkin Lebanon yu at sidaa yembed aru-
menaboon kui.
- 17 Kwari kuu onbed ami yenbenabimaib,
kwane on dareb kawanmo kwangkon
menebe at feer kwarimbed amiyiib
yenbenabimaib.
- 18 Naningkod kiib kuu aangkodem kiibdeb
kwarimbed doriib,
kwane ba haireks kuu aangko kebed
angkambed doriib.
- 19 Ebbed wood ku ongme kowewen kumbed ama-
roniib yongkonbi yaroniib kimingki yeman
kereen,
kwane aron yu kubuni kiwaan kuu yukaad.
- 20 Ebbed amnoom ku ongmewen kumbed mini-
maan,
kwane dingkan kiib kuu amnoombed yarebi-
maib.
- 21 Laiyon kuu aye anem ande komkanabimaib,
kwane yi animan onmimaib kuu Godbed
bangkandimaan.
- 22 Aron yaro minimaun kuu yi kuu wene bikdere-
bimaib,
yi kuu yi angkimbon dem aom ikakman wene
dibere unuk dangimaib kui.
- 23 Kwane nimakarub kuu wene yi demembon yaa
deme awinaiwe
kwane wene oobne miriknimaan.
- 24 O YARIMAN, eb ambangkenabi kuu yemoon kai.
Eb kuu meeni kangdommombed korem ong-
menabewen,
kwane okad kwari kuu ongmenabewen ye
kumkam kuu yemoonmo muubniwen.

- 25 Karamok kuu yakui, yara yara kuu darewoob ambab,
 kwane kuri niindem yiri kuu okyiri dingkan yemoon kai, kimingkindeban,
 dingkan embengiib darewoowiib wad doriib kui.
- 26 Kwane motod kuu kwarimbed dewenebimaib,
 kwane kumaombed omyere darewoob lewaiyatani kuu ebbed ongmekoreb kaaneewe kuri iningkuk kamimaan.
- 27 Yi korem kuu ebbed animan maondaneewa ananuub manok ande dobirimaib,
 kwane ebbed aron anam arimbed bangkandimaab.
- 28 Animan bangkandaawa bimaib,
 kwane dowakeniib keraawa yiminmo kerimaib.
- 29 Eb murubia kan yeknaawa uniwon karakwon kerimaib,
 yi inum kuu ebka kandaawa yoworenib ikakman okad kerimaib.
- 30 Kumban ebbed eb inum yi yaa kondaawa yi wadkeri kuu andowe dobirimaib,
 kwane ebbed okad kumundin ongmendaawe yeeb areb ikakman kerimaun.
- 31 YARIMAN ye nambiri kuu aron korem kwane angkimborok,
 YARIMAN kuu yembed komo komo ambangkanaboon yaa kubok.
- 32 Yembed okad kumundin wedmendaana yuka kiringmimaun.
 Yembed aangko aangko yaa angkorondaane amarengiib dembimaan.

- 33 Ne wad dobaraniin yaron korem kuu YARIMAN
yaa yook wingkimamaniin.
Aron komoyiib kwane okad kiri dobaraniin
yaron kuu ne God yaningko kankooni yook
wingkimamaniin.
- 34 Nembed YARIMAN yaa kubimain kuu,
ne meeni inamen yaa kuu yembed amun
ande kubok.
- 35 Kumban ambarakmenabidan kuu monmare
okad kiri kee dowan kerok.
Kwane arewa kamenabidan kangkon dowan
kerime.
- O ne kingkin, YARIMAN yaningko kankoonna.
YARIMAN yaningko kankoonime.

Yook 105

- 1 YARIMAN yaa eso andime, ye aningko yaambed
koromone dore baandime.
Yembed komo komo kamenaboon kuu am-
bibkin mimimdan yaa daandime.
- 2 Ye yaa yook wingkime, ye aningko kankooni
yook wingkime.
Binangke ye yaa anam andi yeman ongmena-
boon korem kuu dakmime.
- 3 Ye aningko karadmo yaa kubi darewoob kerime.
YARIMAN ande onmiibdan, yiib niindem aom
kuu kubime.
- 4 YARIMAN ande onmenib ye aromkono nub yaa
kondok andime.
Ye yaa kurikuri kere ye aningko kankoonem-
birime.
- 5 Binangke ye yaa anam andi yeman ongmena-
boon kuyaa kuu ika meenime,
kami yeka mamaayiib wengyundi wengiib
kuyaa kangkon ika meenime.

- ⁶ O ye dememan Abraham ye awoya ari,
 o Yekob ye meed, Godbed kinoondan kui,
- ⁷ ye kuu YARIMAN nub God,
 ye wengyundi weng kuu okaddan korem yaa
 angkimbaraneen.
- ⁸ Yi dowad amob weng ongmoon kuyaa aron ko-
 rem meenimaan, nonondandaanban,
 Yembed kwamime andi ye weng yedme
 kwoon kuyaa meenaneen,
 nimakarub yaro dobere dobere yaro
 wananiib 1,000iib yaron doboob kuu,
- ⁹ Abraham yaa yedme kwoon ye amob weng kui,
 Aisek yaa kangkon yedme kwoon ye amob
 weng kui.
- ¹⁰ Amaanbed kuye amob weng kuu Yekob yaa ee
 awinem ande yedmoon,
 Israel yaa amob weng kee aron korem yeman
 ande yedmoon kukei,
- ¹¹ “Eb yaa Keenan ambibkin kee nembed kab-
 daniin,
 kowe eb ambibkin keranuun.” andoon.
- ¹² Kumban Yekob awene kuu yemoonban,
 yi kuu yemoonban anam, yi kuu ambibkin
 kumaom doriib kangkon noroddan.
- ¹³ Yi kuu kwane ambibkin maa kere ambibkin
 maa kere awerenmo yariwen,
 oonimbon maa kere oonimbon maa kere
 yariwen kui.
- ¹⁴ God kuu yi yaa karub yenambed dabab wayi-
 raib ande kebenoon,
 kwane yi dowad king yena ongkande yed-
 moon,

- 15 “Nembed yi ari oiyo bune kinaandan kee angko-rondaib,
 ne profesidan keyaa ma arewa kamendaib.”
 andoon.
- 16 Kwane yembed Keenan ambibkin kuyaa am
 yongkonbi kondoone
 yi kuu animaniibban keriwen.
- 17 Kwane karub maa kankowoona yedin wonoon,
 kukuu Yosef, ye kuu ye ayiyambed kan
 mooniwén, dabderem yiri dobere dememo
 awinembiri ye karub keri dowad.
- 18 Nenwinwendanbed ye yon kuu seinbed
 borokiwen kumbé kubungkabawiib
 keroone,
 ye kongkono yaa kangkon seinbed boroki-wen.
- 19 Kwane doboroonkob wene yembed komarewa
 keraneen ande dakmoon kuu anam id
 keroon,
 YARIMANBED ye yaa daanoon ye weng kuu
 anam id keroon kui.
- 20 Kwane wii aom doreen kuu Idyipdan yi kingbed
 nen bunangka kwoon,
 ambibkin maa maa oonoonmanbed nen
 bunangka kwoone obon keroon kui.
- 21 Kwane kingbed ye kuu nen kwoona ambi-woom doriibdan korem yi korok keroon,
 kingbed ye kuu nen kwoona king ye yirib-man korem oonoon kui.
- 22 Kwane deme konoona ye dowaken yaambed
 king ye dana meed kedmengkandene,
 king ye korok korok yaa meeni kangdom kuu
 kedmengkandoon.

- 23 Amaanbed Israel awene kuu Idyip aom awudiriwen,
Yekob ye nimadana yoom kuu Hem okad yiri winiwen kui.
- 24 YARIMANBED ye nimakarub kuu dana yemoon bangkandoona muubniwen,
yi kuu ongmendoona yemoonmo keriwen,
Idyipdanbed yi yaa bon keriwendan arebban.
- 25 Bondan kuu yembed ongmendoona ye nimakarub yaa arud wandembirimaib,
bondanbed ye demedan yaa wunonwanon kamiwen kui.
- 26 Kwane yembed karub ayoob ben yuroon,
ye dememan Moses yoom kinoonman Eeron yoom kui.
- 27 Yi kuu binangke God yaa anam andi yeman ongmenabiwen Idyip aombed,
kami yeka mamaa kuu Hem okad aom ongmenabiwen kui.
- 28 Yembed Idyip ambibkin aom kuu kumunmo kerok ande yedme kwoona kumunmo keroon,
kumban Idyipdan kuu ye weng yaa wabkad keriwen.
- 29 Yembed yi ok kuu kan amonombe umkan keroone,
okyiri oon korem kuu dukniwen.
- 30 Idyipdan yi ambibkin aom kuu kod muubniiwe,
yena kuu korok korok yi wadnari angkimbon aom awudiriwen.
- 31 Yembed yedme kwoona wadmung nimirkiwen yemoon menebiwiwe

- kimiring menebe ambibkin kumundin aom muubniwen.
- 32 Yembed ongmoona ambibkin kumundin aom kuu
am boyareb yurukmo kiroboone imakiib ka-menaboon.
- 33 Yembed Idyipdan yi nong yob yongboniib yedob ayiib monmarene
yi ambibkin ye at korem kuu monmaroone kurubkurub keriwen.
- 34 Yembed ed yedme kowoona menebiwen,
yi kimingki kuu yiminban.
- 35 Kwane yimbed nong biid at biidiib mongkobon kawiib korem kuu
anenib dowan korodkabmo kere winiwen.
- 36 Kwane yembed Idyipdan yi meed wonob dana korem kuu yenbande nongkoboon,
kaine amni ye aromkono ibduruk korokbi yeman kuu dukniwen kui.
- 37 Kwanekore Israeldan kuu bin yaro angkane wonoon, yi kuu bot silvaayiib bot goldiib yemoon ben winiwen,
kwane yi amyenimbon korem aom kuu karub maa ma komborok andindo.
- 38 Kwane Israeldan winiwe Idyipdan kuu kubi-wen,
amborom kuu Israeldan yaa uniwen kowe.
- 39 Godbed wiib kandune aron ye nimin kebeni yeman yi ari kowene
amnoom kuu amot yumbuyiib yi ari kondi-maan.
- 40 Yimbed kaamoniiwe yembed on yaningga kweil benmonoon,

kwane Ewen ari ye om animan bangkan-doone ane mikmoniwen.

⁴¹ Yembed bod dumnad yaambed ok nandaana menebimaun,

kwane ok kuu ok awaan areb kere okad ko-knoon angka wenebimaun.

⁴² Godbed kwamoon amborom kuu ye weng kunduk karadmo yaa ika meenoon kowe, ye dememan Abraham yaa konoon kui.

⁴³ Kwane, yembed ye nimakarub kuu amboon aombed ben kubiyibbed angkadoroon, yembed kinoondan kuu kube baandiyiib ben angkadoroon kui.

⁴⁴ Kwane, yi yaa kuu ambibkin yenadan yi okad kondoon, kowe yi kuu yenabed deme yobdoodiib am-bangkiwen ye kumkam ben ooniwe yiman keroon.

⁴⁵ Kwanoon kuu yembed wongkoon yamob awine kandime andene ye amob ben kongamkime anded.

YARIMAN yaningko kankoonime!

Yook 106

¹ YARIMAN yaningko kankoonime!

YARIMAN kuu amunmo kowe, ye yaa eso andem, amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem angkimbaraneen kowe.

² YARIMAN ye kamenabi aromkonoyiib kuu kanembed dakme yimin keraneen?

Ma, ye aningko kankooni ye weng korem kuu kanembed dakmaneen?

- ³ Anammo wengyundimaibdan kuu amun kerundoon,
yorokmo dobirimaibdan kangkon amun kerundoon kii.
- ⁴ O YARIMAN, eb nimakarub yaa kubi dowaken keendaneeb kuu ne yaa kangkon ika meene.
Ebbed yi kuu arewa yaa burudande bindaneeb kuu ne yaa kangkon awawe.
- ⁵ Kwananeeb kuu kinewandan yiminmo dobaraniib kuu neyiib keraniin,
kwananeeb kuu eb ambibkindan kubaniib kuu neyiib keraniin kii,
kwananeeb kuu yumbon kondewandan ewaningko kankoonaniib kuu neyiib keraniin kii.
- ⁶ Nub kuu nub awoya yiri areb ambarakmuwen,
kwane nub kuu wabkad kerenum miin arewa kamenabuwen.
- ⁷ Nub awoya yiri kuu Idyip aom dobiriwen kuu binangke eb yaa anam andi yeman ongmenabewen kuyaa kuu ma meenindo.
Eb amun amun kamenabi yemoon yi yaa kamewen kuu ika meenindo keriwen,
kwane yi kuu karamok Dodmo yaambed wabkad keriwen.
- ⁸ Kumban yembed yi kuu arewa yaa burudande bindoon, ye yirin kowi ye dowad.
Ye aromkono darewoob korokbi dowad kwanoon.
- ⁹ Yembed karamok Dodmo yaa ongkandoone keekne bid kamkono kereen,
kwane karamok kuu domokbe angkara angkara keroon kowe yembed yi kuu

wedyiri bid koknoon ari ben kinban
yanoon.

- ¹⁰ Kowe yembed yi yaa arud wandemboroonman
yaa kuu burudande bindoon,
kwane yembed yi bondan yi dingki dem aom
kuu bidde ben angka nongkoboon.
- ¹¹ Kwane yi bondan kuu karamokbed yeene
yukneen,
karub mimo ma ok ambe bid dorindo.
- ¹² Kwanoon kumbed yi kuu ye weng kunduk yaa
anam andenib
ye aningko kankooni yook wingkiwen.
- ¹³ Kumban yembed komo kamoon yaa kuu yi kuu
kirodmo nonondandiwen,
kwane ye dowaken kuu kuna ande kaamindo,
yika inamen ongmenib kwane
ambangkiwen.
- ¹⁴ Kwane, Idyip ye animan yaa moommo kerentib,
amboon angka God yaa komboon kaamobi-
wen.
- ¹⁵ Kowe yimbed komo kaamoniwen kuu kondoon
kumban,
kwane kuyoom kuu bob anikad arewayiib
kan kondoon.
- ¹⁶ Yi kuu ambib kombon yenbiwenbon aomed
Mosesiib
YARIMAN ye kurikuri dememo awini ye karub
Eeroniib yaa wungkandiwen.
- ¹⁷ Kowe okad kuu andokbe mongkod daadenu
Detan kuu kan anukmuneen,
kwane okadbed Abiram yoom ye
yoman winiwendaan yoom kuu ben
mangkanabeen.
- ¹⁸ Yi yoman winiwendaan kuu amotbed denoboon,

amot yumbumbed arewa kamidan kee dene
kubunoon kui.

¹⁹ Yimbed aangko Sainai angkambed buromakau
mana ye kuruwak ongmiwen,
kwane kuye dudi god ye kuruwak bot goldbed
ongmiwen kuyaa kurikuri keriwen.

²⁰ Kowe yi kuu Nambiriyyiib Ye God yaa koron-
denib,
buromakau ambi ye kuruwak yaa kurikuri
kame kubiwen,
kukuu kereeek animaan ye dingkanmo kuda.

²¹ Godbed yi kuu arewa yaa burudande bindoon
kuned,
yi kuu ye yaa nonondandiwen.

Ye kuu Idyip yirimbed ambangkanabi dareb
dareb ongmenaboonman,

²² ye kuu Hem okad aombed kami yeka mama
ongmenaboonman,
ye kuu karamok Dodmo yaambed binangke
ye yaa anam andi yeman ongmenaboon-
man kuned ye yaa nonondandiwen.

²³ Kowe Godbed yi kuu monmaraniin ande yed-
moon kumban,
yembed kinoonman Mosesbed yaro God dore
yi dore wedyiri doberene
God ye norinbed yi kuu monmaradamoon
kuu kebenande kamoon.

²⁴ Amaanbed yi kuu okad amun kuyaa koron-
denib
ye weng kunduk kuyaa anamban andiwen.

²⁵ Yi kuu yi ambib kombon aombed mungkub-
mangkab kamiwen,

- kwane YARIMAN ye weng kuu awine
kandindo korondiwen.
- 26 Kowe yembed ye dingki kankoone weng
kamkono yedme kowoon kuu
yi kuu amboon angkambed duknaniib
kumbedmo andoon.
- 27 Weng ari yedme kwoon kuu yembed yi awoya
ari ben buyokbayok kamaneena ambibkin
yena angka dobaraniib,
bidambib maa maa kuyaa boketawaraneene
dobaraniib kui andoon.
- 28 Yi kuu dudi god maa Baal Peor yaa daboknenib,
wadkeriyiibban ye dudi god yaa munob koni
ye animan aniwen.
- 29 Yimbed kwane arewa kamenabiwen kumbed
YARIMANBED yi yaa norin wandoone,
bob anikad miin arewa kuu kan dembe yen-
bandoon.
- 30 Kumban Finehasbed yaro dorene ambarak-
moonman kuu kan wengyundene ukum
kerunoona,
kuyaambed bob anikad arewa kee Godbed
kondoon kuu kebenoon.
- 31 Kwane Godbed Finehas yaa karub yorokmo
ande yedmoon,
kwane kuye weng kuu nimakarub yaro
dobere dobere yaro wananiib korem aom
kwane angkimbaraneen.
- 32 Aron maa Israeldanbed ok Meriba yaambed
arewa kamiwe YARIMANBED arud wan-
doon,
kwane yi arewa kami kumbed dabab kuu
Moses yaa monoone,

- 33 amborom kuu yi kuu God ye Kingkin yaa
wabkad keriwen kowe,
Mosesbed yi yaa kenambunmo dakmoon.
- 34 YARIMANBED yi yaa yedme kowoon kuu Keenan
ambibkin aom doriibdan korem yeene
nongkobime andoon kumban,
koremban yenamo yenbandiwen.
- 35 Kwane, yi kuu Keenan ambibkin aom doriibdan
yaa kan dabokenib,
yi amowamob yaa awine kandenib,
- 36 yi kuruwak god yaa kurikuri kame yi aningko
kankooniwen kowe,
kuye kuruwak god kuu Israeldan yaa kawaad
nong awinemoon areb kerundoon.
- 37 Israeldanbed yi karub danayiib nima danayiib
kuu
yeene kuruwak god, awad arewa kui, yi
dingki aom nongkobiwen.
- 38 Yimbed ambarakmindodan ogood yenbandi-
iwe umkan kubudoroon,
yi karub danayiib nima danayiib yi umkan
kui.
Yimbed yeene Keenandan yi kuruwak god yi
dingki aom nongkobiwen kowe,
ambibkin kuu umkan kubudoroon kumbed
Godbed yi yaa angkurom korokbendi ye-
man keroon.
- 39 Yimbed kwane kamiwen kumbed yi kangkon
Godbed angkurom korokbendi yeman keri-
wen,
yi arewa kamenabi yaambed yi kuu nenem-
dan areb keriwen.
- 40 Kwana kowe, YARIMAN ye norin kuu ye ni-
makarub yaa denoboон,

yumbon kondoondan yaa kuu komyeng areb
kerundoon kui.

- 41 Kowe yembed yi kuu ben ambibkin yenadan yi
dingki ari nongkoboon kowe,
yi yaa kuu arud wandembiridanbed ooni-
wen.
- 42 Yi yaa kuu yi bondanbed dabab dabab yobdoo-
dmo bangkandiwen,
kwane yi kuu yi bondan yi dabderem yir-
imbed doriib.
- 43 Yembed yi kuu aron yemoonmombed arewa
yaa burudande bindimaan,
kumban yi kuu wabkad kamembirimaib
kowe,
ambarakmi dem kongdem yiri kubunimaib.
- 44 Kwanimaib kumban ye yaa baandiiwe
wengamboroon kuu
yembed yi miin yiminban keriwen kuya
wedmendoon.
- 45 Kwane amob weng ongmoon kuya
yaa kuu yi
dowad ika meenekore,
ye womoniyibban ye mimyob dowaken dare-
woob yaambed yi yaa ukum kondi kuu ko-
rondoон.
- 46 Kwane yembed yi bondan kuu ongmendoona yi
bondan kuu yi yaa mimyob kowimaib,
kane kanembed Israeldan awingkiwendan
kui.
- 47 O YARIMAN nub God, nub kuu arewa yaa buru-
dande binde.
Nub kuu ambibkin maa maa kumaom
doruub kuu ben menebe.
Kwananeeb kuu ewaningko karadmo yaa eso an-
denub,

ewaningko kankoone kubi darewoob ker-anuub.

- ⁴⁸ YARIMAN, Israeldan yi God, ye aningko kankoonem, aron korem anuk doberewenbed mene aron korem ambab ari dobaraneeb kumaom kuu kwane kamem. Nimakarub korem kuu yedmime, “Anam kwanok.” andime. YARIMAN yaningko kankoonime.

Buk Angko

107

Yook 107-150

- ¹ YARIMAN kuu amun kowe, ye yaa eso andem, amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem angkimbara-neen kowe.
- ² Ku yedmaan kuu YARIMANBED biddoondan kuu kwane yedmime, bondan yi dingki dem aombed biddoondan kui.
- ³ Okad maa maa yaambed benmonoondan kui, kangkayiib kaomiib kariyiib kiriyiib yaambed benmonoondan kui.
- ⁴ Yena kuu amiibban ye amboon angka awerenmo yariwen, kwane siti yaa wini ye kiwaan onmiwen kuned ma wedmindo.
- ⁵ Yi kuu mungiyiib ok moomiib kumbed duknok andiwen.
- ⁶ Kwane yi kuu dabab kandiwen ye dowad YARI-MAN yaa baandiwen,

- kowe yembed yi miin yiminban keriwen yaa
kuu awandoon.
- ⁷ Ye kangkon yi kuu ben kiwaan yorokmo arimbed
kinban wenene siti yaa nandoon.
- ⁸ Yi kuu YARIMAN ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken ye dowad ye yaa eso andime,
kwane binangke ye yaa anam andi yeman
ongmenaboon ye dowad kangkon eso
andime.
- ⁹ Amborom kuu kane yi kuu moom bobni-
wen kuu bangkandoone ane mikmoniwen,
kwane kane kane yi kuu mungi bobniwen
kuu animan amun bangkandoone yim-
inmo keriwen kowe.
- ¹⁰ Yena kuu kumun aomed bed dobiriwen, kumun
doromod bobnin aom kui,
yi kuu wiidan, seinbed yerengki ye durud
yewediib dobiriwen kui.
- ¹¹ Amborom kuu yi kuu anukbed God ye weng yaa
wabkad kerendib,
Korem Burudandoon Arimbed ye God ye
ongkandi yaa wunekariwen kowe.
- ¹² Kwana kowe, yembed yi kuu ben deme yobdoo-
dmo yaa kiraroon,
kwane yi kuu komborok andiwen kuu yi kuu
awandi ye karuwibban.
- ¹³ Kwanekorib dabab kandiwen ye dowad YARI-
MAN yaa baandiwen,
kowe yembed yi miin yiminban keriwen yaa
kuu awandoon.
- ¹⁴ Kwane yembed kumun doromod bobnin aom
kuu yi ben angkaderene,
yi yaa sein yerengkoon kuu buruwadmoon.

- 15 Yi kuu YARIMAN ye womoniyiibban ye mimyob
 dowaken ye dowad ye yaa eso andime,
 kwane binangke ye yaa anam andi yeman
 ongmenaboon ye dowad kangkon eso
 andime.
- 16 Amborom kuu yembed wii ambongko broons-
 bed ongmiwen kuu wowe monmaren,
 yerengki yeman awurimbed ongmiwen kuu
 nare kiradmoon kowe.
- 17 Yena kuu yika wabkad keri ye inamen yaambed
 inameniibbandan keranib,
 ambarakmenabiwen kumbet durud yewed
 kandiwen.
- 18 Kwane yi kuu animan korem yaa komyeng areb
 kerundekorib,
 bobni ambongko yaa winiwen.
- 19 Kwanekorib dabab kandiwen ye dowad YARI-
 MAN yaa baandiwen,
 kowe yembed yi miin yiminban keriwen yaa
 kuu awandoon.
- 20 Kwane yembed weng kwoon kumbet yi kuu
 ongmendoon,
 kwane yika monmari ye inamen yaa kuu bu-
 rudande bindoon.
- 21 Yi kuu YARIMAN ye womoniyiibban ye mimyob
 dowaken ye dowad ye yaa eso andime,
 kwane binangke ye yaa anam andi yeman
 ongmenaboon ye dowad kangkon eso
 andime.
- 22 Yi kuu munob konemoon areb ye yaa eso
 andime,
 kwane ye ambangkanabi kuu dakme kubi
 yookbed wingkime.
- 23 Yena kuu motod aombed karamok ari winiwen,

- yi kuu ok darewoob ari dewenenib berengke
moonidan keriwen kui.
- 24 Yi kuu YARIMAN ye ambangkanabi wedmiwen,
binangke ye yaa anam andi yeman karamok
niindem yiri ongmenaboon kui.
- 25 Amborom kuu yembed yedmoone nuuwa ama
arewa kamene
oknondok darewoob ambab ari ben
daanebeen kowe.
- 26 Oknondokbed yi kuu kan ambid ari daanekoru
kan niindem yiri kubunekoru kameen,
kwane arud darewoob aom aomniwen
kumbed aromkonoyiibban duben-
debenmo keriwen.
- 27 Kwane yi kuu awarak yimaundan areb kan-
wene kudore kudore kamenib,
inamen amun kandindeban keriwen.
- 28 Kwanekorib dabab kandiwen ye dowad YARI-
MAN yaa baandiwen,
kowe yembed yi miin yiminban keriwen yaa
kuu ben angka nongkoboон.
- 29 Yembed nuuwa ama yaa yedmoone dowan
keroon,
kowe karamok yu oknondok kuu kan kubune
yewenub kereen.
- 30 Yewenub keruune yi kuu kubiwen,
kwane yembed ben kinban wene yimbed
wirinande meeniwen yaa be monoон.
- 31 Yi kuu YARIMAN ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken ye dowad ye yaa eso andime,
kwane binangke ye yaa anam andi yeman
ongmenaboon ye dowad kangkon eso
andime.

- 32 Kwane yi kuu nimakarub nedbimaib aombed
ye aningko kankoonenib,
aamkono aamkono nedbimaib aombed ye
ningko kankoonime.
- 33 Yembed ok awaan kuu amonomboone ko-
knoonbon okad keruune,
kirubdem menebenaun ye okad kuu
kebenoone okad kamkonombonmo
keruune,
- 34 yob irimaan ye okad kuu amonomboone kab
kainindeban ye okad kereen,
amborom kuu kuyaa doriibdan kuu miin
arewa kamenabimaib kowe.
- 35 Angkon amaan yembed amaan koknoonbon
okad kuu amonomboone ok bumbon ye
okad keruune,
okad kamkonombonmo kuu amonomboone
kirubdem menebenaun ye okad keruune,
- 36 mungi bobniwendaan kuu kuyaa ben monoone,
yimbed siti yenbekorib dobiriwen.
- 37 Yi kuu mongkobon ongmekorib nong yob kab
kibingkiwe
yob yemoonmo ire wonoone wandiwen.
- 38 Yembed yi yaa amun kerundoone yemoon
ariyiib yidwaroon,
kwane yi dingkan amongkob kangkon ma
domondoona nombere yiri kubunindo
yemoon ariyiib keriwen.
- 39 Amaanbed yi kuu nombere kamene yiri keroon,
kwane dabab wayiriyiib miin yiminban
keriyiib mimyob wandiyiib kumbed kan
kubune yirimbed keriwen.

- ⁴⁰ Yembed yi korok korok yi dowad miin arewa
ande ambodiibban kerundekore,
kiwaaniibban ye amboon yaa ben nongko-
boone awerenmo yariwen.
- ⁴¹ Kumban yembed nub yaa awandok
andidan kuu yi yaa dabab angkeen yaa
benkoobekore,
yi nimadana kuu ongmendoone sibi wad
yemoon areb yemoon ariyiib keriwen.
- ⁴² Kangdommo dobiridan kuu kuyaa wedmekorib
kubiwen,
kumban arewa kamenabidan kuu mungkod
karangkiwen.
- ⁴³ Kanembed ye kuu meeni kangdomiib keroka
weng anuk angkeen kuyaa kaadkerok.
Kwane ye kuu YARIMAN ye womoniyiibban ye
mimyob dowaken kerekmen yaa meenok.

Yook 108

Yook, God yaninko kankooni ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ O God, ne niindem aom kuu kiringmiyiibban
kangdommo,
ne kuu ne inamen koremiibbed wangke yook
wingkaniin.
- ² Haawiib laiyayiib, yiib kuu dembime!
Yiiwiib wangke wingkeni aron kakmendani-
ine awawini nambere wanunuun.
- ³ O YARIMAN, ne kuu ambibkin korem aombed eb
yaa eso andaniin,
kwane ne kuu ambibkin maa maadan
aombed ewaningko kankooni ye yook
wingkaniin.

- ⁴ Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu
miin darewoob, kukuu okad yirimbed
kawene Ewen aom nandi ye kwane ambab
arebban.
Eb ma korondiyiibban weng awini ye kerek-
men kuu daane ambid aom nandoon.
- ⁵ O God, Ewen burudande ewaningko ariyib
kerok.
Eb nambiri kuu okad kumundin ari kerok.
- ⁶ Eb dingki wiwimbed nub kuu arewa yaa buru-
dande binde awande.
Kwananeeb kumbed mimyob dowaken keen-
dewandan kuu ben angka nongkobaneeb.
- ⁷ God kuu ye karadmombon aombed yedmoon,
“Nembed ne bondan burudande doreni okad
Sekem kuu ne nimakarub yaa numbere
kondaniin,
kwane Sukot dabon yiri kwangkon nekwane
kumunkingkaniin, numbere kondi dowad.
- ⁸ Gilead kuu neman, Manase kwangkon neman,
Efraim kuu ne topi kamkono,
Yuda kuu ne king yaromkono yobdoodmo
ooni yeman.
- ⁹ Moab kuu ne dingki oki yeman ye kobukmo
yabad.
Idom ari kuu ne yonkad kiraraan.
Filistia ari kuu nembed burudande doraan
kumbed komkaan.” andoon.
- ¹⁰ Kanembed ne nen siti bot kuukiib aom aomna-
neen?
Kanembed ne nen ambibkin Idom aom wan-
neen?
- ¹¹ O God, ebbedmo yimin. Eb komande nub
wunekarundewen?

O God, eb komoyiibkob nub ana nangmidan
yoom wanaibban?

- ¹² Nub bondan yaa nangmi dowad nub awande,
amborom kuu karub ye aromkono awan-
daniwe nangmanuub kuu korem yimin-
ban kowe.
- ¹³ Nub kuu Godiib kumbed burudande doranuub,
kwane yembed nub bondan ari dorene ben
kubunaneen.

Yook 109

Yook ambo bi ye karub yeman. God yaninko
kankooni ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ O God, eb kuu nembed ewaningko kankooni-
mainman,
iwari keraab,
- ² amborom kuu arewa kamenabe birandimaib-
dan kuu
ne yaa daawimaib,
yimbed ne dowad dudi wengbed dakmiwen
kui.
- ³ Ne yaa arud wandembiri wengbed ne
kanawanewandiwen,
kwane ne kuu yi yaa ma arewa kamindo
kumbed yimbed nimaib.
- ⁴ Ne kuu yi yaa mimyob dowaken keendaan kum-
ban yi kuu amonombe nembedmo arewa
anduwiwen,
kumban ne kuu kurikuri kamendi ye karub.
- ⁵ Ne kuu yi yaa amun amun kamaine inanduwe
arewa kamimaib,
kwane mimyob dowaken keendaan ye dowad
arud wandembiriwen.

- 6** Arewaman maa kine nendebko ne bonman yaa
 manmo kerunok,
 kwane ambarakmoon kii ande dedmonde
 yedmendi ye karub nemenebko ne bon-
 man ye dingki wiwi angka doborok.
- 7** Ne bonman kuu wengyunde wedmibko anam
 ambarakmoon kerok.
 Kwane ye kurikuri kami kumbed amonombe
 ambarakmi yeman kerok.
- 8** Ye weeb kuu yemoonban kerok,
 kwane ye korok keri ye yumbon kandoon kuu
 karub maambed kandok.
- 9** Ye dana meed kuu awodkiyiibban kerime,
 kwane ye wonong kuu irib keruk.
- 10** Ye meed kuu kirinwanmo yare eekmenabidan
 kerime,
 kwane yi ambib arewa kereen kuyaom kuu
 koronde ben angka kirarime.
- 11** Ye dungkumiib angkeen ye karubbed ye yirib-
 man korem bok,
 kwane yembed ambangkoon ye yiribman
 kuu noroddanbed dorebunbe bime.
- 12** Ye yaa mimyob dowaken keeni ye karuwiibban
 kerok,
 kwane ye meed ari awodkiyiibban keraniib
 kuyaa kuu mimyob keendi ye karuwiibban
 kerok.
- 13** Ye awoya ari kuu nare dowan kerok,
 kwane yi aningko kuu are dowan kerok,
 amaan ari dobaraniibdan kuu yi yaa
 nonondandundime.
- 14** Ye ambeya yi arewa kamenabi kuu YARIMAN
 yarinambo arimbed kwane angkimborok,

kwane ye ena yu ambarakmi kuu are
dankaraib.

15 Kwane yi ambarakmi kuu aron korem YARIMAN
ye murubia ari angkimborok,

kwananeen kuu yembed okaddan yaambed
yi meenmi yeman kuu nare dowan kera-
neen.

16 Amborom kuu kuye karub kuu ma kubende
amun kamande meenindo,

kwane kamboknondaniib awandok
andidaniib miin yiminban keriwendaniib
kuu

yembed yi yaa duknime ande yenbandimaan.

17 Ye dowaken darewoob kuu butun wengmo dak-
membiri kowe,

kuye butun kuu ikakman ye yaa menebok.

Amun kerundi kuu ye dowakenban kowe,

amun keruni kuu ye yaa ambab kerok.

18 Ye kuu aronki mimim korem ebkad dereni-
maan areb butun kamimaan,

kwane aron yemoon ok animaan areb butun
kamenabi kuu ye inamen aom aomderebi-
maan,

kwane aron yemoon animan kowiib ane
aromnimaan areb butun kami yaa meeni
dowaken darewoowiib kerimaan.

19 Kowe kuye butun kuu ebkad doboob ye ari
dabunemoon areb kerok,

kwane kuye butun kuu kobaiknong
boronemoon areb keremborok.

20 Ne yaa ambarakmoon kii ande dedmowe yed-
mewidan yaa kuu weng anuk angkeen kuu
YARIMANBED kwane kamok,

ne yaa weng arewa daawimaibdan yaa kui.

- 21** Kumban, o YARIMAN Ambengkan, eb yirin kowi
dowad ne yaa kuu amun amun kame.
Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu
amun kowe, ne kuu arewa yaa burudande
nende.
- 22** Amborom kuu ne kuu kamboknon kere awawe
ande kamaan,
kwane ne niindem aom kuu durud yewed
kandaan.
- 23** Ne kuu oobneya ye kuruwak wene biknemoon
areb kubuniibban keraan,
kwane ne kuu ed yaa nuubbed wuure
kankareemoon areb keraan.
- 24** Ne kuu animan koronde eb yaa kurikuri keri-
main kumbed ne dangbo kuu wud kereni,
ne id kuu kad kombere konokonomo keraan.
- 25** Ne kuu ne yaa ambarakmoon kii ande ded-
mowe yedmewidan yi damangkawimbon
keraan,
kwane yi kuu wedmewimaib kuu yi korok
wamburukme damangkawimaib.
- 26** O YARIMAN ne God, ne awawe.
Ebka eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken kerekmen yaambed ne kuu
arewa yaa burudande nende.
- 27** Kwane, eb dingkimbed ne dowad kwane am-
bangkaneeb ye yoman kuu yi yaa ko-
rokdebko yikaadkerime,
kukuu, o YARIMAN, ebbed ne dowad kama-
neeb kuu wedmaniib kui.
- 28** Yi kuu butun kamaniib kumban ebbed amun
keruwaneeb.
Yimbed nenbandaniib kuu yi yaa karak kon-
daneeb kumban,

eb dememan ne kuu kubaniin.

- ²⁹ Ne yaa ambarakmoon kii ande dedmowe yed-mewidan kuu aningko arewayiib kerok, kwane yi yaa kuu karakbed ebkad doboob areb kan derene bedmok.
- ³⁰ Ne mongkodkonombed YARIMAN yaa eso dare-woob andunaniin, kwane kadaareb yemoon kidangkambed ye aningko kankoonaniin.
- ³¹ Amborom kuu ye kuu awawime andi ye karub ye dingki wiwi angka doberene awanenimaan, ye yaa wengyunde bobni yeman andimaib-dan yi dingki aom kuu burudande nendi dowad.

Yook 110

God yaningko kankooni ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ YARIMANBED ne Yariman yaa yedmoon, “Ne wiwi angkambed dibereewo, nembed eb bondan korem kuu ben eb yondad dabderem yiri kiriba.” andoon.
- ² Eb ooni yaromkono kuu YARIMANBED aangko Saiyon yaambed aromkono ariyiib dabok-naneen, kwane yembed yedmaneen, “Ebbed eb bondan aom kuu ebbed oonaneeb.” andaneen.
- ³ Eb aromkono kuu nambiri karadmoyiib korokbaneen yaron ari kuu eb nimakarub kuu nindorokiibbed eb yoman wananiib. Amkimo ye nirok areb eb kewed yemooniib ewiib yaa mananiib.

- ⁴ YARIMANBED ye inamen ma amonombaanban ye
weng yedme kwoon,
“Eb kuu Melkisedekbed God dore nimakarub dore
wedyiri dobiri ye karub keroon areb kwane
God dore nimakarub dore wedyiri dobiri ye
karub aron korem dowad kerewen kii.” ando-on.
- ⁵ Yariman kuu eb dingki wiwi angka doreen,
kwane ye norin aron arimbed kingdan kuu
beengke monmaraneen.
- ⁶ Yembed ambibkin mimimdan kuu wengyun-
denekore
yenbande nongkobe wenore mim arimo ker-
aneen,
kwane yembed okad yiri ye korok korem kuu
beengke monmaraneen.
- ⁷ Ye kuu kiwaan kebed angka ok manambed ana-
neen,
kwana kowe, ye korok kuu ari kankoona-
neen.

Yook 111

- ¹ YARIMANBED ye aningko kankoonime.
Ne kuu ne niindem aom kumundin kumbed YARI-
MAN yaa eso andaniin,
kangdommo doriibdan nedbimaib aomed.
- ² YARIMAN ye ambangkanabi kuu darewoob
arimbed,
ye ambangkanabi yaa dowakeniib keriwen-
dan kuu kuyaa andangke meendobimaib.
- ³ Ye kamenabi kuu nambiriyiib maniman-
dewiib,
kwane ye yorokmo kerekmen kuu aron ko-
rem kwane angkimbaraneen.

- ⁴ Binangke ye yaa anam andi yeman ongmena-boon kuu nub yaa daandaane meenimaub, nonondandaubbán.
 YARIMAN kuu kabamoon kondoon ye mimyob dowaken keendi ye God,
 ye kuu nub yaa dabab menebaane mimyob kowi ye God.
- ⁵ Ye yaa unimaibdan yaa kuu yembed animan bangkandimaan,
 kwane yembed amob weng ongmoon kuyaa kuu aron korem meenembirimaan.
- ⁶ Yembed ye nimakarub yaa ye ambangkanabi yaromkono kuu korokbendoon,
 ambibkin yenadan yi okad kuu kande yi yaa kondoon kowe.
- ⁷ Ye dingkimbed ambangkanabi kuu anammo, yi kuu yorokmo,
 kwane ye kongamki yamob kuu angkumone dobiri yeman.
- ⁸ Yi kuu aron korem kwane dangembaraneen,
 yi kuu anamiibbed awinimaib, yi kuu yorokmoyiibbed awinimaib.
- ⁹ Yembed ye nimakarub biddi ye kiwaan ongmoon,
 kwane ye amob weng ongmoon kuu aron korem yeman yedme kwoon.
 Ye aningko kuu karadmo, ye aningko kuu binangke ye kuu darewoob arimbed andi yeman.
- ¹⁰ YARIMAN yaa uneni kuu meeni kangdom ye ambokab,
 kwane kane kanembed ye kongamki yamob awinimaib kuu yi korem kuu inamen kaad-keri amun kandiwen.

Ye yaningko kankooni kerekmen kuu aron
korem kwane angkimbaraneen.

Yook 112

¹ YARIMAN ye aningko kankoonime.

Karub kanembed YARIMAN yaa unimaan kuu YA-RIMANBED amun kerunoon,
kwane karub kane kuu YARIMANBED kwanime
andi ye weng yaa dowaken darewoob
keroon kuu YARIMANBED amun kerunoon.

² Kuye karub ye dana meed kuu okad yiri kuu
aromkono darewoobdan keraniib,
kwane ye ayowa ari kuu kangdommo do-baraniwe amun kerundaneen.

³ Odamoda yiribman yemoona kuu ye ambiwoom
dangoon,
kwane ye yorokmo kerekmen kuu aron ko-reml kwane angkimbaraneen.

⁴ Kuye karub kuu kangdommo doriibdan yi
dowad kumun aomed namberemoon
areb keroon,
kwane ye kuu kabamoon kondoon ye
mimyob dowaken keendene yena yi
dabab yaa mimyob keendene yorokmo
dobirimaan ye karub.

⁵ Karub kanembed kubiyyiib od darewoob
kondene nindorokiibbed od araben
kondimaan kuu amunmo dobaraneen,
yorokmo kerekmen yaambed deme awini-maan ye karub kui.

⁶ Amborom kuu ye kuu ma kan kiringmaanban
kowe.

Yorokmo ye karub kuu Godbed aron korem
meenenaneen nonondandunaanban.

- ⁷ Ye kuu weng yuk arewa yaa kuu ma unaanban,
 kwane ye niindem aom kuu kiringmiyiibban
 kangdommo,
 YARIMAN yaamo angkumone doreen.
- ⁸ Ye inamen kuu karub maambed ma nen kimyen
 wanaanban, ye kuu unaanban,
 yeenbon arimbed yembed ye bondan buru-
 dande doraneen.
- ⁹ Yembed nindorokiibbed kamboknondan yaa
 munob bangkandimaan,
 kwane ye yorokmo kerekmen kuu aron ko-
 rem kwane angkimbaraneen,
 kwane ye kuu aningko darewoob arimbed
 kankoonaniib.
- ¹⁰ Kwane, arewa kamenabi ye karub kuu
 wedmenekore noriniib keraneen,
 kwane ye kuu ningkambo kabang kamene
 miin yiminban keraneen.
 Arewa kamenabidan yi meeni dowakeniib
 kuu idiibban keraneen dowan.

Yook 113

- ¹ YARIMAN ye aningko kankoonime.
 O YARIMAN ye demedan, ye aningko kankoonime.
 YARIMAN ye aningko kankoonime.
- ² YARIMAN ye aningko kuu amun kerundok,
 kibikiib aron koremiib.
- ³ Aron yaro minimaun angkambed wene aron
 kubunimaun kuye okad aombed
 YARIMAN ye aningko kuu kankooni yeman.
- ⁴ YARIMAN kuu ambibkin koremdan yaa kuu yem-
 bedmo darewoob arimbed.
 Ye nambiri kuu Ewen burudande darewoob
 arimbed keroon.

- ⁵ Kane kuu YARIMAN nub God areb? Dowan.
 Ye kuu miin ambab arimbed dibere oonoon-man.
- ⁶ Ye kuu dibere nikbe kan yiri kerene
 Eweniib okadiib yaa kerendombirimaan ye karub.
- ⁷ Yembed kamboknondan okad ingkud yiri dangi-wen kuu benkoobimaan,
 kwane yembed nub yaa awandok andidan kuu yi yaa dabab angkeen yaa benkoobimaan.
- ⁸ Yi kuu ongmaane king ye karub dana meed yoom dibirimaib,
 yi ambibkin mimodan yi korok korok yoom dibirimaib kui.
- ⁹ Yembed nima kurong kuu ongmaane
 danayiib kere kubenib yi ambiwoom dobiri-mailb.
- YARIMAN ye aningko kankoonime.

Yook 114

- ¹ Israeldan Idyip aombed angkane winiwen yaron,
 Yekob ye awoya ari kuu yikaadban ye weng maa dakmimaibdan yaambed yaro winiwen yaron kui,
- ² kuyaron kuu Yudadan kuu ye karadmodan keri-iwe,
 Israeldan kuu ye nimakarub keriwen.
- ³ Karamok kuu wedmekoru kombere wuneen,
 kwane ok Yooden kuu yinmone ika daaneen,
- ⁴ kwane aangko aangko kuu sibi ambi areb korongbere nadmiwen,
 kwane koodbon koodbon kuu sibi mana areb korongbere nadmiwen.

- ⁵ O karamok, komoyiibkob kombere weneeb?
 O Yooden, komoyiibkob yinmone ika daa-neeb?
- ⁶ O aangko aangko, komoyiibkob sibi ambi areb korongbere nadmiib?
 O koodbon koodbon, komoyiibkob sibi mana areb korongbere nadmiib?
- ⁷ O okad kumundin, Yariman ye arinambo arimbed kiringme,
 Yekob ye God ye arinambo arimbed kui.
- ⁸ Yembed dumnadbon kuu amonomboone ok bumbon kereen,
 kwane dumnad kamkonombon kuu amonomboone ok kirubdem yemoon ye okad kereen.

Yook 115

- ¹ O YARIMAN, nub yaamban,
 ewaningko yaamo kuu nambiri kabdi yeman,
 amborom kuu eb womoniyiibban ye mimyob
 dowakeniib ma korondiyiibban weng aw-iniyiib bangkandimaab kowe.
- ² Ambibkin koremdan kuu komande nub dowad
 kwane kaamondimaib,
 “Yi God kuu kuna?” andimaib?
- ³ Kumban nub God kuu Ewen arimbed dibeen,
 kwane ye dowaken kunaya angkeen kuu
 kwamunemo ambangkimaan.
- ⁴ Kumban yi god kuu kuruwakmo, bot silvaayiib
 goldiib
 karub yi dingkimbed ongmenabiwenmo.
- ⁵ Yi kuu mongkodkonoyiib kumban dakmindeban,

- kwane yi kuu indowiib kumban wedmindeban,
- ⁶ kwane yi kuu kerendemiib kumban wengambirindeban,
 kwane yi kuu kiringkonoyiib kumban kuwindeban,
- ⁷ kwane yi kuu dingkiyiib kumban badmene kaadkerindeban,
 kwane yi kuu yoniib kumban yarindeban,
 kwane yi kuu yi kiwadkok weng wandindeban.
- ⁸ Kane kanembed kuruwak god ongmenabimaib kuu kuruwak god kuyareb keraniib,
 kane kanembed kuruwak god yaa angkumone dobirimaib kangkon kuruwak god kuyareb keraniib.
- ⁹ O Israeldan, YARIMAN yaambed angkumone dobrime,
 yembed yiib kuu awandene dorondarimaan kowe.
- ¹⁰ O Eeron ye awoya ari, YARIMAN yaambed angkumone dobirime,
 yembed yiib kuu awandene dorondarimaan kowe.
- ¹¹ YARIMAN yaa unimaibdan, YARIMAN yaambed angkumone dobirime,
 yembed yiib kuu awandene dorondarimaan kowe.
- ¹² YARIMAN kuu nub yaa meenendimaan, kwane nub yaa amun kerundaneen.
 Yembed Israeldan yaa amun kerundaneen.
 Yembed Eeron ye awoya ari yaa amun kerundaneen.

- 13 Aningkoyiibbandaniib aningko darewoowiib-daniib, kaneyambed YARIMAN yaa unimaib kuu
yembed yiib yaa amun kerundaneen.
- 14 Yiib yaa kuu YARIMANBED danaya yemooniib awoya yemooniib bangkandok.
- 15 Yiib kuu YARIMANBED amun kerundok, Eweniib okadiib ongmenaboonman, yembed kui.
- 16 Ewen kuu YARIMAN yeman, kumban okad kumundin kuu nimakarub yaa kondoon.
- 17 Dukniwendan kuu YARIMAN yaninko kankoon-imokban, iwarimo kere dangiwendan kui.
- 18 Kukuu nubbed YARIMAN yaninko kuu kankoonimaub, kibikiib aron koremiib.
YARIMAN ye aningko kankoonime.

Yook 116

- 1 Nembed YARIMAN yaa mimyob dowaken keenaan, amborom kuu ne wengiib awawe ande baandiyiib kuu wengamboroon kowe.
- 2 Yembed ye kerendem kuu ne yaa wengambarde kowimaan kowe, ne wad kee doriin yaron kuu ye yaa baandi-mamaniin.
- 3 Bobni ye kibin abakbed ne kuu yerengkoon, kwane bobkonombon yiri kubuni ye uniwon karakwon kuu ne yaa meneboon,

kowe ne kuu miin yiminban kereni mimyob
darewoob wandaan.

- ⁴ Kwamune kerekori, YARIMAN yaningko yaa kowe
baandaan,
“O YARIMAN, ne kuu kuyaa burudande
nende!” andaan.
- ⁵ YARIMAN kuu kabamoon kondoon ye mimyob
dowaken keendi ye God,
ye kuu yorokmo dobiri ye God,
nub God kuu mimyob keendimaan.
- ⁶ YARIMANBED mengmengiibban iwari doriibdan
yaa kuu awande dorondarimaan,
ne kuu dababbed kankubune yirimo keroon
kuu yembed ne nen angka kwoon.
- ⁷ O ne kingkin, meeni darewoob keroon kuu ko-
ronde iwari kerok,
amborom kuu YARIMANBED amun kamewoon
kowe.
- ⁸ O YARIMAN, ebbet ne kuu bobni yaa burudande
nendewen,
kwane ne kuu ongmeewe ne inok wi kuu
dowan keroon,
kwane ne kuu awaweeewe komborok
andindo.
- ⁹ Ne kuu wad dobridan yi ambibkin aom doriin
kuu
YARIMAN ye arinambo ari amunmo dobiri ye
kiwaan ari dodkanmo yarebaniin.
- ¹⁰ Nembed anam ande yedmaan kuu
“Ne kuu dabab darewoowiib kii.” andaan.
- ¹¹ Ne kuu binangke uniyiib keraan kumbed yed-
maan,
“Karub korem kuu dudanabidanmo kii.” an-
daan.

- 12 YARIMANBED ne yaa amun amun kamembiri-
maan kuyaa kuu
nembed komo inande konaniin?
- 13 Ne kuu YARIMANBED arewa yaa burudande nen-
doon kuyaa eso andi dowad wain ok ye
kabus nande ye yaa kankooneni,
ye aningko kowe ye yaa baandaniin.
- 14 Kwane, ne kuu YARIMAN ye dowad kwananiin
andi ye weng yedme nongkobaan kuu aw-
inaniin,
ye nimakarub yi arinambo arimbed kwa-
munemo awinaniin kui.
- 15 YARIMAN ye karadmodan ye indob arimbed kuu
miin manimanandeb anam,
kowe yi dukni kuu barang miin darewoob
ande meenoon.
- 16 O YARIMAN, anam kuu ne kuu eb dememan.
Ne kuu eb dememan, eb deme wonong yu
mingki kui.
Ne kuu yerengkiwen kuu ebbet dudbere nen
obon keruwewen.
- 17 Ne kuu eso andi dowad munob kabdi yeman
kuu kabdeni
ewaningko kowe eb yaa baandaniin.
- 18 Kwane, ne kuu YARIMAN ye dowad kwananiin
andi ye weng yedme nongkobaan kuu aw-
inaniin,
ye nimakarub yi arinambo arimbed kwa-
munemo awinaniin kui.
- 19 YARIMAN ye kurikuri boyambib yu kuuk wirin-
imbon aombed kwananiin,
o Yerusalem, kub kidangkambon aombed
kui.
- YARIMAN ye aningko kankoonime.

Yook 117

- ¹ Ambibkin koremdan, YARIMAN ye aningko kankoonime.
 Nimakarub korem, ye aningko kuu darewoob arimbed andime.
- ² Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken nub yaa keendimaan kuu miin darewoob anam,
 kwane YARIMAN ye ma korondiyiibban weng awini ye kerekmen kuu aron korem angkimbaraneen.

YARIMAN ye aningko kankoonime.

Yook 118

- ¹ YARIMAN kuu amun kowe, ye yaa eso andem,
 amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem angkimbaraneen kowe.
- ² Israeldan kuu kwane yedmime,
 “Ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem angkimbaraneen.” andime.
- ³ Eeron ye awoya ari kuu kwane yedmime,
 “Ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem angkimbaraneen.” andime.
- ⁴ Kane kane kuu YARIMAN yaa unimaib kuu kwane yedmime,
 “Ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem angkimbaraneen.” andime.
- ⁵ Ne niindem aom kuu miin yiminban keroon kumbed YARIMAN yaa baandaana,
 ne yaa inanduwe ne nen burudande obon kere ongmewoon.

- ⁶ YARIMAN kuu ne yaa doreen kowe ne kuu unainban.
 Kedi, karub kuu ne yaa kuu komo keruwaniib? Dowan.
- ⁷ YARIMAN kuu ne yaa doreen, ye kuu awawi ye karub.
 Kwana kowe, ne bondan yaa kuu nangme burudande doraneene wedmaniin.
- ⁸ YARIMAN ye kukbimaanbon aom dobiri kuu miin amun,
 karub yaa angkumone dobiri arebban.
- ⁹ YARIMAN ye kukbimaanbon aom dobiri kuu miin amun,
 korok korok yaa angkumone dobiri arebban.
- ¹⁰ Ambibkin koremdan kuu ne yaa bon kere kanawanewandiwen kumban,
 YARIMAN yaningko yaambed yi aromkono nare monmaraan.
- ¹¹ Yi kuu ne yaa kanawanewandiwen, eyokee, yi kuu ne kiwaan kebene kanawanewandiwen kumban,
 YARIMAN yaningko yaambed yi aromkono nare monmaraan.
- ¹² Yi kuu mong areb ne yaa kanawanewande nimingkiwen kumban,
 yi kuu yik deneene kirodmo kumundere moon areb keriwen,
 YARIMAN yaningko yaambed yi aromkono nare monmaraan.
- ¹³ Ne yaa kuu naawonmo ana nangmiiwe kombaraniin andaan,
 kumban YARIMANBED awawoon.
- ¹⁴ YARIMAN kuu ne aromkono angkon ne yook,
 kwane ye kuu ne nen burudande angka kowi ye karub keroon.

- 15 Kube komkiyiib burudande dori ye baandiyiib
 kuu
 yorokmodan yi ambib kombon aom kuweng
 ooneen kii.
 “YARIMAN ye dingki wiwi yaromkonombed
 kwanoon kii!
- 16 YARIMAN ye dingki wiwi kuu kankoone ari
 kaimbed keroon kii!
 YARIMAN ye dingki wiwi yaromkonombed
 kwanoon kii!” ande kamiib.
- 17 Ne kuu bobnainban wad dobereni,
 YARIMANBED komo komo ambangkanaboon
 kuu nembed ben dakmenabaniin.
- 18 YARIMANBED ne yaa kuu naawonmo didangka-
 woon,
 kumban ne kuu nen bobni ari kowe koron-
 doona bobnindo.
- 19 Yorokmodan awudirimaib ye kuuk wirinimbon
 ye ambongko kuu ne yaa nande.
 Kwanebko ne kuu awudereni YARIMAN yaa
 eso anda.
- 20 Ambongko keyiib kee YARIMAN yeman kii,
 kwane yorokmodan kuu ambongko kumbed
 aom awunimaib.
- 21 Eb kuu ne baandi yaa inanduwewen kowe, eb
 yaa eso andaniin,
 kwane eb kuu ne nen burudande angka kowi
 ye karub kerewen.
- 22 Bot kuu boyambib yenbidanbed kankorariwen
 kuu,
 ambib kumundin amun yenbi ye dongka bot
 keroon.
- 23 Kukuu YARIMANBED kwane ongmoon kedi!
 Nub indob ari kee wedmuwen kowe, bi-
 nangke kubi darewoob keruwen kii!

- ²⁴ Kibik aron kee YARIMANBED ongmoon,
kowe nub kuu kuye dowad kubenub dowak-
eniib kamem.
- ²⁵ O YARIMAN, nub kuu arewa yaa burudande
binde.
O YARIMAN, nub kuu ongmebko yiminmo
doberem.
- ²⁶ Karub kane ye kuu YARIMAN yaningko yaambed
mananeen kuu ye yaa amun kerunok.
Kuye karub kuu YARIMAN yambib yaa doruub
kumbed amun kerunduub kii.
- ²⁷ YARIMAN kuu God,
kwane yembed nambiri ongmoona nub ari
yurendoон.
- Yiib dingki aom kuu ambuudiib awingkenib, God
yaa kubi dowad nedbe God yaa koni ye bot
wuubimbon yaa daane weniibdan yoom
dabokne winime.
- ²⁸ Eb kuu ne God, kwane eb yaa eso andaniin.
Eb kuu ne God, kwane ewaningko kankoo-
naniin.
- ²⁹ YARIMAN kuu amun kowe, ye yaa eso andem.
amborom kuu ye womoniibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen kowe.

Yook 119

Alef

- ¹ Kaneya yi kuu yi dobiri kerekmen kuu demko-
ronmo kuu amun kerundoон,
YARIMAN ye amob awine kandi kerekmen
yaambed doriibdan kui.

- ² Kaneya yi kuu ye kerekmen korokboon ye weng
yaa awine kande doriib kuu amun kerun-
doon,
yi meeni inamen kumundin kumbed ye ande
onmiibdan kui.
- ³ Yi kuu angkon unitab ye inamen yaa ma awin-
imokban kereneb
ye kiwaan arimo weniib kui.
- ⁴ Ebbed eb kongamki yamob dakme nongkobe-
wen kuu,
nubbed korem awine kande amukni dowad.
- ⁵ Ne dowaken darewoob kuu ne inamen kuu kang-
dommo kerok,
ebbed wongkewen yamob awine kandi
dowad.
- ⁶ Ebbed kwanime andi ye weng ongmewen kuu
andangke meenaniin kuu
ne kuu karak bobni yaa nen kowaibban.
- ⁷ Ne kuu eb wengyundi yorokmo yaa kaad-
keraniin kuu
ne niindem aom kangdommo kereni eb yaa
eso andaniin.
- ⁸ Ne kuu ebbed wongkewen yamob awine kan-
daniin,
ne kuu kumundin domowaab.
- Bet
- ⁹ Kewedman kuu komarewa kere ye dobiri kerek-
men kuu karadmo keraneen?
Ye kuu eb weng yaambed dobaraneen
kumbed kii.
- ¹⁰ Ne kuu ne niindem aom kumundin kumbed eb
ande onmiin,
domowaawe ebbed kwanime andi ye weng
kuu domonene kimyen wanain.

- 11 Eb weng kuu kube ne niindem aom awine amuknaan,
eb yaa ambarakmain andi dowad.
- 12 O YARIMAN, amun kerundi kuu eb yaa angkeen,
ebbed wongkewen yamob kuu ked-mengkawe.
- 13 Eb mongkodkonombed dakmewen yamob korem kuu
nembed dakmenabaan.
- 14 Yiribman yemoon kai ye karubbed ye yiribman
yaa kubemoon areb kuu
eb kerekmen korokbewen ye weng awine
kandi yaa kubaan.
- 15 Ne kuu eb kongamki yamob kuu kube meendobeni,
eb dobiri kerekmen yaa kuu andangke meendobaniin.
- 16 Ne kuu ebbed wongkewen yamob yaa kubaniin,
kwane eb weng kuu nonondandainban.
- Gimel
- 17 Eb dememan ne yaa amun amun kamewe.
Kwananeeb kuu wad dobereni eb weng awine kande dobaraniin.
- 18 Ne indob nandebko
manimanandeb ye weng eb amob aom kuu wedmenaba.
- 19 Ne kuu okad kari kee norod karub kowe,
ebbed kwanime andi ye weng kuu ne yaa biknewaab.
- 20 Ne kuu ebbed dakmewen ye amob yaa moom
dowakeniib kowembirimain kowe,
ne niindem aom kuu yewed aneen.
- 21 Kerengkandan kuu butun kamendewen, yi yaa
kuu ongkandimaab,

kwane yi kuu ebbed kwanime andi ye weng
yaa koronde kimyen winimaib.

- 22 Ne kuu eb kerekmen korokbewen ye weng yaa
awinaan kowe,
damangkawidaniib ne yaa daawidaniib ne
yaa kuu ben kiradme.
- 23 Korok korok kuu nedbe diberenib ne yaa
wengamborokbanabimaib kuned,
eb dememan ne kuu ebbed wongkewen
yamob yaa kube meendobembirimain.
- 24 Eb kerekmen korokbewen ye weng kuu
dowaken darewoowiib keraan,
kuye weng kuu ongkande inamen yaa awan-
didan areb.

Dalet

- 25 Ne kuu nen okad yiri kankubunoon kowe,
eb weng yaambed ne nen ongmebko wad-
kera.
- 26 Ne dobiri kerekmen dakmaana ebbed inan-
duwewen,
ebbed wongkewen yamob kedmengkawe.
- 27 Eb kongamki yamob ye kerekmen
kedmengkawebko kaadkera,
kwananeeb kuu binangke eb yaa anam andi
yeman yaa kuu kube meendobaniin.
- 28 Ne niindem aom kuu mimyob wandaan
kumbed wuud kere wanaan,
eb weng yaambed aromkono kawe.
- 29 Birandi ye inamen ne meeni aom angkeen kuu
kankorare.
Ne yaa kuu amun kame eb amob
kedmengkawe.
- 30 Ne kuu inamen ongmeni ma korondiyiibban
weng awini kerekmen yaambed doriin,

ne kuu ebbed dakmewen ye amob awine
kanda andaan.

- ³¹ Eb kerekmen korokbewen ye weng kuu
kamkonomo awinaan,
o YARIMAN, ne kuu nen karak ari kowaab.
³² Ebbed kwanime andi ye weng ye kiwaan
arimbed dodkanmo weniin,
amborom kuu ne yaa kuu inamen kaadkeri
ariyib kawewen kowe.

He

- ³³ O YARIMAN, ebbed wongkewen yamob awini ye
kiwaan kedmengkawe.
Kwananeeb kuu kuyamob kuu awine kande
dobaraniine wene yimin wandaneen.
³⁴ Ne yaa inamen kaadkeri kankawebko eb amob
wengambere awineni
ne niindem aom kumundin kumbed awine
kanda.
³⁵ Ne onmewebko ebbed kwanime andi ye weng
kerekmen ye kiwaan arimbed dodkanmo
wana,
amborom kuu kuyaa kuu kubi dowakeniib
kerimain kowe.
³⁶ Eb kerekmen korokbewen ye weng yaa kuu ne
mimyob nenduneb amonombe ari kowe.
Ne kuu ongmewebko kirim ye inamen kuu
koronda.
³⁷ Kerengkan keri ye kumkam yaa kuu ne indob
kuu kiwaan kimyen yaa nen kowe.
Eb kerekmen yaa dobiri ye inamen ika kawebko
awine aromna.
³⁸ Eb dememan ne yaa ebbed weng kunduk
kowewen kuu kwane awine.
Kwananeeb kuu une bumangki ye inamen
kuu darewoob keraniin.

- 39 Yi damangkawi weng yaa wengambere unaan
 kuu kankorare,
 amborom kuu ebed dakkewen ye amob
 kuu amun kowe.
- 40 Kedi, eb kongamki yamob yaa kuu moom
 dowakeniib kowembirimaan kii,
 Eb yorokmo kerekmen yaambed ne kuu ong-
 mewebko wadkera.

Waw

- 41 O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob
 dowaken kuu ne yaa monok.
 Eb weng kunduk yaambed ne kuu arewa yaa
 burudande nende.
- 42 Kwananeeb kuu damangkawi ye karub yaa
 inandunaniin,
 amborom kuu eb weng yaa angkumone
 doriin kowe.
- 43 Ne kuu ebed dakkewen ye amob yaambed
 kwananeen ande yedmaan kowe,
 eb amob ne mongkodkono ari angkeen kuu
 bingewande kanwanaab.
- 44 Kowe ne kuu eb amob yaamo awine kamem-
 baraniin,
 aron korem korem.
- 45 Kwane ne kuu obonmo aomed wananiin,
 amborom kuu eb kongamki yamob awine do-
 biri kerekmen onmimain kowe.
- 46 Ne kuu eb kerekmen korokbewen ye weng
 kangkon kingdan yaa dakkendaniin,
 kwananiin kuned karak kandainban.
- 47 Kwane ne kuu ebed kwanime andi ye weng
 yaa kubi dowakeniib kerimain,
 amborom kuu ne inamen mimyob korem kuu
 kuyaa kowaan kowe.

48 Ebbed kwanime andi ye weng kuu barang dare-woob ande kankoonimain,
 kuyamob kuyaa kuu ne inamen mimyob ko-rem kowaan,
 kwane ne kuu ebbed wongkewen yamob kuu
 kube meendobembaraniin.

Zayin

49 Eb weng kunduk eb dememan ne yaa kawewen
 kuu ika meene,
 amborom kuu ebbed ne yaa kuu ari kwana-neen andi ye inamen kawewen kowe.

50 Ne dabab kandaan yaa mimyob wandi
 kankubuni yeman kukei,
 eb weng kunduk yaambed ongmeweewa
 wadkeraan.

51 Kerengkandanbed ne yaa kuu naawonmo
 damangkawimaib,
 kumban ne kuu eb amob yaa koronde kimyen
 winimokban.

52 O YARIMAN, eb amob unyeman anukbed dakme
 nongkobewen kuu ika meenaan,
 kowe ne mimyob wandi kuu kankubunoon.

53 Arewa kamenabidanbed eb amob yaa
 wunekariwen kuyaa kuu
 amot denemoon areb yi yaa naawonmo kon-gendaan.

54 Ebbed wongkewen yamob kuu ne yook kii,
 okadkarikee norod doriin yaron aombed kui.

55 O YARIMAN, amnoom kuu ewaningko yaa ika
 meenimain,
 kwane eb amob awine dobaraniin.

56 Ne kwane awine dobara andi ye weng kukei,
 eb kongamki yamob kuu awine kandimain.

Het

- 57 YARIMAN, ne dobiriyiib yumboniib kuu ebbed ongmewen.
 Ne weng kunduk ongmaan kuu eb weng awine kandembara andaan.
- 58 Ne niindem aom kumundin kumbed eb kubi dowaken kuu ne yaa keewe.
 Eb weng kunduk yaambed kabamon kondewen ye mimyob dowaken keewe.
- 59 Ne dobiri kerekmen yaa andangke meendobaan kowe, amonombeni eb kerekmen korokbewen ye weng ye yoman dodkanmo weniin.
- 60 Ne kuu erebnarainban nindorokiibbed ebbed kwanime andi ye weng awine kandaniin.
- 61 Arewa kamenabidanbed ne kuu nen nongbed yerengkaniib kuu ne kuu eb amob nonondandainban.
- 62 Ebbed dakmewen ye amob kuu yorokmo kowe, amnomnom yaambed yeedereni eb yaa eso andaniin.
- 63 Ne kuu eb yaa unimaibdan yaa angkodmendimain, eb kongamki yamob awinimaibdan kangkon angkodmendimain.
- 64 O YARIMAN, okad kari kee eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu derendaroon.
 Ebbed wongkewen yamob kuu ked-mengkawe.
- Tet
- 65 Eb dememan ne yaa kuu amunmo kamenabewen,
 o YARIMAN, eb weng yaambed kwane kamewen kui.

- 66 Ebbed kwanime andi ye weng yaa anam andaan kowe,
andangki amuniib inamen kaadkeriyiib ked-mengkawe.
- 67 Dabab ne yaa minindo yaron anuk kuu ne kuu
kimyen wanaan,
kumban kibikee ne kuu eb weng awine kandi-main.
- 68 Eb kuu amun, angkon eb kuu amunmo kamnenabimaab,
kowe ebbed wongkewen yamob kuu ked-mengkawe.
- 69 Kerengkandanbed ne dowad dudanabi weng
dakmiwen kuned,
eb kongamki yamob kuu ne niindem aom
kumundin kumbed awingkaniin.
- 70 Yi niindem aom kuu kamkonomo,
kumban ne kuu eb amob yaa kubi dowakeniib kowaan.
- 71 Dabab ne yaa monoon kuu amun,
amborom kuu kuyaambed ebbed
wongkewen yamob kedmengkawoon
kowe.
- 72 Eb mongkodkonombed dakmewen yamob kuu
miin manimanandeb andaan,
od gold tausen yemooniib od silvaa tausen
yemooniib arebban.

Yod

- 73 Ne kuu eb dingkimbed ongmewen, kwane
ebbed ne id kuu wuub nimirikewen,
kwane ebbed inamen kaweebkob ebbed
kwanime andi ye weng kuu nekaadkeraan.
- 74 Ne kuu eb weng yaambed anam kwananeen
ande meedme doriin kowe,

eb yaa unimaibdan kuu ne yaa wedmewenib
kubime.

⁷⁵ O YARIMAN, nekaad eb wengyundi weng kuu
yorokmo kii,

kwane eb ma korondiyiibban weng awini ye
kerekmen yaambed eb kuu ne yaa didan-
gke dabab kawewen.

⁷⁶ Eb dememan ne yaa weng kunduk kowewen
yaambed kwane ambangkoko,

eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
kumbed ne mimyob wandi kankubunok.

⁷⁷ Eb amob yaa kubi dowakeniib keendimain
kowe,

mimyob keewebko wad dobara.

⁷⁸ Kerengkandanbed ne dowad dudanabi weng
dakmimaib kumbed ne yaa ambarakmi-
maib kowe, ebbed yi yaa karakconde.

Kumban ne kuu eb kongamki yamob yaa
kube meendobaniin.

⁷⁹ Eb yaa unimaibdan kuu neyiib yaa minime,
eb kerekmen korokbewen ye weng yikaad-
dan kui.

⁸⁰ Ebbed wongkewen yamob yaa kuu ne niindem
aom ambarakmiyiibban kerok,
kwananeen kuu ne kuu nen karak ari kowaib-
ban.

Kaf

⁸¹ Ebbed arewa yaa burudande nendi dowad
ne niindem aom kuu moom dowakeniib
koweni miin yiminban keraan,

kumban eb weng yaa kwananeeb ande
kowaan kii.

⁸² Ne kuu eb weng kunduk yaa kwanok ande
onmoni nindob yidnoon,

kwane yedmimain, “Komo aron arimbed
ne mimyob wandi kuu kankubunaneeb?”
andimain.

- 83 Ne kuu wain ok yeman ba kadbed ongmi-
wen amareng aom angkemoon areb keraan
kumban,
ne kuu ebbed wongkwewen yamob yaa
nonondandinban.

- 84 Eb dememan ne kuu aron komoyiib kwane
meedmaniin?
Komo aron arimbed ebbed ne nenbandi-
maibdan yaa kuu ukum kondaneeb?

- 85 Kerengkandanbed ne kombiri dowad dem nid-
kanabiwen,
kowe eb amob dookbiwen.

- 86 Ebbet kwanime andi ye weng korem kuu
angkumone dori yeman.
Karub kuu dudanabe nenbandimaib kowe
awawe.

- 87 Yimbed okad kari kee ne kuu monmarok andi-
wen,
kumban ne kuu eb kongamki yamob yaa ma
wunekarindo.

- 88 Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
yaambed ongmewebko wadkera.
Kwananeeb kuu eb kerekmen korokbewen
ye weng ebbet dakmewen kuu awinaniin.

Lamed

- 89 O YARIMAN, eb weng kuu aron korem kwane
angkimbaraneen,
eb weng kuu Ewen aombed kangdommo aw-
ine angkeen.

- 90 Eb ma korondiyiibban weng awini kerekmen
kuu nimakarub yaro dobere dobere yaro

wananiib korem aom kwane angkimbaraneen.

Ebbed okad kee ongmeneb yumbon koweewa, kwamunemo angkimbureen.

91 Kumkam korem kuu ebbed dakmewen ye amob yaambed kwane dangoon,
amborom kuu kumkam korem kuu eb deme yeman kowe.

92 Ne kuu eb amob yaa kubi dowakeniib kerindo karen,
dabab ne yaa monoon kumbed bobnaan karen.

93 Eb kongamki yamob kuu ma nonondandainban,
amborom kuu kuye amob yaambed ebbed ongmeweewa wadkeraan.

94 Ne kuu ebman kowe, ne kuu arewa yaa burudande nende,
amborom kuu eb kongamki yamob awine do-biri kerekmen onmimain kowe.

95 Miin arewa kamenabidan kuu ne neene monmarem ande meedmiib,
kumban ne kuu eb kerekmen korokbewen ye weng yaa andangke meendobaniin.

96 Nembed kumkam korem wedmaan kuu ye yiminiibmo kii,
kumban ebbed kwanime andi ye weng kuu ye yiminiibban kii.

Mem

97 O, eb amob kuu mimyob dowaken darewoob kerimain kii!
Aronki doboob kuu kuyaamo meenme andangkembirimain.

- 98 Ebbed kwanime andi ye weng awinaan kumbed
meeni kangdom keraan, ne bondan areb-
ban,
kedi, kuye weng kuu kwane awinembirimain
kii.
- 99 Eberekmen korokbewen ye weng yaa kube
meendobimain kowe,
inamen niindem aom andangke bi kerekmen
arimbed kandaan, ne kedmengkawiibdan
arebban.
- 100 Eb kongamki yamob awine kandaan kowe,
inamen kaadkeri arimbed kandaan,
aamkono aamkono arebban.
- 101 Ne kuu arewa kami ye kiwaan kuu ma wanain
ande wunekaraan,
eb weng awine kandi dowad.
- 102 Ne kuu ebka kedmengkawewen kowe,
ebbed dakmewen ye amob yaa kuu
doombere angkanindo.
- 103 Eb weng ambod ne kandaan kuu maa kai kii,
ne mongkodkono aom kuu in ye ambod kuu
burudande arimbed keroon!
- 104 Eb kongamki yamob yaabed inamen kaadkeri
kandimain,
kwanekek ne kuu abdon kami kiwaan ko-
rem yaa kuu dowakenban odkenebmo ker-
imain.

Nun

- 105 Eb weng kuu lem areb ne yonbed amunmo
dodkan wini yaa nambiri yeman,
eb weng kuu ne kiwaan yaa nambiri yeman
kui.
- 106 Ebbed dakmewen ye amob yorokmo kuu aw-
ina ande kowaan,

nangkon ee anam kwane awinaniin andaan.

- ¹⁰⁷ Ne kuu durud yewed yemoon kandaan,
o YARIMAN, eb weng yaambed ongmewebko
wadkera.
- ¹⁰⁸ O YARIMAN, ewaningko kankooni weng nin-
dorokiibbed dakmaan kuyaa kuu ee yimin
ande.
Kwane ebbet dakmewen ye amob kuu ked-
mengkawe.
- ¹⁰⁹ Ne kuu arudbon aom awunimain kuned,
eb amob nonondandainban.
- ¹¹⁰ Miin arewa kamenabidan kuu ne dowad yi
kawaad nong kowiwen kuned,
ne kuu eb kongamki yamob yaa domonde
kimyen winido.
- ¹¹¹ Eb kerekmen korokbewen ye weng wengam-
bere aron korem awini ye yumbon kan-
daan,
kuye weng kumbed ne niindem aom kubi
darewoob kerunimaan.
- ¹¹² Ebbed wongkewen ye amob kuu awine kanda
ande nekwaan,
aron korem, kwane wene yimin wandi yimin
yaamo keraniin.

Samek

- ¹¹³ Aadidmidan kuu naawonmo kongendimain,
kumban eb amob yaa mimyob dowaken
kowaan.
- ¹¹⁴ Eb kuu ne biknimbon kere ne kombe kii,
eb weng yaambed kwananeeb ande meed-
miin.
- ¹¹⁵ Miin arewa kamenabidan, ne yaa angkanime,
kwaniib kuu ne Godbed kwanime andi ye
weng kuu awinaniin.

- 116 Eb weng kunduk yaambed angkumone awawebko ne kuu doberembara, kwanebko ne kwananeeb andi kuu kombere monmarain.
- 117 Ne kuu ebed wongkewen yamob yaa amun andi dowad angkumone awawe. Kwananeeb kuu arud ye barangbed ne kuu ma monmaraanban.
- 118 Ebed wongkewen yamob yaa domonde kimeny winimaibdan kuu ebed wunekarundimaab, amborom kuu yi birandi kuu dawangmo kaimaib kowe.
- 119 Okad kiri miin arewa kamenabidan kuu ebed kemengkod aremoon areb kerewen, kwanekob ne kuu eb kerekmen korokbewen ye weng kuu mimyob dowaken kowimain.
- 120 Eb yaa uneni ne id kumundin kiringmimain, kwane eb wengyundi yaa unimain.

Ayin

- 121 Ne kamenabaan kuu yorokmo anammo kerekmen yaambed kwamaan, kowe ne kuu ne bondan yaa nen kondaab.
- 122 Eb dememan ne yaa kuu amun amun kamebdaniin ande kowe. Korondaawa kerengkandanbed ne yaa dabab wayiraib.
- 123 Ebed ne kuu arewa yaa burudande nende ande onmoni nindob yidnoon, kwane eb weng yorokmo yaa kangkon kwanimain.
- 124 Eb dememan ne yaa kuu eb womoniyiibban ye mimyob dowaken yaambed kame.

Kwane ebbed wongkewen yamob kuu ked-mengkawe.

- 125 Ne kuu eb dememan, inamen kaadkeri kankawe,
eb kerekmen korokbewen ye weng nekaad-
keri dowad.
- 126 O YARIMAN, kuned kuu ebbed ambangki yaron
kii,
amborom kuu eb amob domabangkaib kowe.
- 127 Anamaa, ebbed kwanime andi ye weng kuu
mimyob dowaken kowaan,
bot gold arebban, bot gold yankorenmo areb-
ban kui.
- 128 Kwanekob, inamen korem yaa kuu eb
kongamki yamob kuu yiminmo ande
wedmaan,
kowe dudanabi kiwaan korem yaa kuu naa-
wonmo kongendimain.

Pe

- 129 Eb kerekmen korokbewen ye weng kuu mani-
manandeb amun kai,
kowe ne kuu kwane awine kandimain.
- 130 Eb wengbed ambobimaan kuu nambiri kondi-
maan,
kwane eb weng kuu mengmengiibban
iwari doriibdan yaa inamen kaadkeri
kondimaan.
- 131 Eb weng dowad ne mongkod daande moom
kowembirimain,
amborom kuu ebbed kwanime andi ye weng
yaa moom dowakeniib kowembirimain
kowe.
- 132 Ne yaa murubia kaweneb ne yaa mimyob
keewe kakman are nonondande.

Eb yaa mimyob dowaken keebdimaibdan yaa
komo kamimaab kuu ne yaa kwamunemo
kame.

¹³³ Eb weng yaambed ne yon dodkanmo wini
kerekmen yaa kangadmewe.

Korondaawa ambarakmimbed ne yaa ma
oone dobaraan.

¹³⁴ Karubbed ne yaa dabab kawembiri yaa kuu ne
nen bidde obon kowe.

Kwananeeb kuu eb kongamki yamob awine
kandaniin.

¹³⁵ Eb dememan ne yaa kuu kubi dowakeniib
keewe amun keruwe.

Kwane ebbet wongkewen yamob kuu ked-
mengkawe.

¹³⁶ Nimakarub kuu eb amob kuu awine kandok-
ban kowe,
ne indob inok kuu ok mana areb menebi-
maan.

Tsadhe

¹³⁷ O YARIMAN, eb kuu yorokmo,
kwane eb wengyundi kuu kangdommo.

¹³⁸ Eb kerekmen korokbewen ye weng kowewen
kuu yorokmo,
kuye weng kuu angkumone dobiri yeman
kumbedmo.

¹³⁹ Ne bondan kuu eb weng wunekare nonon-
dandiwen kowe,
anam ambarakmiwen kii ande ne niindem
aom denobeen.

¹⁴⁰ Eb weng kuu karadmo,
kowe eb dememan ne kuu kuyaa mimyob
dowaken kowimain.

¹⁴¹ Ne kuu yiri mana kere kwane akmendandi-
wen,

kuned eb kongamki yamob kuu
nonondandainban.

¹⁴² Eb yorokmo kerekmen kuu aron korem korem
yeman,
kwane eb amob kuu anammo.

¹⁴³ Dabawiib durud yewediib ne ari meneboon,
kumban ebed kwanime andi ye weng yaa
kuu kubi dowakeniib kowaan.

¹⁴⁴ Eb kerekmen korokbewen ye weng kuu aron
korem yorokmo yeman,
inamen kaadkeri kuu kawebko wad dobara.

Kwof

¹⁴⁵ O YARIMAN, ne niindem aom kumundin
kumbed eb yaa baandaan kowe inanduwe.
Ne kuu ebed wongkewen yamob awine kan-
daniin.

¹⁴⁶ Ne kuu eb yaa baandaan kowe, ne kuu arewa
yaa burudande nende.

Ne kuu eb kerekmen korokbewen ye weng
awine kandaniin.

¹⁴⁷ Ne kuu warindomed yaro dembeni eb yaa
awawe ande baandimain,
eb weng yaambed kwananeeb ande meed-
miin.

¹⁴⁸ Eb weng meenme andangki dowad
ne kuu amki unuk angkimokban.

¹⁴⁹ Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
yaambed ne weng wengambere.

O YARIMAN, ebed dakmewen ye amob
yaambed ongmewebko wadkera.

¹⁵⁰ Inamen arewa ongmenib ne nenbandande
kamiibdan kuu ne dia keriwen kii,
kumban yi kuu eb amob yaa ambab angka
doriib.

¹⁵¹ O YARIMAN, eb kuu ne dia,

kwane ebbed kwanime andi ye weng korem
kuu anammo.

- 152 Unyeman anukbed ne kuu eberekmen korokbewen yaambed nekaadkeraan kuu,
ebbed kuye weng kuu aron korem kwane angkimbiri yeman ongmewen.

Res

- 153 Dabab ne yaa monoон kuyaa wedmeneb ne nen burudande angka kowe,
amborom kuu eb amob kuu ne nonondandimokban kowe.

- 154 Ne dowad koromoni weng nekweneb ne kuu bidde.
Eb weng yaambed ongmewebko wadkera.

- 155 Arewa kamenabidan kuu arewa yaa burudande bindierekmen yaa ambab angka doriib,
amborom kuu ebbed wongkewen yamob awine dobiri kerekmen onmimokban kowe.

- 156 O YARIMAN, eb mimyob keende kakman are nonondandi kerekmen kuu miin darewoob arimbed,
ebbed dakmewen ye amob yaambed ongmewebko wadkera.

- 157 Ne yaa dabab kawidaniib ne bondaniib kuu yemoon,
kuned ne kuu eb kerekmen korokbewen ye weng yaa kuu koronde kimyen winimokban.

- 158 Koyabdan yaa kuu wedmendekori komyeng areb kerimain,
amborom kuu yi kuu eb weng awinimokban kowe.

- 159 Eb kongamki yamob yaa mimyob dowaken kowimain kuu wedme.

O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob
dowaken yaambed ongmewebko wadkera.

- 160 Eb weng korem kuu anammo,
kwane ebbed dakmewen ye amob yorokmo
korem kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

Sin

- 161 Korok korok kuu idiibbanbed ne yaa nen-
bandimaib,
kumban ne kuu eb weng yaa binangke une
kuu anammo kii andimain.
- 162 Ne kuu eb weng yaa kubimain,
odamod miin darewoob wedme kandoon ye
karub areb kerimain.
- 163 Ne kuu dudanabi yaa naawonmo kongendeni
komyeng areb kerimain,
kumban ne kuu eb amob yaa mimyob
dowaken kowimain.
- 164 Ne kuu aronki mimo aom kuu ewaningko
kankoone ediib kerimain,
ebbed dakmewen ye amob yorokmo ye
dowad.
- 165 Eb amob yaa mimyob dowaken kowimaibdan
kuu yewenub darewoob kai kondimaab,
kwane yi kuu komo yaambed ma boknande
kombaraibban kii.
- 166 O YARIMAN, ebbed nende burudande angka
kowi kuu ne yaa monok ande meedmiin,
kwane ne kuu ebbed kwanime andi ye weng
yaambed kwane ambangkimain.
- 167 Eb kerekmen korokbewen ye weng kuu awine
kandimain,
kuyaa kuu mimyob dowaken miin darewoob
kowimain.

168 Ne kuu eb kongamki yamowiib eb kerekmen korokbewen ye wengiib awine kandimain, amborom kuu ne dobiri kerekmen kumundin kuu ebkaadmo kowe.

Taw

169 O YARIMAN, ne baandi kuu wengambere.
Eb weng yaambed inamen kaadkeri kuu kankawe.

170 Ne kaamoni kuu wengambere.
Eb weng yaambed ne kuu arewa yaa burudande nende.

171 Ne mongkodkono kuu ewaningko kankooni wengbed diire darewoob kerok, amborom kuu ebbet wongkewen yamob kuu kedmengkawimaab kowe.

172 Eb weng dowad yook wingka,
amborom kuu ebbet kwanime andi ye weng korem kuu yorokmo kowe.

173 Ne awawi dowad eb dingki kuyaa kowe,
amborom kuu eb kongamki yamob kerekmen yaa kine kowaan kowe.

174 O YARIMAN, ne kuu ebbet ne nen arewa yaa burudandi yaa kuu moom dowakeniib kowimain,
kwane eb amob yaa kuu kubi dowakeniib kowimain.

175 Korondebko ewaningko kankooni dowad dobara,
kwane ebbet dakmewen ye amob kuu ne yaa awawok.

176 Ne kuu sibi biknemoon areb awerendobenmo yarebiin kowe,
eb dememan ne dowad mene kerekne onme,

amborom kuu ne kuu ebbed kwanime andi ye
weng kuu ma nonondandimokban kowe.

Yook 120

Daane kawini ye yook.

- 1 Ne yaa dabab monoон kumbed YARIMAN yaa
baandaane,
yembed inanduwoon.
- 2 O YARIMAN, dudanabi mongkodkonoiib birandi
ongiib yaa kuu
ne nen burudande angka kowe.
- 3 O birandi ye karub, eb yaa kuu Godbed komo
kamebdaneen?
Angkon eb yaa kuu ariyiib komo kamebdaneen?
- 4 Yembed eb yaa kuu ana nangmi ye karub ye ana
yidkangiibbed ukum kabdaneen,
kwane nimin darewoowiib ye amoyidkowi-
ibbed kangkon ukum kabdaneen kii.
- 5 Ne kuu ambibkin Mesek aombed norod doriin
kowe, mimywiiwee!
Kedi, ne kuu Kedaadan yi ambib kombon
kidangka dobaraan, kuu mimywiiwee!
- 6 Yewenub keri kerekmen yaa odkeneb kamidan
yoom kuu
aronki yemoon kai dobaraan.
- 7 Ne kuu iwari yewenub dobiri ye karub,
kumban yewenubmo doberem andimain
kuu yimbed ana nangmem andimaib.

Yook 121

Daane kawini ye yook.

- 1 Ne awawi kuu kuna yaambed mananeen ande
kaamoneni,

ne indob kankoone aangko aangko ari kerek-nain kii.

- ² Ne awawi kuu YARIMAN yaambed minimaan,
Eweniib okadiib ongmenaboonman
yaambed kui.
- ³ Ye kuu eb domobdaana kereeberedare kom-baraabban,
kwane eb yaa oonebdimaanman kuu unuk
angkaanban.
- ⁴ Kedi, Israeldan yaa oonendimaanman kuu
unuk angkimokban no kwane kerekbere
doberembirimaan.
- ⁵ YARIMAN kuu eb yaa oonebdimaanman,
kwane YARIMAN kuu eb nen dorondarimaan-man.
- ⁶ Aronki kuu aronbed ma aunban,
kwane amki kuu woodbed kangkon ma aunban.
- ⁷ YARIMANBED eb kuu nen amukmo biknaneen
kowe kumkam maambed aanban,
kwane eb wadkeri yaa kuu oone keronom-baraneen.
- ⁸ YARIMANBED eb menebiyiib wenebiyiib kuu
kibikbed wene aron korem kwane oone keeb-dombaraneen.

Yook 122

Daane kawini ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ “YARIMAN yambib yaa wenem.” anduwiwen kuu
ne kuu kubi darewoob keraan.
- ² O Yerusalem, kibireb kee nub kuu
kub kuuk ambongko aom doruub.
- ³ Yerusalem siti yenbiwen kuu
kande kobkokmo kande daboknenib yenbi-wen.

- ⁴ Israeldan yi amyenimbon korem kuu kumaom
daane winimaib,
YARIMAN ye amyenimbon kui.
Yi kuu YARIMAN yaa eso andande daane winimaib,
Israeldan yi dowad amob weng ongmoon
yaambed.
- ⁵ Kedi, kwarimbed dibere wengyundimbon kuu
dangoon,
Dewid ye awoya arimbed dibere oonimbon
kui.
- ⁶ Yerusalem aom iwari yewenubmo keri dowad
kurikuri kerime, kekane yedmime,
“Kane kane kub yaa mimyob dowaken kow-
imaib yaa kuu yiminmo kerundok.
- ⁷ Kub siti kuuk aom kuu iwari yewenuwiib kerok.
Kub korok korok yi ambibbon aom kuu yim-
inmo dobiriyiib kerundok.” andime.
- ⁸ Ne karubkimiib nangkodmiayiib yi dowadbed
kwane dakmaniin, “Kub aom kuu iwari
yewenubmo kerok.” andaniin.
- ⁹ YARIMAN nub God ye ambib ye dowadbed
ne kuu kub yiminmo dobere andi kiwaan
onmaniin.

Yook 123

Daane kawini ye yook.

- ¹ O Ewen arimbed dibere oonimaabman,
eb yaa ne indob kankoonimain.
- ² Kedi, dabderem yiri dobere deme awinembiri-
dan kuu nub yaa awande bangkandok an-
denib yi kangkoman yaa wedme meedmi-
maib areb,

- o dabderem yiri dobere deme awinimbiri ye
 wonong kuu ne yaa awawe kawe andenu
 yu kangko wonong yaa wedme meedmi-
 maun areb kuu
 nub kangkon YARIMAN nub God yaa wedme meed-
 mimaub,
 kee kwananuuwe yembed mimyob keende
 awandaneen kumbed.
- ³ Nub yaa mimyob keende awande, o YARIMAN,
 nub yaa mimyob keende awande,
 amborom kuu nub yaa kuu yemoonbed
 daandi yeman kerundiwen kowe.
- ⁴ Nub yaa kuu kerengkandanbed damangkandi
 weng yemoon kamendiwen,
 nubbedmo yimin andidanbed nub kuu
 daandi yeman kerundiwen kui.

Yook 124

Daane kawini ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ Israeldan kuu kekane yedmime,
 “YARIMAN kuu nub kerekmen yaamban
 karen.” andime.
- ² Kedi, kekane yedmime, “Karub kuu nub yaa bon
 keriwen kumbed
 YARIMAN kuu nub kerekmen yaamban karen,
- ³ yimbed nub kuu wad ben anukmungkemoon
 areb keriwen karen,
 yimbed nub yaa norin wandiwen kuyaron
 kui.
- ⁴ Kukuu urokbed nub ben yukneen areb keroon,
 kukuu ok awaanbed nub ben dabune kebe-
 nendeen areb keroon kui.
- ⁵ Kukuu ok arud darewoobbed

nub ben are dabune kebenendeen areb
keroon kii!" andime.

⁶ YARIMAN ye aningko kankoonem,
yembed nub kuu domondoone wene bondan
yi arud ningkambo ari ma kowindo kowe.

⁷ Nub kuu ayari on areb bad karub ye kawaad
unoon yaambed
kombiri wenemoon areb keruwen.

Kawaad kuu domokboon kowe,
nub kuu obon keruwen kii.

⁸ Nub awandi ye karub kuu YARIMAN,
Eweniib okadiib ongmenaboon ye God kui.

Yook 125

Daane kawini ye yook.

¹ Kane kane yi kuu YARIMAN yaa angkumone
doriib kuu,
aangko Saiyon areb keriwen, kiringminde-
ban ye aangko kui, kwane aron korem
angkimbaranuun.

² Aangko aangkombed Yerusalem
kanawanewandiwen areb kwamune kuu,
YARIMANBED ye nimakarub kuu ben
awanewandundoon,
kibikbed kwane wene aron korem korem ye-
man kii.

³ Kedi, yorokmodan yaa kondoon ye okad kuu
arewa kamenabidanbed oonimaib kuu ben
kiradmeneen.

Mok arewa kamenabidanbed kwane oonaniib
kuu
yorokmodan kuu yi yorokmo kerekmen yaa
kuu koronde arewa kamaniib manok.

⁴ O YARIMAN, amun kamenabidan yaa kuu amun
amun kamende.

Kwane kangdommo doriibdan yaa kangkon
amun amun kamende.

- ⁵ Kumban kane kane yi kuu kimyen wene inamen
unitab awinimaib kuu
YARIMANBED kuye arewa kamenabidan kuu
ben kiradmaneen.
Israel aom kuu iwari yewenuwiib kerok.

Yook 126

Daane kawini ye yook.

- ¹ Nub kuu bondanbed benwiniwen kumbed YA-
RIMANBED ikakman Saiyon yaa benmonoon
kuu,
nub kuu kiyuum wanabemoon areb
kamuwen.
- ² Kedi, nub mongkod aom kuu ambonbed diiroon,
kwane nub ong ari kuu kubi yookmo
wingkanabuwen.
- Kwane ambibkin yenadanbed dakmiwen,
“YARIMANBED yi yaa kuu kamenabi miin
dareb dareb ambangkanaboon kii.”
andiwen.
- ³ Ee, YARIMANBED nub yaa kuu kamenabi miin
dareb dareb ambangkanaboon kowe,
nub kuu kubimo keruwen kii.
- ⁴ O YARIMAN, nub karubkim bondanbed benwini-
wendan yena kangkon benmene.
Amiibban ye amboon kiri am menenu ok
kirodmo wenebimaun areb yi kuu ben-
menebko kirodmo menebime.
- ⁵ Kaneya yi kuu kab kibenib inok wandaniib kuu,
yi kuu kube baandenib id wandaniib.
- ⁶ Kane ye kuu kibingki dowad yob benwenene
inok wandimaan kuu,

ye kuu kube baandene id wande andedme
ben minimaan keraneen.

Yook 127

Daane kawini ye yook Solomonbed wongkoon.

¹ YARIMANBED ambib kuu yenbokban keraneen
kuu,
ambib yenbidanbed yi deme kuu idiibban
dawangmo keraniib.

YARIMANBED siti kuu oone kerekborokban kera-
neen kuu,
oone kerekbiridan yi kerekbiri kuu idiibban
dawangmo keraniib.

² Ebka eb aromkonomed amkimo kai kuu yaro
dembeneb,
wad dobiri kerekmen dowad deme yobdoo-
dmo ambangkembirimaab,

kwane wene amnoom kai kerimaun kuu idiibban
dawangmo,
amborom kuu YARIMANBED kane yaa
mimyob dowaken keenimaanman yaa kuu
bangkanimaan, ye unuk angkoon yaron
kangkon kwane bangkanimaan.

³ Dana kuu YARIMAN ye kubi koni yeman,
yi kuu kakman amun yembed kondimaan
yeman.

⁴ Karub kewed yaambed dana wanabimaan kuu
ana nangmi ye karubbed awingkoon ye ana
areb.

⁵ Kwamune ye ana yemooniib keriwendan kuu
amun kerundoon.

Yi kuu kangdod yaa wananiib kuu
yi bondanbed yi yaa karak kondaibban.

Yook 128

Daane kawini ye yook.

- ¹ YARIMAN yaa unimaibdan korem kuu amun kerundoon,
ye kiwaan ari weniibdan kui.
- ² Yiib kuu deme awiniwen ye id kuu yiibka ananiib,
kwane yiib kuu amun kerundaneene yim-inmo dobaraniib.
- ³ Eb wonong kuu wain nong areb id yemoon irimaun,
eb ambiwoom kuu.
Kwane eb dana meed kuu olif maad areb yemoonmo kainaniib,
eb arakbon kebed yaa kuu.
- ⁴ Kedi, YARIMAN yaa unimaan ye karub kuu kwamunemo amun kerunaneen.
- ⁵ YARIMAN kuu Saiyon angkambed amun kerub-dok.
Eb wad dobaraneeb ye aronki korem kuu wedmebko Yerusalemdan yiminmo dobiriyyib kerok.
- ⁶ Anamaa, eb dana meed yi dana meed wedma-neeb kuu anam id kerok.
Israel aom kuu iwari yewenuwiib kerok.

Yook 129

Daane kawini ye yook.

- ¹ Israeldan kuu kekane yedmime,
“Ne kewed yaambed mene kibikee yimbed dabab yemoon bangkawiwen.” andime.
- ² Kedi, kekane yedmime, “Ne kewed yaambed mene kibikee yimbed dabab yemoon bangkawiwen,

kumban yi kuu ne yaa ma nangme buru-dande dorindo.

³ Yimbed ne angkurom yaa kuu nong yikyikiibbed wangkanabiwen kumbed koodem areb kuburu doboob yemooniib ker-aan.

⁴ Kumban YARIMAN kuu yorokmo, kedi, yembed kuye arewa kamenabidanbed ne nen yerengkiwen ye nong kuu nare burudande obon kawoon." andime.

⁵ Kaneya yi kuu Saiyon yaa arud wandembiri-maib kuu, yi korem yaa karak kondene yenbandoko ikakman winime.

⁶ Kwane yi kuu kereeambib animari dembekore kirodmo nuubnoon kainindo areb kerime.

⁷ Yi kuu wande bi ye karubbed kuyaay yob ma wedmindo kuye kereeambib areb kerime, kwane yi kuu wiit yob andedmi ye karubbed kuyaambed ma andedmindo kuye kereeambib areb kerime.

⁸ Yi yaa dewenebe burudandandamiibdan kuu kekane yedmaib, "YARIMAN ye amun kerundi kuu yiib ari kowok, kwane YARIMAN yaninko yaambed yiib yaa amun kerunduub kii." andaib.

Yook 130

Daane kawini ye yook.

¹ O YARIMAN, ne miin yiminban keraan ye niindem aombed eb yaa baandaan.

² O Yariman, ne weng kee wengamberewe. Eb kerendem kuu ne yaa kowe

ne yaa mimyob keewe ande baandaan kuyaa
wengambere.

- 3 O YARIMAN, eb kuu kekamune ambarakmi ye
yuun awinaneeb keraneen kuu,
o Yariman, kanembed ma wad doraanban
keraneen kii.
- 4 Kumban eb kuu ambarakmi are nonondandi
kerekmeniib kowe,
eb yaa unanuub kumbedmo yimin.
- 5 Ne kuu YARIMAN ye awawi dowad meedmiin, ne
inamen kumundiniib kumbed meedmiin
kii,
kwane ye weng yaambed kwananeen ande
kowaan.
- 6 Ne inamen kumundiniib kumbed Yariman ye
awawi dowad nindorokiibbed meedmiin,
amnoom oone kerekbiridanbed awawini
waruk ande meedmimaib arebban,
anamaa, amnoom oone kerekbiridanbed
awawini waruk ande meedmimaib
arebban.
- 7 O Israeldan, YARIMANBED kwananeen ande
meedmime,
amborom kuu YARIMAN kuu womoniyiibban
ye mimyob dowakeniib kowe,
kwane ye kuu yiminmo biddi ye karub.
- 8 Yekareb yembed Israeldan kuu
yi ambarakmi yaambed bidde baneen.

Yook 131

Daane kawini ye yook Dewidbed wongkoon.

- 1 O YARIMAN, ne niindem aom kuu kerengkan
kerindo,
angkon ne korok kankoone nembedmo yimin
andokban,

kwane ne burudande arimbed keriwendan inamen ongmiwen kuyaa kuu ne kuu ma wingkanambengkan kamindo,

kwane ne inamen burudande arimbed keroon ye inamen kuyaa kangkon ne kuu ma wingkanambengkan kamindo.

² Anamaa, ne kuu nangkem kere iwari keraan,
dana awaan yu muk koronde yu yaa yone
iwari keremoon areb keraan,
kuye dana areb ne inamen kumundin kuu
iwari keroon.

³ O Israeldan, YARIMANBED kwananeen ande
meedmime,
kibikbed wene aron korem.

Yook 132

Daane kawini ye yook.

¹ O YARIMAN, Dewid kuu ika meene.

Yobdood wedmenaboon korem kuu ika
meene.

² Yembed YARIMAN yaa weng kunduk yedme
kwoon,
Yekob ye God Aromkonomo kuyaa wiim
aangke yedmoon kui.

³ Kekane yedmoon, “Nambiwoom awunainban,
kwane ne angkimbon yaa wanainban,

⁴ kwane ne indob kuu konaina angkaanban,
kwane ne indob ingkad kuu kande yaa
dubunaanban,

⁵ wene YARIMAN ye ambib arumi yumbon baa-
monekorid yimin keraneen,
Yekob ye God Aromkonomo ye dobirimbon
kui.

- ⁶ Kedi, God ye amob weng ongmoon ye boks ye
weng kuu Efarata angkambed wengambu-
ruwen,
kwane wene Jearim ye mongkobon aombed
wedmuwen.
- ⁷ God ye dobirimbon yaa wenem,
ye dibere oonimbon yaa wenenub kurikuri
kere ye aningko kankoonem.
- ⁸ O YARIMAN, yaro dembe eb yiidkimbon yaa
mene,
eb aromkono korokbeneb amob weng ong-
mewen ye boks kuyiib kanmene.
- ⁹ Eb dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu
ongmendebko yorokmo kiwaanbed dobrim-
ime,
kwane ebbet yorokmo kerundewandan kuu
kubi ye yook wingkime.
- ¹⁰ Eb dememan Dewid ye dowad
ebbet ye ari oiyo bune kinewenman yaa kuu
eb murubia kan yeknaab.
- ¹¹ YARIMANBED Dewid yaa amob weng ongmoon,
kuye amob kuu ikakman kandaanban,
anammo angkimbaraneen kui.
Kekane yedmoon, “Nembed eb yob yaambed
mimo kine nendaniine king keraneen.
- ¹² Eb karub dana meed kuu nembed ongmaan ye
amob weng awine kandenib,
ne kerekmen korokbaan ye weng yi yaa ked-
mengkandaniine awine kandaniib kuu,
yi karub dana meed kuu eb dibere oonimbon
arimbed
aron korem dibaraniiib.” andoon.
- ¹³ Kedi, YARIMANBED Saiyon kuu kinoon,

ne dobirimbon yeman ande dowakeniib
keroon kui.

¹⁴ Kekane yedmoon, “Kekee ne yiidkimbon aron
korem korem yeman,
kuyaa kuu dowakeniib keraan kowe, nembed
kwane dibere oonembaraniin.

¹⁵ Saiyon angka doriibdan kuu amun kerundani-
ine yiminmo dobaraniib,
kwane yu kamboknondan kuu animan yim-
inmo bangkandaniin.

¹⁶ Ne dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu
ongmendaniina arewa yaa burudande
bindi kerekmen yikaadkeraniib,
kwane yu karadmodan kuu kubi yook naa-
wonmo wingkaniib.

¹⁷ Kwarimbed Dewid ye aromkono kuu nembed
kandune darewoob arimbed ongmaniin,
kwane nembed ye ari oiyo bune kinaanman
ye ooni yaromkono kuu ongmaniina aron
korem kwane angkimbaraneen.

¹⁸ Nembed ye bondan kuu karak kaimbed kan
derenendaniin,
kumban ye kuu ongmaniina nambiri kai ye
king keraneen.

Yook 133

Daane kawini ye yook Dewidbed wongkoon.

¹ Kedi, ayiyambed mene wengbiriyiibban weng
mimo kere ibmo dobiri kuu
amun angkon manimanandeb kii.

² Kukuu God ye amob yaambed korok ari buni ye
oiyo nekwiwen areb,
nub korok ari bunaiwe,

Eeron kui, ye ari bunaiwe,
 menebe kawene bomi yaa kere ye eblkad
 kongkono dem yaa dorimaan areb kii.
³ Kukuu aangko Heemon arimbed wood nurok
 aangko Saiyon ari menemoon areb.
 Amborom kuu YARIMAN kuu Saiyon arimbed
 amun kerundimaan kowe,
 wadkeri aron korem kui.

Yook 134

Daane kawini ye yook.

- ¹ YARIMAN ye demedan, yiib kuu YARIMAN ye aningko kankoonime,
 kane kane YARIMAN ye kurikuri boyambib
 aom amnoombed ambangkimaib kui.
- ² Yiib dingki kuu ambib karadmo yaa
 benkoobenib,
 YARIMAN ye aningko kankoonime.
- ³ YARIMANBED yiib yaa kuu Saiyon arimbed amun
 kerundok,
 Eweniib okadiib ongmenaboonman yembed
 kui.

Yook 135

- ¹ YARIMAN ye aningko kankoonime!
 YARIMAN ye aningko kankoonime,
 YARIMAN ye demedan, ye aningko kankoonime.
- ² Kane kane kuu YARIMAN yambiwoom awuni-
 maibdan,
 nub God yambib yu kuuk wirinimbon aom
 dobirimaibdan kui,
- ³ yiib kuu YARIMAN ye aningko kankoonime,
 amborom kuu ye kuu amun kowe.

Ye aningko yaa kubi yook wingkime,
kukuu manimanandeb yeman kowe.

⁴ Kedi, YARIMANBED yeka ye dowad Yekob kuu kine
baamoonoo,

Israel kuu ye yaa bobne komboroon ye karub
ande nendoone YARIMAN yeman keroon
kui.

⁵ Nekaad, YARIMAN kuu miin darewoob arimbed.
Nub Yariman kuu miin darewoob arimbed,
god yena korem arebban.

⁶ YARIMAN kuu komo komo ye dowaken kerimaan
yaamo kwane ambangkimaan,
ambid aomiib okad ariyiib karamok ariyiib
karamok niindem yiriyiib korem yaa.

⁷ Yembed wiib kuu ongmaane okad yimin yimin
yaambed daanimaib,
kwane yembed am kuu imakiib ongmimaan,
kwane yembed nuub kuu ye angkimbirim-
bon aombed nenkowaana minimaan kii.

⁸ Yembed Idyipdan yi wonob dana meed yenban-
doone dukniwen,
nimakarub yi wonob dana meediib dingkan
yi wonob dana meediib kui.

⁹ O Idyipdan, yiib kingiib ye korok korokiib yaa
kuu yembed manmo kerene
dudiib binangke ye yaa anam andi yemaniib
kuu yiib aom ongmenaboon.

¹⁰ Yembed ambibkin yemoon yeene monmaroon,
kingdan aromkonoyiib kangkon yeene
nongkoboon,

¹¹ Amorodan yi king Sihoniib
Basandan yi king Ogiib

- okad Keenan ye ambibkindan yi king ko-remiib kui.
- 12 Kwane yembed okad kuu ye nimakarub yaa kondoone yiman keroon,
Israeldan yaa kondoone yiman keroon kui.
- 13 O YARIMAN, ewaningko kuu aron korem kwane angkimbaraneen,
o YARIMAN, eb yirin kangkon nimakarub yaro dobere dobere yaro wananiib korem aom kuu kwane angkimbaraneen.
- 14 Amborom kuu YARIMANBED ye nimakarub yi dowad wengyundekore yi kuu ambarak-mindo andaneen,
kwane ye demedan yaa mimyob keende awandaneen.
- 15 Ambibkin yena korem yi god kuu kuruwakmo,
silvaayiib goldiib kumbed
karub yi dingkimbed ongmenabiwen.
- 16 Yi kuu mongkodkonoyiib kumban dakminde-ban,
kwane yi kuu indowiib kumban wedminde-ban,
- 17 kwane yi kuu kerendemiib kumban wengam-birindeban,
kwane yi kuu inum ma nimokban.
- 18 Kuruwak god ongmenabimaibdan kuu yi ka ongmenabiwen yeman kwamune areb keraniib,
kwane kane kane kuruwak god yaa angku-mone doriib kangkon yi areb keraniib.
- 19 O Israel ye awoya ari, YARIMAN yaningko kankoonime.

- O Eeron ye awoya ari, YARIMAN yaningko kankoonime.
- 20 O Livai ye awoya ari, YARIMAN yaningko kankoonime.
Kane kane YARIMAN yaa une bumangkimaib kuu, YARIMAN yaningko kankoonime.
- 21 Saiyon arimbed YARIMAN yaningko kankoonime,
Yerusalem aom doreenman yaningko kankoonime.
YARIMAN yaningko kankoonime!

Yook 136

- ¹ YARIMAN yaa eso andime, ye kuu amun kowe.
Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.
- ² Goddan korem yi God yaa eso andime.
Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.
- ³ Yariman korem yi Yariman yaa eso andime.
Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.
- ⁴ Yembedmo binangke ye yaa anam andi yeman ongmenabimaanman, ye yaa eso andime.
Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.
- ⁵ Ye meeni kangdombed Ewen ongmoonman yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 6** Yembed okad yu yumbon kuu ok wedyirimbed ongme kwoonman yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 7** Yembed nambiri dareb dareb ongmenaboon-man yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 8** Aronki oonimaun ye aron kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 9** Amnoom oonimaib ye woodiib mindongiib kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 10** Idyipdan yi wonob dana meed yeene monmeroonman yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 11** Yi numun aombed Israeldan ben angkadoroon-man yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.

- 12** Ye dingki aromkonoyiib yiroon kumbed kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹³ Karamok Dodmo andokboonman yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹⁴ Karamok kuu andokbe angkara angkara
kerekore Israeldan kuu wedyiri benyanoon
kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹⁵ Kumban yembed Feroyiib ye ana nangmidaniib
karamok Dodmo yiri benkiradmoon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹⁶ Ye nimakarub amboon angka ben kinban de-
wonoonman yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹⁷ King dareb dareb yeene monmaroonman yaa
kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹⁸ Kwane kingdan aromkonoyiib yeene nongko-
boon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

¹⁹ Amorodan yi king Sihon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

20 Basandan yi king Og kangkon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

21 Yi okad kandene ye nimakarub yaa kondoone
yiman keroon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

22 Ye demedan Israeldan yaa kondoone yiman
keroon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

23 Nub kuu benkubune yiri kerundiwen kuya
wedme meenoonman yaa kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

24 Yembed nub kuu nub bondan yaambed ben
obon kerundoon kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

25 Yembed wad dobiri yeman korem yaa animan
bangkandimaan kui.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

26 Ewen ari doreen ye God yaa eso andime.

Amborom kuu ye womoniyiibban ye mimyob
dowaken kuu aron korem kwane angkim-
baraneen.

Yook 137

- 1 Babilon ye ok kebed yaambed nub kuu
diberenub,
Saiyon dowad ika meenmende inok wanabi-
mamuwen.
- 2 Kuyaambed at aningko wilo bokon bokon ari
kuu
nub haap ben kinamburuwen,
- 3 amborom kuu nub awingke biwendanbed yook
wingkime ande yedmendiwen,
nub yaa durud yewed kondiwendaanbed kubi
yook wingkime ande nangkande yedmi-
wen kui,
“Saiyon yu yook mimo nub yaa wingke
kondime.” ande yedmiwen kui.
- 4 Kumban komarewa kere nub kuu ogood am-
bibkin angkambed doruub kumbed
YARIMAN ye yook kuu wingkanabanuub?
- 5 O Yerusalem, kub nonondande korondaniin kuu
ne dingki wiwimbed haap wangki kerekmen
kuu nonondandoko,
- 6 ne ong kuu koraab yaa daboknok.
Kub nonondande korondaniin kuu
kwamunemo kerok.
Yerusalem yaa kubi darewoob keraan, yena areb-
ban,
kumban kuye kubi kankubunaniin kuu kwa-
munemo kerok.
- 7 O YARIMAN, Yerusalem monmariwen yaron ari
Idomdanbed komo kamiwen kuu ika meene.

Yimbed baande yedmiwen, “Yerusalem monmarime.

Kumundinmo monmaribko ambukirimo kerok!” andiwen kui.

⁸ Babilondan, yiib kuu monmari dowad kinoon, yiibbed nub yaa arewa kamenabiwen kuyaakuu karub kanembed ibmo inandundaneen kuu amun kerunaneen.

⁹ Kanembed yiib dana monob ben bot ari wowe monmaraneen kuu ye yaa kuu amun kerunaneen.

Yook 138

Dewid ye yook.

¹ O YARIMAN, ne niindem aom kumundiniib kumbet eb yaa eso andaniin, kwane god yena yi arinambo arimbed eb yaa wingkani ewaningko kankoonaniin.

² Ne kuu eb kurikuri boyambib karadmo yaa amonombe bumangkeni, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken keewiyiib eb ma korondiyiibban weng awiniyiib ye dowad ewaningko yaa eso andaniin, amborom kuu ewaningkoyiib eb wengiib kuu arimbed kerundewe miin darewoob keriwewen, kumkam yena korem arebban kowe.

³ Eb yaa baandaan kuu ebbed inanduwewen, ebbed ne ongmeweewa arudkonomo kangdommo keraan kui.

⁴ O YARIMAN, okad yiri ye king korem kuu eb weng dakmaneewe wengambaraniib kuu,

eb yaa eso andaniib.

- ⁵ Kwane yi kuu YARIMAN ye kerekmen dowad wingkaniib,
 amborom kuu YARIMAN ye nambiri kuu miin darewoob kowe.
- ⁶ YARIMAN kuu darewoob arimbed,
 kumban yirimodan yaa kuu awandi dowad kereknimaan,
 kumban kerengkandan kuu yekaad kuned ma awandaanban, yi yaa kuu ambab angka doreen kowe.
- ⁷ Ne kuu arewa dabab niindem aom yarebimain kumban,
 ebbet ne kuu ongmewaawa wadkerimain.
 Ne bondanbed ne yaa kuu arud wandimaib kuyaa kuu eb dingkimbed kebenimaab,
 kwane eb dingki wiwimbed ne kuu arewa yaa burudande nendimaab.
- ⁸ YARIMANBED ne dowad ye weng kunduk kuu kwamune ambangkaneen.
 O YARIMAN, eb womoniyiibban ye mimyob dowaken kuu aron korem kwane angkim-baraneen.
 Eb dingkimbed deme andowewen kuu korondaab ambangke down kere.

Yook 139

Yook ambo bi ye karub yeman. God yaningko kankooni yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ O YARIMAN, ne kuu
 ebbet andangke darobeweneb kaad-keruwewen.
- ² Ne yiri dibirimainiib yaro dobirimainiib korem kuu ebkaadkerewen,

eb kuu ambab angka doreeb kumban
nembed inamen kowaan korem kwangkon
ebkaadkerewen.

- ³ Ne dobiri kiwaaniib ne angki kerekmeniib korem kuu darobe ebkaadkerewen,
ne kamenabi korem kuu ebkaadmo kerewen.
- ⁴ O YARIMAN, ne mongkodkono ari weng aningko
mimo mogeed dakmindo kumbed
komo yedmandamiin korem kuu ebkaadmo
kerewen.
- ⁵ Ne kebed angkara angkara korem kuu ebed
kanawanewande durunewen,
kwane eb dingkimbed ne ari koweneb
awawewen.
- ⁶ Ne yaa ebkaadkeruwewen ye kerekmen kuu
miin manimanandeb kii, ne kuu kwamune
meenindeban ii,
kuye inamen kaadkeri kuu miin arimbed,
nembed meendobe kabaki kuu yirimo.
- ⁷ Eb Kingkin yaambed wene kunaya biknaniin?
Dowan.
Eb kerebiri arimbed wene kunaya kombiri
wananiin? Dowan.
- ⁸ Ewen ari daananiin kuu eb kuu kwari doreeb,
kwane dukniwendan yi doriib yirimbed
kawene angkaniin kangkon eb kuu kuri
doreeb.
- ⁹ Ma, ne kuu wanwene aron yaro minimaun kuu
burudande kwangkakoo kai wananiin,
o karamok yara yane dobaraniin kuu,
- ¹⁰ kuyaa kwangkon eb dingkimbed ne nen kinban
wananeeb,
kwane eb dingki wiwimbed ne yaa angku-
mowaneene kangdommo dobaraniin.

- 11 Kekamune yedmaniin, “Anam kuu kumunbed
ne kebenewaneene biknaniin,
kwane nambiri ne yaa yuroon kuu amnoom
kumunmo keraneen.” andaniin kuu,
- 12 kumun aom kuu yiminmo wedmaneeb,
kwane amnoom kuu awingyab areb yura-
neen,
amborom kuu kumuniib nambiriyiib kuyaa
kuu eb ma meenimokban kowe.
- 13 Kedi, ebbed ne id yaa kuu yeka yeka wuub
nimingke nongkobewen,
ebbed ne id kuu ne ena yu kabeyob aom wuub
nimingkewen.
- 14 Ne kuu binangke une eb yaa anam andi yeman
ongmewewen kowe eb yaa eso andaan.
Eb ambangkanabi kuu manimanandewiib,
kukuu anammo nekaad.
- 15 Ne kuu biknimbon aom ongmewewen,
okad niindem yiri ongmewewen* kui,
kuyaa kuu ne kono kono kuu ebkaad, ne yaa
komo keroon kuu eb yaa ma biknindo.
- 16 Ne id kuu mogeed wuub nimingkindo
yaron kuu wedmewewen.
- Ne wooni yaroniib bobni yaroniib wad doriin
yaron koremiib kuu
ne woonindo yaron anuk yirimbed
ebbed kinekoreb eb buk aom wongkewen.
- 17 O God, eb meeni kuu miin manimanandewiib
andaan kii.
Yi korem kuu miin yemoon kai!

* **Yook 139:15:** “Biknimbon” kuyiib “okad niindem yiri” kuyiib
yi weng id angkara kuu “ena yu kabeyob aom”.

- 18 Ne kuu kwane kimingkembaraniin kuu
 kubuk mimim kimingki arebban, kimingke
 dorindeban.
 Kwane angke awari yaro dembaniin kuu domob-
 dainban ewiib dobaraniin.
- 19 O God, miin arewa kamenabidan kuu yeene
 nongkobe!
 Yeremboromdan, yiib kuu ne yaa
 angkanime!
- 20 Kedi, yi kuu inamen arewa kumbed eb dowad
 dakmimaib,
 kwane eb bondan kuu ewaningko monmari-
 maib.
- 21 O YARIMAN, eb yaa arud wandembirimaib-
 dan kuu nembed yi yaa arud wandembir-
 imainoo? Anamaa.
 Kwane, eb yaa manmo kerimaibdan kuu
 nembed yi yaa wunekare komyeng areb
 kerundimainoo? Anamaa.
- 22 Nembed yi yaa naawonmo arud wandembiri-
 main kumbedmo,
 yi kuu ne bondan andimain.
- 23 O God, ne yaa kuu andangke darobeneb ne
 niindem aom kuu ebkaadkere.
 Kwane komboon kaamobeweneb ne inamen
 kabakanabi yi meendobi kuu ebkaadkere.
- 24 Kwane ne yaa kuu inamen arewa maayiib
 keroka kankorokbe.
 Kwane wadkeri aron korem ye dobiri kiwaan
 ari kuu ne nen kinban wene.

Yook 140

Yook ambo bi ye karub yeman. God yaningko
 kankooni ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ O YARIMAN, ne kuu miin arewa kamenabidan yaambed nen burudande angka kowe.
Ne kuu yeremboromdan yaambed nen dorondare.
- ² Yi kuu yi niindem aom inamen miin arewa ongmenabimaib,
kwane yi kuu aronki korem kuu ana nangmi inamen bangkandimaib.
- ³ Kwane yi ong kuu niin yi ong areb kerentib “ssss” andimaib,
kwane yi weng mongkodkono mandakadbed dembimaan kuu niindok arud ambod areb. *Selah*
- ⁴ O YARIMAN, ne kuu miin arewa kamenabidan yi dingki dem aombed nen burudande angka kowe.
Ne kuu yeremboromdan yaambed nen dorondare.
Yimbed ne kombiri ye inamen ongmiwen kui.
- ⁵ Kerengkandanbed kawaad nong ne kuu awinenok ande ongme daubiwen,
kwane yimbed karub awingki ye men kuu kan batangne awinewande kamiwen,
kwane yimbed ne kiwaan arimbed awinenok ande nongkobiwen. *Selah*
- ⁶ O YARIMAN, “Eb kuu ne God.” ande yedmimain.
O YARIMAN, ne yaa mimyob keewe awawe ande baandaan kuu wengamberewe.
- ⁷ O YARIMAN Ambengkan, ne nen aromkonomo dorondarimaabman kui,
ana nangmi yaron yaa kuu eb kuu ne korok yaa kombe areb kerimaab.

- ⁸ O YARIMAN, arewa kamenabidan yi inamen dowaken yaambed kamandamiib kuu ee kwaniime andaab,
kwane yi inamen ongmiwen kuu kebene.
Yi inamen ongmiwen kuu id keraneen kuu kerengkan keraniiib kii. *Selah*
- ⁹ Ne kanawanewande bon keriwendan yi korok ari kuu,
yi butun kamiwen kuu ben ikakman nongkobebko,
- ¹⁰ amoyidkob niminiib yi ari kiroboko,
yi kuu amot aom ben kiraroko,
ika kawinindeban ye dem kongdem yiri ben kirarok.
- ¹¹ Wengamborokbanabidan kuu nuwokad kuyaom kuu yumboniibban kerime,
kwane yeremboromdan kuu arewa kaimbed kirodmo mene dabunde yenbande monmarok.
- ¹² Yariman kuu dabab wayiroondan yaa koromone angkumondene,
kamboknondan yaa wengyundi anammo kondimaan kuu nekaad.
- ¹³ Anam kuu yorokmodan kuu ewaningko yaa eso andaniwe,
kangdommo doriibdan kuu eb kerebiri arinambo arimbed dobaraniib kii.

Yook 141

God yaningko kankooni ye yook Dewidbed wongkoon.

- ¹ O YARIMAN, eb yaa baandaan kii, kirod mene awawe.
Ne baandi eb yaa kuu wengamberewe.

- ² Ne kurikuri eb yaa ben kabdiin kuu baeb amun kabdi areb kerok.
 Ne dingki benkoobi kuu oobnon yaa ye dingkan aye nengke baeb kabdi areb kerok.
- ³ O YARIMAN, ne mongkodkono yaa kangkadmi kerekmeniib ongme.
 Kwane ne mandakad ambongko yaa kuu weng amunmo dakmi dowad oone kerendombiri kerekmeniib ongme.
- ⁴ Korondaawa ne niindem aom kuu arewa kami aom kubunaan.
 Korondaawa ne kuu inamen arewa ambangkain.
- Kane kane kuu arewa kamenabimaib kuu,
 korondaawa yi orokbon yaa wene anain.
- ⁵ Korondebko yorokmomanbed ye mimyob dowaken keendi kerekmen yaambed ongkawe ukum kawok.
 Kukuu ne korok ari bune amun keruwi ye oiyo areb.
 “Yii, ne korok ari bunaab.” andainban.
- Arewa kamenabidanbed arewa kamenabimaib kuu kebenok ande kurikuri kamembirimain.
- ⁶ Yi wengyundi korok korok kuu aangko dungkun nare kubuneen yiri ben kiraraneeen.
 Ne weng kuu amun kowe yi kuu wengambaraniib.
- ⁷ Okad kuu nidke aangke ben kiradmemoon areb yi kono kono kuu bobkonombon ambongko yaa ben kiradmaniwe amone dange wananeen.

- ⁸ O YARIMAN Ambengkan, ne indob kuu eb yaa nengmonaan.
 Ne kuu ebbed kukbimaabbon aom doriin kowe, ne kuu kan bobni ari kowaab.
- ⁹ Ne kuu yi kawaad nong ne dowad ben nongkobiwen kuyaambed nen burudande angka kowe.
 Ne kuu arewa kamenabidanbed ne kiwaan arimbed awinenok ande nongkobiwen kuyaambed nen burudande angka kowe.
- ¹⁰ Yimbed karub awingki ye men kan batangne awinewande kamiwen kumbed yika awinendoko,
 ne kuu amunmo deburudanda.

Yook 142

Maskil ye yook Dewidbed botdem aom bikne doboroon kumbed wongkoon. Kurikuri yook.

- ¹ YARIMAN yaa naawon baandaan,
 YARIMAN yaa mimyob keewe awawe ande kankone baandaan.
- ² Ne mungkubmangkab kuu kanmene ye yaa konaan,
 ne dabab kuu daanaan kui.
- ³ Ne niindem aom kuu wuudne yiminban keraan kuu,
 ne kiwaan korem kuu ebkaadmo.
 Ne yarimain ye kiwaan ari kuu
 karub yenambed kawaad nong awinewande kowiwen.
- ⁴ Ne wiwi angka wedme.
 Karub mim maa ne dowad ma meenewindo.
 Ne nen kukbimaan ye karub maayiibban dowan,
 ne wadkeri dowad kangkadmi ye karub maayiibban dowan.

- 5** O YARIMAN, eb yaa baandaan.
 “Eb kuu ne kukbimaabbon,
 wad doruubdan kiri kee eb kuu ne yaa
 bangkawimaab ye karub.” andaan.
- 6** Ne kuu nen kubuniwa yirimo keraan kowe,
 ne baandi yaa wengambere inanduwe.
 Ne nenbande kamiibdan kuu aromkono dare-
 woowiib ne arebban kowe,
 yi yaambed ne nen burudande angka kowe.
- 7** Ne kuu wii aombed doberemoon areb keraan
 kuyaambed nen angka kowe.
 Kwanebko ewaningko yaa eso anda.
 Ebbed ne yaa amun amun kamaneeb kowe,
 yorokmodan kuu neyiib yaa menebe ned-
 banib.

Yook 143

God yaningko kankooni ye yook Dewidbed wongkoon.

- 1** O YARIMAN, ne kurikuri wengamberewe.
 Mimyob keewe awawe ande baandaan kuu
 wengamberewe.
- Eb ma korondiyiibban weng awini kerekmeniib
 yorokomo kerekmeniib kuyaambed
 ne yaa inanduwe.
- 2** Eb dememan ne kuu wengyundi dowad nen
 wanaab,
 amborom kuu eb arinambo ari kuu karub
 maa ma yorokmo dobirindo kowe.
- 3** Kedi, bonman kuu nenbandoon,
 kwane yembed neene kan okad yiri irewa-
 roon,
 kwane ongmoona kumun aom dobaraan,

unyeman anukbed dukniwendan kumun
aom doriib areb keraan.

⁴ Kowe ne niindem aom kuu wuudne miin yimin-
ban keraan,

kwane ne mimyob kuu unimbed yidne
wonoon.

⁵ Ne kuu kurin kurin anuk ye aronki kuu meen-
dobaan,

ebbed kurin anuk ambangkanabewen yaa
kuu kube meendobeni

eb dingkimbed komo komo kamenabewen
yaa andangke meendobaan kui.

⁶ Ne dingki kuu eb yaa benkoobe kurikuri keraan,
kwane ne niindem aom kuu okad amiib-
banbed ok moom kerimaun areb eb kerek-
men yaa moommo keraan. *Selah*

⁷ O YARIMAN, ne kingkin kuu kombarandamoon
kowe,
kirodmo inanduwe.

Ne yaa kuu eb murubia kan yekne biknaab.
Kan yekne biknaneeb kuu bobkonombon yiri
winiwen areb keraniin.

⁸ Ne kuu eb yaambed angkumone doriin kowe,
amkimo kuu korondebko eb womoniyiib-
ban ye mimyob dowaken kuu ne yaa kan-
monok.

Ne kingkin kuu eb yaa kankoone kabdaan kowe,
ne dowad kiwaan anam kuu korokbewe.

⁹ O YARIMAN, ne bondan yaambed ne nen buru-
dande angka kowe.

Ne kuu eb kukbimaabbon aom doriin.

¹⁰ Eb kuu ne God kowe,
ne kedmengkawebko eb dowaken kuu am-
bangka.

Eb Kingkin amun kumbed

ne kuu okad dabonmo arimbed nen kinban
wonok.

11 O YARIMAN, ewaningko dowad ne ongmewebko
wadkera.

Eb yorokmo kerekmen yaambed ne dabab
kandaan kuyaa ne nen burudande angka
kowe.

12 Eb womoniyiibban ye mimyob dowaken
yaambed ne bondan kuu kebene.

Ne yaa dabab kawimaibdan korem kuu mon-
mare,
amborom kuu ne kuu eb dememan kowe.

Yook 144

Dewid ye yook.

1 YARIMAN ne aromkonombon yaningko
kankoonem.

Yembed ana nangmi dowad kedmengka-
woon,
ana nangmi kedmengki korem kui.

2 Ye kuu mimyob dowaken keewi ye God angkon
ne aromne angkumonimbon,

ye kuu ne aromkonoyiib dobirimbon angkon
ne nen arewa yaa burudande angka kowi
ye karub,

ye kuu ne dorondari ye karub angkon ye kukbi-
maanbon aom doriin,

kwane yembed ambibkin yena kuu ne dab-
derem yiri kerundimaan kui.

3 O YARIMAN, nimakarub kuu kaneyakob eb kuu yi
yaa oone doreeb?

Yi dana kuu kaneyakob eb kuu yi yaa
meenmo doreeb?

4 Karub mimim yi dobiri ye weeb kuu eb yaambed
inum koni mimo areb kumbedmo.

Yi kuu ayari on kuruwak dewene burudande-
moon areb barang darewoobban.

⁵ O YARIMAN, eb Eweniib ambidiib kuu biringke
yiri kamene.

Kwane aangko aangko kuu angkorondebko
amarengiib dembok.

⁶ Imak kuu ben nongkobeneb bondan kuu bokne
daware buyokbayok kerunde.

Eb ana ben barambereneb yi kuu yenbande-
bko kirokmone winime.

⁷ Eb amaan ari kumbed eb dingki yireneb,
ok darewoowiib noroddaniib yaambed
ne kuu nen burudande angka kowe.

⁸ Yi mongkodkono kuu dudanabimbed yukne di-
iroon,
kwane yi dingki wiwi kuu aadidmi awaan.

⁹ O God, ne kuu eb yaa yook yeeb wingkaniin,
eb yaa nong angko angkoyiib ye laiya wangke
wingkaniin.

¹⁰ Yembed kingdan yaa kuu ana nangme buru-
dande dori bangkandimaan,
kwane yembed ye dememan Dewid kuu
arewa kamenabidan yi kerewang yaambed
nen burudande angka kowimaan.

¹¹ Ne kuu noroddan yaambed nen burudande
angka kowe.

Yi mongkodkono kuu dudanabimbed yukne
diroon,
kwane yi dingki wiwi kuu aadidmi awaan.

¹² Nub karub dana meed kuu ongmendebko
kab amunmo dembe kainimaan areb kewed
kerime.

Nub nima dana meed kuu ongmendebko

king ye ambiwoom dodkono manimanandeb
ongmiwen areb kwane koyu kerime.

¹³ Nub animan nongkobimbon ambib ben ong-
mendebko
animan mimim korem kuu diirok.

Nub sibi kuu ongmendebko
nub okad arimbed tausen tausen yemooniib
kerime.

¹⁴ Nub oksen kuu ongmendebko
mana yemooniib kereriib mana bobniyiibban
yiminmo kerime.

Bondanbed nub awingke ben wini kuu kebene.
Nub kambong aom kuu miin yiminban kere
baande komkiyiibban kerok.

¹⁵ Kwamune keriwendan kuu amun kerundoon,
kaneya yi God kuu YARIMAN kuu amun kerun-
doon kii!

Yook 145

God yaninko kankooni ye yook Dewidbed
wongkoon.

¹ Ne God ne King, eb kubebde eb kuu darewoob
arimbed andaniin,
kwane ewaningko kuu aron korem korem
kankoonaniin.

² Aronki mimim korem ewaningko kankoonaniin,
kwane eb kubebde eb kuu darewoob arimbed
andaniin aron korem korem.

³ YARIMAN kuu darewoob arimbed, ye aningko
yaamo kankooni yeman.
Ye inamen kuu darewoob arimbed kowe,
karub mim kanembed kaadkerunindeban.

- ⁴ Awodkiya awaana kumbed eb ambangkanabi
yaa kube kankooni weng kuu yi dana meed
yaa dakmenabaniib,
kwane yimbed eb kamenabi aromkonomo ye
weng kangkon dakmenabaniib.
- ⁵ Yi kuu eb dobiri manimanandeb ye nambiri
kwane dakmenabaniib kii.
Eb ambangkanabi kumbed binangke
eb yaa kubimaib ye weng kuu kube
meendobaniin.
- ⁶ Eb kamenabi binangki yeman kuye aromkono
ye weng kuu nimakarubbed kwane dak-
menabaniib.
Kwane nembed eb kuu darewoob arimbed ye
weng kuu dakmenabaniin.
- ⁷ Eb amun amun yiminmo kamendimaab ye weng
kuu nindorokiibbed dakme kubaniib,
kwane eb yorokmo kerekmen ye dowad kubi
yook wingkaniib.
- ⁸ YARIMAN kuu kabamoon kondoon ye mimyob
dowaken keendimaan angkon mimyob
keende kakman are nonondandimaan,
kwane ye norin arud kuu yodbirimban
emabed angkon mimyob dowaken
darebmoyiib.
- ⁹ YARIMAN kuu nimakarub korem yaa amun amun
kamendimaan,
kwane ongmenaboon ye kumkam korem yi
dabab kandimaib yaa kuu mimyob keende
awandimaan.
- ¹⁰ O YARIMAN, ongmenabewen ye kumkam korem
kuu eb yaa eso andaniib,
kwane eb karadmodan kuu eb kubebde eb
kuu darewoob arimbed andaniib.

- 11 Yi kuu eb oonimbon ye nambiri ye wengiib,
 eb aromkono kai ye wengiib dakmenabaniib.
- 12 Kwane dakmaniib kumbed nimakarub korem
 kuu eb kamenabi aromkono kuyiib
 eb oonimbon ye nambiri manimanandeb
 kuyiib kuu yikaadkeraniib.
- 13 Eb oonimbon kuu dowan keraanban aron ko-
 rem kwane angkimbaraneen,
 kwane ebbet korok kere ooni ye kerekmen
 kuu nimakarub yaro dobere dobere yaro
 wananiib korem aom kwane angkimbara-
 neen.
- YARIMAN kuu ye weng kunduk korem kuu kwane
 kuyaamo ambangkimaan, ma korondaan-
 ban,
 kwane ongmenaboon ye kumkam korem yaa
 kuu mimyob dowaken keendimaan.
- 14 Kane kane kombiriwen kuu YARIMANBED
 awande benkoobimaan,
 kwane kane kane dabab aom kande doriib
 kuu yembed ben angka nongkobimaan.
- 15 Wad doriib ye dingkaniib nimakaruwiib ko-
 rem kuu eb kwananeeb ande kerebdom-
 baraiwa,
 animan kuu aron anam arimbed yi yaa
 bangkandimaab.
- 16 Eb dingki kan yire yiminmo bangkandaawe,
 wad doriib ye dingkaniib nimakaruwiib ko-
 rem kuu ane mikmonimaib.
- 17 YARIMAN kuu ye kerekmen korem yaambed kuu
 yorokmo,
 kwane ongmenaboon ye kumkam korem yaa
 kuu mimyob dowaken keendimaan.

- 18 Kane kane yi kuu YARIMAN yaa baandimaib kuu
ye kuu yi korem diamo keroon,
anam anam yaambed ye yaa bandimaibdan
kui.
- 19 Kane kane yi kuu ye yaa une bumangkimaib
kuu yembed yi dowaken yaa kuu id kerundi
kondimaan,
kwane yi baandi kuu wengamberende ben
burudande angka nongobimaan.
- 20 Kane kane yi kuu YARIMAN yaa mimyob
dowaken keenimaib kuu yembed yi yaa
kerendombere oonendimaan,
kumban arewa kamenabidan korem kuu
yembed monmaraneen.
- 21 Ne mongkodkonombed YARIMAN ye aningko
kankooni weng dakmenabaniin,
kwane wad doriib ye dingkaniib
nimakaruwiib korem kuu ye aningko
karadmo kankoonembaraniib aron korem
korem.

Yook 146

- ¹ YARIMAN ye aningko kankoonime!
O ne kingkin, YARIMAN yaninko kankoon!
- ² Ne wad dobaraniin yaron korem kuu YARIMAN
yaningko kankoonaniin.
Ne wad dobaraniin yaron korem kuu ne God
yaningko kankooni ye yook wingkaniin.
- ³ Korok korok yaambed angkumone dobaraib,
duknaniib ye nimakarubbed yiib kuu bobni
yaa burudande bindindeban kowe yi
yaambed angkumone dobaraib.
- ⁴ Yi kingkin doombere wananiib kuu yi id koronde
okad keraneen,

kwane kuye aronki kwari yi inamen ongmi-wen kuu dawangmo keraneen.

- ⁵ Kumban kane kane yi kuu Yekob ye Godbed awandimaan kuu amun kerundoon,
YARIMAN yi God ye dowad yembed kwana-neen andimaibdan kui.
- ⁶ Yembed Eweniib okadiib ongmenaboon, karamokiib kumaom kumkam koremiib kangkon ongmenaboon.
Yembed ma korondiyiibban weng awinem-birimaan aron korem.
- ⁷ Yembed dabab wayiroondan yi dowad anammo wengyundimaan.
Yembed mungimo keriwendan yaa animan bangkandimaan.
- YARIMANBED wiidan kuu ben obon kerundimaan.
- ⁸ YARIMANBED indob tutdan yi indob nandimaan.
YARIMANBED dababbed ben kibinoondan kuu benkoobimaan.
YARIMANBED yorokmodan yaa kuu mimyob dowaken keendimaan.
- ⁹ YARIMANBED noroddan nub ambibkin aom doriib kuu kerendombere oonendimaan, kwane yembed awodkiyiibbandaniib iridaniib kuu awandimaan, kumban arewa kamenabidan yi inamen ong-mimaib kuu kebenimaan.
- ¹⁰ YARIMAN kuu aron korem king kere oonembaraneen.
O Saiyondan, ye kuu yiib God, nimakarub yaro dobere dobere yaro wananiib korem aom kwamunemo doberembaraneen.
- YARIMAN ye aningko kankoonime!

Yook 147

- ¹ YARIMAN ye aningko kankoonime!
 Nub God ye aningko kankooni ye yook wingki kuu
 amun kii.
 Ye aningko kankooni kuu kubi yeman angkon
 konomdangmo.
- ² YARIMANBED Yerusalem kuu ikakman yenbeen,
 kwane yembed Israeldan buyokbayok keri-
 wen kuu ika ben nedbe doroon.
- ³ Yembed yi mimyob wande miin yiminban keri-
 wen kuu windandunde ongmimaan,
 kwane yi bob kuu yonende kebendimaan.
- ⁴ Ye kuu mindong mimo mimo kuu kimingke ko-
 rem yekaadkeroon,
 kwane korem kuu yi aningkombed mimo
 mimo yeengkanandoon.
- ⁵ Nub Yariman kuu darewoob arimbed, kwane ye
 kuu aromkonomo.
 Ye meeni inamen kaadkeri kuu ye yimin yi-
 miniibban kii.
- ⁶ Kane kane yi kuu benkubune yirimo keriwen
 kuu YARIMANBED benkoobe awandimaan,
 kumban arewa kamenabidan kuu okad yiri
 ben kirarundimaan.
- ⁷ YARIMAN yaa eso andiyiib yook wingkime.
 Nub God yaa haapbed wangke wingkime.
- ⁸ Yembed ambid kuu wiibbed kebenimaan.
 Yembed okad ari am bangkandimaan.
 Yembed koodbon koodbon ari kereek ong-
 maana dembenabimaan.
- ⁹ Yembed dingkan yaa kuu animan bangkandi-
 maan,
 kwane on bungkun mana baandimaib kuu
 animan bangkandimaan.

- 10 Hoos ye aromkono yaa kuu God kuu kubi dowaken kerimokban,
 kwane karub ye yon yaromkono yaa kangkon
 God kubimokban.
- 11 Kumban kane kane yi kuu YARIMAN yaa une bumangkimaib yaa kuu kubi dowaken kerimaan,
 kane kane yi kuu ye womoniyiibban ye mimyob dowaken monok ande meedmi-
 maib kuyaa kubimaan kui.
- 12 O Yerusalem, yiib kuu YARIMAN yaa kubenib ye kuu darewoob arimbed andime.
 O Saiyon, yiib kuu yiib God ye aningko kankoonime.
- 13 Amborom kuu Yerusalem yu kuuk ambongko kuu aromkono ariyiib ongmimaan,
 kwane kumaom doriibdan kuu amun kerundimaan kowe.
- 14 Yiib okad yimin yimin yaa kuu yembed yewenubmo kerundimaan,
 kwane wiit yob miin amun kumbed yiminmo bangkandimaan.
- 15 Yembed kwanime andi ye weng kuu okad yiri kowimaan,
 kwane komo dakmimaan ye weng kuu kirodmo kwamunemo kerimaan.
- 16 Yembed wiiwam yurukmo kuu okad yaa dabunimaan,
 kwane wood nurok yurukmo kuu derendari-
 maan,
- 17 kwane am yurukmo boyareb kuu yiri kiradmi-
 maan kowe,
 karub kanembed kuyaa kuu man dobara-
 neen? Dowan.

- ¹⁸ Kwane yembed weng yedmaana bumone okmo kerimaan,
 kwane nuub kowaana ok yurukmo boyareb
 ku bumone okmo kere wenebimaun.
- ¹⁹ Yembed ye weng kuu Yekob yaa ben korokboon,
 ye amowiib kongamki yamowiib kuu Israel
 yaa ben korokboon kui.
- ²⁰ Ambibkin yena yi dowad ye kuu kekamune ma kamindo,
 yi kuu ye amob ma yikaadkerindo.
 YARIMAN ye aningko kankoonime!

Yook 148

- ¹ YARIMAN ye aningko kankoonime!
 Ewen arimbed YARIMAN ye aningko kankoonime.
 Ambab ari kaimbed YARIMAN ye aningko kankoonime.
- ² Ye engyus korem, YARIMAN ye aningko kankoonime.
 Ye ana nangmidan korem, YARIMAN ye aningko kankoonime.
- ³ Aron yoom wood yoom, YARIMAN ye aningko kankoonime.
 Yurimaib ye mindong, YARIMAN ye aningko kankoonime.
- ⁴ Ewen, YARIMAN ye aningko kankoone.
 Ok ambid animari, YARIMAN ye aningko kankoone.
- ⁵ Yi korem kuu YARIMAN ye aningko kankoonime,
 amborom kuu yembed weng yedme kowoona doriwen kowe.
- ⁶ Yembed yi yaa yumbon bangkandoona kangdommo kwane dobaraniib aron korem korem,

yembed downan kerindeban ye amob ong-moon kui.

⁷ Okad arimbed YARIMAN ye aningko kankoonime, karamok ye omyereyiib karamok niindem yiri doriib ye dingkaniib

⁸ imakiib am yurukmo boyarewiib wiiwam yurukmoyiib wiiwiib
ye weng yaambed kwamimaib ye nuub darewoowiib

⁹ aangko aangkoyiib koodbon koremiib
yob irimaib ye ayiib at sidaa koremiib

¹⁰ kiib dingkaniib amongkob dingkaniib
iyiib ayari oniib

¹¹ okad yiri ye kingdaniib ambibkin koremtdaniib
okad yiri ye korok korokiib okad yiri ye wengyundidaniib

¹² kewediiib koyuyiib
aamkono aamkonoyiib danayayiib kui.

¹³ Yi korem kuu YARIMAN ye aningko kankoonime,
amborom kuu ye aningkomo kuu darewoob
arimbed,
kwane ye nambiri kuu okadiib Eweniib burudande arimbed.

¹⁴ Ye nimakarub yi dowad aromkono kaiman ong-moon,
kuyaa kuu ye karadmodan korem kuu kube
yirin kamaniib,
Israeldan kui, YARIMAN ye dia doriibdan kui.
YARIMAN ye aningko kankoonime!

Yook 149

¹ YARIMAN ye aningko kankoonime!
YARIMAN yaa yook yeeb wingkime,

- kwane yorokmodan kuu nedbe ye aningko
kankooni dowad yook wingkime.
- ² Israeldan kuu yi Ongmoonman yaa kubenime,
kwane Saiyondan kuu yi King yaa kubi
dowaken kerime.
- ³ Yi kuu andenib ye aningko kankoonime,
kwane ye yaa kuu tamboriniib haawiib
wangke wingkime.
- ⁴ Amborom kuu YARIMAN kuu ye nimakarub yaa
kubi dowaken keendimaan kowe.
Kwane kane kane yi kuu dabab wayiroon kuu
burudande dori kerekmen kondaneen.
- ⁵ Yorokmodan kuu kwane kondaneen kuyaa kuu
kubi darewoowiib kerime,
kwane yi angkimbon arimbed kubi yook
wingkime.
- ⁶ Yi mongkodkonombed God yaningko
kankoonembirime,
kwane kerewang angkara arud angkara arud
kuu yi dingki aom angkimborok.
- ⁷ Kukuu ambibkin yena yi arewa kamenabi yaa
kakman kondi yeman,
yi yaa ukum kondi yeman kui.
- ⁸ Kukuu yi kingdan ben seinbed yerengki yeman,
yi korok korok kangkon awurimbed ben
yerengke wii aom kambiri yeman kui.
- ⁹ Kukuu Godbed ukum kukui andoon kumbed yi
yaa kwane kondi yeman.
Ye yorokmodan kwananiib kuu aningko
darewoob kandaniib.
YARIMAN ye aningko kankoonime!

Yook 150

¹ YARIMAN ye aningko kankoonime!

God kuu ye karadmo dobirimbon aombed doreen
kuye aningko kankoonime.

Ye kuu mindong yi dangimbon aromkonoyiib
arimbed doreen kuye aningko kankoon-
ime.

² Ye kamenabi aromkonoyiib ye dowad ye an-
ingko kankoonime.

Ye kuu korem burudande darewoob arimbed
kowe ye aningko kankoonime.

³ Kibi baandenib ye aningko kankoonime.

Haawiib laiyayiib wangkenib ye aningko
kankoonime.

⁴ Tamborin wangke andenib ye aningko kankoon-
ime.

Nongbed wangki yeman wangkanabe yurin
wurumenib ye aningko kankoonime.

⁵ Kuweng darewoob ye simbal wangkanabenib ye
ningko kankoonime.

Kuweng wenebi ye simbal wangkanabenib ye
ningko kankoonime.

⁶ Inum nimaib ye dingkaniib nimakaruwiib kuu
YARIMAN ye aningko kankoonime.

YARIMAN ye aningko kankoonime!

**Buk Baibel long tokples Yongkom
Genesis, Psalms, and The New Testament in the
Yongkom Language (also called the Yonggom
language) of Papua New Guinea**

copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Yongkom

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

b3f9b0a2-8cdb-5470-8e3c-8250231eee99